

# SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 17 / Sayı: 193 / Ocak 1998 / 5,- DM

# ’98 herhangi bir yürüyüş değil, halk iktidarına yürüyüştür

**“Önümüzdeki sürecin siyasal çözümleme durumu iktidarlaşmayı işaret etmektedir. Halk iktidarına benzer bir çalışmaya sahip olmaktan tutalım, kurtarılmış özgür bir toprak parçasında sadece kendimizi yönetmeyi değil, halkı da yönetmeyi göze alabilecek bir iktidarlaşmadan bahsediyoruz.”**

**PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş’ın 1998 perspektifleri** *yazısı 12. sayfada*



## PKK büyük kongre yılına hazırlanıyor

**“PKK, 1998 yılında inanılması zor olan bir altüst oluşa daha imza atmaya karar veriyor. Bu sefer ’90’lı yılllarin 3. Kongresini gerçekleştirmek istiyor. Önümüzdeki bir on yılın planlamasını yapıyor. Zaferi gerçekleştirmek 6. Kongre’nin kesin hedefi olacaktır. 3. Kongre nasıl PKK’yi tasfiyenin eşiğinden kurtarmışsa, 6. Kongre de zaferi örgütleyen bir rolü oynayacaktır.”**

● Yazısı 15. sayfada

## TC-İsrail ittifakı ve RP’nin kapatılması

Aradan uzun bir zaman geçmiş olmasına rağmen Susurluk olayı bütün güncelliğini hâlâ korumakta. Son Kutlu Savaş’ın hazırladığı raporun bazı kısımlarının kamuoyuna açıklanmasıyla yeni bir tartışmanın daha başladığını görmekteyiz. Son rapor 1993-96 sürecini bütün deteylarıyla olmasa da, açıklamaya çalışıyor. Raporda dikkati çeken, Güreş-Çiller iktidarları döneminde, Türkiye’de ekonominin bütün çarklarının rayından çıktığı, faili meçhul cinayetlerin devlet tarafından işlendiği ve kirli savaşın finansı için mafyalaşma, çeteleşme sürecinin geliştirildiği görülmektedir. Bilindiği gibi bu süreçte gayri-meşru, kirli yollarla para temin edilmeye başlandı. Bir para tüketme makinasına dönüşen özel savaş güçlerine para yetiştirmek için makyevelist bir zihniyetle, her türlü yol ve yön-

● Devamı 2. sayfada

## Siyonizmin Ortadoğu stratejisi ve TC

● Hasan Uçar’ın *yazısı 4. sayfada*

## Güney Kürdistan’da savaşın son durumu

Bilindiği gibi 14 Mayıs 1997 tarihinde Güney Kürdistan’ı işgal harekatı partimizin etkinliği ve denetimindeki alanları hedeflemiştir. 1995 yılından itibaren ulusal kurtuluş güçlerimiz bazı alanlarda yoğunlaşmış ve faaliyetlerini kesintisiz bir biçimde sürdürmüştü.

Savaşın yoğunlaştığı alanlar askeri faaliyetlerin yanısıra cephe çalışmalarının da yürüttüldüğü, Güney Kürdistan halkı ile ilişkilendiği; siyasi çalışmaları ve yaşamı ile kendisini tanıttığı alanlardı. Yine TC’nin “*güvenlik şeridi*” veya “*tampon bölge*” diye adlandırdığı alanlardı.

Sözü edilen bu alanlar, 1995 yılındaki PKK-KDP savaş sonrasında taraflar arasında yapılan anlaşma ile resmiyete kasında

● *Devamı 6. sayfada*



## Yüreğimi dağlara nakşettim

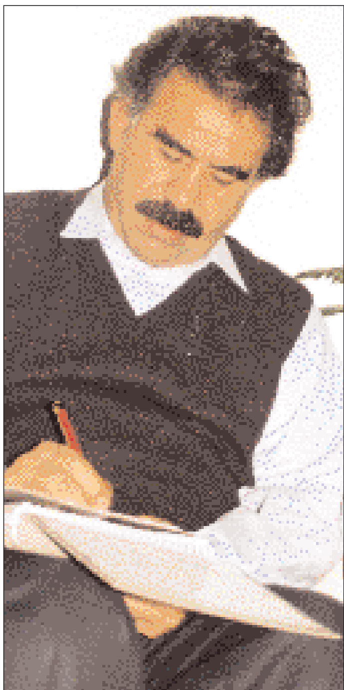
**Özlemek nedir bilir misin? Ey ay gülüşlü, güneş yüzlü, şimşek gözlü kahraman çocuk bilir misin? Anıların akınca yüreğime, vurur göğsümün kafesine “niye yoksun.” Çünkü yokluğun yaşamak içindir. Yaşamaksa ölümden geçer, ama neylersin işte bir naçar yürektir bizimkisi, kaldıramaz hasreti ve özlemi seçer...**

**Gurbetelli Ersöz** yoldaşın günlüğü *22. sayfada*



**SERXWEBÛN**

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE



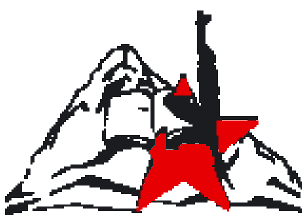
***“Serxwebûn geleneği bağımsız düşünmenin ve aydınlanmanın tarihimizdeki en güçlü sesidir. Düşüncede bağımsızlığının en yetkin organıdır. Ve Serxwebûn düşüncesinin bütün yönleriyle özümsendiğini de sanmıyoruz. Fakat tek yaşayan değer buradaki düşünce gerçekliğimizdir. Serxwebûn yolculuğu, ulusal kurtuluş yolculuğudur. Serxwebûn’un bütün sayılarında yaşanan gerçekler bir halkın dirilişinin adımlarıdır. Hepsini orada görmek, izlemek mümkündür. Ve bu anlamda tarihe ileride ışık tutacak en temel belge niteliğindedir. Serxwebûn Kürdistan halkının beynini oluşturduğu gibi, iradesini de giderek geliştirmektedir.”***

**Başkan APO**

## PKK, Kürtlerin tarih sahnesine çıkışıdır

**İsmail Beşikçi Hoca ile yaptığımız röportaj** *10. sayfada*

## 20. yayın yılında Serxwebûn’la gurur duyuyoruz!



İçine yüzyılları sığdıran bir yılın gelişmelerini yeni bir yılın başarısına doğru taşıyoruz. 1998’e hazırlanıyoruz. 1998 Ocak’ı, aynı zamanda *Serxwebûn* gazetemizin 17. yayın yılına girişi anlamına geliyor. Bir Serxwebûn emekçisi olarak, öncelikle Serxwebûn’un geçmişte ve bugün emekçisi olan bütün arkadaşları yeni yayın yılına girerken selamlamak ve kutlamak istiyorum. Tabii ki *Serxwebûn* emekçiliği salt gazete bürosunda çalışmak değil. Başta Parti Önderliğimiz ve şehitlerimiz olmak üzere mücadele önderliğimiz ve bütün Kürdistan halkı *Serxwebûn*’un yaratıcısıdır. Bu vesileyle,

● *Devamı 16. sayfada*

Serxwebûn'dan

# TC-İsrail ittifakı ve RP'nin kapatılması

## *"Kirli savaş artık hiçbir zaman kendisini eskisi gibi sürdüremez"*

Baştarafı 1. sayfada

tem kullanıldı. Aralarında Musa Anter, Savaş Buldan ve Behçet Cantürk'ün de bulunduğu binlerce "*faili-meçhul*" cinayet, her türlü uyuşturucu kaçakçılığı bu süreçte yaygınlaştırıldı. Derinlemesine kirlenen ekonomik ilişkiler, kendisiyle birlikte siyasi kirlenmeyi de derinleştirip, yaygınlaştırdı. Bütün "*faili-meçhul*" cinayetlerin, sokak infazlarının bu süreçte geliştirilmesi rastlantı değildir. Bu, büyük bir bunalım ve çıkmaz olduğu kadar, aynı zamanda büyük bir kirlenme ve çürümedir de.

Ekonomik, siyasi ve askeri tıkanma kendisiyle birlikte çeteleşme ve mafyalaşmayı getirdi. Özel savaş ekonomisi üzerinde gelişen mafyalaşma ve çeteleşme derin çelişki ve çatışmaları doğurdu. Mafyalaşma üzerinde gelişen çeteler, bugün belli bir "*uzlaşma*"ya varmış olsalar da, özünde derin çelişkileri içinde barındırmaktadır. Kemalistlerin soruna ağırlıklarını koymalarıyla, geçici de olsa inisiyatifi ele aldılar.

Başbakanlık Teftiş Kurulu adına Kutlu Savaş tarafından hazırlanan Susurluk Araştırma Raporu konusunda Hüsamettin Cindoruk yaptığı açıklamada, *"Devlet bir dönem içine sızmış çeteler tarafından yönetilmiştir, suçsuz insanlar devlet tarafından öldürülmüştür*" demektedir. Aslında içteki bu gelişmeler, bütün toplumu atomlarına dek etkiliyor. Ekonomik alandaki bunalım, siyasi, askeri, kültürel, sosyal ve ruhsal bunalımı derinleştiriyor. Mafyalaşma ve çeteleşme bunun üzerinde yaygınlaşıyor. Gelinen aşamada bütün arayışlara rağmen, TC içteki tıkanmışlığı aşamıyor. Kirlenme, çürüme ve çözümsüzlük olduğu gibi dış politikaya yansıyor. Dış ilişkiler, diplomasi, içteki bu mafyalaşmanın, militaristleşmenin bir devamı olarak biçimleniyor.

Türkiye'nin İsrail'le geliştirdiği stratejik askeri ve ekonomik işbirliği; İKÖ ve AB'den dışlanması, Ortadoğu ülkeleriyle ilişkilerinin iyice daralması ve içteki bu çıkmazın bir sonucu oluyor. Bunlar TC'yi, uluslararası alanda yalnızlığa itiyor. TC, denilebilir ki, hem camiden hem de kiliseden kovulmuştur. Çaresizlik, onu Yahudi dünyası, sinagoga sarılmasına beraberinde getirmiştir. Yalnızlık arttıkça, "*denize düşenin yılana sarılması*" misali ABD ve İsrail'e sarılıyor.

**ABD-İsrail ve Türkiye arasında stratejik işbirliği derinleşiyor**

Planın patronu ABD'dir. Avrupa'daki ayağı İngiltere, Ortadoğu'da ise İsrail'dir. ABD, Ortadoğu'da "*yeni dünya düzeni*"ni oturtmak, Rusya ve Avrupa Birliği'ni etkisiz kılmak, bölgede tek jandarma rolünü sürdürmek, Ortadoğu pazarlarına tek başına sahip olmak, Orta Asya ve Kafkas petrollerini denetim altına almak istiyor. Nitekim Eski Beyaz Saray Danışmanlarından **Brzezinski** bu bölgenin ABD için nasıl bir önem taşıdığını açıkça belirtiyor. Şöyle diyor: "*Amerikan jeo-stratejik politikasının en önceliki bölgesi bu alan olmalı ve bunun birbirine bağlı iki nedeni var: Birincisi, malum, bu bölgede muazzam doğal gaz ve petrol rezervleri var ve dünya enerji tüketimi baş döndürücü hızla artıyor. İkincisi, bu 'Avrasya Balkanları' büyük bir istikrarsızlığa hatta kargaşaya gebe denilebilir. Çünkü Rusya, İran ve Türkiye gibi bölgesel güçler bu alanın kontrolü için çatışabilirler. Böyle bir çatışmayı engellemek ve bunlardan herhangi birinin bölgede liderliği kapmasını önlemek için ABD'nin buraya güçlü şekilde müdahalesi şart. Bunu nasıl yapacak? Tabii ki bu alanın anahtar ülkeleri olan Kazakistan, Özbekistan ve Azerbaycan'a çok yardım ederek.*"

Ortadoğu bir çelişkiler yumağıdır. En ufak bir hata, ilişki ve ittifak politikada çok ağır sonuçlara yol açıyor. ABD, artık dünyanın tek jandarması olma rolünü yitiriyor. Emperyalist ülkeler arası çelişki ve çatışmalar askeri boyuta sıçramasa da siyasi, ekonomik ve diplomatik açıdan giderek derinleşiyor.

Rusya, Ortadoğu'daki eski Sovyet etkinliğine kavuşmak istiyor ve bunun için yoğun bir çaba sarfediyor. Bugünlerde ABD'nin Irak'a karşı geliştirmek istediği saldırılara açıktan karşı çıkıyor ve sorunu kendi diplomatik çıkarları doğrultusunda sonuçlandırmak istiyor.

Irak, bundan hareketle Rusya ile yaptığı anlaşmayı kendisi açısından ABD karşısında bir "*zafer*" olarak nitelendirdi. Ortadoğu'da etkinliğini arttıran Rusya'nın Çin, İran, Libya, Suriye ve Irak'la ilişkileri giderek güçleniyor, yeni ittifaklara gidiliyor. Buna bağlı olarak Kürt sorunuyla da yoğun bir biçimde ilgileniyorlar.

AB, artık eskisi gibi ABD'nin her şeyini onaylamıyor. O da ABD'nin Irak'a karşı geliştirmek istediği saldırılara açıktan karşı çıkıyor ve tavır geliştiriyor. Aynı biçimde NATO'nun genişleme planına da karşı çıktı. Fransa ise, BAB aracılığıyla etkinlik kazanmaya çalışıyor. Ortadoğu pazarları üzerinde de ABD ve AB arasında çelişki ve çatışmalar artıyor. Japonya ve Çin'nin de ABD ile ayrıca çelişkileri bulunuyor.

Bütün bu çelişkiler yumağı içinde ABD, İsrail ve TC'nin Ortadoğu arenasında oluşturdukları ittifak, stratejik işbirliği, sorunu bütün boyutlarıyla ortaya çıkarıyor.

ABD, bugüne kadar, Ortadoğu politikasını birinci derecede İsrail'e dayanarak yürütüyordu. Filistin sorununa, sözde getirilen "*çözümle*" Arap ülkelerinin desteğini almaya, bu çerçevede İsrail-Arap ülkelerini uzlaştırmaya çalıştı. Bu konuda önemli adımlar attı. Ancak PKK hareketinin gelişmesi, uluslararası bir güç olarak etkinlik kazanmasıyla başta Güney'deki hesaplar olmak üzere, Ortadoğu'da ABD'nin politikalarını ve birçok gelişmeyi önemli oranda etkiledi.

Çözümsüz kalan TC, tam da bu noktada yeni arayışlara girdi, yeni ittifaklar geliştirdi. ABD'nin ısrarla teşvik ettiği ilişkiler, ağırlıklı olarak İsrail'in çıkarları doğrultusunda gelişiyor. Hem ideolojik, hem siyasi hem de askeri olarak İsrail'in çıkarlarının bir ifadesi olarak biçimleniyor. Aslında İsrail, Türkiye'yi kendisine tam bağımlı kılarak, Fırat'a kadar hakim olma hedefini gerçekleştirmek istiyor. İsrail genelkurmayı ise, Suriye ve Lübnan üzerinden Türkiye ile İsrail'i karayoluyla birleştiren bir bağlantı düşünü kurduğundan söz ediyor. Bütün bunların anlamı oldukça net: İsrail, politik ve askeri anlamda Zagros dağlarına kadar uzanmak istiyor.

Bu düşler veya politikaların ne ölçüde gerçekleşip gerçekleşmeyeceği ayrı bir konu. Ancak hayal olarak nitelenen şey, Türkiye-İsrail kıskacıyla Ortadoğu halklarını dize getirmektir. Yeryüzünün en devrimci, en hareketli halk potansiyeli bu coğrafyada bulunuyor. Emperyalizm için bu sonderece önemli bir tehdittir. Ezilmek istenen buradaki devrimci halk potansiyelidir.

Aslında bu, aynı zamanda İsrail'in kutsal kitaptaki dinsel-ideolojik hedefidir. "*Büyük İsrail*" düşü Fırat'ın sınırlarıyla başlar. İsrail fanatikleri ve şu anda İsrail Başbakanı olan Netanyahu yıllarca bu ırkçı, gerici ideolojiye dayananan bir politikanın sahibi olmuştur.

Mistik-dinsel bir bağla örülü olan bu ideoloji, özünde dar Yahudi milliyetçiliğine dayanan ırkçı-faşist bir saldırıyı içinde barındırıyor. Tarihsel açıdan da bu, siyonist fanatiklerin binlerce yıllık rüyası oluyor. Bugün bu fanatik, gerici, faşist kesim, oluşturulan bu üçlü "*kutsal ittifak*"la bu rüyayı gerçekleştirmeye çalışıyor. İsrail devleti kurulduğundan beri ilk kez Ortadoğu'da böyle bir ittifak olanağına ulaşıyor. Bugüne kadar ABD ve diğer emperyalist ülkelerin desteklerine rağmen, bütün Ortadoğu ülkelerinde büyük bir dıştalanmışlığı yaşıyordu. Bu durum ise İsrail'i oldukça zorluyordu. İsrail bu ittifakla Ortadoğu'da yeni imkanlara kavuşuyor.

Türkiye'nin askeri donanımını yenileştirmek için, 150 milyar dolar kazanmayı planlayan İsrail'li yetkililer, Ankara'nın savunma gereksinmesini Yahudi devleti açısından "*potansiyel bir altın maden*" olarak tanımlıyor. İsrail Savunma Bakanı **İzak Mordechai**'ın İsrail-Türkiye ilişkilerinde bir doruk noktası olarak nitelenen Ankara ziyaretinin, bu bakış açısına oturtulduğu gözleniyor.

Anlaşmaların bütünü, silahlanmayı esas alıyor. Bu durumda Türkiye'nin silahlanması İsrail'e bağlanmış oluyor. ABD, İsrail aracılığıyla Türkiye'yi ikinci elden daha sıkı bir denetim ilişkisi içine alıyor. Böylece ABD, Ortadoğu'da stratejik müttefiği İsrail'i güçlendiriyor. ABD, böyle bir ilişki ve ittifağı ısrarla Türkiye'ye dayatıyor. Türkiye ise, kendi cephesinden bunu zorunlu görüyor. Yıllardan beri süren savaş nedeniyle silah stoklarının tükenmesi, giderek dış ilişkilerinin daralması, içte çözümsüz kalması, AB, İKÖ ve Türki cumhuriyetlerinden gerekli desteği bulamaması, savaşın giderek bir tıkanmaya yol açması, yeni bir "*çözüm*" olarak bu yönlü ilişkileri daha da derinleştiriyor. Bu durumda TSK, tamamen İsrail'e endeksleniyor, böylelikle dış saldırı inisiyatifini daha da yitiriyor.



Kimileri TC-İsrail ittifakını PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve bölge halklarına karşı değil de, "*dünya ölçeğindeki dengelerin yeniden oluşmasına yönelik*" olduğunu ısrarla belirtiyorlar. Oysa Türkiye ile İsrail devleti arasındaki ilişkiler yeni ilişkiler olmamakla birlikte, yüzyıllık tarihi geçmişi olan ilişkilerdir. Bundan da öte daha iki kutuplu dünyanın varolduğu bir sırada, yani '84'lerden itibaren Türkiye-İsrail arasındaki diplomatik, askeri trafik yoğunlaşıyor. Ve '90'lara geldiğimizde ise TC-İsrail ilişkileri stratejik düzeye fırlıyor.

21 Ocak tarihli Milliyet gazetesinde Fikret Bila şu haberi geçiyor: "*Nisan 1994'de PKK lideri Apo'nun ortadan kaldırılması için Türk güvenlik birimlerinin Suriye'de bir operasyona girişti̇kleri, ancak bu operasyondan son anda vazgeçildiği öğrenildi. Operasyonun örtülü ödenekten finanse edildiği ve bu yönlü itibariyle Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş tarafından da araştırıldığı öğrenildi. Sözkonusu operasyon için örtülü ödenekten 10 milyon dolar civarında harcama yapıldığı ve operasyon için İsrail'le işbirliği yapıldığı, Türk güvenlik timlerine eğitim verildiği, özel silah ve teçhizat sağlandığı belirtildi. Eğitimin Bey Dağları'nda gerçekleştirildiği öğrenildi.*" Dönemin emniyet genel müdürü Mehmet Ağar ise konuyla ilgili olarak şunları belirtiyor: "*Bizim cumhuriyet tarihinin en büyük silahlı kalkışması olan PKK'ya karşı verdiğimiz mücadele ortadadır. PKK'nın başıyla da, PKK'yla da yaptığımız mücadele ve sonuçları ortadadır. Elbette devlet teröre karşı özel mücadele yöntemleri kullanmıştır. Bizim verdiğimiz mücadele sayesinde siyasiler Güneydoğu'ya gidebilmişler, büyük şehirlerde nefes alınabilmiştir.*" Doğan Güreş ise, "*Bu tür özel mücadele askerin işi değil. Bizim bu tür operasyonlarla ilgimiz olmazdı. Ama ben, terörle mücadele konseptini hazırladım. Bu konsept içinde jandarmanın emniyet güçlerine yardımcı olmalarını istedim*" demektedir. Aslınca her şey açıkça ortada. Gerek Kutlu Savaş'ın hazırladığı Susurluk Raporu'nda, gerek Mehmet Ağar ve gerekse Doğan Güreş, Başkan Apo'ya yönelik bir suikastin gerçekleştirildiğini açıkça ifade ediyorlar. Aslında burada dikkati çeken birçok durum sözkonusudur. Ancak bizi burada ilgilendiren suikastin devlet tarafından resmen yapıldığı ve bu konuda İsrail ile gerçekleştirilen işbirliğidir.

"*Türkiye ile İsrail'in geliştirdiği yaklaşımı iyi anlamak gerekiyor. Buna İngiltere ve ABD de dahildir. Bu blokun geliştirdiği Kürt yaklaşımı klasik bir yaklaşımdır. Israrla '94 öncesi diyorlar. Aslında bu Amerikan görüşünün tekrarlanmasıdır. '92'de oluşturulan, yani Talabani ve Barzani'yi içine çeken bir model yeniden ele alınıyor. İsrail'le yoğunlaşan ilişkiler, Kürt sorununda böyle bir eğilimin güç kazanacağını gösteriyor ve Türkiye burada politika değişikliği yapmakta. Bu politikaya Türkiye, ordusuyla, elindeki her şeyle girmiş durumda ve şimdi içinden çıkamıyor.*"

Stratejik ilişki veya diyalog ne anlama geliyor? Bu, Türkiye'nin bütün ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel ilişkilerinin uzun vadeli olarak birinci derecede ABD ve İsrail'e bağımlı hale gelmesi anlamına geliyor. ABD, dünyanın bir numaralı emperyalist gücü olup, II. Dünya Savaşı'ndan beri Marshal Planı ve Truman Doktrini'yle yeni sömürgecilik ilişkileri çerçevesinde Türkiye'yi bağımlı hale getirmiştir. İsrail ise, yıllardan beri ABD'nin Ortadoğu'daki stratejik müttefiğidir.

Bu durumda, Türkiye'nin bu ülkelerle yeni bir stratejik ilişki ve işbirliğini geliştirmesi, varolan bağımlılık ilişkilerini daha da derinleştirecektir. Bu stratejik işbirliğinin "*kurumsal çerçeve*"sini, su, petrol, doğalgaz oluşturuyor. Ortadoğu, Orta Asya ve Kafkasya ile ilişkiler buna göre biçimleniyor.

Bu stratejik işbirliği, bağımlılık ilişkilerine yeni bir açılım oluyor. Dışişleri Bakanı İsmail Cem; "*ABD'nin son zamanlarda geliştirdiği bazı stratejik düşünceler ve yaklaşımlar, bizim stratejimiz ve çalışmalarımızla geçmişe göre daha fazla yakınlaşma gösteriyor*" diyor. Yine, "*Türkiye, bölgede seyirci değil, aktör olma niyetinde*"dir diye belirlemelerde bulunuyor.

Bu, TC'nin dış politikasını ortaya koyuyor. ABD ile ilişkiler eskinin devamı olmakla birlikte, eskiyi aşan, kapsamlı ve derinlikli ilişkilerdir. ABD ile stratejik düşüncelerinin çakışması, "*yayılma-büyüme*" politikasının bir gereğidir. "*Aktör*" olmak bunu gerektiriyor. Nitekim, Güney işgali bunun bir sonucu olmaktadır. Musul-Kerkük petrollerinden tutalım, Azeri-Kazakistan petrol ve doğalgazına, Ortadoğu'daki su sorununa kadar bir dizi pla-

# Serxwebûn'dan

nı barındırıyor. ABD, ilkin Türkiye ve İsrail'e dayanarak sonuca gitmeyi amaçlıyor. Ardından ise Türkiye'nin bir bölgesel güç olmaması için bölgeye müdahalenin şart olduğunu belirtiyor.

Aslında bütün bunlar, yeni sömürgecilik ilişkilerinin, "*yeni dünya düzeni*" politikasının gereksinmelerine göre biçimlendirilmesidir. Yeni sömürgecilikteki göreceli "*bağımsızlık*" daha da daraltılıp sınırlandırılıyor. Özellikle askeri teknik bağımlılık, TC'yi iyice güçten düşürüyor ve hareket alanını daraltıyor.

Yeni sömürgecilik ilişkileri de montaj sanayiyle direkt emperyalizme bağımlıydı. Yeni stratejik ilişkilerine göre ise, ikinci elden bir bağımlılık ilişkisi geliştiriliyor. Kölenin kölesi oluyor. İsrail her yönüyle kaskatı ABD'ye bağımlı durumdadır. TC ise, İsrail'e bağımlı hale geliyor. Araya bir de taşeron girmiş oluyor. Bu, TC açısından her yönüyle bir gerilemeyi ifade ediyor.

**"İsrail, Türkiye'yi kendisine tam bağımlı kılarak, Fırat'a kadar hakim olma hedefini gerçekleştirmek istiyor. İsrail genelkurmayı ise, Suriye ve Lübnan üzerinden Türkiye ile İsrail'i karayoluyla birleştiren bir bağlantı düşünü kurduğundan söz ediyor. Bütün bunların anlamı oldukça net: İsrail, politik ve askeri anlamda Zagros dağlarına kadar uzanmak istiyor."**

Bu stratejik ilişkilerin bir ön adımı olarak birçok anlaşma yapılıyor. Ortak silah yapımından tutalım, ekonomik anlaşmalara kadar çok yönlü ilişkiler geliştiriliyor. Bunun bir sonucu olarak ABD-İsrail ve Türkiye arasında ortak Deniz Tatbikatı yapılıyor. Bir Türk heyeti Tel-Aviv'e gitti. İsrail heyeti Ankara'da Çevik Bir'le görüşmeler yaptı. Her iki ülke ABD'nin planları çerçevesinde çeşitli anlaşmalar yaptı. Yine son süreçte Çevik Bir, TÜSİAD üst düzey yetkilileri, Deniz Baykal ve Mesut Yılmaz, ABD'ye gidip bu stratejik işbirliği çerçevesinde çeşitli görüşmeler gerçekleştirdiler.

Bütün bu ilişkiler Ortadoğu ülkeleri için sonderece tehlike arzediyor. Bu "*kutsal ittifak*" bölgede büyük bir silahlanma ve militaristleşme anlamına geliyor. Silahlanma ve militaristleşme, halkların özgürleşmesi önünde en büyük engeli teşkil ediyor. Bu işbirliği ve stratejik ilişkilerin bir amacı da PKK'yi tasfiye etmeye dönüktür. Plan, daha çok Barzani, Talabani ve rejimi bütünleştirip PKK'ye karşı ortak harekete geçirmeyi amaçlıyor.

**Planın bir parçası olarak Kürdistan'ın UNİTA'sı: KDP**

İttifağın Kürdistan'daki ayağı ise Barzani'dir. Barzani artık tamamen bağımlı hale getirilmiş bir piyon güç olarak kullanılıyor. KDP, parti olmaktan çıkmış, TC'nin paramiliter bir gücü haline gelmiştir. Sivil bir milis teşkilatı halindedir. Daha açık bir ifadeyle Türk sömürgeciliğinin Güney Kürdistan valiliği misyonunu üstlenmiştir. TC, politikasını bu işbirlikçi, paralı milis güce dayanarak yaşama geçirmeye çalışıyor, bütün planlarını bunun üzerine yapıyor. Çünkü, Türkiye-İsrail adımının Kürdistan'daki temsilcileri Barzani ve kısmen de Talabani muhtemelen bu plana yatacaklardır. Yine Türkiye ve İsrail'in arkasında İngiltere ve biraz da ABD olacaktır.

Son Güney Savaşı'yla bu ittifağın ortak saldırıları, fiili anlamda açığa çıktı. Düşürülen helikopterlerden dört İsrailli pilotun çıkması bunun en açık ifadesidir. Nitekim Barzani'nin bu konuda açık itirafları bulunuyor. Ulusal Konferans'ı engellemeye çalıştığını ve Türk sömürgeciliğini bölgeye çağırdığını belirtiyor. Güney'de gelişen PKK karşısında sıkışan, daralan ve tükenişe giden KDP, "*çözümü*", bu ittifakın paralı milisi olmakta buluyor.

Bu yönüyle, Angola Bağımsızlık Savaşı karşısında, ABD'yle işbirliği yapan ve paralı bir milis güce dönüşen UNİTA'nın konumuna düşüyor. UNİTA da ulusal kurtuluş mücadelesini temsil eden MPLA karşısında gerici, yerel, aşiretsel ve kabile örgütlenmesine dayanarak, işbirlikçi-ihanetçi bir rol üstlenmişti. KDP de bugün benzer bir görev üslenmiştir. Kürtlük adına, PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kendisini konumlandırıyor. Gücünü tamamen emperyalizm ve sömürgecilikten alıyor. Onların paralı uşak milis bir gücü olarak görev üstleniyor.

Gerici, "*kutsal ittifak*" bununla yetinmiyor. Barzani ve Talabani'ye dayatılan bu klasik ihanetçi-işbirlikçi çözüm çeşitli biçimlerde parti saflarına da yansıtılmak istenmiştir. "*Yüzlerce itirafçı var. Birçok savaşçının aileleri var. Hepsini örgütlemeye çalışıyorlar. Legal Kürt kurumlarına yönelim var. İtirafçılar ve diğerleri eliyle İbrahim Şahin tarzı yerine, daha çok Kürt sözcükleriyle hareket eden Barzani, Şerafettin Elçi tarzı birtakım oluşumlar geliştiriliyor. Belli bir hazırlık var. MHP söylemiyle değil de, sadece kelime düzeyinde Kürtlük yapabilen bir parti oluşturuluyor.*"

Bu, özünde marjinalleştirme politikasının bir sonucu oluyor. Askeri ve siyasi alanda bitiremedikleri, etkisizleştiremedikleri PKK hareketini, bu yöntemlerle özünden saptırarak, sahte bir Kürtlük, sahte bir yaşam, sahte bir ilişki dayatılarak bitirilmek isteniyor.

Emperyalizm, Latin Amerika ve Afrika'da ulusal kurtuluş hareketlerine dayattığı yöntemleri bugün Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine dayatıyor. Diğer bir ifadeyle bütün tecrübe ve deneyimlerini burada harekete geçiriyor. "*Geniş bir itirafçı, korucu ordusu, PKK pişmanları var. (...) Fakat bu bir planı ele veriyor. Nikaragua ve Angola'daki kontra örgütler PKK'de yaratılmak isteniyor. Sağ, gerillaya son veren, savaşı durduran bir önderlikle bu işi kapatmak istiyorlar.*"

Dile getirilen oldukça kapsamlı bir plandır. Sadece Kürtlere ve PKK'ye dayatılan bir plan değil, yeryüzünün en diri halklarının yaşadığı bütün Ortadoğu halklarına dayatılan bir bitirme planıdır. Bunu çeşitli biçimlerde FKÖ'ye dayattılar ve önemli oranda sonuç aldılar. FKÖ'nün sağ burjuva önderliği, bu plana yattı ve önemli oranda kendisini bitirdi. Şimdi burada aldıkları sonuçtan hareketle, ondan daha geri bir planla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde sonuç almak istiyorlar.

Bunun özü, kontra, paramiliter bir örgütlenmeye dayanıyor. Sonderece gerici ve işbirlikçi bir plandır. Bununla gerillayı marjinalleştirerek, savaşma gücünden düşürerek, kitleleri savaştan uzaklaştırarak suyu kurutma yerine, zehirleyerek, muğlak, karışık, belirsiz bir ortam yaratarak kitleleri sindirmek, umutsuz bırakmak ve PKK'den uzaklaştırmak istiyorlar.

Burada yoğun bir ideolojik saldırı sözkonusudur. "*PKK parçalanıyor, bölünüyor, APO yalnız kalıyor*" vb. saldırıların amacı, Parti Önderliği'ni politik dalaverelerle, demagojik propagandalarla karalamak, kitleler üzerindeki etkinliğini azaltmak, ulusal kurtuluşçu ideolojinin etkinliğini sınırlandırmaktır.

Belleklerde; "*PKK sınırlandırıldı*", "*PKK sorunu Kürt sorunu değildir*", "*Kürt aydını PKK'yi desteklemiyor*" vb. söylemlerle yoğun bir ideolojik kundakçılık geliştiriliyor.

Bırakalım gerillayı sınırlandırmayı, giderek tersinden büyüme gelişiyor. PKK hareketi, bütün ulusun iradesi haline geliyor. Sadece Kuzey'de değil, Güney ve Doğu parçasındaki halkın da iradesini temsil ediyor. Bu bile tek başına TC'nin Güney operasyonlarının fiyaskoyla sonuçlandığını gösteriyor. Yine son gelişmelere dikkatle baktığımızda, Almanya, İtalya, Hollanda vb. Avrupa ülkelerinin Kürt sorunu konusundaki yaklaşım ve değerlendirmeleri Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin giderek uluslararası gündeme ciddi bir biçimde oturduğunu göstermektedir.

"*(Güney'de) bir Kürt devleti kurduruluyor, kurdurulacak. Biz kurduracağız. Bu yeteneğimiz var, bu politikamız var. Ondan sonra biz kullanacağız bu devleti. Bu devleti bizim kullanmamız kaçınılmazdır*" demektedir Parti Önderliği.

Güney'e bu kadar operasyon yapıldı. Bırakalım sınırlandırmayı, tersine nitel anlamda bir güçlenme sağlandı. Bu güçlenme Ulusal Kongre'ye giden Ulusal Konferans'la sonuçlandı. Bundan sonraki adımlar özgürleşme ve devletleşmedir. Güney'de kurulacak bir devlet, Kuzey için büyük bir sıçrama tahtası olacaktır. Bütün ülkenin kurtuluşunda bir rol üstlenecektir.

Bu, Güney'de TC'nin büyük bir çıkmazı oluyor. Bir yandan bütün Güney'i işgal etme planları-hesapları yapılırken, diğer yandan "*dimyada pirince giderken evdeki bulgurdan*" oluyor. Güney, rejimin içinden çıkamadığı bir bataklığa dönüşüyor. UNİTA'laşan KDP, TC'yi bu bataklığa çeken bir etken oluyor.

**Türkiye Ortadoğu ve Arap-islam ülkelerinden tecrit oluyor**

Devrimle karşı-devrim arasındaki mücadele kıyasıya sürüyor. Türkiye'nin çok yönlü çıkmazları derinleştikçe, bunalım süreklileştikçe, çözümsüz kaldıkça giderek birçok ülkede soyutlanmaya başlıyor. PKK hareketinin Arap halklarıyla geliştirdiği ilişkiler sonucunda, TC Arap-islam ülkelerinde soyutlanıyor. İsrail-ABD'ye bütün yönleriyle bağımlı hale gelmesi bunun sonucu oluyor. Devrim, karşı-devrimin bütün seçeneklerini ve olanaklarını daraltıyor, dış alanda alternatifsizleştiriyor.

9 Aralık 1997'de 55 ülkenin katılımıyla başlayan "*İslam Konferansı Örgütü'nün 8. Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi*" önemli siyasal ve diplomatik sonuçlar ortaya çıkardı. 55 islam ülkesi üst düzeyde toplantıya katıldı. Böylesine üst düzeyde bir katılım ilk defa gerçekleşiyor. Bu ise toplantının bağlayıcılığı ve sonuçları açısından önemli oluyor.

**"Bugün mezarı boylayan sadece Refah değildir. Evet, Refah Partisi yenilmiştir, ama esas yenilgi ordunundur. RP'nin boyladığı mezar, aynı zamanda rejimin kendi mezarıdır. Her ne kadar mezar taşına Refah Partisi yazılmışsa da, rejimin kendisi, aynı akibete doğru hızla yol almaktadır. Savaşımızın bir etkisi olarak devlet, iç parçalanma sürecinde öyle kolay sıyrılamaz."**

Toplantının Tahran'da yapılması daha da önemlidir. Çünkü ABD yıllardan beri İran'a karşı yoğun bir ekonomik kuşatma geliştiriyor. Bu ilişkilerle kendi ekseni içine çekmeye çalışıyor. Başta İran olmak üzere Libya, Suriye ve Irak'a karşı da bu politikayı geliştiriyor. ABD'nin bütün çabalarına rağmen böylesine bir toplantı, aynı zamanda ABD'nin Ortadoğu'daki politikasını etkisizletiriyor. İran'a karşı uyguladığı politika fiyaskoyla sonuçlanıyor.

Toplantı İran'ın uluslararası prestijini arttırdı. İran bu ilişki ve diplomasisiyle ABD politikasını etkisizleştirdi. ABD'nin en sadık müttefikleri Suudi Arabistan bile toplantıya üst düzeyde katılıp kararlara katılım gösterdi. İran ile belli dostluk ilişkilerine imzasını attı. Bütün bunlar, ABD'nin dayatmalarına rağmen gerçekleşti.

Bu toplantının en önemli sonuçlarından biri de TC'nin Arap-islam ülkelerinden dıştalanmasıdır. "*İslam Konferansı Zirvesi'ne Kürt sorunuyla bağlantılı olarak bizim çalışmalarımızın buraya yansıması gelişti. Türkiye'ye karşı hem İslam Konferansı Zirvesi'nde hem de Avrupa Birliği'nin aldığı kararda gerçek rolün sahibi biziz. Demirel'in panik içinde zirveden ayrılması da bu gelişmeyle bağlantılıdır.*" Burada da anlaşılacağı gibi, TC'nin PKK hareketi karşısındaki çıkmazı, onu ABD ve İsrail'le endekslenmeye, derin bir bağlılık ilişkisine girmeye zorunlu kılıyor. Bu da kendisiyle birlikte Arap-İslam ülkelerinde dıştalanmasını getiriyor. İKÖ'de Kürt sorunu gündeme gelmesiyle Demirel zirveyi terketmek zorunda kalmıştır.

Arap-islam ülkelerinden soyutlanma sanıldığından daha da çok ağır sonuçlar ortaya çıkartacaktır. Bu da, Arap-islam ülkelerinin desteğini, ilişkilerini yitiren TC'nin iyice zayıfladığı, güçten düştüğü ve yalnızlaştığı anlamına geliyor. Bu haliyle AB, Rusya, ABD ve İsrail karşısındaki pazarlık gücünü ve ağırlığını da yitiriyor. Çünkü, alternatifsiz kalınca zorunlu olarak ABD ve İsrail'le bağımlılık ilişkilerini daha da derinleştiriyor. ABD ve İsrail başka alternatifinin olmadığını biliyor ve tek taraflı bağımlılık ilişkilerini daha da dayatıyor. Türkiye ise başka alternatifi olmadığı için buna yanaşmak zorunda kalıyor.

Arap ülkeleri ise yeni önlemlere başvuruyorlar. Zirveden sonra İran ve Mısır birlikte tavır geliştirip ortak bir deklarasyonla Türkiye'ye çağrıda bulunarak, acilen İsrail'le ilişkilerini kesmesini istediler.

Bununla da yetinilmemiş, her iki ülke ortak tavrını daha da geliştirerek Türkiye ve İsrail ilişkilerinin bu boyutta devam etmesi durumunda, Türkiye'nin D-8 üyeliğinin dondurulabileceğini, D-8'lerin merkezinin İstanbul'dan Tahran'a taşınabileceğini açıklamışlardır. Yine Hüsnü Mübarek yaptığı açıklamada, "*TC-İsrail ittifakına karşı doğal ittifakların doğması kaçınılmazdır*" diyerek Arap ülkelerinin tavrını açıkça ifade etmiştir.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş ise konuya ilişkin yaptığı değerlendirmede şöyle demektedir: "*Arapların otuz yıldır gerçekleştiremediği birliği aslında biz geliştirdik. Örneğin, eskiden Suriye ve Irak sonderece çelişkiliydiler. Ardından Mısır-Suudi yakınlaşması gelişti. Ki bunlar yine Irak ve Suriye bağlamında oldu. Ve sonuçta bütün Arap aleminin belli bir politikaya gittiğini görüyoruz.*"

İsrail-Türkiye ve ABD ilişkileri karşısında bütün Arap dünyasının ilişkileri yeniden biçimlenmeye başlıyor. Yıllardan beri İsrail ve ABD'nin geliştirdiği ilişkilerden dolayı Arap ülkeleri sonderece bir parçalanmışlık içinde bulunuyorlar. Suudi Arabistan, ABD'nin bölgedeki birincil derecedeki müttefiklerinden biri olarak diğer Arap ülkeleriyle çok yönlü çelişkileri bulunmaktadır. Yine Mısır, İsrail'le ilişkilerini geliştirdikten sonra aynı tarzda Arap aleminden soyutlanmıştı. Suriye-Irak çelişkisi de yıllara dayanıyor. En son olarak ABD'nin Irak'a fiili müdahalesi sırasında Suriye yirmi bin askerle Irak karşısında konumlanmıştı.

Gelinen aşamada Türkiye-İsrail ilişkilerinin derinleşmesi nedeniyle bu çelişkiler yumuşamış ve birlik temelinde yeni ilişkilere bırakmıştır. Araplar açısında yeni birlik süreci oluyor. Birliğin temelini yaratan yine PKK'dir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi doğal olarak Ortadoğu'da böylesine ilişkileri ayrıştırmaya, çözmeye yol açıyor. Ayrışıp, çözülen ilişkiler üzerinde yeni birlikler, ittifaklar gelişiyor.

TC, İKÖ'den dıştalanmasıyla tavrını daha sertleştirdi. Ulusal Konferans'a dönük olarak Güney'e büyük bir operasyon başlattı. Bu, aynı zamanda İKÖ'ye de bir tepkiydi. "*Kürt sorunuyla ilgilenirseniz, benim de tavrım bu olur*" mesajıydı. Burada soruna yaklaşım, yine çıplak şiddettir. Bu ise, yıllardan beri uygulanıp iflas eden bir politikaydı.

**Arap ülkelerinden dıştalanma, AB'den dıştalanmayı getiriyor**

Avrupa'nın Türkiye'ye dayattığı ve ilişkilerin eksenine koyduğu; Kürt, Kıbrıs ve insan hakları sorunudur. TC bu her üç sorunda da Avrupa'nın çözümüyle çelişen bir politika izliyor. Parti Önderliği, AB'ye gönderdiği mektupta soruna şöyle vurgu yapıyor: "*Avrupa'nın yeni bir eğilimine karşılık, Türkiye'nin çıkmazı PKK ve Kürt sorunuyla bağlantılıdır dedim. Avrupa siyasi çözüm kararı almıştır. Bu konuda yardımcı olmalarını vurgulamak istedim ve gerekirse karşılıklı ateşkes çağrısını yenileyebileceğimizi ortaya koydum. Avrupa'nın, oluşmuş istemine Türkiye'yi kabul etmesi imkansız. Şantaj politikalarıyla sen vermezsen Rusya'ya giderim, Amerika'ya giderim diyor.*"

TC, içte politika üretemediği için, dış ilişkilerde de kendisini yenileyemiyor. Yıllardan beri hep taviz-şantaj ve tehdit politikasını esas alıyor. Ortadoğu ülkelerine şantaj-tehditi dayatırken, ABD ve İsrail'e taviz politikasıyla yanaşıyor. AB'ye ise, taviz ve şantajı birlikte kullanıyor.

Avrupa'ya şimdiye kadar "*benimle ilişkilenmezsen, Rusya ile ilişkiler geliştiririm*" yönlü bir politika dayatıyordu. Diğer yandan birçok noktada taviz veriyor ve vaadlerde bulunuyordu. Ancak bunları yerine getirmeyince, ilişkiler tıkanma ve kopma noktasına kadar geldi. Şimdiye kadar Rusya ile ilişkilerinin olması, İKÖ içinde belli bir etkinliğinin olması, yine D-8'ler içinde yer alması, Avrupa karşısında daha güçlü olmasını getiriyordu.

Ortadoğu'da gücünü, etkinliğini yitiren bir Türkiye, Avrupa, ABD ve İsrail ve hatta Rusya karşısında da gücünü yitiren bir ülkedir. Bu ilişkiler bir cebir denklemi gibi oluşmuştur. Bir eksi, karşısındaki artıyla çarpılınca eksi oluyor. Santraç oyunu gibi, tahtadaki bir taşın oynatılması, bütün oyunu çok yönlü olarak etkiliyor. TC'nin öncelikle şu yanılgısı ve çıkmazı ortaya çıkmıştır: "*Arap-islam ülkeleriyle ilişkilerimi kopardım, tavır aldım, AB ile ilişkilere girerim*" politikası büyük bir yanılgıdır. Bunun böyle olmadığı pratikte açığa çıktı.

Diğer yandan ABD ile AB çelişkisi sözkonusudur. Her iki emperyalist gücün Ortadoğu pazarları üzerinde çok yönlü çelişki ve çatışmaları bulunuyor. TC, ABD ve İsrail'le ilişkilerini derinleştirdikçe, stratejik bir düzeye çıkardıkça, Avrupa ile de çelişkileri artıyor. Son olarak göç olayında bu biraz daha açıkça görüldü. Nitekim ilişkiler sonuçta kopma noktasına gelmiştir.

Türkiye, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, kişisel ve siyasal haklara iliş-

kin sözleşmeler, Roma Anlaşması, Paris Şartı gibi uluslararası anlaşmaların bütününe imza atmış, ancak hiçbirisinin gereğini yerine getirmiyor. Kürt sorununun yanısıra, Ege sorunu, Kıbrıs sorunu, üniversitelerin özerkleştirilmesi, 12 Eylül anayasasının kaldırılması vb.'leri Avrupa'yla çelişkilerini artırıyor.

1963 yılından beri Ankara Antlaşması'yla temelleri atılan AB-Türkiye ilişkileri, bugüne kadar ciddi bir mesafe kaydedemedi. Hep "*metropol-taşra ilişkisi*" biçiminde tek taraflı, AB çıkarları doğrultusunda gelişti. Son olarak Avrupa Birliği'ne üye almak için yapılan genişleme planı içinde de Türkiye'ye yer verilmiyor. Yıllardır beklemesine rağmen, giderek AB'den kopuyor.

Bu dıştalanma ve bağlı olarak ABD-İsrail'le ilişkilerini sıklaştırması, Rusya ve Kafkas ülkeleriyle de ilişkilerinin kopmasını, gerginleşmesini getiriyor. Çünkü, Türkiye'nin ABD ve İsrail'le ilişkilerinin derinleşmesi Rusya'nın Ortadoğu, Orta Asya ve Kafkasya'daki çıkarlarıyla çelişmektedir. Rusya bu noktada, ABD-Türkiye ve İsrail ittifağına karşılık, Arap-islam dünyasıyla ilişkilerini geliştiriyor ve cepheleşme bu noktada derinleşiyor. İran, Libya, Suriye ve Irak'la çeşitli anlaşmalar yapması bu politikanın bir sonucu oluyor. Rusya, bu ilişkilere dayanarak Ortadoğu'da etkinlik kurmaya çalışıyor. "*Kürtler'le stratejik ilişki*" geliştireceklerini açıklamaları da bu çelişki ve çatışmaların bir gereği oluyor.

17 Kasım'da Londra'da yapılan ve Rusya'nın etkinliğinin bulunduğu **Uluslararası Denizcilik Örgütü** toplantısında Türkiye'nin boğazlarla ilgili uyguladığı tüzük yeniden ele alınıp gözden geçirildi. Rusya bu konuda toplantıya bir rapor sunarak, Türkiye'nin boğazlar konusunda sahip olduğu hakları bir "*uluslararası komisyona*" devretmesini istedi. Bundan dolayı Türkiye ile ilişkileri gerginleşti ve Türkiye bundan hareketle protesto ederek toplantıyı terketti. –Nitekim bu son iki aylık zaman diliminde Türk devlet yetkilileri, gerçekleştirilen hemen hemen bütün uluslararası toplantıları terketmişlerdir.– ABD'nin Türkiye aracılığıyla Orta Asya, Kafkas petrollerine yönelmesi, Türk-Rus ilişkilerini daha da gerginleştirdi. Bunun bir devamı olarak Ermenistan, İran ve Yunanistan dışişleri bakanları Atina'da üçlü bir zirve gerçekleştirdiler. İran Dışişleri Bakanı Kemal Harazi, her üç ülke arasında: "*Ekonomik, ticari, iletişim işbirliği*" anlaşmasını imzaladıklarını açıkladı.

Türkiye'nin Libya ile ilişkileri de aynı tarzda kopmuş durumdadır. Çiller bu ilişkileri geliştirmek için Libya'ya ziyarette bulundu. Daha sonra Refahyol hükümeti döneminde, aynı amaçla Erbakan da bu yönlü ilişkiler geliştirdi. Ancak bütünü, başarısızlıkla sonuçlandı. Ardından "*Çöl bedevisi*" denilerek tavır geliştirildi, tehditler savuruldu.

**Refah Partisi'nin kapatılması**

Refah Partisi'ni bir tehlike olarak değerlendirdiği halde, rejimi kurtarmak sözkonusu olunca, genelkurmaylığın kendisi RP'yi iktidara getirdi ve iyice kullandıktan sonra posasını çekti. Zaten bir partiler mezarlığı olan Türkiye siyasal sisteminde yeni bir mezar daha kazıldı. Mezar taşında Refah Partisi yazıldı. 16 Ocak'ta gömdüler bu partiyi. Aynı gün, Çilleri'i de "*yüce divan*"a havale ettiler.

'97 yılının başında Yalçın Küçük ile yaptığı diyalogda Parti Önderliği, "*Refah Partisi politikasıyla en çaput, en taşra, en artık, en para etmez ne varsa ona talip olmak isteyen burjuvaziyi temsil ediyor. Aslında Türkiye burjuvazisinin en yeteneksiz, en çaptan düşmüş partisidir... İslamcılığı bir örgüt gibi kullanıyor. Bu, rahatlıkla aşılabilir. Çünkü çok sahtedir, devrimin yaratmış olduğu boşlukları iyi değerlendirdi. Türkiye'de toplumun doğru siyasi ifadeye kavuşmamasını da iyi kullandı. Bundan dolayı Erbakan, en inanılmaz, en güçlü oportünistlerdendir. Boşluklardan yararlandı. Karşı-devrimin saldırılarını iyi kullandı. Ve mevcut konumu elde etti. Ama hızla aşılmaya da mahkumdur. Taşra burjuvazisiyle, rantçı, vurguncu, talancı ve gündelik hırsızlıklarla beslenen bu şebekenin hükümeti sallantıda olmaya mahkumdur. Zaten dünya kapitalizmi tarafından da kuşatmaya alınmış durumdadır. Refah Partisi'nin bu kuşatmayı aşması oldukça zordur*" diyor ve Erbakan'ın Refah'ını dağıtacaklarını belirtiyordu. Gelişmeler bu yönlüydü ve önderliğin öngörüsünü Sincan'da yürüyen tanklar ve 28 Şubat süreci doğrulamıştı.

28 Şubat darbesiyle başlayan süreç, Refah Partisi açısından 16 Ocak Cuma günü noktalanmıştı. Bu noktayı koyan Anayasa Mahkemesi Başkanı, aynı gün Refah Partisi'nin kapatıldığını, altı milletvekili ve bir belediye başkanına beş yıl siyaset yasağı getirdiğini kamuoyuna deklare ediyordu. Zaten düzene radikal bir tarzda değil de, evrimci anlayışla, tedricen biraz islami çeşni ve renk katmak, kemalist laikliği biraz sulandırmak isteyen Refah Partisi'nin başı Erbakan da, yaptığı basın toplantısında, kendi kitlesine sakin olması, provokasyonlara kapılıp taşkınlıklar yapmaması ve bu kararın "*hayırlı*" olması uyarısında bulunuyordu. Erbakan'ın bu "*teslimiyetçi*" açıklaması, Refah Partisi'nin düzen dışı bir kuvvet olmadığını gösterdiği kadar, siyasal islam ve tabanının iğdiş edilmesine bir katkı oluyordu. Ancak bu, Refah Partisi'nin kemalist laiklik veya "*asker politikacılar*" karşısındaki muhalefetini, holdingleşme-tekelleşme eğilimine giren islami sermayenin, devlet iktidarındaki nimetlerden faydalanma arzusunu, Refah Partisi'nin popülist söylemlerle "*cumhuriyet*"in çelik yasalarını ve esnemez yasalarını ihlal etme gerçekliğini dışlamıyor.

Ne var ki, mesele bundan ibaret değil. Bütün mesele, genarallerin PKK karşısındaki yenilgisi ve devrimin yolaçtığı bu yenilginin doğurduğu boşluğun, popülist söylemlerle, soldan daha çok Refah Partisi tarafından değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan tabloyu katı kemalist yapılanmanın hazmedememesidir. Bunun sonucunda başlatılan bir düzen içi restarasyon, ya da generallerin deyimiyle bir "*balans ayarı*" sözkonusudur. Bu da, Türkiye Cumhuriyeti'nin bölgesel ilişkileri bağlamında, özellikle ABD ve İsrail'in "*bölgesel güvenlik projesi*" bağlamında gelişmektedir.

İçine girilen süreçle birlikte ortaya çıkan gelişmeler, İsrail siyonizmiyle geliştirilen stratejik ilişkilerle, zaten bütünü islam olan Ortadoğu'daki ülkelere karşı güdülen emellerin gerçekleşmesi yolunda yürütülen ortak projenin bir sonucudur. Refah Partisi'nin katılmasında, bu nokta gözden kaçırtılmamalıdır. Nasıl ki, Sincan'da düzenlenen "*Kudüs gecesi*"nden sonra, yüzyıllık stratejik müttefiği İsrail tarafından caddelerde yürütülen tanklarla "*yanındayız, bunlara göz açtırmayız*" mesajını güçlü bir biçimde vermişse; Refah Partisi'nin kapatılmasında da TC'nin aynen böyle bir mesajı İsrail ve ABD emperyalizmine vermesi sözkonusudur. Bu bağlamda, nasıl ki, Sincan'daki tankları yürüten İsrail olmuşsa, Refah Partisi'ni kapattıran da İsrail olmuştur demek, aslında ABD-İsrail-TC'nin oluşturmak istediği "*bölgesel güvenlik sistemi*"ne, "*tam gaz ileri*" dedikleri bir süreçte dikkat çekerek parmak basmak olur. Ki, bu da doğru olanıdır.

'25'lerde İsmet İnönü, o dönemin Amerikan temsilcisi Amiral Bristol'a, "*Bu memlekette muhalefet ihtilal demektir*" diyor. Pasif bir muhalefet de olsa, Refah Partisi'nin temsil ettiği siyasal islamın böyle bir mantıkla kaşılaşması ve bertaraf edilmesi sözkonusu olmuştur. Devletin kendisi, özellikle 12 Eylül '80 sonrası süreçte, yükselen Kürdistan devrimini engellemek amacıyla islamı şu veya bu biçimde geliştirmişse de, bu, sonuçta devletin kendi başını ağrıtmıştır. Refah Partisi'nde yükselişe geçen siyasal islam, giderek kendini güçlendirerek kemalizmin laiklik ilkesini çiğnemeye başlamıştır. Refah Partisi, devlet imkanlarından da faydalanarak kemalist yapılanmanın bazı yasalarını zorlamak, taşra hırsızlığı, taşra üç kığatçılığı ve oyunlarıyla kendine çıkar yaratmak istemiştir.

Bunun karşısında, zaten yıprandığı kadar yıpranan, içe doğru büzülen, PKK karşısında aldığı yenilgilerle merkez çekim gücünü yitiren ordu, yeniden kendi merkezinde "*yeni*" bir devlet şekillenmesi yaratmak istiyor; politika ve araçlarını yeniden düzenlemek ihtiyacını duyuyor. Susurluk olayıyla gündeme sokulan ve 28 Şubat'ta resmen başlayan bu süreç, bugüne kadar uzanıyor ve hâlâ sürüyor. Çok geniş bir yelpazede gerçekleşen bu durum, ülkücü mafyadan Çiller'e, ordu içinden emniyete, istihbarattan sahte de olsa "*şeriat*" istemini dillendiren çevrelere kadar uzanıyor. Refah Partisi'nin kapatılması, bunda önemli bir mesafe oluyor. Bilhassa, "*laiklik*" sloganı ekseninde ordu, kendi etrafında bir kitle yaratmak, "*kurtarıcı*" rolüyle sahneye çıkarak kendi merkez-çekim gücü oluşturmak ve rejime soluk aldırmak için, bunu yapmak zorundaydı ve yaptı. Kendi büyüttüğü Refah Partisi'ni, yine kendisi batırdı.

Daha dün yücelttiklerini, bugün yerine dibine batırıyorlar. Burada sınıfsal kuvvetler, cumhuriyetin bazı kurallarını konuşturması vardır. Kemalizmin bazı kalıplarının amansızlığı vardır.

Cumhuriyet tarihine bakınca, Terakki Perver Cumhuriyet Fıkrası'nın yine '60'larda DP'nin başına aynı akıbetin geldiğini, aynı yakın sebeplerle tasfiye ediliklerini görüyoruz.

Görünen şudur: Klasik kemalist çevreden biraz olsun çıkan tasfiye edilir. İşte bu, bir cumhuriyet yasadır. Bunu çiğneyen, şöyle veya böyle, istediği kadar yaltaklansın, kâr etmez. O gider! İt gibi bu yasaya sadık kalanlar ise, basit bir memur, küçücük bir piyon olmaktan öteye gidemezler.

Özellikle ordunun ideolojik-politik dayanakları bir parçalanma sürecindeyse ve yarattığı maya bozulmuşsa, Türk ulusal birliği ve bütün ekseninde yeni bir politik mayalanma yaratması oldukça geniş süre alacaktır. Ancak ordunun yeniden mayalanmayı gerçekleştirmesi pek mümkün değildir. Refah Partisi'ni kapatması bunda bir mesafe olsa da, özel savaş, kendi kendini içten yiyerek tüketen bir sistem olarak çelişki ve çatışmaları üretmeye ve daha üst boyutlara sıçratmaya devam edecektir. Bu çelişki ve çatışmalarda bugün mezarı boylayan sadece Refah değildir. Evet, Refah Partisi yenilmiştir, ama esas yenilgi ordunundur. RP'nin boyladığı mezar, aynı zamanda rejimin kendi mezarıdır. Her ne kadar mezar taşına Refah Partisi yazılmışsa da, rejimin kendisi, aynı akibete doğru hızla yol almaktadır. Savaşımızın bir etkisi olarak devlet, iç parçalanma sürecinde öyle kolay sıyrılamaz.

# Siyonizmin Ortadoğu stratejisi ve TC

"*İsrail'in üçüncü dünya ülkelerine ihraç ettiği, sadece hükümdarlığa hizmet eden teknolojiden ibaret değil. Tekniğe güç veren dünya bakışı da beraberinde veriliyor. Hükümdarlık ve baskı varolduğu an, baskıcılar ve baskıya maruz kalanların mantığı tamamen zıt olur. İsrail'in ihrac ettiği, başarılı bir hükümdarlığı sürdürebilmek için dünya görüşüne göre ayarlanmış baskı mantığının ta kendisidir (lojistiğidir).*" Hafya Üniversitesi Psikoloji Profesörü **Benjamin Beit-Hallahmi**, bugünkü İsrail'i, daha doğrusu siyonizmi bu cümlelerle izah ediyor. İsrail bağlantılı her olaydan, ancak böyle bakıldığında bir netice çıkartılabilir.

Türkiye, İsrail ile ABD arasında Ocak başlarında gerçekleştirilen deniz tatbikatı, Ortadoğu'da pusulanın gösterdiği kutupların iyi görünmesi bakımından ders çıkarılacak niteliktedir. "*Güvenilir Denizkızı*" dedikleri manevralarından, siyasi bakımdan ders çıkarılması gereken çok yön var. Tabii TC, ABD ve İsrail'in birbirlerini takip eden yanıltıcı açıklamalarına bakılırsa, kaygı duyulacak hiçbir şey yok ortada. Ortadoğu halkları ve uluslararası birçok gözlemcinin analizleri dikkate alındığında, "*üçüncü bir ülkeye karşı*" olmadığı ya da "*sadece arama, kurtarma amaçlı*" olduğu gibi söylemlerin havada kaldığı anlaşılıyor.

Nitekim İsrail'in Akre doğumlu Kürt Savunma Bakanı **İzak Mordechai**, bunu kendisi açıklamak zorunda kaldı. Mordechai, hiçbir merminin kullanılmadığı tatbikat ile ilgili olarak 7 Ocak'ta yaptığı açıklamada, "*bir güvenlik sebebi*" bulunduğunu itiraf ederek, böylesi tatbikatların İsrail'i "*bölgeden gelebilecek herhangi bir tehdite karşı kendini savunabilme*" yeteneğine kavuşturduğunu söyledi. Yani söylemde "*insani amaçlı*" olan tatbikat, aslında bölge halklarına karşı örtülü operasyon hazırlığı teşkil etmektedir. Batmak üzere olan bir tekneden sivil insanları kurtarmak için boğazına kadar silah yüklü savaş gemilerine gerek duyulacağı hiçbir akla mantığa sığmadığı halde, çeşitli gerekçeler öne sürülüp tatbikat gerçekleştirilmiştir. Bu iki gücün ABD desteğiyle bundan sonra yapacakları her tatbikat böyle algılanmalı ve teddirler buna göre geliştirilmelidir. Suriye, İran ve PKK'nin zamanında tepki göstermeleri bu açıdan şaşırtıcı olmaktan ziyade, olup bitenleri zamanında farketmenin bir ürünü olarak değerlendirilmelidir.



**Örtülü operasyonlarda siyonizm parmağı**

Olayları İsrail devleti açısından ele aldığımızda, karşımıza doğal olarak siyonizmin meşhur "**2000 yıl boyunca hep Kudüs'e dönük yaşadık**" söylemi çıkıyor. Hz. Musa'ya, İbrahimoğulları Mısır firavunlarının cenderesinden kurtarmak için verilen misyon, bu halkın "*süt ve balın aktığı*" Kudüs'e yerleşmesine kadar vardıysa da Roma İmparatorluğu'nun Ortadoğu üzerindeki hükümranlığının başlamasıyla birlikte yerle bir oldu. Bütün dünyaya saçılan Yahudiler, "*üstün ırk*" çarpıklığı sonucu giderek ırkçı siyonizmin kucağına düşmekten kurtulamadılar. Milattan 1700 yıl önce firavunlar tarafından piramit yapımında köle olarak çalıştırılan ve Hz. Musa'nın öncülüğüyle kurtarılıp Kudüs'e yerleştirilen Yahudilerin bir kesimi bugün dahi bu yanılgı içindedirler.

Gerçek Musevilikten uzaklaştırdığı için, hem Yahudileri hem de başkalarını büyük felaketlere iten siyonizm, bugün Ortadoğu halkları üzerinde adeta karasapan gibi duruyor.

İsrail devletinin garantörü konumundaki siyonizm, kendini yaşatmanın yöntemlerini belki de en iyi koruyan rejim biçimidir. Çünkü, etkili olduğu ülkelerde dışta kalmıyor, direkt sistemin içine sızıyor ve uzun vadeli olarak deşifre olmadan kendini hayatta tutmayı başarıyor.

Buna rağmen, öylesine çelişki ve çarpıklıklarla doludur ki İkinci Dünya Savaşı sırasında Yahudileri Temyerküz kamplarında toplu imhalardan geçiren Hitler faşizmi ile dahi işbirliği yapabilecek kapasitededir.

İsrailli Profesör Benjamin Beit-Hallahmi, "**Kirli İttifaklar**" isimli bilimsel araştırmasında, İsrail'in gerektiğinde neden kendi düşmanlarıyla bile ittifaklar geliştirdiğini şöyle izah ediyor: "*İsrail'in dünyanın bu veya öbür köşesinde neler yaptığını anlayabilmek için, sadece Ortadoğu'yu ve İsrail'in orada yaptıklarını gözler önüne getirmemiz yeterlidir. Siyonizmin geçmişi ve geleceğinden başka ne bekleyebiliriz ki? İsrail'in üçüncü dünya ülkelerinde yaptığı, siyonizmin Ortadoğu'da topladığı deneyimi ihraç etmekten başka bir şey değildir.*" Kapitalizm ve emperyalizm içerisinde en gelişmiş ideolojik tabana sahip olan siyonizm, anlaşılan yok olma korkusundan etrafında hep komplolardan oluşturulan zırhlı duvarlar da örmüştür.

Hiçbir kutsal kitapta tanrının sadece bir kavim ya da dini topluluğa ait olduğu iddia edilmezken, Tevrat'ta Rab'bin ağzına şu sözler yerleştirilmiştir: "***İşte şimdi bildim ki bütün dünyada Allah yoktur, ancak İsrail'de vardır.***" (Tevrat, II. Kırallar, BAB 5, Ayet 15, S. 373).

Gerçek Museviliğin yerini, bugün 19. yüzyılın başlarında kurulan ve Kudüs'teki Siyon dağından ismini alan siyonizm akımı almaktadır. Temelde Araplardan toprak koparıp İsrail devletini kurmayı hedefleyen siyonizm, bugün sadece Arapları değil, bütün Ortadoğu'yu tehdit etmektedir. Kurulan devlet ise Tevrat'ta çarpıtılarak verilen "*üstün ırk*" gibi kavramların harfiyen uygulanması ve siyonizmin değişik ideolojilere aşılanmasıyla ayakta tutuluyor.

Bu tarikatın İsrail'i hayatta tutma politikası, İsrail devletinin 14 Mayıs 1948'de resmen ilan edilişinden, yani Araplarla başlayan savaştan kısa süre sonra, 1950'li yıllarda netlik kazandı.

Mısır'dan günümüze kadar gelen Arap düşmanlığı, o dönemlerde daha büyük kor-

kular yaratıyordu. İsrail devletinin kuruluşundan sonra, "*Peripherie Strategy*" ismi verilen çevre veya muhit stratejisi hayata geçirildi. Roma İmparatorluğu'nun Ortadoğu'yu fethetmesiyle tam iki bin yıl devletsiz kaldıklarını iddia eden Yahudilerin tek hedefi, "...***iki bin yılın umudu, özgür bir halk olarak ülkemizde, Siyon ve Kudüs'ün ülkesinde***..." (İsrail milli marşı) hevesini pratiğe dönüştürmek oldu. İsrail devletini kurup hayatta kalmasını sağlamak amacıyla geliştirilen siyonizm felsefesinin bu stratejisi, Arap olmayan ülkelerle ittifaklar geliştirmeyi amaçlıyordu. Böylece Arap ülkeleri kıskaca alınıp İsrail'e saldırmaları engellenecekti.

**"Mordechai, hiçbir merminin kullanılmadığı tatbikat ile ilgili olarak 7 Ocak'ta yaptığı açıklamada, '*bir güvenlik sebebi*' bulunduğunu itiraf ederek, böylesi tatbikatların İsrail'i '*bölgeden gelebilecek herhangi bir tehdite karşı kendini savunabilme*' yeteneğine kavuşturduğunu söyledi. Yani söylemde '*insani amaçlı*' olan tatbikat, aslında bölge halklarına karşı örtülü operasyon hazırlığı teşkil etmektedir."**

Bu plan için komşu ülkelerin kazanılması gerekiyordu. En uygun olanları Türkiye, Etiyopya ve İran'dı. O dönemlerde üçü de ittifaklar için müsaitti. Ardından, Arap ülkeleri içerisinde yer alan muhalif güçler geliyordu. Çünkü Araplara karşı başlatılan sandviç harekatında birkaç komşu ülke yeterli gelmeyebilirdi. Ek olarak Lübnan'da faşist Falanjistler, Irak'ta Barzani liderliğindeki KDP, Yemen'de monarşistler, Güney Sudan'daki paramiliter güçler ile işbirliği yapılıyordu. Bunun dışında Ortadoğu'da müslüman olmayan azınlıklarla da çeşitli hesaplar sözkonusuydu. Temel hedefi işbirlikçi güçler ortaya çıkartıp kendisine bağlamaktı. Dönemin İran Şah'ı Ayetullah Homeyni'nin 1970'lerdeki islam devrimine kadar İsrail'in en yakın müttefiğiydi. Türkiye'de kemalist rejim hiçbir zaman değişmediği için ilişkiler gün geçtikçe daha da gelişti. İsrail devletini ilk olarak TC tanıdı.

Dengeler değiştikçe, politikalar ve stratejiler de değiştirildi. Güney Kürdistan'da İsrail'in çok yakın müttefiği olan KDP, İran'da rüzgarın değişmesiyle birlikte, bir günde Irak rejiminin kılıcına itildi. KDP, buna rağmen, pratikten ders çıkarmayıp işbirlikçiliğini bugüne kadar çeşitli güçlerle sürdürdü. Bugün kemalist rejim ile sıkı ilişkileri olan KDP, ihanet çizgisini daha da belirginleştirip Kürt halkını düşman, faşizmi ise müttefik saymaktadır. Falanjist çeteler bugün Lübnan'ın güneyinde siyonist rejimin koruculuğunu nasıl yapıyorlarsa, KDP ihaneti de aynı şekilde kemalizmin hizmetçiliğini yapmaktadır. İsrail devleti, bu stratejiyi Ortadoğu politikasında esas aldı ve bunun uygulamasını günümüzde de sürdürüyor.

### Siyonizm ve kemalizm paralelliği

Siyonist rejim ile kemalizm arasındaki ilişki, aslında cumhuriyetin kuruluşu ile başladı. Ankara rejimi, bugün uç noktaya ulaşan İsrail ile arasındaki ilişkilerinde bile, her zaman İsrail'i ilk tanıyan ülkenin Türkiye olduğunun altını çiziyor. Örgütleyen baştan beri İsrail olduğu için, TC hep hizmet etmek zorunda bırakılmış. Biri yahudi, diğeri sözde müslüman olduğu halde, ırkçı adımlarıyla aslında çok uyumlu bir tablo çiziyorlar. İsrail rejimi, beyinlere yerleştirdiği "*üstün ırk*" anlayışıyla ırkçılığını tescil ederken, kemalist rejim "*kafatası*" politikasıyla kendisini yaşatmaya çalışmıştır. İki ülke arasında 1996'da varılan askeri işbirliği anlaşmasının bugün hangi boyutlara vardığını çözebilmek için iki sistemin işleyişini iyi analiz etmek gerekir.

Türkiye'yi İsrail açısından 1950'li yılların "*Peripherie Strategy*" politikasının bir parçası olarak ele almak gerekir. Yani Arap ülkelerini kenara sıkıştırıp, İsrail'e karşı bir tehlike olmaktan çıkartmak. İsrail, Türkiye'ye istediği silahları veriyor, örtülü savaşı öğretiyor, istihbarat veriyor, karşılığında ise Suriye, Irak ve İran'a karşı hava sahasını kullanmasını, Türkiye'de Araplara karşı ajanlaştırma faaliyetlerini genişletmesine ve sözkonusu üç ülkeyi her yönüyle deşifre etmekte gereken imkanların tanınmasını istiyor. Türkiye de bu imkanları tereddüt etmeden ve tepkileri dinlemeden sağlıyor. Kemalizmin de siyonizm gibi hayatta kalma kaygısı olmasaydı, bunların yapılmasına gerek kalmazdı. Ancak kemalizm daha büyük bir tehlikeyi yaşıyor. Türkiye'de ırkçı faşizmin kemalizmi yaşatma kaygısı olmasaydı, bu denli riskli işlere girişilmezdi.

Türkiye, Mossad ajanlarına Hatay çevresinde Araplar içerisine girip Suriye'ye karşı örgütlenme yapmalarına olanak tanırken, Kuzey Kürdistan'ın sınır bölgelerinde ise Suriye'deki askeri hareketliliği denetlemek amacıyla dinleme ve izleme istasyonları kurmasını sağlıyor. Kürdistan'daki hava üslerinde de İsrail savaş uçaklarının inip kalkmalarına, hatta buralarda konuşlandırılmalarına olanak tanıyor. İsrail böylelikle bir taşla birçok kuş vurmuş oluyor. Bir yandan Türkiye'ye sattığı milyarlarca dolarlık silahlarla büyük bir rant elde ederken, diğer yandan da Türkiye'yi manevra sahası olarak savaş oyunlarının dahiline alıyor.



Filistin intifadasından

### ABD şemsiyelik etmeye mahkum

Burada yeniden sözü edilen tatbikatlara dönersek, bunun "*kirli ittifak*"ın yeni bir oyununu daha ortaya çıkardığını görüyoruz. Bu tarihe kadar karada ve havada işbirliği yapan iki güç, bundan sonra ittifağı uluslararası sulara taşımayı da hedefliyorlar. Bu yeni boyutuyla Ortadoğu halkları için daha büyük bir tehlike haline gelen İsrail-TC ilişkilerinin sponsorluğunu şüphesiz başta ABD olmak üzere bütün emperyalist ülkelerde palazlanmış siyonizm akımı yapıyor. Bu ittifakın direkt olarak ABD tarafından yönlendirildiğini söylemek, madalyonun ancak bir yüzünü görmemizi sağlar. Diğer yüzünde ise yine siyonizm karşımıza çıkmaktadır. Bugüne kadar gelen hiçbir ABD yönetimi İsrail'e karşı tavır alamamıştır. Çünkü ABD'yi yöneten başkanların büyük bir bölümü ya siyonistti, ya mason locasının seçkin isimlerindendi, ya da ABD yönetimini içerden yönlendiren siyonistler mevcuttu. Amerikan yasama mekanizmalarına da sızan siyonizm, iktidara gelen başkana, hangi partiden olursa olsun, İsrail'e karşı tavır almasına müsade etmez. Hatta uluslararası sahada İsrail'in korumalığını yapmasını şart koşar. 1995'te Lübnan'daki **Cana Mülteci Kampı**'nın kasıtlı olarak bombalanıp yüzlerce mültecinin katledilmesi, BM tarafından kınandığı halde, ABD buna karşı çıktı. İsrail siyonizminin Filistin halkına çektirdiği inanılmaz eziyet, BM tarafından defalarca kınandığı halde, ABD hep susarak korumalığını üstlendi. Yaptırım gücüne sahip BM Güvenlik Konseyi, ABD'nin vetosundan dolayı İsrail'e karşı şu ana kadar hiçbir ciddi karar alamadı. Bu da ABD'de iplerin Amerika halkının değil, siyonizmin elinde bulunduğunu göstermektedir. İsrail-Filistin görüşmelerinde de aynı durum sözkonusudur. Wasington'da Arafat ve Netanyahu ile Clinton arasında yapılan sözde barış görüşmelerinin seyrini ABD'deki İsrail lobisi önceden belirliyor. Netanyahu, her Washington'a gidişinde bu lobinin tavsiyesini almadan Clinton ile yüzyüze gelmiyor. İdeolojik gıdasını bu ülkedeki siyonizmden alıyor. Clinton'un etrafında dolanan bu son skandal zinciri de siyonizmin bir tertibi olarak görülmelidir. Clinton'un Ortadoğu barışında ABD'nin çıkarları doğrultusunda bazı adımlar atmak istemesi, siyonizmi harekete geçirdi. Beyaz Saray'da stajyer olarak çalışan **Monica Lewinsky** isimli bir yahudi bayan Clinton'a karşı örgütlendirildikten sonra, düşürme planlarının uygulanmasına geçildi. Lewinsky, Clinton ile arasında ilişki bulunduğunu öne sürerken, diğer bir yahudi bayan olan Lucianne Goldberg ise Linda Tripp isimli bayanı Clinton ile Lewinsky arasında geçen telefon görüşmesini kaydetmeye zorladı. Bu olaylar çok eskiye dayandığı halde, Netanyahu'nun "*bir sonuç çıkmadığı*" şeklinde tanımladığı Clinton ile arasında 22 Ocak'ta geçen görüşmeden hemen sonra patlak verdi. Burada düşürülmekle karşı karşıya getirilen Clinton'u savunma gibi bir durum sözkonusu değil, ama bu olay siyonizmin kendi korucusunu dahi affedemeyeceğini ortaya koymak için önemli bir örnektir.

ABD'nin iç ve dış politikasını denetim altında tutan siyonizmin örgütlenme biçimi de sıradan bir hükümet dışı örgüt (NGO) tarzında değil. Büyük ekonomik güce sahip Amerika'daki siyonist kuruluşlar, daha çok siyasete yön veren nüfuz gücü yüksek kuruluşlardan oluşuyor.

ABD yönetiminin karar mekanizmaları öyle ayarlanmış ki İsrail'e karşı ciddi tartışmaların yürütüldüğü 1995 ile 1997 yılları arasında bile Washington'un BM Büyükelçiliğini yapan **Yahudi asıllı Madeleine Albright**, bunların meyve vermemesini sağlıyordu. İsrail ile Filistin arasındaki barış sürecinin askıda olduğu bu dönemlerde, aynı kadın Dışişleri Bakanı olarak Clinton'dan sonra en önemli mevkide bulunuyor. İlerde ABD Başkanı olmaması için hiçbir engel bulunmuyor.

### ABD'deki İsrail devleti

Ortadoğu barış sürecini engelleyen gücün başında yer aldığı gibi, İsviçre'deki Nazi altınlarını ortaya çıkaran ve bunu aylardır gündemde tutabilen yine ABD'deki siyonizm akımı oldu. Buna bir anlamda **ABD'deki ikinci İsrail devleti** demek mümkün. ABD'de **Theodor Herzl** öncülüğünde 1800'lü yılların ortalarında kendisinden bahsettiren ve 1897'de İsviçre'nin Basel kentinde kurumlaşan dünya siyonizm hareketinin temel hedefleri arasında Ortadoğu'da İsrail devletini kurma planı vardı. Herzl, bu büyük projeyi hayata geçirebilmek için büyük oranda bugünkü Tevrat'tan yararlanarak, dört tespitte bulunmuştur:

**1.** Yahudiler ve yahudi olmayanlar irsi-genetik olarak biraradda yaşayamazlar.

**2.** Bütün yahudiler, kendilerini korumak için aynı ülkenin içinde biraraya gelmek zorundadırlar. Filistin'i bütün yahudilerin –sadece İbrani ırkının– ananevi vatanı olmasıyla alakalı dini prensipler ve kanunlar bu seçimi zorlu kılmıştır.

**3.** Yahudi olmayanlar, ya yahudi devletinin dışına çıkartılmalı ya da yerleşmiş yahudilerle aralarında hukuksal ve psikolojik ayrım duvarıyla ayrı tutulmalıdırlar.

**4.** Yahudi devletinin kuruluşu, Yahudi olmayanların yardımını gerektirmektedir.

Burada dine dayalı ırkçılık yapıldığı ortadadır. Bugünkü Ortadoğu şemasına baktığımızda, bu planın İsrail devleti tarafından aynen uygulandığını görüyoruz. Genetik birleşmeyi önlemek amacıyla Filistin topraklarında yaşayan Yahudiler için askerler tarafından tecrit altında tutulan adacıklar inşa edilmiş. Kudüs kenti doğu ve batıya ayrılmış, yeni yerleşim birimleri inşa edilmeden önce, bütün bölge silah zoruyla Filistinlilerden arındırılıyor. Siyonizm hareketi, Yahudi devletinin dış destek olmadan kurulamayacağını da iyi anlamış. Bu nedenle temel kuralları arasına "*Yahudi devletinin kuruluşu, yahudi olmayanların yardımını gerektirmektedir*" tezini getirmiş ve 2000 yıllık hayal uğruna sızdığı ülkelerde bunu harfiyen uygulamıştır. Burada, siyonizmin beyin gücünde yasama ve uygulamaya kadar İsviçre saati gibi işleyen bir mekanizmayı görüyoruz. Siyonizmin ulaştığı bu tehlikeli boyut, Birleşmiş Milletler tarafından dahi farkedilmiş ve kınanmış. BM Genel Kurulu'nda 10 Kasım 1975'te alınan kararda, "*Siyonizm ırkçılıktır ve ırk ayrımıdır*" tespiti yapılmış. Amerika'da başlayan bu akım, önemli oranda bu ülkeden yönetiliyor ve sonunun nasıl olacağı bilinmeyen bir tarikat gibi giderek yayılıyor.

Siyonizm ve kemalizmin birbirini bulması, bu açıdan tesadüf değildir. Siyonizmin ırk ayrımı genlerin birleşmesini önleme temeli üzerinde oturtulurken, kemalizm de Avrupalı görünümü dışında pek farklı değil. Gasp, talan ve katliamlar üzerinde kurulu cumhuriyette tek ırkı hakim kılmanın mümkün olmadığını anladığı için, bu ülkede yaşamak için kemalizmin benimsenmesi koşulu getirilmiştir. Hatta ilk başlarda "*kafatasçılık*" yöntemi denendi, ama bunda başarılı olunamadı. "*Türk*" ırkını ortaya çıkartmak için insanların kafatasları ölçüldü. Etnik bakımdan tam bir mozaik oluşturan Anadolu ve Kürdistan'da bunun uygulanamayacağı farkedilince, din, dil, ırk, renk, kısacası her şeyin üstüne kemalizm getirildi. Putlaştırıldı ve yediden yetmişe herkesten bu "*modern*" puta tapması istendi.

Kemalizmin bugünkü en büyük hedeflerinden biri, dünyadaki yahudi lobisi ile bütünleşmeyi sağlamaktır. Yaptığı kirli işlerden dolayı itibarı bütün dünyada sıfıra düşen TC, Fransız yazar Marcel Proust'un 1900'lü yılların başında kaleme aldığı "*Kaybedilmiş Zamanı Aramak*" romanında geçen hikayeyi yaşama uyarlıyor adeta. Proust, elit tabakaya erişmek için entrikalara başvuran "*kahramanlar*"ı canlandırdığı romanında, şöyle anlatıyor: "*Büyük şenliğe davet edilebilmek için hep hayal kuruyorlar. Ancak oraya neden gitmek istediklerini düşünemedikleri gibi, partide neler yapabileceklerini de gözönüne getiremiyorlar. Yaşamlarını, davet edilebilecek şekilde koşullandıracaklara, entrikalar, daralma, göz boyama, vurdumduymazlık ve hayalkırıklığı ya da bir arabulucuyu devreye koyarak davet edilme umuduna kapılıyorlar.*" TC, dünyada itibar sahibi olabilmek için bu yöntemi deniyor.

### Hedef anti-emperyalist güçlerin tasfiyesi

Sonuç olarak bu kirli ilişkiler Ortadoğu'nun kaderinde de belirleyici olacak. Iraklı Gazeteci **Amir Bayati**, Ortadoğu'nun geleceğini şöyle özetliyor: "*Ortadoğu'da petrol ve zenginlikler bulunduğu müddetçe, sorunlar da olacak. Sorunlar, çözülmekten ziyade, artacak. Çatışmalar, giderek çok yönlü ve karmaşık bir hal alıyor. Amerika, İsrail ve Türkiye ekseni gelecekte ağırlık kazanacak. Çünkü Amerika'nın büyük bir silah gücü var ve üçü de hedefleri için Ortadoğu üzerinde etkili olmaya çalışacaklar. Herkes kendi yöntemiyle.*"

Şüphesiz Ortadoğu tablosunu çizerken bunlarla sınırlı kalmak yanıltıcı olur. ABD emperyalizmi ve Ortadoğu'daki iki bekçisi TC ile İsrail, PKK, İran ve Suriye'yi en büyük düşman, amaçları önünde en büyük barikat olarak görüyorlar. Barikatı aşmak için yıllarca sayısız yöntem denendi, ama bütünü de boşa çıktı. PKK'nin bütünüyle tasfiye edilmesi uğruna milyarlarca dolar harcandı. TC'nin kirli operasyonları çerçevesinde sadece Çiller-Ağar-Güreş döneminde PKK'nin beyin gücünü tasfiye etmek amacıyla akıttığı para ve İsrail'in parmağının baştan beri işin içinde olması, devletin çaresizliğini ortaya koyuyor.

**"*Kirli ittifak*"ın yeni bir oyununu daha ortaya çıkardığını görüyoruz. Bu tarihe kadar karada ve havada işbirliği yapan iki güç, bundan sonra ittifağı uluslararası sulara taşımayı da hedefliyorlar. Bu yeni boyutuyla Ortadoğu halkları için daha büyük bir tehlike haline gelen İsrail-TC ilişkilerinin sponsorluğunu şüphesiz başta ABD olmak üzere bütün emperyalist ülkelerde palazlanmış siyonizm akımı yapıyor.**

Üçlü ittifağın üzerinde çalıştığı plan, ana hatlarıyla aynıdır. Bunun tasfiye edilmesi ise sadece PKK'nin Kürdistan ve bununla birlikte Ortadoğu'da gerçekleştireceği devrim ile mümkün olacak.

**Hasan Uçar**

# Güney Kürdistan'da savaşın son durumu

## "Kürdistan halkının düşmanları Kuzey'de de Güney'de de birdir"

Baştarafı 1. sayfada

vuştu. Her iki güç birbirlerinin etkinliğindeki alanları resmen tanıyarak buralardaki askeri ve siyasi faaliyetleri karşılıklı olarak tanıdılar. Bu durum resmi protokole de bağlandı.

Türk devletinin "*tampon bölge*" oluşturmak istediği alanlar KDP'nin, 1995'de PKK'nin denetimini kabul ettiği alanlardır.

Son işgal hareketı, hukuki olarak KDP'nin, sözleşmeyi ve ateşkes anlaşmasını bozması ve partimize saldırması anlamına geliyor. Yine partimizin bu saldırılar karşısında tutumu uluslararası hukuk açısından "*meşru müdafaa hakkı*" olarak tanımlanabilir. Taraflardan biri daha evvel özgür iradesiyle imzaladığı bir anlaşmayı tek taraflı iradeyle bozarak sözleşmenin diğer tarafına silahlı saldırı başlatmıştır. Saldırgan taraf KDP'dir ve bu durum açıktır. Bu şartları görmezden gelerek "*kardeş kavgası*", "*bırakuji*" gibi anti-siyasi ve duygusal tanımlamalara gidenler –eğer cahillikten kaynaklanmıyorsa– KDP'nin saldırgan yüzünü gizlemek ve onu çağdaş bir ulusal kurtuluş hareketi olan PKK'yle aynılaştırmak çabası içindedirler.

1995 ateşkesi sonrasında PKK ve KDP heyetleri arasında birçok görüşmeler yapılarak Güney Kürdistan'daki statü; tarafların askeri, siyasi, hukuki hakları, etkinlik kurabilecekleri coğrafik alanlar uzun tartışmalardan sonra bir protokole bağlanarak kabul edildi.

Buna göre;

● Savaşın son aşamasında, tarafların elinde bulunan alanlar karşılıklı olarak tanınacaktır. Buna göre Çiyaye Spi, Metina, Zap, Gare, Zagros, Haftanin ve Xakurke PKK'nin denetiminde kalacaktır. Buralarda hiçbir sınırlamaya tabi tutulmadan askeri ve siyasi faaliyetler sürdürülecektir.

● Önemli geçiş noktalarında, stratejik yerlerde, güvenlik ve kontrol nedeniyle oluşturulan KDP karakollarında PKK'nin katılımıyla ortak güçler tarafından faaliyetler sürdürülecektir.

● KDP'nin denetimindeki şehir ve kasabalarda, PKK siyasi çalışmalar sürdürebilecek, bu konuda herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmayacaktır.

● Basın-yayın, kültür-sanat ve folklor çalışmaları engellenmeyecek, bu çalışmalar serbestçe yürütülecektir.

● PKK'nin yiyecek, giyecek vb. ihtiyaçlarının karşılanmasında ticari esaslara uyulmak koşulu ile hiçbir engel, kısıtlama yaratılmayacak, herhangi bir sınırlama getirilmeyecektir.

● Hasta ve yaralıların tedavileri gibi sağlık hizmetleri serbestçe yürütülecektir.

● Güney Kürdistan'da Kürdistan halkı ve her iki örgüt aleyhinde geliştirilecek ajan faaliyetlere karşı işbirliğine gidilecektir.

Partimiz ve KDP arasındaki anlaşmanın özü bu içerikteydi. Taraflar karşılıklı olarak bu sözleşmeyi kabul etmişlerdi.

Bu sözleşme partimiz tarafından ihlal edilmedi. Ancak 1996 yılının başından itibaren Duhok, Zaho, Selahaddin şehirlerinde KDP'nin izni ve bilgisi dahilinde JİTEM, MİT gibi Türk devletinin kontra-ajan örgütleri yerleştirildi. Bu üsler aracılığıyla ve Türkiye'ye gidiş-gelişlerde; silah, ajan-itirafçı taşıma işleri için de Türk Kızılayı yoğun bir kontra faaliyeti içine girdiler. KDP sözleşmedeki birçok hususu aşındırarak bozmaya çalıştı. 14 Mayıs işgalinden iki gün sonra Erbil'de 40 civarında hasta ve yaralı savaşçı, diğer kurumlardaki basın-yayın ve kültür çalışanını katletti. Bu nedenle son savaş ne bir kardeş kavgasıdır ne de bırakujidir. Bir ihanet savaşıdır. Bir sözleşme ihlalidir. Partimiz açısından bir "*nefsi müdafaa*" veya "*meşru savunma hakkının*" kullanılması anlamına gelmektedir.

### Güney işgalinin bölgesel ve uluslararası nedenleri

**KDP açısından durum**

Özellikle 1995 yılından itibaren partimizin Güney Kürdistan'daki askeri ve siyasi etkinliğinde gözle görülür bir gelişme ve büyüme görüldü. KDP'nin ateşkes ve sözleşme gereği kabul ettiği sınırlar dahilinde çalışmalarını yürüten PKK, hem Soran hem Behdinan mıntıkasında önemli açılımlar sağladı.

Bu süre içinde partimiz siyasal faaliyetlerinin yanısıra basın-yayın, kültür-sanat ve folklor araştırmaları konularında yoğun ve kesintisiz bir çalışma sürdürdü. Güney Kürdistan halkı ilkez PKK ile doğrudan ilişkiler içine girerek bu ilişkileri süreklileştirdi.

Şehir ve kasabalarda da sınırlı bir biçimde ve alış-veriş ilişkisini aşmayan ticari ilişkiler giderek siyasi bir içerik kazanmaya ve derinleşmeye başladı.



Partimizin amaçları, hedefleri ve çalışma tarzı anlaşıldıkça Güney Kürdistan halkının PKK'ye ilgisi de arttı. Daha evvel istisnai ve sınırlı bir düzeyde gerçekleşen PKK'ye katılımlar 1996 yılında kitlesel katılımlara dönüştü. Eskiden KDP veya YNK'ye yakınlık duyan, hatta peşmergelik yapan birçok aşiret mensubunun oğulları ve kızları gruplar halinde ARGK saflarına katıldılar.

Partimizin 1997 Ocak ayında gerçekleştirdiği **4. Genişletilmiş Askeri Konsey Toplantısı**'nda Güney Kürdistan genel yönetimi programını sundu. Yılın hedeflerini belirtti. Bu raporda 1997 yılı için Güney Kürdistan'da 1000-1500 arası savaşçı alımı hedeflenmişti. Ancak toplantı genel kurulu bu hedefi az bularak eleştirdi. Gerçekten toplantının yapıldığı günlerde operasyonun başlangıç tarihine kadar olan sürece kadar Güney Kürdistan'daki katılım 1500'ü aşmıştı.

KDP ve Barzani önderliğine yıllar yılı mahkum olmuş ve bu durumu bir kader sayan Güney Kürdistan halkının PKK'ye ilgisi ve ilişkisi ve destekleri arttıkça katılımlar da artıyordu. Barzani bu durumu hızlı bir erime ve taban kaybetme durumu olduğunu biliyor ve büyük bir endişe yaşıyordu.

KDP'nin Türk devletini Güney Kürdistan'a davet etmesi ve iradesini tamamıyla düşmana teslim etmesinin yan etkenleri olsa da, asıl belirleyici neden budur. PKK gelişiyordu. PKK'nin gelişmesi ise KDP'nin ermesi zemini üzerinde gerçekleşiyordu.

Güney Kürdistan'da aşiret otoritesi, aşiret yönetimi ve giderek aşiret resine bağlılıklar zayıflıyor ve çözülüyordu.

Barzani'nin düşmanla işbirliğini bu kadar açık, bu kadar gözükara geliştirmesi ve Türk devletine teslim olmasının nedeni bu korkudur. Nitekim Mesut Barzani 14 Mayıs'ta TC tanklarının Güney Kürdistan'a girişi üzerine halkın tepkisini azaltmak için Duhok ve Zaho'da Haziran aynı içinde yaptığı toplantılarda açıkça şunları şöyledi:

"***PKK Güney Kürdistan'dan çıkmadığı sürece Saddam'ı da Türkleri de buraya çağıracağız ve siz de bu duruma alışmalısınız.***" Bu açıklama Barzani'nin kaygılarını, korkularını ve buna karşı neler yapabileceğini gösteriyordu.

### Uluslararası nedenler

Yukarıda izah edilen nedenlerden ötürü Barzani ve KDP'nin daralan çerçevesi; açılım yapamayan yerleşik-geleneksel statüko ve PKK lehine bozulan zemini, onu her türlü dış etkiye açık hale getirdi. Barzani'nin sıkışık ve çaresiz konumu onu TC, ABD ve İngiltere ile ilişkilerde iradesiz bir duruma düşürdü. Türk devleti de Barzani'nin bu durumunu iyi tahlil ederek izledi ve değerlendirdi.

**Ankara görüşmeleri** olarak bilinen ABD, İngiltere, TC, KDP ve YNK görüşmeleri hem PKK'ye karşı gerçekleştirilecek siyaseti, hem de Ortadoğu'da oluşturulacak emperyalist statüyü planlıyordu. Çok kapsamlı, çok amaçlı bir plan hazırlandı.

Güney Kürdistan işgalinden birkaç gün önce ABD Başkanı Clinton senatoya sunduğu bir raporda; Ortadoğu'ya ilişkin bölümünde PKK'ye de değiniyordu. Buna göre ABD'nin gerçekleştirmek istediği "**Ortadoğu barış planı**" önündeki en büyük engellerden biri de PKK'ydi. PKK, yine her zaman olduğu gibi "*dünyanın en aktif terör örgütü*" olarak tanımlanıyordu.

PKK, ABD ve İngiltere'nin yakın müttefiği TC'yi hem zorluyor hem de istikrarsız bir konumda tutuyordu. Kafkasya ve Türki cumhuriyetlerle gerçekleştirilmek istenen ilişkiler TC'nin belirsiz, muğlak durumu nedeniyle tasarı düzeyinde kalıyordu. ABD'nin bu bölgede Türk devletini basamak yaparak geliştirmek istediği sıkı ilişkiler TC'nin konumu nedeniyle gerçekleşemiyor, Rusya ve İran gibi devletlerin bu alandaki aktivitesine engel olunamıyordu. PKK bu düzeyde ve doğrudan etkili oluyordu. Ortadoğu'da İsrail-Filistin uzlaşmasında belli bir başarı elde eden ABD, "*yeni dünya düzeni*"nin oturtulmasında ısrar ediyordu. Bu nedenle Irak rejiminde değişiklik yaparak Saddam'ı devirmek isteyen ABD ve İngiltere, Irak'ın kuzeyindeki belirsizliği bozarak Barzani'yi tek otorite haline getirmeyi hedefliyordu. Bunun için de önce PKK, ardından YNK tasfiye edilecekti. Bir sonraki aşamada Irak fedarasyonu projesi hayata geçirilecekti. Emperyalist plan bütün Ortadoğu'yu kapsıyordu.

TC'nin Kafkasya'da ve Türki cumhuriyetlerde ortaya çıkan yeni ekonomik arayışlara cevap olacak ekonomik gücü bulunmuyor. Dağılan Sovyetler Birliği'nden geriye kalan devletlerdeki sorunlar, inşaat müteahhitliği veya teksil atölyeciliği girişimleriyle aşılacak düzeyde değildi. Bu alanlarda yeni şehirler kuruluyor, devlet sınırlarını aşan petrol taşımacılığı projelerinin ihaleleri yapılıyordu. Türk firmaları ekonomik olarak bu kapasitenin çok altında bir düzeyi arz ediyordu. Bu nedenle ciddi bir varlık gösteremediler. Türki cumhuriyetlerle geliştirilen manevi ve moral ilişkiler ise Türk sermayesinin ütopyaları karışında kısa sürede hayal kırıklığı ile sonuçlandı.

Geleceği meçhul, önümüzdeki birkaç yılı bile garanti edemeyen bir devletle ABD, İngiltere veya Almanya'nın işbirliği yaparak yüz yıllık projeler içeren bir çalışma içine girmeleri de beklenmezdi.

Sömürgeci Türk devletinin ekonomik ve siyasi istikrarasızlığının esas nedeni, Kürdistan sorunu ve bu sorunu, kesintisiz bir biçimde gündemde tutmayı ve giderek bir uluslararası sorun haline getirmeyi beceren PKK hareketidir. Bu gerçek Türk devleti kadar onun müttefiklerini de rahatsız ediyor. Kendileri açısından PKK Ortadoğu'da bir "*baş belası*" olma özelliğini korumaktadır.

ABD, İngiltere ve Almanya'nın TC'ye "*çöz de nasıl çözersen çöz*" politikasıyla yaklaşmasının nedeni, bu sıkışık durumdur. Uluslararası sermaye mahkum bırakıldığı Kafkasya ve Ortadoğu "*pastasının*" bir an önce servisi için acele davranmakta TC'ye maddi ve manevi her türlü desteği sürdürmektedir. Öyle ki Kürdistan'daki büyük tarihsel yıkıma göz yumacak düzeyde bu yıkımın asli failleri durumuna düşmüşlerdir.

Özetle son Güney savaşı salt TC-KDP işbirliğiyle PKK arasındaki bir savaş olarak değerlendirilemez. Ortadoğu'da ve Kafkasya'da yaratılmak istenen emperyalist statükoların önündeki en temel engellerden biri durumunda bulunan partimiz öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisiz kılınma savaşıdır da.

Türk genelkurmayının "*Cumhuriyet tarihimizin en büyük harekatı, Kıbrıs harekatından daha kapsamlı müdahalesi*" olarak adlandırdığı harekat birçok hedefi amaçlamaktaydı. Buna göre;

**A- Türkiye ve KDP açısından hedefler**

● Sınır boyları veya tampon bölge olarak adlandırılan ve Misak-ı Milli sınırlarından 30-40 kilometre derinliğindeki alanlardan PKK'yi çıkartmak.

● Güvenlik şeridi olarak adlandırılan bu alanlarda 60 ana karakol kurmak ve bu karakollarda 4000-5000 civarında KDP peşmergesi yerleştirmek.

● Bu alanda 1980'li yıllardan itibaren boşalan 300 köyün yeniden inşa edilerek, maddi destekle dönüşünü teşvik etmek ve Kuzey'de olduğu gibi bu köyleri korucalaştırmak.

● Güney Kürdistan'da PKK otoritesini kırarak KDP'yi tek hakim otorite haline getirmek.

● Gerçekleştirilecek büyük operasyon sonucunda PKK'yi küçük ve etkisiz gruplar halinde hareket eden marjinal bir gerilla hareketi haline dönüştürmek. Onu objektif olarak bir siyasi güç olmaktan çıkarmak.

**B- ABD, İngiltere ve Almanya açısından**

● Siyasi ve ekonomik müttefik TC'nin istikrarasızlığına neden olan PKK'yi etkisizleştirmek.

● Ortadoğu'da hâlâ oturtulamayan "*yeni dünya düzeni*"ni tesis etmek. Bunun için Irak'ta Saddam rejimini yıkarak onun yerine Kürtlerden, Sunni Araplardan ve Şialardan oluşan bir üçlü-uydu federasyon kurmak. –İran, Suriye, Suudi Arabistan ve Mısır'ın da itiraz etmediği bir federasyon.–

● Türki cumhuriyetler ve Kafkasya'da ortaya çıkan yeni sömürü kaynaklarının ele geçirilmesinde Çin, Rusya ve İran'ı safdışı bırakarak bu kaynakları paylaşmak. Bunun için "*köprü*" veya "*ayak*" olacak TC'nin istikrarasızlığına neden olan PKK'yi etkisiz kılmak, marjinalleştirmek. Böylece daha sonra oluşacak emperyalist konseptlere itiraz etmeyecek bir konuma düşürmek. PKK'yi siyasi bir irade olmaktan çıkarmak.

### Savaştaki yeni taktik durum

PKK Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaş 1996 yılının başından itibaren bütün ARGK komutasına ve parti merkezine gönderdiği talimatlarda savaştaki "*pata durum*" veya "*kilitlenmeye*" vurgu yaparak bunun aşılmasını belirtiyordu.

Ulusal kurtuluş güçlerimizin ve karargahlarının, düşman güçleri ve karargahlarına en yakın noktalarda üslenerek, buralarda geçici değil kalıcı bir üstlenme için çalışmalar yürütülmesi emrediliyordu. 1997 yılında bu talimat çok sınırlı bir şekilde Botan ve sınır şeridinde uygulamaya konuldu. ARGK'nin açılım ve yayılma alanları nisbi bir büyüme gösterdi. Bazı şehir merkezlerine başarılı eylemler gerçekleştirildi.

Parti Önderliği eski tarzın bozularak

savaşa ivme kazandırılmasını istiyordu. Bu nedenle Türk ordusunun tahkim edilmiş; koruma tedbirleri geliştirilmiş karakol ve üslerine saldırılar sınırlandırılmıştı. Bunun yerine düşmanın harekete zorlanarak araziye çekilmesi, hareketli savaş taktiklerine uygun pozisyonlara çekilmesi isteniyordu. Fakat bu planlara rağmen Türk ordusu büyük değişiklikler yapmadı. Üslerinden çıkmadı.

Parti Önderliği'nin kilitlenme olarak tanımladığı ve bozmak istediği sistemde savaş taktikleri belliydi. Türk ordusu yılın belli aylarında büyük ve kapsamlı operasyonlar yapıyordu. Onun yanında eyaletlerin özgün durumuna göre sınırlı ve dar operasyonlarla ARGK'nin hazırlıklarını ve planlamalarını bozmayı esas alıyordu. Zaman zaman ise tespit ettiği kamplara, karargahlara imha amaçlı nokta operasyonları gerçekleştiriyordu.

ARGK ise Türk karakollarına, tepe ve mevzilerine saldırıyor, muhtemel geçiş noktalarına pusu eylemleri yapıyordu. Zaman zaman da köy, kasaba ve şehir baskınları gerçekleştiriyordu.

Genel eylem taktikleri her iki taraf için de böyleydi ve objektif olarak bir kilitlenme durumu ortaya çıkmıştı.

İşte Parti Önderliği'nin yoğun çözümleme ve talimatlarıyla çalışmaları hızlandıran ARGK planına karşı Türk devleti de karşı atak başlattı. Bu planın tehlikelerini gördü. Hem Kuzey'de hem Güney'de kış aylarından itibaren yoğun ve kapsamlı saldırılar başlattı.

Ancak TC'nin KDP işbirlikçiliği ile birlikte gerçekleştirdiği Güney Kürdistan işgali, Parti Önderliği'nin ARGK'ye yaptırmak istediği bir sonuç doğurdu. Türk ordusu çok geniş bir araziye dağıldı. Sabit karakol ve karargahları dışında yeni karakollar, araziye dağılan üsler kurmak zorunda kaldı. ARGK güçleri Türk askerlerini araziye çekmek istiyordu, onlar kendileri geldiler. Gerillalar askerleri ve özel birlikleri tahkim edilmiş karakollardan çıkarmaya çalışırken, onlar uçsuz-bucaksız alanlarda seyyar birlikler oluşturmak durumuna geldiler. ARGK kuvvetleri düşmanın yakınında üslenme hazırlıkları yapmaya çalışırken Türk ordusu gerillaların yakınına geldi.

Sonuç itibariyle bütün Türk ordusu düzenli orduların hiç de alışık olmadığı; uzun süre tahammül edemeyeceği bir konumda Güney Kürdistan'a yayılmış durumdadır. Bu yayılış biçimi gerillaya son derece elverişli koşullar ve yeni olanaklar sunmaktadır.

Bu haliyle savaş kitlenme durumunu aşmış, gerilla lehine büyük ivmeler kazanacak somut bir durum yaratılmıştır. Sömürgeci Türk devletini her yıl katlamalı borçlarla sürüklendiği ekonomik boyutu ise tartışma konusu yapmıyoruz.

Genel anlamda geniş bir araziye yayılan Türk ordusu, son Güney savaşında KDP'li peşmergelerle tam bir düşünce ve eylem birliği içine girdi.

Son savaşta KDP'li peşmergeler Türk ordusuna öncülük ettiler. Keşif, istihbarat, lojistik, eşya-silah taşımacılığı vb. işleri üstlendiler. Türk ordusu ise peşmergeleri de düzenleyerek savaş sürdü, koordine etti. KDP'nin bu savaştaki askeri iradesi hiçleşti. KDP ve Barzani başından beri bu durumu kabullendiler. Bugün de Türk ordusunun iradesine rağmen KDP bu savaşın akıbeti konusunda ciddi adımlar atamaz, ciddi kararlar alamaz.

Türk ordusu bu son saldırılarda hareket ve arazide ilerleme tarzında da önemli değişiklikler yaptı. Eski klasik tarzda, Türk ordusu planlanan hedefe karadan, birçok koldan ve arkasını doldura doldura geliyordu. Bir noktaya operasyon yapmak için geçilen bütün dağ ve tepeler, vadiler askerlerle doldurularak ilerleniyordu. Geri çekilmede de aynı tarz uygulanıyordu.

Bu yöntem hem çok pahalı, hem askerlerin yıpranmasına neden oluyor, hem de onbinlerce askerin katılımı nedeniyle ağır-hantallaştırıcı oluyordu. Geri çekilme de çok zor gerçekleşiyordu.

Türk ordusu son işgal harekatının ikinci bölümünde, yani 23 Eylül 1997 tarihindeki takviye sürecinde, yer yer bu klasik tarzın dışına çıktı. TC artık ağır, kalabalık, hantal ve ekonomik olarak pahalı operasyon tarzını terkediyordu.

Arkasını doldurmadan, bütün ihtiyaçlarını kendileri ile birlikte taşıyarak hareket eden birkaç taburdan oluşan yeni bir sistemi denemeye başladılar.

Bu yeni deneme Türk ordusunun yeni bir icadı, kilitlenen savaşı açma ve ivme kazandırma ihtiyacından kaynaklanmıyor. ARGK açılım yaparak Türk karakol ve üslerine yakınlaştıkça o da yayılma ihtiyacı hissediyor. Az güçle, büyük eylemler gerçekleştiren gerillaya karşı her seferinde onbinlerce askerin katıldığı pahalı operasyonları artık Türkiye bütçesi karşılayamıyor. Bu nedenle bir alaylık güçlerle araziye çıkma taktiği de sınanıyor. Son Güney savaşında KDP peşmergelerine de deneme amacıyla yaptırılan böyle bir araziye çıkış Metina-Zap arasındaki dağlık alanda gerçekleştirildi.

Türk subaylarının koordine ettiği ve 600 peşmergeden oluşan bir peşmerge gücü arkasını doldurmadan ve geniş bir alana yayılmadan stratejik noktalara yöneldi. Metina-Kani Reş'te, ARGK gerillalarının çembere aldığı bu birlik, yaşanan çalışmalarda 25 Eylül'de bir bölük gücünü kaybetti. Ölen peşmergelerin üzerinden 40 civarında silah kaldırıldı. Böylece bu deneme, KDP peşmergelerine pahalıya mal olan ve Türk ordusu açısından "*kötü bir emsal*" olarak tecrübe edinmiş oldu.

Özet olarak Başkan APO kilitlenen ve tarafların durumunda değişiklik yaratmayan pat durumu bozmak istiyordu. Son üç yıldır bu konuda hızlı ve heyecanlı bir çalışma yürütüyordu. Savaşın zenginleştirilmesi, derinleştirilmesi, yaygınlaştırılması talimatlarıyla savaşa yeni bir boyut ve ivme kazandırmak istiyordu. Türk ordusunun Güney Kürdistan'a girmesiyle bu plan hayata geçti. Savaş yeni bir boyut kazanarak kitlenme durumunu aştık.

## YNK ve ulusal güçler ittifakı

Güney Kürdistan'da KDP ve YNK dışında çoğu küçük-burjuva kökenli irili-ufaklı örgütler de bulunuyor. Birçoğu YNK'den kopan kadroların öncülüğünde kurulan bu örgütlerden Sosyalistler, Komünistler, Zahmetkeşler son savaşta, TC-KDP ittifakına karşı birleşerek bir savaş yürüttüler. Bu örgütlerin ortak yanı KDP'yi ihanetçi-işbirlikçi kabul etmeleri; PKK'yi de ulusal kurtuluş mücadelesi veren dost bir örgüt olarak görmeleridir. Bu örgütler PKK'ye ve partimiz öncülüğünde mücadeleye sıcak bakmaktadırlar ve ilişkilerini geliştirmek arzusundadırlar.

Ancak YNK son operasyon öncesinde KDP'nin yaşadığı birçok endişeyi yaşıyordu. PKK'nin Güney Kürdistan'da hızla büyümesi, etkinliğini arttırması, Güney kitlesinde binleri aşan katılımlar YNK'yi de rahatsız ediyordu. Bu nedenle YNK de Ankara sürecine katıldı. O görüşmeler içinde ne taahütlerde bulundu, ya da kendisinden neler talep edildi bilinmiyor. Ama ABD, İngiltere, TC ve KDP'nin PKK'yi tasfiye amaçlı bu büyük planlarına en masumane duruş olarak "*zımni*" bir onay verdi. Bu işgale açık ve tutarlı bir karşı koyuş göstermedi. Savaş ilerledikçe PKK karşısında planlanan hedeflere ulaşılmadı, hatta büyük bir çıkmazın eşiğine gelindiği görüldü. Güney Kürdistan halkı, binlerce tank, panzer, yüzlerce hava saldırısı desteğiyle yürütülen saldırılar sonunda partimizin yenilemeyeceği gerçeğini somut ve açık olarak gördü.

ARGK gerillaları KDP'nin yıllardır hakimiyet altında tuttuğu, ancak YNK'nin de etkinlik kurmak istediği Diana, Hacı Ümran, Varte, Kasre, Çoman alanlarından birçok stratejik noktayı ele geçirdi.

İşte böyle bir süreçte YNK'nin öncülük ettiği ulusal güç ittifakı kuruldu. PKK'de bu ittifaka açık destek verdi. TC-KDP güçleri YNK'ye de saldırdı. İsrail pilotlarının katıldığı hava saldırılarında ulusal güçlerin onlarca savaşçısı şehit düştü.

PKK'nin yıllardır yaptığı ulusal birlik çağrısı "*de facto*" bir biçimde somutluk kazandı.

Kürt halkının düşmanları birleşti ve nitleşti. Savaş Güney-Kuzey ayrımını ortadan kaldırdı. PKK'nin yıllardır dillendirdiği "***Kürt halkının düşmanları Kuzey'de de Güney'de de aynıdır***" tezi gözle görülür biçimde doğrulandı.

## Savaş sürecinde halkın durumu

***Birinci kategori:*** TC-KDP gericiliği kaşısında partimize sempati duyan, yardım etmek isteyen veya çocukları ARGK saflarında olan dinamik bir kategoridir. KDP bu köyleri tehdit ediyor, göç ettiriyor, zaman zaman Türk uçaklarına bombalatıyor. Bu kategorideki aileler KDP'ye yüzde kırk ürün vergisi ile cezalandırılıyor. –Diğer kesimler için bu vergi yüzde ondur– Bu yurtseverler tutuklanarak cezaevlerine konuluyor. Savaşın şu anına kadar 6000 civarında Güney Kürdistanlı yurtsever, KDP'ye peşmergelik yapmayı red ettiği, PKK'ye karşı savaşmayı kabul etmediği için tutuklanarak zindanlara atılmıştır.

Bunun yanında hızla tarafsızlaşan, KDP'den kopan aşiretler var. Başta Barzani ailesinin mensubu olduğu **Zebari aşireti** bölünmüş durumda. Gare'deki Zebari köyleri bu savaşta PKK'ye karşı savaşmayacaklarını açıkça ilan ettiler. Bu alana KDP, başka yerlerden güç getirerek savaşmaya çalıştı. Daha önceleri KDP'nin yanında yer alan Gorani, Dostki, Herki, Surçi ve Rekaniler, yine Hacı Ümran mıntıkasındaki Balekeler, Hoşnav ve Xeylan aşiretleri eski konumlarını hızla terkederek tarafsızlaşıyorlar.

Bu kategori içinde yeraldıkları için KDP saldırıları sonucu boşaltılan ve göç ettirilen Sedare, Kafe, Yekmale, Şerane, Zeve, Teraşamahmut, Museleka, Bılındbase, Siyane, Xalke, Ergene, Sace, Balında, Gulka köyleri onlarca köyden sadece birkaçı.

***İkinci kategori:*** Barzani gericiliği yanında savaşan kategoridir. Bunlar aylık olarak KDP'den 400 dinar maaş alıyorlar. *–Güney Kürdistan'da normal bir gerilla ayakkabısının fiyatı 350 dinardır–* Muzuri, Şervani, Zırarijori, Gerdi, Niheli, Koçer ve Sındi aşiretleri de bu kategoride yeralan aşiretler oluyor.

***Üçüncü kategori:*** İlk iki kategoriden daha kötü bir konumda bulunuyor. Güney Kürdistan koşullarında "*orta sınıf*" sayılan bir kesimdir.

Bunlar mal varlıklarını satarak mülteciliği çare bilen bir konumdadır. Türk istihbarat birimlerinin Duhok, Zaho ve Süleymaniye'de oluşturduğu şebekeler bu kesimleri Avrupa'ya taşıyor. Güney Kürdistan'daki işlemleri KDP'li peşmergeler tarafından gerçekleştirilen şebeke, mülteci adaylarını Hakkari, Çukurca ve Başkale'ye ulaştırıyor. Buralardaki karakollarda şebekenin Türk subayı üyeleri bulunuyor. Bunlar kalabalık grupları Van, Hakkari şehir merkezlerinden geçirerek İstanbul'a ve İzmir'e ulaştırıyor. Bütün bu süreçlerde şebekenin verdiği "*hizmetler*" karşısında her Güney Kürdistanlı mülteci aday 3 bin mark para harcıyor.

**Sonuç**

Güney Kürdistan işgalinden sonra partimiz güçleri elinde bulunan Çiyaye Spi, Metina, Haftanin, Zap, Zagros, Xakurke ve Gare alanları savaştan sonra da ARGK gerillalarının denetiminde bulunuyor. Şu anda da gerillalar bu alanlarda yoğun askeri-siyasi faaliyetlerini sürdürüyorlar.

Sömürgeci Türk devletinin hedeflediği tampon bölge, güvenlik şeridi gibi planlar tamamen boşa çıkarılmış durumda. Üstelik PKK, savaş öncesi duruma göre daha geniş bir alana yayıldı. Özellikle İran sınırındaki Hacı Ümran, Sideka, Varte, Çoman, Revanduz ve Xakurke alanlarında partimiz büyük bir açılım yarattı.

Güney Kürdistan halkı nezdinde PKK'nin perstiji arttı. ABD, İngiltere ve siyonist İsrail'in doğrudan desteklediği, TC-KDP güçleri karşısında gerillanın neler yapabileceği kanıtlandı.

Güney Kürdistan halkı alışkın olmadığı bir direniş ve kahramanlık geleneği yaşadı ve tanıklık etti. Korkularını yendi.

Kürdistan'ın düşmanlarının Kuzey'de de Güney'de de aynı olduğu, ihanet ve işbirliği geleneğinin teşhiri bu savaşla gerçekleştirildi.

Bu savaşın KDP üzerindeki asıl etkisi belki de birkaç yıl sonra daha hızlı ve açık görülecektir. Çünkü bu savaşla KDP'nin iradesi elinden alınmış, hiçleştirilmiştir. KDP artık Türkiye Cumhuriyeti'nin Güney Kürdistan'daki para-militer gücü haline gelmiştir.

Savaş sürdükçe KDP ermesi hızlanarak devam edecektir.

Emperyalist blok da Ortadoğu'da oluşturmak istediği yeni statünün önündeki en büyük engel olan PKK'nin gücünü görmüş ve anlamıştır. Güney Kürdistan'da tek otorite haline getirilmek istenen Barzani yenilmiştir.

PKK dünya gericiliği önündeki büyük sınavı başarıyla tamamlamış, ilerici insanlığın, yurtsever, sosyalist değerlerin temsilini bu savaşla bir kez daha gerçekleştirmeyi başarabilmiştir.

Ancak savaş hâlâ sürüyor.

---

# Kürdistan'ı insansızlaştırma

Birçok halkın tarihten silinme nedeni, kendi toprağından sürülmesi ve tehcir sürecinde yaşadığı parçalanmışlıktır. Egemenler, katliamlarla yok edemedikleri, teslim alamadıkları halkları vatansızlaştırarak; işgal ve talan edemedikleri toprakları da insansızlaştırarak sonuca gitmişlerdir. Çünkü vatan-halk ilişkisi, tıpkı bir toprak ve bu toprağa kökenlerini saldığı için yaşayan ağaç ilişkisi kadar olmazsa olmaz bir gerçektir. Vatansız bir halkın yaşaması mümkün değildir. İnsansız bir vatan da bir hiçtir.

Kürdistan ve Anadolu'nun yakın tarihi, halkları köklerinden koparma, yurtsuzlaştırma ve insansızlaştırma vahşetine tanıktır. Katliamlar eşliğinde geliştirilen Ermeni tehciri, Rum ve Kürt tehcir ve sürgünleri, Türk egemenlik sisteminin, halkları tarihten silme politikasının en açık belgeleridir. Halkların değerlerine el koyma, direnişleri ezme, gücü kırma, ulusal yayılma ve toprak işgali hedefleri, bu vahşetin gerekçesi olmuştur.

İtalya sahillerine gemilerden çıkan binlerce Kürt mültecisi, halkların dram ve trajedisini, kirli savaşın boyutunu ortaya sermiş ve "*göç*" gerçeğini ortaya çıkarmıştır. TC'nin iddia ettiği gibi, Kürt mültecilerini ne "*PKk organize etmiş*"tir, ne de mafya para için bu organizeyi yapmıştır. Hele hele, "*daha rahat bir yaşam için*" rüyasıyla Kürtler bu trajediyi yaşamıyorlar. Bu mülteci akını, Kürdistan'da halkımıza dayatılan kirli savaşın bir sonucudur ve yıllardır sürmektedir. TC'nin kirli savaşla bilinçli geliştirdiği, Kürdistan'ı Kürtsüzleştirme politikasının, küçük bir parçasıdır. Metropol varoşlarının artık kaldıramadığı insan selinin taşıp, Avrupa'ya varmasından başka bir şey değildir.

Özel savaşın, ulusal direnişi ve birliği parçama, denizi kurutma uygulaması olan bu tehcir, TC mafyasının ekmek kapısı haline getirilmiştir. Eğer milyonlarca insanın köyü, ilçesi yakılmazsa, katliamlardan geçirilmezse neden ülkesini terketsin ki? Hangi "*hayal, umut, çıkar*" veya "*-oyun*" bu insanları, köklerinden koparabilir ki? Özel savaşın terörüne rağmen terketmeyen, vatanına bağlı, mücadelesine bağlı bir halk açlık, toplu katliamlarla yok olma endişesinin dışında hangi nedenlerle ülkesini terkedebilir ki? Kendi halkı ve vatanı için mücadele eden bir hareket neden kendi "*denizi*"ni kurutsun ki!

Demek ki, özel savaş karargahı, suçlarını gizlemek için, işlediği savaş suçlarını örtmek için bu saçmalıkları ileri sürüyor. Anlaşılması gereken, İtalya'ya akın eden insanlarımız, politik göçmenlerdir ve siyasi mülteci durumundadırlar. Başta Avrupa olmak üzere emperyalist rejimlerin desteği ile Kürdistan'da süren bu kirli savaşın bir sonucu olan mülteci akını, Kürdistan sorununa herkesi bulaştırmıştır. Artık sorun onların deyimiyle bir "*terör*" sorunu değildir. Çözülmesi gereken, ama çözülmediğinde de herkesin başını ağırtacak bir ulusal sorundur ve bugün uluslararası boyutu daha fazla görülmüştür.

Kürt halkının direnişini kırmanın, vatansızlaştırmanın kimseye yarar getirmeyeceği, yine halkımızın sürgün edildiği her yerde örgütlü bir şekilde, kirli politikaların sahiplerine karşı savaşacağı gerçeği de ispatlanmıştır.

Ancak, Türk özel savaş karargahının, Kürdistan'ı boşaltma taktiğinin güncel hedefi, daha da boyutludur. Salt Kuzey'i değil, Güney Kürdistan'ı da Kürtsüzleştirme ve kukla bir rejimi oturtma planına dayalı göç ettirme, tehcir politikası hayata geçirilmiştir. Acı olan ise ulusal ihanetçiler eliyle bunu uygulamasıdır. Ulusal ihanet çetesi KDP, gerilla ve diğer direniş mevzilerine karşı kelle avcısı rolüne ek olarak, sömürgecilerin Türk politikasını kendi eliyle hayata geçirmek istiyor. Artık salt "*balığı*" avlama değil, "*denizi de kurutma*", "*suyu zehirleme*" taktiği izlemektedir. Yani Kürdistan'ı Kürtsüz kılma. Bırakalım gerillayı tanıması, Kürdün ismini dahi yok etmek istemektedir. Kürdistan ülkesini, ihanet odaklarının da desteği ile Arien asiliğinin çocuklarından arındırıp, ulusal yayılma alanı olarak kullanma durumu sözkonusudur. Demek ki, şunu bir kez daha benliğimize aşılamalıyız ki, hiçbir Kürt PKK hareketi olmadan bir gün daha Kürdistan'da onurluca yaşayamaz. Gerillasız Kürt ve Kürdistan, yaşam damarı kesilmiş bir ağaç ve çoraklaştırılmış topraktır.

# Birleşik Halk Kuvvetlerimiz

# bütün ezilenlerin intikam, vuruş ve zafer gücüdür

### Birleşik Halk Kuvvetleri Koçgiri ve Karadeniz bölge sorumlusu Agit ve İbrahim arkadaşlar ile yaptığımız röportaj

**Serxwebûn:** Alana ilk girişi hangi hatları izleyerek gerçekleştirdiniz? Yine bu hangi sürece denk geliyor?

– '96 yılında partinin eleştirdiği ve pek fazla kabul etmediği bazı yönelimler oldu alana. Bundan dolayı o güç geri çekildi. '97'deki yönelim biraz farklı kuşkusuz. '96'da yine farklı iki alan üzerinden Karadeniz'e giriş yapıldı. Birincisi Dersim hattı üzeri, –daha çok bu Kemaliye alanı, Refahiye alanı, Erzincan'ın bir bölümü– Karadeniz'e açılım esas alınmıştı. Yalnız özellikle bu Koçgiri üzerindeki açılım gözüktüğü kadarıyla bir anlamda Türkiye devriminin –ki biliniyor Mahirler de ilk yerleşme, ilk üslenmeyi Tokat'tan başlatmayı hedeflemişlerdi– önemli bir üslenmesidir. Türkiye'nin özellikle en stratejik yerleri bu Karadeniz'in sıradağlarıdır. Tokat'tan başlayıp uzanıyor Ordu üzeri batıya doğru. Artvin ile birleşiyor, diğer taraftan ise Bolu dağlarına kadar, Köroğlu dağlarına kadar inilebilir. Bizim de giriş planımız bu doğrultudadır.

*– Türkiye açılımı ile birlikte TC'nin Dersim'e yoğun yönelimi oldu.*

– Düşman Türkiye açılımının daha çok Dersim üzerinden olacağının farkındaydı. O büyük operasyonların Dersim'den başlaması tesadüf değildir. O çatışmalı süreç, döneme, beklentilere cevap verebilecek bir çıkışın sağlanmasının da önünü almaya çalışmıştır. Düşman Dersim'in oradaki rolünü biliyor. Öteden beri Koçgiri'yi besleyen Dersim'dir. Yine Karadeniz'in Türkiye cephesini besleyen Dersim'dir.

### "Biz PKK'yi tanırız, diğerleri hepsi hikaye anlatıyor"

*– Gerilla savaşlarında yeni alanlara ilk girişin başarılı olması savaşın sürekliliği açısından oldukça önemlidir. Herhalde sizin de bu alana ilk girişiniz oldukça temkinliydi?*

– Giriş sonderece gizli oldu. Başta da belirttiğimiz gibi yapımız eski yapı değil, deneyimli. Özellikle Türkiye'nin sınır kesimlerindeki yapımız da yeni alanlara kendini uyarlayabilmenin, kendini yaşatabilmenin, bazı şeyleri geliştirebilmenin düzeyini yakalamıştır. Kuşkusuz bu kendiliğinden olmamıştır, yıllardır yürütülen savaş sayesindedir. Karadeniz'e girişte –belki her adımın kendine has zorlukları olabilir– fakat güçlerimiz açısından çok fazla zorlayıcı olmamıştır. Çünkü o güçler içerisinde Botan'a da ilk giren arkadaşlar var. Şimdi Botan'a girişle mukayese ettiğimizde bu girişimle arasında büyük farklılık var. Yani bizim bir Botan'a ilk adım atışımızla, bir Karadeniz'e adım atışımız arasında dünya kadar fark var. Botan'da muazam zorluklar yaşanmıştı. Arazi konusuna, kitle konusuna, savaş konusuna, bir yürüyüş temposuna bile yabancılık vardı. Öğrenci kesimiydi ağırlıklı olarak dağa çıkanlar. Dağda yaşamını örgütleme biraz sorundu, fakat Karadeniz'de böyle değil. Özellikle Tokat kolundan giren arkadaşlar açısından öyle ciddi bir zorlanmadan bahsedilemez. Kış şartlarında girilmiştir, halk kucak açmıştır. İlk girerken öyle rastgele girilmemiştir. Bazı bilgiler toplanmış, çok gizli küçük gruplarla önkeşifler yapılmıştır.

*– Genel olarak alanda yaşayan halka ilişkin, size yaklaşımlarına ilişkin neler söyleyebilirsiniz?*

– Başta da belirttik; alanda bize kapalı bir yer bırakılmamıştır. Faşistlerin örgütlü olduğu belli başlı beş köylük çevreler var, tek köyler var. Türkiye'nin genelinin yanısıra bu Karadeniz'de de öyledir, fakat bize kapalı hiçbir taraf yok. Gerçekten yapılan ön yoklama, keşif, alınan bilgeler değerlendirildiğinde karşılaşılan tablo çok daha fazla umut vaadediyordu. Abartısız belirtebiliriz, bu kadar beklenmiyordu. Kuşkusuz kendi içinde farklılık arzediyor. Mesela bir Gümüşhane kitlesi, coğrafyası –her ne kadar Karadeniz birbirine benzer bir coğrafyaya sahip olsa da– biraz farklılık arzediyor. Ordu'nun, Tokat'ın, yine Amasya'nın kitlesi de birbirinden farklı. Ama hepsinde en azından düzene karşı bir tepki var.

Deneyip, sınayarak, devrime yatkınlık düzeyini anlayarak çeşitli kitlelere ulaşmaya çalıştık. Çalışmaların bir yanı kitleye dayanıyordu, bir yanı eylemseldi. Bir yanıyla sınırlı, zayıf da kalsa özellikle bizim hareket ettiğimiz alanda lojistik ve benzeri çalışmalar yapılmaya çalışıldı. Daha çok da amaç; arazinin tanınması, kitlenin yoklanması ve bazı lojistik hazırlıkların yapılmasıydı. Kitlede devrimimize yatkın, adeta devrimsel dalgayı bekleyen bir yapılanma olduğu bir gerçektir. Nitekim böyle kesimlerle karşılaşabiliyorduk. Özellikle düzen tarafından dıştalanmış, mezhepsel çelişkilerin yoğun yaşandığı yerlerde biz bunları çok rahat görebiliyorduk. Özellikle bu son Susurluk çetesinin ortaya çıkmasıyla beraber kitlelerde kabaran bir öfke vardır. Ve en çok düzenle içli dışlı, en kaynaşmış, düzenin kirliliği içinde kendisini göremeyen kesimlerde bile çok rahatlıkla düzene karşı bir nefret gelişti. Bu Susurluk olayı aslında kitlelerin düzenle ayrışması, düzenden kopması anlamında çok etkili bir rol oynadı. Bizim girişimiz de aslında bu sürece denk gelen bir durumdu. Kitleler kabaran öfkelerini bir yere aktarmak istiyorlardı. Geçmişte geleneksel solda arayan kesimler, bunu çok rahatlıkla bizde bulabiliyorlardı. Kendilerine öncülük yapabilecek örgütlü bir güç olarak **Birleşik Halk Kuvvetleri**'ni bulabiliyorlardı.

*– Peki dinin halkı etkileme düzeyi nedir?*

– Gerçekten oldukça dinin etkisinde olan kesimler de var. Mesela Refah Partisi'nin güdümünde olan kesimler, tamamen faşizmin güdümünde olmayan, fakat düzenle işbirliği içerisinde olan kesimler, yine devletin klasik vatandaş politikasını yürüten kesimler var. Bunlarda bile bir öfke kabarmış.

Eskiden devrimci dalgadan etkilenmiş olan kesim bize çok daha yakın buldu kendini, çok daha rahat bizimle kaynaşabildiler. Ellerinden geldiği kadar yardımlarını da sunuyorlar. Kürdistan'da bulamadığımız insanlarla bile zaman zaman karşılaşıyoruz. Fakat zolanma da var, çünkü halk bize yabancıydı, doğru-dürüst kitle çalışması da yoktu. Daha önce kökten ele alan silahlı propaganda faaliyeti de yoktu. Çeşitli eylemlerin gelişmesiyle aslında biraz daha yakınlık gelişti. Kitle şunu anladı: Biz düşmanın anlattığı gibi, sömürgeciliğin anlattığı gibi çocuk öldüren, kadın öldüren, herkesi katliamdan geçiren yabancı işgalci bir güç değiliz. Biz iyilikle kötülüğü çok iyi ayırt edebiliriz, biz halkla düşmanı, halk için çalışanları çok iyi ayırt edebiliriz. Kitle bunu görebildi ve bunu görebildiği oranda bizi daha iyi tanıdı. En azından tarafsızlaştı, en azından bize yakınlık duydu, en azından bize zarar vermeyen bir konuma geldi.

Bölgede Aleviler var, bir yanda Lazlar var, bir yanda Türkler var, yaylada kalan Türkmen kesimi var. Çeşitli kültürler içiçe geçmiş durumda. Herkese bir yaklaşım düzeyini tutturabildin mi, her insanın dilinden anlayabilecek bir dile ulaşabildin mi her türlü insanla ilişkiye geçebilirsin.

*– Biliyoruz ki düşmanın Türkiye halkları üzerinde parti aleyhinde yoğun anti-propagandaları sözkonusu. Peki halkın, Birleşik Halk Kuvvetleri içinde PKK'lilerin olduğunu görünce ya da duyunca tepkileri ne oluyor?*

– Türkiye halkı devrimimize yabancıydı. Biz gider gitmez halk bize kucak açtı diyemeyiz. Özellikle gittiğimiz alanlarda böylesi bir şey yok. Hatta Türk özel savaşının yarattığı bir imaj kesinlikle halkta hakimdi. Yani halk devrimcileri ayrı bir yere, PKK'yi de apayrı bir yere koyuyordu. PKK kendileri için işgalci bir güçtü, PKK kendileri için dışarıdan gelen bir güçtü, hatta Türkiye'de basının yansıttığı; işte "*insan katili, kan emen terör örgütü*" biçimindeki yaklaşım kitlelere enjekte edilmişti. Bundan dolayı kitle bize çok yabancıydı; görünce korkuyordu, görünce bayılan insanlar oluyordu. Bunlarla bizzat karşılaştık. Bir kapıyı açınca dört-beş kadının düşüp bayıldığı da oluyordu. Hatta kaçan köyler de oluyordu, bir bütünen kaçan, boşalan köyler de oluyordu. Kendimizi bu imajdan sıyırmak için insanların bizi tanıması gerekiyordu. Ama şu da oluyordu; kendimize **Birleşik Kuvvetler** deyip ulaştığımız kitleler bizi tanıdıktan sonra, bir grup olarak kendimizi PKK'li olarak tanıttığımızda bu sefer tekrar şaşkınlık geçiriyorlardı. "*PKK'liler bunlar mı? PKK insanları öldürmüyor mu? PKK'nin bize kötü bir yaklaşımı yok, gerçekten bir terör örgütü mü?*" diyorlardı.

Bilinçli kesim farkına varıyor. Bunlar istenilen çoğunlukta olmasa da, var. Hatta arkadaşlar kimi köylere gittiğinde, kapıyı çaldığında şunu söyleyenler oluyor: "*Eğer PKK'yseniz buyrun kapım size açık. Eğer PKK değilseniz sizi muhatap alamam, biz tek PKK'yi tanırız, diğerleri hepsi hikaye anlatıyor.*"



### Artvin, Giresun, Kastamonu'dan gerillaya katılımlar

*– Gerilla gençlikten beslenir, Anadolu gençliğinin ilgisi ne düzeyde?*

– Tabii buna gençliğin ilgisi daha yoğun oldu. Özellikle metporolde okuyan öğrenci kesim, yani üniversitede okuyan kesim, yine böyle lise ve hatta lise düzeyinde okuyan, basından haberi olan, biraz gelişmelerden haberi olan kesim yoğun ilgi duydu. Özel savaşın propagandaları boşa çıktıkça bize oldukça yakınlık duyan kesimler ortaya çıktı.

*– Karadeniz kadınları gerillayı nasıl karşılıyor?*

– Kadının yaklaşımı daha çok korku düzeyindeydi. Çok korkuyordu. Klasik bir namus anlayışı da var aslında kadında, biraz ondan dolayıydı. Biraz da kadının doğal bir duygusallığından kaynaklanan durum kadında hakimdi. Fakat zaman zaman bu Türk filmlerinde olan Aliye Rona tiplemesi gibi bir kadın tiplemesi vardı. Böyle erkekten daha erkek bir kadın tiplemesi. Bir eve giriyorsun, bakıyorsun; bayılan bayılana, düşen düşene, bir bakıyorsun bir kadın çıkıyor, evin erkeği görünümünde, evin reisi görünümünde; "*ben korkmuyorum, gelin evlatlarım*" diyebiliyor. Biraz konuşuyor, biraz ısınıyor. Böyle insanlarla da karşılaştık. Mesela bir bu Giresun tarafında gördük böylelerini.

*– Genelde hangi kesimlerden ve hangi alanlardan gerillaya katılımlar oluyor?*

– Daha çok öğrenci kesimin katılımı var. Yine birliklerimize –özellikle son bulunduğumuz alanlarda– Karadeniz tarafından katılımlar var. Artvin'den, Gümüşhane'den, Giresun'dan, Ordu'dan, Tokat'tan, hemen her ilden çeşitli katılımlar sözkonusu. Bu son bulunduğumuz Gümüşhane tarafından katılımlar olmuştu. Kastamonu'ya kadar içimizde olan arkadaşlar var, katılan arkadaşlar var.

*– Başlangıçlar her zaman en zor olandır, özellikle de gerilla çalışmasında. Araziyi tanımama, kitleyi tanımama, hatta kitlenin önyargılı olması gibi.*

– Biz çalışmalarımızı hiçbir zaman hazır bir kitle üzerine, hazır bir zemin üzerine, hazır bir potansiyel üzerine geliştirmedik. Hiçbir halk savaşı hazır bir potansiyel üzerine gelişmiyor. Halk savaşları biraz sıfırdan yaratmanın savaşlarıdır. Ki bizim gerçekliğimiz gözönünde bulundurulduğunda sıfırın altında bir durumdan hareket etme sözkonusudur. Kürdistan gerçekliğinde bu ispatlanmış, Türkiye gerçekliğinde de bu ispatlanıyor. Çünkü Türkiye zemini de öyleydi. Yani ilk girişimizle beraber özellikle açılım sağladığımız Giresun, Gümüşhane sahaları hakkında hiçbir şey bilinmiyordu, bir bilinmezlikler yumağı içindeydik. Elimizde bir bilgi, bir istihbarat vardıysa da, sadece genel arazinin gerillaya uygun olabileceği üzerine bir bilgiydi. Fakat bunun dışında kitle şöyledir, kitle potansiyeli var mıdır yok mudur, ya da arazi ne kadar gerilla gücünü kaldırabilir, düşman gücünün örgütlenme düzeyi nedir... konularında herhangi bir bilgi yoktu. Karşılaşılan zorluklar da bu temelde zorluklardı. O zaman ne abartabiliriz, ne de "*hiçbir zorlukla karşılaşmadık*" diyebiliriz. Zorluklar mücadelenin doğal bir gereği.

*– Düşmanın yönelimi, tarzı da Kürdistan'dakinden oldukça farklı sanıyoruz.*

– Doğrudur. Arazisi yabancı, kitlesi yabancı, hareket tarzı biraz yabancı. Yani alışagelmişin biraz dışında. Her ne kadar gerilla tecrübemiz yılları da bulsa, farklı bir gerçeklik var. Karadeniz'de bir bakıyorsun birtakım asker arazide. Güçlerimize birçok kural dayatibiliyoruz. Mesela diyoruz; bir sigara içtiniz mi şöyle olacak, ya da bir izmariti şöyle saklayacaksınız, kamuflaja, ize şöyle dikkat edeceksiniz. Çünkü bunlar bizi yaşatan kurallardır. Şimdi başta buna duyulan bir yabancılık vardı. Bazı alışkanlıklar belli sakıncalara yolaçabiliyor, belli tehlikelerle yüzyüze getirebiliyor. Gerilla kendi yaşam gerçekliğinde, kendini yaşatan esas şeyin bu yaşam kuralları olduğunu farkettikten sonra bunlar artık onda bir yaşam tarzı haline geliyor.

*– Bilinmeyen ve beklenilmeyen olaylar konusunda neler söyleyebilirsiniz? Nelerle karşılaşıyordunuz?*

– Zaman zaman beklemediğimiz araziler karşımıza çıkabiliyordu. Kitle göçertilmediğinden arazinin her tarafında yaygın bir kitle var. Şimdi sen gidiyorsun noktanı alıyorsun mecbur kitleden uzak, kitlenin giremeyeceği, bir çobanın uğrayamayacağı ya da böyle kimsenin odun kesmeye gelmeyeceği, bir orman veya bir kuytu, çukur yer arıyorsun. Zaman zaman böyle bir arazi bulamıyorsun. Saatlerce yürüyorsun bir tek ağaçla karşılaşmıyorsun. Çünkü bir bilinmezlik var. Bir dağı aşıyorsun dağın arkasında ne var bunu bilemiyorsun. Gerillamızın tecrübesi bütün bu zorlukları aşmak için yeterli. Bir örnek verilebilir. Bir ormana girilirken kesinlekle bir ayrıntıdır, ama bizim için önemlidir, bir hayvan pisliği var mı ormanın içinde, ona bakılırdı. Ondan kitlenin araziye girip girmeyeceği öğrenilirdi. Ona göre kitlenin görmeyeceği bir biçimde belli bir konumlamaya gidilirdi. Başlangıçta kitleden oldukça kendisini gizleyen, hatta en büyük tedbiri düşmana karşı değil de kitleye karşı geliştiren bir durumumuz vardı. Yaşamak için gizlilik ve coğrafyayı tanıma gerillanın en temel silahıdır bu alanlarda. Özellikle ilk açılım sürecinde.

### Birçok eylemi arabalarla gerçekleştirdik

*– Silahlı Propaganda Birlikleri şeklinde hareket ediyorsunuz. Bu hareket tarzında düzenleme, planlama ve benzeri sorunlarınıza nasıl çözüm gücü oluyorsunuz?*

– Başlangıçta o alanlarda bir eylem hedefi yoktu. Önce mevcut hareket edilen sahanın birkaç mislisi sahanın bütününde belli hazırlıklar gerekirdi. O alandaki gelişmeleri bir Dersim'deki, hatta Güney'deki gelişmeler zorunlu kıldı. Düşmanın da "*sıkıştırdık, sınırlandırdık, marjinalleştirdik*" diye önemli bir yüklenimi vardı. Oysa gerilla isterse Türkiye'nin her tarafına da uzanabilecek güçtedir. Bunun bir kanıtı olarak da Türkiye'nin bazı alanlarında belli oranda gerilla oturtulmuştur.

Yaşamı örgütlemede belli bir kurumlaşma olmadığı için örgütlenme de bir mangadan bir takıma kadar. Büyük güçlerle hareket etme yok. Çok kısa sürelerde sığdırılması gerekiyor. Bir yirmi günlük plan yapılıyor; gidip bir birim ta denize dayanıyor, biri Sivas'tan kalkıyor denize kadar dayanabiliyor. Keşif, istihbaratla kitlenin durumu yoklanıyor, hedefler tespit ediyor. Birçok çalışmayı birlikte yürütmek gerekir. Bu aynı zamanda biraz yıpratıcı da olsa, gerçekten savaşçı yapımız çok büyük zorluklar içinden geçtiği halde yaşanan zorluklar dayanılmaz gelmemiştir arkadaşlar yapısına. Biraz sorunun bilincinde olan arkadaş yapısı denilebilir ki hummalı çalışmıştır, yorulmamıştır, bunu hiçbir zaman ifade etmemiştir.

*– Silahlı Propaganda Birlikleri ne tür hedefleri seçiyor ve yöneliyor?*

– Bizim alanlarımızda silahlı propaganda çalışmasının derinliği fazla uygulanamadı. Fakat diğer alanlarda, özellikle arkadaşların olduğu alanlarda yoğun gerçekleştirildi. Bi-

zim alana girişimiz bir anlamda devrimimizi taşırmaktır. Oranın kendi içerisinde devrimsel gelişmeye hizmet edecek bazı çalışmaların yürütülmesidir. Bu da bizim devrimci enternasyonalist anlayışımızın bir gereği olarak uygulanıyor. Elbette kuşkusuz düşmanımız ortak. Türk devletinin bütün resmi kurum-kuruluşları bizim karşımızda düşman. Onun ekonomik hedefleri var, halk üzerinde yürütülen özel savaşın kültürel hedefleri var. Bu hedefleri karşımıza almış durumdayız. Bunu yaparken en fazla uyguladığımız taktikler daha çok; düşmanın tedbirsizliğinden, örgütsüzlüğünden yarlanmak.

– *Gerillanın hangi taktiklerini kullanıyorsunuz?*

– Karadeniz'in müthiş coğrafyası içerisinde gerillanın her taktiği mükemmel uygulanabilir. Özellikle gerilla için vur-kaç taktiği esastır, gizlenmeyi esas alan taktiktir. Bunda da pusu en temel taktiklerden biri olarak vuruş tarzımızda kullanılır. Yine kitleleri bilgilendirme, kitlelerde ajite-propaganda faaliyetlerini sürdürme amaçlı, biraz da kendimizi tanıtmak amaçlı özellikle bu yol kesme eylemleri çok daha fazla gelişti. Aslında biraz silahlı propagandaya hizmet edecek tarzda yapılmaya çalışıldı. Bunun yanısıra düşmanın askeri hareketini sınırlama, askeri hareketini darbeleme özellikle bu son süreçlerde o anlamda bazı çalışmalar oldu. Bazı ilçelere sızmalar gibi. Bir ilçeye girilecekse oranın küçük bir mevzisi hedefleniyor, küçük bir birimi hedefleniyor. Çünkü güçlerimiz de küçük. Gerillanın ilk etapta kullanacağı taktikler de bunlardır. Tabii bu taktikler süreç içinde kapsamlılaşacak. En kapsamlı gerilla taktikleri çok rahatlıkla uygulanılabilir. Güçlerimiz büyüdükçe gerillanın en temel taktiklerine ulaşılabilir. Arazi buna çok elverişlidir. Kürdistan'dan bile çok muazzam bir coğrafyası var. Gerilla böyle birlik düzeyine kadar kendini örgütleyip çok rahatlıkla her türlü eylemsel çalışmayı bu alan üzerinde uygulayabilir. Ayrıca hedef zenginliği de var. Bu anlamda sınırlandırılmamış. Bazı örnekler verebiliriz. Tekniği kullanabiliyorsunuz, arabayı kullanabiliyorsunuz. O konuda olanak var. Birçok eylemi biz arabalarla gerçekleştirdik.

– *Yani gerilla olarak arabalara binip eylem mi yaptınız?*

– Doğru. Mesela bir ilçeye öyle girdik. Giresun'da bir ilçeye girişimiz arabayla oldu. Yine bir ilçeye gerilla kıyafetleriyle sızarak giremiyorsun, fakat bir arabayla girebiliyorsun. Düşman da bunun farkında. Böyle rahatlıkla yapılabilecek eylemler var, avantajları büyük oluyor. Küçük eylemler gibi gözüküyor, ama siyasi sonuçları büyük oluyor. Çünkü yansıma düzeyi var. Kürdistan'da çok büyük, kapsamlı eylemler yapılıyor. Askeri anlamda çok büyük sonuçlara da ulaşmıştır, belki onlarca asker de ölmüştür, fakat yansıma düzeyi yok. Çünkü Kürdistan bir tecrit çemberi içinde, devletin de öyle bir kaygısı kalmamış. Örneğin her gün onlarca askeri ölse umrunda değil.

## “Gerilla Kızılırmak'ı geçerse Türkiye'nin içlerine kadar durdurmanın imkanı yok”

– *Devlet Türkiye'de bir askerinin burnu kanasa hemen sansasyon yaratıyor.*

– Nitekim yansıdı da. Bir keresinde bir asker yaralandı, sanırsam Ordu'daydı, yaralanma vardı. Gazetelere yansıdı, televizyonda her saat başı haberlerde askerin ismi verildi. Yani o kadar yansıma düzeyi sözkonusu. Kamuoyuna çabuk yansıyor.

– *Kürdistan'da yürütülen savaş düşmanı da oldukça tecrübe sahibi yaptı. Yine başlangıçta Kürdistan'da işlediği hatayı Türkiye'de işlememeye çalışıyor ve bunun için yoğun tedbirler alıyor. Bu tedbirleri açabilir misiniz?*

– Biraz kapsamlıdır. Aslında alınan tedbirler daha gerillanın ayak seslerinin uzaklardan duyulmasıyla başlıyor. Bu 1995-96'ya, hatta çok daha gerilere de dayandırılabiliyor. Özellikle Kelkit boyları bir sınır olarak ele alınıyor. Ona göre askeri gücünü mevzilendiriyor. Sivas'ı da ikiye ayıran Kızılırmak var. Kendi tespitleri de bir önceki yıllarda; “*gerilla bu Kızılırmak'ı geçerse bundan sonra Türkiye'nin içlerine kadar durdurmanın imkanı yok*” yönlüdür. Tespitleri çok doğruydu. Kendileri de görüyor, gerilla nerede tutunabilir, nerede çok daha fazla güçlenebilir, gelişebilir. Hem kitle, hem coğrafya yönüyle bizden daha fazla imkanları vardır, daha iyi değerlendirilebilir bunlar. Böyle bir tespitleri vardı. Bunun için de o Kızılırmak boylarını hem askeri, hem farklı değişik tedbirlerle önünü kesmek için önlem almışlardı. Fakat gerilla Kızılırmak'ı da '96'da geçtikten sonra –ki Karadeniz'de yer yer bazı eylemler oldu– bu kez böyle Kelkit boylarını aldılar, yani Kızılırmak'ı, Sivas'ı. Tabii o Sivas'ı alıyor, Koçgiri'yi alıyor. Kelkit boyları Karadeniz'e doğru, içlere doğru bir doğal sınır oluyor. Bu boylarda tedbir geliştirmeye çalıştılar, yani her ne kadar gerillanın bu alan özgülünde duyumları alınmasa da düşman bunun farkındaydı.

***“Özellikle Kelkit boyları bir sınır olarak ele alınıyor Ona göre askeri gücünü mevzilendiriyor. Sivas'ı da ikiye ayıran Kızılırmak var. Kendi tespitleri de bir önceki yıllarda; ‘gerilla bu Kızılırmak'ı geçerse bundan sonr Türkiye'nin içlerine kadar durdurmanın imkanı yok' yönlüdür. Tespitleri çok doğruydu. Kendileri de görüyor, gerilla nerede tutunabilir, nerede çok daha fazla güçlenebilir, gelişebilir.***

Diğer yönüyle bu askeri güçlerin başına Kürdistan'da savaş deneyi olan subaylar getiriliyor. Bir taraftan yoğun işbirlikçi kesim oluşturmaya çalışırken, diğer taraftan faşist kesimler içinde örgütlemeye ağırlık vermiş. Bunun yanısıra ona gelmeyen kesimleri, kendileri için ileride tehlike arzedebilecek kitleleri sindirmek için tek tek köylerde işkenceyle katledilen insanlar da var. Bunlar fazla basına da yansımadı. Önceki yıllardadır. Esas tedbirler gerillanın ayak seslerinin yakınlaştığı döneme denk geliyor.

– *Tekniğe çok başvuruyor mu?*

– Özellikle son süreçte sözümona bu yönlü bazı tedbirler aldı, zırhlı mekanize güçlerini alana kaydırdı. Bunun gerillanın hareketi karşısında, gerillanın taktikleri karşısında gerillayı çalışmasından alıkoyacak bir tedbirliliği yoktu, buna ulaşamaz da. Yani ne son İsrail'den aldığı tekniği kullanabilir, ne de bu termal kemerayı vb. Bunun imkanları yoktur. Çünkü nasıl yapacak? Kitleyi mi hareketsiz bırakacak? Belli bir saatten sonra hareketi mi yasaklayacak? Yoğunlaştırılmış tekniğini fazla öyle kullanamaz. Sivil savunma tedbirleri var, gücünü örgütlemeye çalışacak.

– *Devletin alandaki planlarının en önemli parçası halkı gerillaya karşı kışkırtmaktı. Düşman açısından en kapsamlı tedbirin de bu olduğunu söyleyebilir miyiz?*

– Doğrudur. Düşmanın Dersim'deki halka yönelimden çıkardığı dersler var. Dersim'de ne kadar baskı uyguladıysa, ya da ne kadar köy boşalttıysa halk bu sefer bize daha çok bağlandı. Bu yüzden düşman Tokat gibi alanlarda çok kaba tarzda baskılara asla yer vermiyor. Daha ince politikalar güdüyor. Zaten tarihsel olarak sınırlı da olsa tepki var düzene. Devletin Amasya'ya, Çorum'a kadar bu kesime uyguladığı politikalar farklıdır. Daha çok aslında değişik tedbirlerle denetimde tutmaya çalışıyor. Ki incelenirse görülecektir; çevrelerde hemen hemen her köyün Türk metropolleriyle ilişkisi var, dernekleri var. Bu bir yöntemdir, aslında bu dernekler vasıtasıyla kendilerince demokratik bazı haklar veriliyor. Bu biçimiyle o kitleler denetim altına alınıyor.

– *Koruculaştırma ve halkı silahlandırma politikası nasıl uygulanmaya çalışılıyor? Halkın buna cevabı nedir?*

– Ordu-Tokat sınırda faşist odaklar var. Daha çok sivil savunma tedbirleri ile önlem alırken, diğer taraftan koruculaştırma var. Daha çok faşistlerin örgütlü olduğu çevrelerde gönüllü koruculuğa ağırlık veriyorlar. Türkiye'de koruculuk eğer tutulacaksa –ki Kürdistan'daki gibi savaşın karşısında direnmelerinin ve tutunmalarının imkanı yok– ancak bu sivil faşist odakların silahlandırılması biçiminde olabilir. Köy köy, öyle fazla feodal aşiretsel bağlar da kalmamıştır. O yönüyle geri örgütlenmeler de yok karşımızda. Kürdistan'daki gibi tutma yönü fazla olmaz. Biraz aradaki fark bu. Kürdistan'da durum çok farklıydı. Burada açık silahlandırmadan çok avcı grupları var. Farklı tedbirler istihbarat faaliyetlerinde kullanabilirler o kesimleri. Son olarak Karadeniz'in deniz yakası zorla silahlandırılacak. Bu eski devrimcilerin faaliyet yürüttüğü alanlarda, 12 Eylül döneminde demokrat, devrimci düşüncelere karışan kesimlere çok farklı dayatmalarda bulunuyorlar. Koruculaşan bazı kesimler arkadaşlarla ilişki kurma yolunu arıyorlar. Ki bazılarıyla ilişki varmış verilen bilgilere göre. Yani bize karşı çok sınırlı, cüzzi bir faşist kesim dışında silah kullanacak olan kesim yok.

## Çeteler Karadeniz'e yerleştiriliyor

– *Devlet özel savaş kadrolarını bu alana kaydırıyor...*

– Özellikle savaşın geliştiği alanda kadrolarını Karadeniz'e kaydırma durumları var. Bu sadece siyasi anlamda değil, askeri yönüyle de öyle. Çeteler başa bela olmuş, devlet nasıl yerleştireceğini, nasıl koruyacağını ve nasıl ortadan kaldıracağını kendisi de bilemiyor. Devlet içerisinde çok önemli bir kesimdir, etkinlikleri vardır. Şimdi bunların bütününün Karadeniz'e yerleştirilme durumu var. Karadeniz'de Kürdistan'a benzer uygun savaş yollarını deneyecekler o çeteler, kontralar vasıtasıyla. Siyasi ve askeri kadrolarını oraya kaydırması da bu yüzdendir. Mesela Şırnak'ta görev alan Mustafa Malay Ordu valiliğine getirildi. Özellikle bütün karakol düzeyinde birliklere kadar komuta değiştirildi. Kuşkusuz daha deneyimli, daha sınanmış, kendi faşist ideolojilerini en fazla uygulama gücünü, ustalığını gösteren kadrolarını yerleştirmeleri doğaldır, en mantıklısıdır. Ki bizde de biraz böyledir. Özellikle bu alanlara bizde de biraz sınanmış, deneyimli, savaşçı veya kadrolarla el atmanın gereği ortaya çıkıyor.

– *TC, Kürdistan'daki politikalarını aynı şekilde bu alanda uygulayamıyor, değil mi?*

– Kürdistan'da gerillamızın karşısında almış olduğu tedbirleri, halkımıza karşı uygulamış olduğu yöntemleri –belki buradan çeşitli tecrübeleri almış, ama– aynısını uygulamasının ne sosyal bir zemini vardır, ne ekonomik bir zemini vardır. Koruculuk, kitleye yönelik işkence Türkiye'de farklı bir duruma bürünmek durumundadır. Türkiye'de bizim geçtiğimiz alanlarda düşmanın en çok uyguladığı yöntem bir silahlı güç önümüze çıkarmaktan öte, bizim kitleyle bağlantılarımızı koparmak, bizi kitlesiz bırakmaktır. Nasıl kitlesiz bırakacak? Şunu iyi biliyor ki devrimimizin bir ayağı kitlededir, bu zorunludur. Kitlesiz kalırsa boğuntuya gelir, yerleşemez. Bu konuda farklı olarak uyguladığı en önemli yöntem de sivil savunma yöntemidir.

– *Sivil savunma birliklerinden bahsettiniz, bunu biraz daha açabilir misiniz?*

– Daha iyi anlaşılması açısından örnek vermek gerekiyor. Örgütlediği çeşitli güçler –sivil aslında– bakıyorsun elinde bir tane pompalı av tüfeği, avcı olarak orman içerisine giriyor. Bir bakıyorsun çobanlar aracılığıyla senden bilgi almak istiyor. Yani böyle sistemleştirebiliyor, bir köyde bunu sıraya koyabiliyor. Her gün köyden bir ya da birkaç kişi köyün en yakınında bulunan araziye davarını götürüyor. Bu alan köyün en yakınında bulunan dağlık arazi. Ya da üç-dört kişi köyden sırayla ava gidiyor, arazinin gerillaya elverişli olan kısımlarına giriyor. Bu yolla gerillanın konumlandığı alanları, ya da dayandığı kitle zeminini deşifre etmek istiyor. Deşifre ettikten sonra çeşitli operasyonal faaliyetlerle birlikte gerillayı bu alandan uzaklaştırmak istiyor. Bir Kürdistan'da böyle alanlar yoktur. Orada ilk bakışta gerillanın yerini netleştirmek istiyor. Çünkü düşman burada örgütlenmemiştir. Çok zayıf ve örgütsüz bir güç sözkonusudur. Bilgi veren, ajanlık faaliyeti içerisinde bulunan veya sivil faşist çalışmalar içerisinde düşmana hizmet eden kitle doğal olarak karşımıza çıkacak ve biz buna yöneleceğiz, kendi planı budur aslında. Biz yönelince bu kitle bize düşman kesilecek, ondan sonra kitlede tutunamayan bir gerilla hareketi kendi kendinin sonunu getirecek.

– *Düşmanın bu provokasyonunu etkisizleştirmek için siz nasıl yaklaşıyorsunuz?*

– Biz bu konuda geçmiş deneyimlerden sonuçlar çıkararak özellikle kitleye yönelik politikamızı belirlerken ikna edici, gerçekten ona gerçeği anlatan, vermeye çalışan bir yaklaşım içerisinde bulunduk. Mesela bize zarar veren bazı kesimler de oldu. Tabii kitleye kaba saba bir yönelimden çok ikna edici yaklaşım içerisinde bulunduk. Kazanılan çeşitli kesimler de oldu. Bu yaklaşımlarımız doğruya hizmet etti, birçok kesimi bize kazandırdı. Bize çok zarar vermiş, eski devrimcilerin kanına girmiş faşist kesimler karşımızda hedef olabilir. Hedef seçiminde buna dikkat edeceğiz, onun dışında kimseyi hedef almayacağız. Hedefimiz daha çok düşmandır, onun bürokratik aygıtlarıdır, kurum-kuruluşlarıdır, biz o çerçevede ele alacağız.

## Türkiye halkı birliğe hasrettir

– *Birleşik Halk Kuvvetleri içerisinde başka hangi devrimci gruplar var?*

– Birleşik Kuvvetler olarak içimizde DHP'li arkadaşlar var. Biz PKK-DHP ayrımını da fazla koymuyoruz aslında. Zaten ideolojik bir birliğimiz vardır. TDP'liler küçük bir birim de olsa var.

– *Peki alanda başka hangi devrimci örgütler var? Sizin bunlarla ilişkileriniz ne düzeydedir?*

– Alanda Dev-Sol var, yine TİKKO var. TİKKO, daha çok Karadeniz'e bizim güçler belli bir yerleşim sağladıktan sonra girdi. Daha önce de onların deneyleri var. Bu noktada kayıplar da yaşandı. Fakat Karadeniz'de bir türlü oturamadı. Mücadele anlayışına dayandırılabilir aslında. Ki en başta önderlik sorununu çekiyorlar. Daha çok TİKKO'nun Dersim'de arkadaşlara yakınlaşma ve beraber hareket etme durumları var.

– *Birleşik Halk Kuvvetleri dışındaki grupların bu birlikteliğe yaklaşımları nasıl?*

– Son dört-beş yıldır Ovacık-Dersim gibi alanlarda Dev-Sol var. Beraber hareket edildi. Bir kış süreci beraber geçirildi. Aslında bir önceki yıl deneyli ve tecrübeli kadrolarını kaybettiler, varolan yapıları ise savaşta tecrübesiz bir yapı. Bu güce her türlü birlik esprisiyle yaklaşıldı. İçlerinde her ne kadar bireyler bazında dürüst öğeler olsa da bunların mücadele anlayışlarındaki sakatlık, bu kişileri biraz birlikten uzak tutmuştur. Özellikle Kürdistan'daki savaş, onun kitleye yansıyışı, yine Türkiye'de belli adımların atılması, buna karşın bu güçlerin cephe örgütlenmesi dışında kendilerini tutmaları kendi kadroları içerisinde de rahatsızlık yaratmıştır. Belli bir kafa karışıklığı olduğu da kesin. Fakat bütün bunlara rağmen kendi o bilinen çizgilerinde, anlayışlarında hâlâ diretiyorlar. Oysa marksizmin en önemli ilkesi her zaman en geniş birikteliklerden yana olmaktır. Bu noktada Türkiye'ye girişimizi de aşırı derecede hazmetmeme durumları var. Eğer “*demokratım, devrimciyim*” diyorlarsa –farklı biçimlerde olmayabilir ama– bölgesel düzeyde, yerel düzeyde değişik birliklere gelebilmeliler. Bundan çekinmemeleri gerekir. Ki Türkiye halkının kendilerinden bektlentileri de o yönlüdür. Türkiye halkı eskisi gibi o çekişmeleri kaldıramıyor. Birliğe hasrettir. Kendimiz halka giderken halk sonderece sıcak yaklaşıyor.

***“Giresun'da bir ilçeye girişimiz arabayla oldu. Yine bir ilçeye gerilla kıyafetleriyle sızarak giremiyorsun, fakat bir arabayla girebiliyorsun. Düşman da bunun farkında. Böyle rahatlıkla yapılabilecek eylemler var, avantajları büyük oluyor. Küçük eylemler gibi gözüküyor, ama siyasi sonuçları büyük oluyor. Çünkü yansıma düzeyi var. ”***

– *Bu atılım Türkiye devrimi açısından gerçekten de çok önemli ve tarihi bir atılım ve her şeyden önce Türkiye solunu birleştirici bir role sahip.*

– Aslında derin bir tarih bilinciyle yaklaşılmıyor. Yaklaşılsa, gerçekten öngörülen tarzda bir yaklaşım içine girilse Karadeniz'deki çıkış daha farklı olurdu. Yani bir Kürdistan'daki 15 Ağustos olmasa da ona yakın bir çıkış rahatlıkla gerçekleştirilebilir. Aynı tarzda değil, Türkiye koşullarına has, o halkın talebi olan solun birleşmesine de cevap verebilecek bir çıkış yapılabilir.

## Karadeniz Türkiye'nin Botan'ıdır

– *Son olarak neler belirtebilirsiniz?*

– Bir kez daha sizin aracılığınızla oradaki kitleye çağrı yapmak istiyoruz: Birçok yalana dayanarak düşman bizim anti-propagandamızı yapmaya çalışıyor. Halklarımız gerçek dost kimdir, gerçek düşman kimdir görebilmelidir. Gerçekten çeteler devletin içinde midir, yoksa biz mi bir çeteyiz? Bunları ayırt edebilmelidir. Bu son zamanlarda bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Türk devleti biz Karadeniz'e açıldıktan sonra “*PKK'nin temel geçim kaynağı eroin*” dedi. “*Karadeniz'e eroini finanse etmek için geldi*” dendi. Böyle basına yansıtıldı. Fakat burada vurgulanması gereken bunun Türk devletinin kendi kaygısı olduğudur. Özel savaş rejiminin Kürdistan'da bütün kirliliği ortaya çıktı. Mafyaları ne düzeyde kullandığı, koruculuğu ne düzeyde kullandığı, bunların çetelere ne düzeyde hizmet ettiği bütün gerçekliğiyle basına, kamuoyuna yansıdı. Dağdaki çoban bile bundan haberdar bir duruma getirildi bu son süreçte. Şimdi son nefes borusu Karadeniz'di. Karadeniz bu konuda çok uygundu. Aslında kendisinin temel kaygısı bu. Çeteleşmeyi biraz ora üzeri sürdürecek. Ki PKK de buna engeldir aslında.

Her ne kadar düzenin alana ilişkin farklı yönelimleri olsa da bundan sonra bunların fazla tutmayacağı kesindir. Karadeniz'de denilebilir ki birçok alandan daha fazla gerilla oturtulmuştur. Artık sökülmemecesine kök salmıştır. Kuşkusuz savaştır, ciddi bir kendini yanıltma, gaflet durumu yaşanmazsa –ki sanmıyoruz, arkadaş yapımız sonderece tecrübelidir– bundan sonrası da getirilebilir. Türkiye'nin içlerine doğru yayılmayı engelleyen zırhlar parçalanmıştır. Düşmanın esas olarak kurduğu barikatlar yıkılmıştır. Denilebilir ki Botan'ın Kürdistan açısından rolü ne ise, Karadeniz'in de Türkiye açısından rolü odur.

Halka çağrıyı biraz daha geliştirebiliriz. Oldukça geri bırakıtılmış, mazlum ve örgütsüz bir halk. Öncülükten yoksundur ve Türkiye solundan da bu yönlü beklenti içerisindedir. Biz **Birleşik Halk Kuvvetleri** olarak bütün devrimci güçlerle her zaman birlikte hareket etmeye hazır olduğumuzu ve bunun pratik adımlarını da attığımızı belirtebiliriz. Devrim yapma iddiaları eğer gerçekten varsa, ideolojik ayrılıklar birlik kurmak önünde engel değildir, biz bu güçleri bir kez daha birlikte hareket etmeye çağırıyoruz.

Türkiye gençliği ise üzerinde en fazla oynanan kesimdir. Alan özgülünde de bu kesim farklı yöntemlerle daha çok metropollerde merkezileştirilmiştir. Gerillanın gelişmesiyle birlikte düşman bu kesim üzerindeki politikalarını en üst boyutlara tırmandıracaktır. Gençlik bu oyunlara gelmemeli, dinamik, enerjik yapısını düzene değil, kendinin ve halkının çıkarına olan devrime kanalize etmelidir. Gerilla savaşımız bu anlamda devrime, yeni ve özgür yaşama gidişin zorlu ama onurlu, heyecanlı yoludur.

Bu anlamda Birleşik Halk Kuvvetlerimiz, Türkün, Lazın, Arabın, Çerkezin, Kürdün, işçinin, köylünün... bütün ezilenlerin en büyük çağrı, intikam, vuruş ve zafer gücüdür.

# PKK, Kürtlerin tarih sahnesine çıkışıdır

## İsmail Beşikçi ile yaptığımız röportaj –1

**Serxwebûn:** Özellikle Kürt sorunu üzerindeki araştırma ve incelemelerinizle tanınan bir bilim ve düşünce adamısınız. Öncelikle, sizi böylesi bilinen ve zaten hâlâ da onurlu bedelini ve sonuçlarını göğüslediğiniz acılı ve çileli bir yolculuğa yönelten nedenleri sormak istiyoruz. Neden Kürt sorunu? Kürt halkı ve Kürdistan'ın durumundan bir bilim adamı ve sosyolog olarak sizi çeken gerekçeler nelerdir?

**İsmail Beşikçi:** Kürt toplumuyla ilk olarak 1961 yılında yaz aylarında, Elazığ'da Keban, Karakoçan, Palu, Maden, Sivrice ilçelerinde yaptığım "*Tahsil İçi Staj*" döneminde karşılaştım. O dönemde, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, üçüncü sınıftan dördüncü sınıfa geçmiş öğrenciler için, yaz aylarında, "*Tahsil İçi Staj*" programı adı altında bir eğitim programı uygulanırdı. Kaymakamlık stajına başlangıç kabul edilebilir. O zaman, Elazığ Valisi, Abdullah Asım İğneciler'di. Abdullah bey, 1963-1964 yıllarında Bitlis valiliği de yapmıştı. 12 Eylül döneminde de kurucu meclis üyeliğine atanmıştı. 1961 yılında Keban Kaymakamı İrfan Uçar, Karakoçan Kaymakamı Nusret Karasu'ydu.

1962-1964 yılları arasında, Bitlis ve Hakkari'de askerlik yaptım. Kasım 1964 de terhis olduktan sonra maiyet memuru olarak Hozat'a tayin edildim. Maiyet memuru olmak; kaymakamlık stajı yapmak anlamına gelmektedir. Fakülteyi dört yıl, içişleri bakanlığı hesabına burslu okumuşutum. Altı yıl mecburi hizmet vardı. Bu göreve henüz başlamadan, Erzurum'da, Atatürk Üniversitesi'nde Fen-Edebiyat Fakültesi'nde açılan sosyoloji asistanlığı sınavlarına girdim. Aralık ayında bu göreve başladım. Mecburi hizmet, içişleri bakanlığı'ndan Milli Eğitim Bakanlığı'na aktarıldı.

"*Doğu*" illeri tercihlerini hep kendim yaptım. Örneğin 1961'de staj yapılacak iller daha çok Batı Anadolu'daydı. Antalya, Aydın, İzmir, Muğla, Denizli, İstanbul... Bir arkadaşımla birlikte bende Elazığ'ı seçtim. Arkadaşım Elazığ'lıydı. Güner Özmen, Ağın'lıydı, bir ara Ordu valisiydi, şimdi Kilis valisi olarak görev yapıyor.

Askerlik için Bitlis'i yine ben tercih etmiştim. Hatta Bitlis'e gidebilmek için üç arkadaş kendi aramızda becayiş yapmıştık. Çorlu, Trabzon, Bitlis. Yılmaz Öztürk, Süleyman Selim Tekcan ve ben. Erzurum Atatürk Üniversitesi'ni yine ben tercih etmiştim. Bu tercihlerde ne gibi faktörlerin etkili olduğunu belirtmek önemlidir sanıyorum. 27 Mayıs 1960 askeri müdahalesinden sonra, Türkiye'de, belirli bir özgürlük ortamı olmuştu. 27 Mayıs ile birlikte yeni bazı konular tartışılmaya başlanmıştı. Bölgelerarası dengesizlik, Doğu Sorunu, Şeyhlik-Ağalık, toprak reformu, Doğu'nun geri kalmışlığı, merkezi olan, beşyıllık kalkınma planı, bölge planlaması, sosyalizm... Doğu'ya ilişkin haberlere, yazılara çok ilgi duyuyordum. Gazetelerde sık sık "*kıtlık*" haberleri de yer alıyordu. "*Doğu'da kıtlık*" içerikli röportajlar yayımlanıyordu. Kıtlığa, ağaların, şeyhlerin, daha doğrusu dengesiz toprak mülkiyetinin ve gelir dağılımının neden olduğu da belirtiliyordu. "*Ellibeş ağalar*" sürgünler olayları yaşanıyordu. Toplumsal sorunlara karşı epeyce ilgim vardı. Lisede, edebiyat, felsefe, sosyoloji dersleri de bu ilgiyi geliştirmişti.

1960'ların başlarında, Kürt, Kürt sorunu, Kürdistan, Kürtçe gibi sözcükler kullanılmazdı. "*Doğu*", "*Doğu sorunu*" gibi kavramlar kullanılırdı. Kürt sorunu, bölgelerarası dengesizlik, geri kalmışlık, şeyhlik, ağalık sorunu olarak ele alınırdı.

### Resmi ideoloji, 27 Mayıs'tan sonra daha da kurumlaştı

**Serxwebûn:** Araştırma ve incelemelerinizi kitaplaştırdınız. Resmi ideoloji ile onurlu ve bilimin ilkelerinden ödün vermeyen bir mücadeleniz var. Yanıtlarını kapsamlı şekilde kitaplarınızda ortaya koyduğunuzu bilmekle beraber, bu araştırmalarınızda ulaştığınız çarpıcı sonuçları ana hatlarıyla değerlendirir misiniz? Gerek egemen resmi ideoloji ve Türk sömürgeciliğinin temel özellikleri ve gerekse de Kürt sorununu benzerlerinden ayırt eden karakteristik özellikleri ve orijinalitesi bakımından...

**İsmail Beşikçi:** 1960'lı yılların başından itibaren Kürt toplumuyla karşılaştığımı belirtmiştim. O zamanlar yoğun ve yaygın bir inkar kampanyası sürdürülüyordu. Kürtlerin aslının Türk olduğu, Kürtlerin "*dağlı Türkler*" olduğu, Kürtçe diye bilinen bir dilin olmadığı, Kürtçe denen dilin aslının Türk dili olduğu, yaygın bir şekilde işleniyordu. Üniversitelerde çeşitli bilim dallarına mensup profesörler, gazetelerde köşe yazarları, bu konuları işleyen konuşmalar yapıyorlar, yazılar yayımlıyorlardı. Mehmet Şerif Fırat'ın "*Doğu İlleri ve Varto Tarihi*" isimli kitabı bu yazılarda ve konuşmalarda önemli bir kaynak olarak kullanılıyordu. İlk baskısı 1948'de yapılan bu kitap, 27 Mayıs'tan sonra, Devlet ve Hükümet Başkanı Orgeneral Cemal Gürsel'in önsözüyle yeniden yayımlanmıştı. Kitap Milli Eğitim Başkanlığı tarafından basılıp dağıtılmıştı.

Yukarıda 27 Mayıs'ın belirli bir özgürlük ortamı doğurduğunu belirtmiştim. Bu Kürtler için de, yani Kürt sorununun, "*Doğu sorunu*"nu olarak anlatılması yönünde de bir özgürlük değil, genel havadan Kürtlerin de yararlanmasıydı. Resmi ideoloji, aslında, 1960'tan yani 27 Mayıs'tan sonra daha da kurumlaştı. Resmi ideolojinin söylemi doğrultusunda yoğun bir propaganda başlatıldı.

Bu ilişkiler çerçevesinde farklı bir süreç daha gelişebiliyor. Bunu, ideolojinin olumsuz işlevi, resim ideolojinin olumsuz işlevi gibi bir kavramla ifade etmek mümkündür. Bu kavram, kişilerin, araştırmacıların farklı bir yönden de düşünmelerini sağlayabiliyor. Bu kavramı, bu ilişkileri şu şekilde açıklamak mümkündür:

Yukarıda, 1961 yaz aylarında, Tahsil İçi Staj programı çerçevesinde, Elazığ'a gittiğimi belirtmiştim. Gerek Elazığ merkezinde, gerek Keban, Karakoçan, Palu, Sivrice, Maden gibi ilçelerde, çeşitli dairelerde, memurlarla, öğretmenlerle temaslarımız olurdu. Bu temaslarda Kürtlerin aslının Türk olduğu, Kürt diye bir milletin olmadığı, Kürtçe diye bir dilin olmadığı şeklindeki propagandayı çok duyardık. Bu propagandayla sadece, okullarda öğretmenlerle veya kaymakamla, milli eğitim müdürüyle sohbet ederken değil, karayolları ve devlet su işleri bürolarında da karşılaşırdık. Bu staj sürelerinde, ilçelerde, köylülerin kaymakamlarla, memurlarla tercümanlar aracılığıyla konuştuğunu, konuşabildiğini de gözlemiştim. Bu durum karşısında, kişilerin, araştırmacıların, staj yapan öğrencilerin izleyeceği iki yol olabilir. Birincisi bu propagandanın etki alanı içinde kalıp, bu propagandadan hiç kuşku duymayıp buna göre düşünce geliştirmek, bu bilginin gereklerine göre tavır ve davranış sergilemektir. İkincisi ise, somut olgulara, yaşanan fiili durumla söylenenler arasındaki çelişkinin çözümü, yani zihinsel plandaki çözümü yolunda çaba sarfetmek olabilir. Bir de insanlar, "*devlet ısrarla neden böyle bir konu üzerinde duruyor, neden ısrarla bu şekilde bir propaganda geliştiriyor?*" konusunu kurcalamak olabilir, somut olguları ve bu olgulara ilişkin propagandaları bu yönden de irdelemek olabilir. Bu, artık ideolojinin veya resmi ideolojinin olumsuz işlevinin kendini gösterdiği anlamına da gelmektedir.

1963'de Bitlis'teydim. Askerlik yapıyordum. Lisedeki öğretmen arkadaşlarla yakından ilişkilerim vardı. Kürtlerle, Kürt diliyle ilgili görüşler burada da çok etkiliydi. 1963 baharında, alayın bir birliği Hakkari'ye kaydırıldı. Ben de o birlik içindeydim. O zaman, Güney Kürdistan'da Mele Mustafa Barzani önderliğinde bir Kürt ayaklanması vardı. Mele Mustafa Barzani ve peşmergeleri "*haydut*" olarak değerlendiriliyordu. "*Bu haydudu gördüğünüz yerde yakalayın*" denen fotoğrafları da dağıtılmıştı. Bu ayaklanmanın, Kuzey'deki Kürtleri de etkileme ihtimali düşünülmüş olmalı ki, Hakkari'deki askeri birlikler, Muş, Bingöl, Bitlis ve Erciş'deki alaylarda oluşturulan birliklerle takviye ediliyordu. 12 Eylül'den sonra, Kenan Evren'in devlet başkanı olarak yaptığı anlatımlardan, kendisinin, 1963-64 yıllarında, Muş'daki alayın komutanı olduğunu farkettim.

Bitlis alayından oluşturulan birlik henüz Başkale'deyken Cumhuriyet gazetesinde, birinci sayfada manşetten verilen bir haber dikkati çekmişti. Haberde, "*Topraklarımızda, Kürt devleti kurmak isteyenler suçüstü yakalandı...*" deniyordu. Haziran ayı olması muhtemel. Teşkilat şemalarıyla birlikte pekçok isim de veriliyordu. Bu isimler arasında Musa Anter adı da vardı. Musa Anter adını **Barış Dünyası** dergisinden biliyordum. Barış Dünyası, 1962 de yayına başlayan liberal bir dergiydi. Ekonomik liberalizm yanında siyasal liberalizmi de savunuyordu. **Yön** dergisinde de Sait Kırmızıtoprak'ın, Musa Anter'i eleştiren yazıları yayımlanıyordu. Yön de 27 Mayıs'ın oluşturduğu özgürlük ortamında yayın hayatına başlamış solcu bir dergiydi.

Bir taraftan "*Kürtlerin Türklüğü*" kampanyaları, diğer tarftan, "*Kürt devleti kuranlar yakalandı...*" söylemleri... İşte böyle bir ortamda, "*Kürtlerin aslı Türk'tür, Kürtçe diye bilinen bir dil yoktur...*" propagandası, bazı kişiler, araştırmacılar tarafından ciddi olarak sorgulanabilir, bu devlet söyleminden ciddi bir şekilde kuşku duyulabilir. Hem bu önermelerin olgusal içerikleri, olgusal doğrulukları, hem de bu sürecin kendisi sorgulanabilir. Bu da ideolojinin, resmi ideolojinin olumsuz işlevinin bir göstergesidir. Yani devlet, bu propagandayla, resmi ideolojiyle umduğunu bulamadığı düşüncesi ve eylemi de deşifre olmaktadır.

Yaşanan, izlenen ve gözlenen fiili olgular, bu olgular ve olgusal ilişkilerle ilgili devletin söylemi-propagandası, bu iki olgudan ortaya çıkan çelişki ve bu çelişkinin zihinsel plandaki çözümü konusu... Bu süreç her zaman ileriye doğru ve düz bir çizgi şeklinde gelişmiyor, önemli zigzaklar da yaşanıyor. Devlet söylemi-propagandası, özellikle 1960'ların başlarında, ortalarında kolayca üstü çizilen, önemsiz bulunan bir söylem değildi. Bu söylem hakkındaki, bu propaganda hakkındaki kuşkunun gelişmesi ise, ana çizgiydi, sürekliydi.



"Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, ulusun beynini dağıtmıştır, iskeletini parçalamıştır. Durum bu kadar vahimdir. Böylesine ağır bir felaketle karşılaşan bir ulus bir daha kendini kolay kolay toparlayamamaktadır."

Bu çelişik tutum ve davranışlara rağmen, 1960'ların başlarında ve ortalarında, Kürt olgusunun bilinmediğini, bilimin kavramlarıyla bilinirse, anlatılırsa herkes tarafından, bu arada devlet tarafından da bilineceğini, örneğin inkardan, redden vazgeçileceğini, Kürtlerin, Kürt toplumu olmaktan doğan haklarının da tanınacağını düşünüyordum. Üniversiteye, araştırmaya, incelemeye yönelmemin belli başlı bir nedeni de bu olabilir. Araştırma, inceleme, yayın faaliyetleri sürdükçe, durumun hiç de böyle olmadığını, red ve inkar politikalarının sistematik politikalar olduğunu farkettim. 1967 Doğu Mitingleri, idari soruşturma ve daha sonraki gelişmeler ve kanıyı güçlendirdi. 1970'de üniversitedeki görevime son verilmesi, 1971 rejiminde, Diyarbakır'daki "*Doğu duruşmaları*", Kürt sorununun algılanmasında, kavranılmasında ve anlatılmasında çok önemli dönüm noktaları oldular. Kürtlerin ulusal ve toplumsal varlığını red ve inkar süreci, Kürt sorununa, dünyanın başka yörelerindeki ulusal sorunlardan çok farklı bir nitelik veriyordu.

### Kürdistan'ın parçalanması ulusun beynini dağıtmıştır

**Serxwebûn:** Kürdistan gerçekliğini belki de en iyi ve özlü şekilde ifade eden bir belirlemenin sahibisiniz: "*Kürdistan sömürge bile değildir*" demiştiniz. Kürdistan aynı zamanda, kitaplarınızdan birinde de ele aldığınız gibi, bir "*Devletlerarası sömürge*" durumunda. Emperyalist ve neredeyse uluslararası alanda güç olan tüm devletlerin, Kürdistan'ın mevcut statüsüzlüğünü muhafaza etmedeki ısrarlı politikalarını ve dolayısıyla da TC'ye kayıtsız-şartsız bir destek sunmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

**İsmail Beşikçi:** 12 Mart rejiminde, Diyarbakır'da yapılan "*Doğu duruşmaları*", Kürtlerin tarihinde çok önemli bir aşamaya işaret etmektedir. Askeri savcılar iddianamelerinde, Kürt diye bilinen bir milletin olmadığını, "*dağlı Türkler*" olduğunu, Kürtçe, denen dilin Türk dilinin "*ilkel*" bir şivesi olduğunu vurguluyorlar, bu düşüncelerini kanıtlamaya çalışıyorlardı. Devrimci Doğu Kültür Ocakları'na mensup bazı arkadaşlar da, savunmalarında, sistematik olarak, Kürtlerin ulusal ve toplumsal varlığını, Kürtçe'nin Türkçe'den ayrı bağımsız bir dil olduğunu kanıtlamaya çalıştılar. 1971 koşullarında bu siyasal savunmanın çok değerli olduğunu düşünüyorum.

"*Doğu duruşmaları*"ndan sonra, 1970'li yılların ortalarından itibaren Kürt siyasetlerinin hemen hemen tamamı, "*Kürdistan bir sömürgedir*" tezini işliyorlar, geliştirmeye çalışıyorlardı. Türk sol siyasetlerinin çok büyük bir kısmı ise, bu teze karşı çıkıyorlardı. "*Kürtler baskı altında olan bağımlı bir halktır...*" diyorlardı. Türk solundaki ve Kürt solundaki blok halinde beliren karşı duruşlar elbette başlı başına bir inceleme konusudur.

Aslında, dikkatli bir incelemeyle, Kürdistan'ın sömürge bile olmadığı, klasik sömürgelerde görülen koşulların Kürdistan'da görülmediği sonucuna varılabilir. Emperyalizmin, sömürgeciliğin önemli özelliklerinden biri ilgili ülkeyi, ilgili halkı bağımlı kılmasıdır. Kürdistan'daki Türk sömürgeciliğinin amacı ise, Kürt olan her şeyi, Kürt'ü çağrıştıran her şeyi tamamen yok etmektedir. Türk sömürgeciliğinin amacı, Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu bağımlı kılmak değildir, Kürtleri, dilleriyle, kültürleriyle tarihleriyle tamamen yok etmektir, ortadan kaldırmaktadır, Kürtleri Türkleştirmektedir. Türkleşmeyenlerin, bu uygulamalara karşı çıkanların fiziki olarak imha edilecekleri şüphesizdir.

"*Kürdistan sömürge bile değildir*" görüşü önemli bir gerçeği ifade etmektedir. "*Bile*" zarfı niceliğe değil, önemli bir niteliğe işaret etmektedir. Buna, bu ilişkilere alt-sömürge demek de mümkündür. Buradaki "*alt*" sözcüğü, Kürdistan'ı tanımlayan bir sözcüktür. Kürdistan'ın sömürge statüsünden bile daha düşük bir statüye sahip olduğunu, daha doğrusu statüsüz olduğunu göstermektedir. "*Sömürge*"nin bile bir statü olduğu besbellidir. "*Hindistan Büyük Britanya'nın sömürgesidir*", "*Cezayir Fransa'nın sömürgesidir*", "*Angola Portekiz'in sömürgesidir*" örneklerindeki, Hindistan, Cezayir, Angola sınırları önceden çizilmiş ülkeleri anlatmaktadır. Bunlar uluslararası antlaşmalarla tanınan sınırlardır. Gerek bu ülkeler, gerek İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra çeşitli tarihlerde bağımsızlıklarına kavuşan başka ülkeler, bu sınırlarla bağımsız devletler olmuşlardır.

Sömürge bile olamama, alt-sömürge ilişkilerini belirleyen en önemli özellik ülke sınırlarının belirlenmemiş olmasıdır. Bu, klasik sömürgelerle Kürdistan arasındaki çok büyük bir farktır. Klasik sömürgelere baktığımız zaman hepsinin de önceden belirlenmiş sınırlara, yani siyasal sınırlara sahip oldukları görülmektedir. "*Belçika sömürgesi Kongo*", "*Fransız sömürgesi Senegal*", "*Tanzanya*" adında ülkeler olduğu, bu ülkelerin sınırlarının çok önceden çizildiği, bu ülkelerde yaşayan halkların örneğin, Belçikalı, Fransız, İngiliz olmadığı anlatılmak istenmektedir. Demek ki bir ülke kimliği vardır. Bunun da ötesinde, o ülkede yaşayan halkın da bir kimliği vardır, bu kimlik de tanınmaktadır. Bir kimliğin içeriği, niteliği sömürgeci devletin politikalarına göre değişmektedir. Fakat "*İngilizleştirme*", "*Fransızlaştırma*", "*Portekizleştirme*" temel bir politika değildir. Kürdistan'da veya Kürtlerde ise bu özelliklerin hiçbiri yoktur. 1923 Lozan Konferansı'nın en önemli yönlerinden biri, Kürdistan'nın ve Kürt ulusunun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasıdır. Fakat antlaşma metninde yapılanın bu olduğuna dair küçücük bir iz yoktur. Antlaşma metninde ve ona bağlı olan metinlerde, Kürt ve Kürdistan adı hiç geçmemektedir. Bu bakımdan Türk Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Lozan Antlaşması'nın "*Türk dehası*" olduğunu vurgulamaktadır.

Yoketmenin koşulları böyle oluşmaktadır. Sömürge de olsa, sömürge de denilse, siyasal sınırları belirlenmiş bir ülke sözkonusu olduğu zaman, "*bağımlı kılma*"nın koşulları oluşmuş demektir. Yoketme ilişkilerinin çok daha ağır süreçlerin yaşanmasını gerektirdiği besbellidir. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, ulusun beynini dağıtmıştır, iskeletini parçalamıştır. Durum bu kadar vahimdir. **Böylesine ağır bir felaketle karşılaşan bir ulus bir daha kendini kolay kolay toparlayamamaktadır.** Bu konuyla ilgili ulusal ve toplumsal bir bilinç gelişemediği zaman, felç durumu giderek yok olmaya kadar ulaşmaktadır. Bütün bunlardan dolayı "*Kürdistan sömürge bile değildir*" önermesindeki "*bi-*

*le*" zarfı üzerinde dikkatle durmak gerekir kanısındayım.

Öte yandan sömürgecilik, sömürge yönetimi sonsuza kadar sürdürülebilecek bir ilişki biçimi değildir. Emperyalist veya sömürgeci devlet, sömürgeyi ekonomik ve idari bakımdan belirli bir yetkinliğe ulaştırdığı zaman, ona, bağımsızlık verecektir, onun bağımsızlığını tanıyacaktır. Bu da önceden belirlenmiştir. Türkiye'nin Kürdistan'a ve Kürt ulusuna ilişkin dayatmaları ise sonsuza kadar sürdürülmek istenen bir ilişkidir.

Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması Kürtlerin düşmanlarının sayısının artması sonucunu doğurmuştur. Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu ortaklaşa bir şekilde denetleyen bu devletler, aralarındaki bütün ihtilaflara rağmen, Kürt sorunu yüzünden her zaman biraraya gelebilmektedirler. Bir araya gelme, işbirliği yapma nesnel bir durumdur. Bu devletler de aslında emperyalizme bağımlıdırlar. Bağımlılık ilişkileri içinde bu çıkarlar, empreyalist devletler tarafından da korunması gereken çıkarlar olmaktadır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında, yani 1915-1925 sürecinde, dönemin emperyalist devletleri olan Büyük Britanya'nın ve Fransa'nın rollerinin çok büyük olduğu bilinmektedir. Bu ilişkilerin günümüzde sürdürülmesinde de bu devletlerin rolleri büyüktür. Kendilerine de bağımlı olan, fakat Kürdistan'ı müştereken denetleyen devletlerin çıkarlarını koruma sürecinde bu rol biraz daha pekişmektedir. Bütün bunlar statükonun bozulmasını zorlaştırmaktadır.

Bu süreçte şu ilişki de açık bir şekilde görülebilmektedir: Kürdistan'ı kontrol eden güç örneğin Türkiye, kendi politikalarını daha büyük emperyalist güce, örneğin ABD'ye kabul ettirebilmektedir. Güney Kürdistan'da bugün, ABD politikaları değil Türkiye'nin politikaları daha geçerlidir. Bugün, ABD, Türkiye tarafından dayatılan politikaları uygular bir hale gelmiştir. Türkiye'nin, Ortadoğu'da alt-emperyalist bir güç olma niteliği de gelişmektedir.

Öte yandan, siyasal sınırlar bir kere oluştuğu zaman, uluslararası bir tanıma gerçekleştiği zaman, bir daha kolay kolay değişemiyor. Örneğin, 1975-1990 yılları arasındaki Lübnan'ı ele alalım. Lübnan'ın her tarafı çeşitli devletler tarafından işgal edilmişti. Lübnan fiilen parçalanmıştı. Merkezi devlet otoritesi fiili olarak yok olmuştu. Ama uluslararası ilişkiler bağlamında Lübnan yine devletti. Görüşmelere merkezi devletin elemanları katılıyordu, fiili durum tanınmıyor, hukukilik kazanmıyordu.

### İlk kez 1977-78 yıllarında, Apocular adını duydum

**Serxwebûn:** PKK adını, ilk ne zaman ve ne şekilde duyduğunuzu anımsıyor musunuz? Sizde PKK adı ne gibi duygular ve düşünceler uyandırmıştı? Ve bu duygu ve düşünceleriniz nasıl bir evrim takip etti, kısaca anlatabilir misiniz?

**İsmail Beşikçi:** 1977-78 yıllarında, "*Apocular*" adını duyuyordum. 1978 yılı sonlarında, Ankara'da, Komal Yayınevi ve Rızgari çevresindeki bir arkadaş beni, Maltepe taraflarındaki bir evde çok kalabalık bir grupla tanıştırmıştı. Bunlar Batman'dan gelmişlerdi. Çoğunluğu, köylü, esnaf, öğrenciydi. Konuşmalarından, tartışmalarından bu anlaşılıyordu. Bütün Kürt siyasetleri gibi, sömürgecilikten, sömürge ilişkilerinden söz ediyorlardı. Fakat sömürge ilişkilerini değiştirecek fiili bazı girişimlerden, bu gereklerden söz ediyorlardı. Bu yeni bir durumdu.

Yine bu yıllarda, 1977 olabilir, Komal-Rızgari çevresindeki arkadaşlar, şu şekilde cereyan eden bir tartışmadan söz etmişlerdi: Ağrı merkezinde bir kahvede bazı Kürt siyasetlerine mensup kişiler ve "*Apocular*" tartışıyorlarmış. Siyasetlerin temsilcileri, "*Kürdistan bir sömürgedir, bunu halkımıza iyice anlatalım, örgütlenelim...*" diyorlarmış. Apocular da, "*Kürdistan elbette sömürgedir. Bu durumun kavranılması, gereklerinin de yerine getirilmesi gerekir. Biz bu doğrultuda savaşıyoruz, savaşımız hızla sürüyor, siz nerelerdesiniz?..*" Arkadaşlar "*Apocular*"la ilgili böyle şeyler anlatıyorlardı. Bu anlatımlar, bu tutum çok dikkatimi çekiyordu, aynı zamanda bana, heyecan da veriyordu. Arkadaşlara, "*Apocular kimlerdir, bizim çevremizde var mı? Yayınları, bildirileri var mı?*" diyordum. Fakat o yıllarda bir yayın falan görmedim.

Abdullah Öcalan adını çok sık duyuyordum, fakat karşılaşmamız, tanışmamız olmadı. Bu konuya ilişkin bir anımı anlatmayı da yararlı görüyorum. 1974-1979 yılları arasında, Ankara'da kitabevi çalıştıran, çok yakın bir arkadaşım vardı; Ümit Fırat, Zafer Pasajı'nda, Barış kitabevi sahibiydi. Barış Kitabevi'ne haftada bir kere, Cumartesi günleri uğrar, kitaplar, dergiler alırdım. Bu, 1979'da, tutuklanmaya kadar sürdü.

1987'de, tahliye olduktan sonra, Ankara'da, dostlar, arkadaşlar grubu içinde sohbet yapıyorduk. Konu bir ara, her zaman olduğu gibi PKK'ye, Abdullah Öcalan'a geldi. Abdullah Öcalan adını çok duyduğumu, fakat kendisiyle karşılaşmadığımı, tanışmadığımı söyledim. Ümit hemen itiraz etti: "*Tanımalısın, tanışmış olmalısın, Barış Kitabevi'ne sık sık gelirdi, her zaman, kitabevindeki en dipdeki kısmında otururdu, kendi kendine uzun uzun düşünür, fazla konuşmazdı...*" demişti. 1974 yılı sonlarından, 1975 yılından söz ettiğini belirtiyordu. O döneme ilişkin olarak Ümit, İsmet Ateş'le arkadaşlığından da söz ediyordu. "*İsmet Ateş, Abdullah Öcalan o zaman beraberlerdi, beraber dolaşıyorlardı...*" diyordu.

> ***"Sömürgecilik, sömürge yönetimi sonsuza kadar sürdürülebilecek bir ilişki biçimi değildir. Emperyalist veya sömürgeci devlet, sömürgeyi ekonomik ve idari bakımdan belirli bir yetkinliğe ulaştırdığı zaman, ona, bağımsızlık verecektir, onun bağımsızlığını tanıyacaktır. Bu da önceden belirlenmiştir. Türkiye'nin Kürdistan'a ve Kürt ulusuna ilişkin dayatmaları ise sonsuza kadar sürdürülmek istenen bir ilişkidir."***

1979'da, Siverek-Hilvan olaylarını, basından yakından izlemeye çalıştım. Bu süreçte, basında, "*Apocular*" adı yanında, PKK adı da kullanılıyordu. O dönem, "*ben PKK'liyim*" diyen bir kişiyle tanışmadım.

1982'yi 1983'e bağlayan yılbaşında, ilk defa PKK'li olduğunu söyleyen, bunu vurgulayan bir arkadaşla tanıştım. O zaman, Çanakkale E Tipi Cezaevi'nde D-8 koğuşta kalıyordum. İdare yılbaşı münasebetiyle, başka koğuşlardaki bazı arkadaşları, D-8 koğuşuna gelmelerine izin verdi. Kaldığımız koğuşta televizyon vardı. Başka koğuşlardan gelen arkadaşlarla birlikte epeyce kalabalık olmuştuk. Bu arkadaşlardan biri kendisinin PKK'li olduğunu söylüyordu. Bu arkadaşla epeyce sohbet ettik, Adıyaman'lıydı. Kendisini, o geceden sonra görmedim, Kürdistan'da bir cezaevine götürüleceğini söylüyordu. Bu arkadaşa, 1981 yılında, Mart-Nisan aylarında, Kaynarca Cezaevi'nde (Sakarya) televizyonda izlediğim bir programdan söz etmiştim. Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından hazırlanan o programda, Apocuların, PKK'lilerin halka büyük zulüm yaptıkları, çok yakınlarının bile kulaklarını kestikleri, gözlerini oydukları, burunlarını kopardıkları vs. anlatılıyordu. Bu iddialar hakkındaki görüşünü sormuştum. "*İsmail ağabey, sen de devletin bu iddialarına inanırsan...*" demişti.

**Serxwebûn:** PKK'yi ve mücadelesini daha yakından tanımanıza ve izlemenize, anlamaya çalışmanıza vesile teşkil eden olay, olgu ya da gerçekler nelerdir?

**İsmail Beşikçi:** Yukarıda belirtmeye çalıştığım gibi, Apocular'ın, PKK'nin düşüncesi ve eylemin içeriği çok ilgimi çekiyordu. Bu bakımdan ilgili haberleri çok dikkatli bir şekilde izliyordum. Basındaki haberler, şüphesiz, Apocuları, PKK'yi aşağılayan, "*Katil*" gösteren haberlerdi. Bu haberlere dayanarak yaşanan somut ilişkilerin, fiili durumun neler olabileceğini düşünürdüm.

12 Eylül 1980 de Sakarya Cezaevi'ndeydim. Şubat-Nisan 1981 arasında Kaynarca Cezaevi'nde kaldım. 12 Nisan 1981'de tahliye oldum. Diyarbakır Cezaevi'nde arkadaşlar vardı. Mümtaz Kotan, Ruşen Aslan, Mehdi Zana... Bazı milletvekilleri de tutuklanmışlardı. Ahmet Türk, Nurettin Yılmaz, Dr. Tarık Ziya Ekinci... İbrahim Güçlü, Hatice Yaşar, İhsan Aksoy, Faruk Aras... yurt dışındaydılar. Bu arkadaşlar hakkında sağlıklı bilgi alınamıyordu. Kaldığım cezaevinde radyo yoktu. Avukatlar da çok az gelebilirdiler. Tahliye olduğum, dışarda olduğum süre içinde Diyarbakır Cezaevi hakkında sağlıklı bilgiler alamadım. Zira tahliyeler, özgürlüğe çıkış olmuyor, dışarda da pek yoğun bir kuşatmayla karşılaşıyorsun. Diyarbakır Cezaevi'nde tahliye olmuş milletvekilleriyle görüşen bazı arkadaşlardan gözaltına alınan, tutuklanan, cezaevine konulan herkese, özellikle Apoculara, PKK'lilere, çok ağır işkenceler yapıldığını duyuyordum.

19 Haziran 1981'de Ankara'da tekrar tutuklandım. Bu süre içinde Sakarya'da, Sakarya Kışlası'nda, Gölcük'te Seymen Sıkıyönetim Tutukevi'nde, Kocaeli Cezaevi'nde, Çanakkale E tipi Cezaevi'nde kaldım. 1984 Kasım ayında, büyük bir grupla birlikte Antep Özel Tip Cezaevi'ne sevk gerçekleşti, sürgün gibi gerçekleşen bir sevkti. Bu süre içinde de Diyarbakır Cezaevi'nde olup bitenleri ancak günlük gazetelerden izleyebiliyorduk. Radyo yoktu. Avukatlar da çok az geliyorlardı. Zaten çeşitli nedenlerle özellikle tek tip elbise direnişi nedeniyle görüş yasağı, avukatla görüş yasağı da uygulanıyordu. Bu cezalar örneğin Çanakkale'de sık sık uygulanmıştı. Ziyarette soyadı tutması koşulu aranıyordu. Gölcük'te seymen Sıkıyönetim Tutukevi'ndeki tutuklular, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Bolu, Zonguldak illerindeki devrimcilerdi. Kürt sorunuyla ilgili değildiler. Bu illerde olup bitenler hakkında haber getiriyorlardı. "*Doğu*" da, Diyarbakır Cezaevi'nde cereyan eden olaylar hakkında çok az bilgi sahibi oluyorduk.

Siyasal davalara, PKK'lilerin davalarına avukatların girip girmediklerini çok merak ediyordum. Cemşit Bilek'in Şerafettin Kaya'nın, Mustafa Özer'in, Hüseyin Yıldırım'ın davalara girdiğini duymuştum. Av. Şerefettin Kaya'nın ve Av. Hüseyin Yıldırım'ın bu savunmalarından dolayı tutuklandığını, Recep Maraşlı'nın İstanbul'dan Diyarbakır'a sevkedildiğini de duymuştum. Necmettin Büyükkaya'nın da orada tutulduğunu öğrenmiştim. Necmettin Büyükkaya, İstanbul Devrimci Doğu Kültür Ocağı'nın ilk başkanıydı. 1970-1982 baharında, Diyarbakır Cezaevi'nde, bazı Kürt devrimcilerin kendilerini yaktıklarını çok bulanık bir haber olarak duymuştum. Tutuklu avukatlardan bir arkadaş vardı, onun ziyaretçisi söylemiş. 15 Ağustos 1984'de başlayan süreç bu bakımdan çok ilgimi çekti, dikkatle izlemeye çalıştım.

### Kürt toplumunda önderliğin rolü

**Serxwebûn:** Kürt halkının tarihinde, herbiri de yenilgi ve katliamlarla sonuçlanan birçok ayaklanma ve direniş hareketleri varolduğu biliniyor. "*İlk Kurşun*"un ardından TC yetkililerinin "*72 saatte işlerini bitireceğiz*" demeleri de halen hatırlardadır. PKK'yi ve öncülük ettiği ulusal kurtuluş mücadelesinin tarihteki bir ayaklanma ve direniş hareketlerinden hangi yönleriyle ayırmak gerekiyor; ana hatlarıyla nasıl değerlendiriyorsunuz?

**İsmail Beşikçi:** 15 Ağustos 1984 günü, Eruh ve Şemdinli baskınlarının yapıldığı gün Çanakkale Cezaevi'ndeydim. 15 Ağustos'da başlayan süreci ilgiyle izledim. Haber kaynağımız gazeteler ve televizyondu. Orada Yunan televizyonu da izlenebiliyordu. Yunan televizyonun haberler sırasında ekrana getirdiği görüntüler, yaşanan süreç hakkında bazı ipuçları verebiliyordu. 25 Mayıs 1983'de, havadan ve karadan, ilk sınır ötesi operasyon başlatılmıştı. Yunan televizyonu bu operasyonlarla ilgili bazı görüntüler ve haritalar ekrana getirmişti. Kürtlerden "*Korduh*"lar şeklinde söz ediliyordu. Bu ilk sınır ötesi operasyonun sebepleri, cereyan şekli ve sonuçları üzerinde düşünüyordum. 15 Ağustos Atılımı'yla bu operasyon arasında önemli bir ilişki olduğu açıktı, bunu anlamaya çalışıyordum. Her halükarda, 15 Ağustos Eruh ve Şemdinli baskınları çok önemli bir başlangıçtı. Bunun çok yeni bir süreç olduğunu, yepyeni bir süreç olduğunu sezinlemiştim. Haberlerin, yorumların satır aralarını ilgiyle izliyordum. Devlet ise, "*eşkiyalar*", "*haydutlar*", "*bir avuçlar*", "*bastırıldılar*", "*yakalanacaklar*", "*kaçamazlar*", "*yakalanmaları an meselesi*" vs. gibi şeyler söyleyerek büyük bir panik içinde olduğunu gösteriyordu. Ekim ayında basın mensupları, helikopterlere bindirilerek bölgeye götürüldü. Onların çeşitli gazetelerdeki haberlerini ve yorumlarını da dikkatle takip ettim. Bir gazeteci, haber-yorumunda, "*eşkiyanın söylediklerinin tamamen yalan olduğu, bölge halkına iyice anlatılmalıdır, halk ikna edilmelidir...*" Veya bu haber-yorumun satır aralarından bir bir anlam çıkıyordu. Demek ki, "*eşkiya*" gerillalar, halka bazı şeyler söylemişler, bildiri vs. dağıtmışlar; haber-yorumda buralarda söylenenlerin etkisiz kılınması üzerinde duruluyor. Söylenenleri veya bildirilerin içeriğini tahmin etmeye çalışıyordum.

O günlerde D-9 koğuşunda kalıyordum. D-9 Dev-Yol'dan arkadaşların ağırlıkta olduğu, bütün siyasetlerden arkadaşların bulunduğu bir koğuştu. Yeni süreç nedeniyle, Kürt sorunuyla ilgili olarak, koğuşta arka arkaya üç gün toplantı yapmıştık. D-9'da 70'den fazla arkadaş vardı. Yasak olmasına rağmen, yasakları delerek başka koğuşlardan da arkadaşlar gelmişti. Canlı bir toplantı olmuştu.

Gerek 15 Ağustos Atılımı'nı, gerek daha sonra yaşanan süreci dikkatle, ilgiyle takip etmeye çalışıyordum. 15 Ağustos Atılımı'nın kendisinden önceki Kürt ayaklanmalarından çok büyük bir farkı var. Bir kere uzunca bir hazırlık dönemi var. Hazırlık, Ankara'da gerçekleştirilen toplantılarla başlıyor. Ondan sonra Kürdistan'a taşınma gerçekleşiyor. Kürdistan'da yığınlarla ilişki geliştiriliyor. Bu ilişkiler aşiretlerle değil, aşiretlerden kopmuş olanlarla, zaten aşiretlerin dışında yer alan halk kesimleriyle, onların içinde geliştiriliyor. Esnaf, küçük memur, öğretmen, din adamı, küçük toprak sahibi, işçi, öğrenci, ev kadını vs. harekete katılanlara baktığımızda, geleneksel önderlikten büyük bir kopuş yaşandığını görüyoruz. Bu ilişkiler sürecinde, 27 Kasım 1978'de, PKK'nin kurulduğunu görüyoruz. Geçmişteki Kürt ayaklanmalarını yaratan önderlerin ise, aşeretlere dayandığı biliniyor.

Geçmişteki ayaklanmalardan önemli bir fark da, çok ciddi, çok etkili bir ideolojik çalışma döneminin yaşanmasında ortaya çıkıyor. Geçmişteki "*şan*"ın "*şöhret*"in değil, olumsuzlukların gündeme getirilmesi, geçmişin çok ciddi çok etkili bir eleştirisinin yapılması, PKK'yi kendisinden önceki Kürt ayaklanmalarını yaratan örgütlerden ayıran çok önemli bir özelliktir.

Kadınların siyasal harekete katılmaları, gerek gerillada, gerekse cephe faaliyetlerinde önemli görevler almaları, önceki ayaklanmalarda rastlanmayan bir durumdur. 27 Kasım 1978'de Fis köyünde (Lice) bir toplantı yapıldığını, bu toplantıya katılan 25-26 kişinin 2-3'-ünün kadın olduğunu biliyoruz. Daha sonraki süreçlerde de kadınların önemli bir katılım gerçekleştirdikleri biliniyor.

> ***"Şu sorunun irdelenmesi gerekiyor: Böylesine düşürülmüş, kendi kendine ihaneti sağlanmış, insani olan ne gibi değerler varsa hepsi çiğnenmiş bir toplumda, Abdullah Öcalan gibi bir kiş nasıl yetişebilmiştir? Bu sorunun sorulması gereklidir, fakat bu kolayca cevaplanabilecek bir soru değildir."***

Herhangi bir ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin ulaştığı seviyenin en iyi göstergelerinden biri, mücadeleye kadınların katılımıdır, kadınların siyasal ve askeri süreçte üstlendikleri görevlerdir. Bu gelişmeyi 1970'lere ilişkin bir örnekle karşılaştırmak mümkündür: 1969-70 yıllarında, Ankara, İstanbul, Diyarbakır, Batman, Silvan, Ergani, Kozluk gibi yörelerde Devrimci Doğu Kültür Ocakları kurulmuştu. Tüm yörelerdeki kurucuların sayısı toplam olarak 120 civarındadır. Bu kurucular arasında, sadece İstanbul'da, bir kadın kurucunun olduğu saptanmaktadır, bir kişi. Yukarıda adları verilen Devrimci Doğu Kültür Ocakları yönetimlerinin hiçbirinde kadın üye yoktur. 1971 rejiminde, tüm bölgelerde, Devrimci Doğu Kültür Ocakları dosyasında yargılananların sayısı 110 civarındaydı. Bu dosyada yargılanan hiçbir kadının olmadığı görülmüktedir. 1971 rejiminde, Diyarbakır sıkıyönetim mahkemelerindeki önemli dosyalardan bir de, Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi Dava dosyasıdır. Bu dosyada da iddianamede 60 civarında arkadaşa suç yükleniyordu. Bunlardan hiçbiri kadın değildi. Ayrıca birkaç kişiye, bir kişiye ilişkin dosyalar vardı, bu grupta da kadınlara ilişkin bir dosya yoktu. Sıkıyönetim tutukevinde, siyasal nedenlerle tutuklu olan bir kadın yoktu. Bu bakımdan PKK'yle birlikte gelişen süreç elbette değerlidir. Bu gelişmenin Kürt siyasetlerini genel olarak etkilediği de gözlenmektedir.

ARGK içinde, Türk, Arap, Çerkez, Laz, Ermeni gerillaların olması, Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinde yaşanan çok önemli bir özelliktir. Bunun dışında, Almanların, Finlilerin, Hintlilerin, benzerlerinin mücadele içinde yer almaları, önceki ayaklanmalara göre çok önemli bir fark oluşturmaktadır.

PKK'nin, kendinden önceki Kürt ayaklanmalarını yaratan örgütlerden çok önemli bir farkı kuşkusuz, önderlik konusunda ortaya çıkmaktadır. Geleneksel önderler aşiret reislerinden veya şeyhlerden olurdu. PKK önderliği emekçi sınıflardan geliyor. Bilgili, bilinçli bir önderlik, politik ve askeri sezgileri güçlü bir önderlik. Kişisel çıkar düşünmeyen, aile çıkarı peşinde koşmayan, günün 24 saati Kürt devrimini düşünen, başka da bir işi olmayan bir önderlik...

Önderlik derken bir konuya dikkat çekmek gerektiği kanısındayım. Bu "*Tarihi yapan, tarihte esas rol oynayan güç nedir, hangisidir?*" sorusuyla yakından ilgilidir. Tarihi yapan kitleler midir? Tarihte kişinin rolü nedir? Bu, tarih felsefesinin ilgilendiği, çözümlemeye çalıştığı önemli konulardan biridir.

Şu sorunun irdelenmesi gerekiyor: Böylesine düşürülmüş, kendi kendine ihaneti sağlanmış, insani olan ne gibi değerler varsa hepsi çiğnenmiş bir toplumda, **Abdullan Öcalan gibi bir kişi nasıl yetişebilmiştir?** Bu sorunun sorulması gereklidir, fakat bu kolayca cevaplanabilecek bir soru değildir. Yalnız, "*şu şu koşulları gösteren toplumsal ve ekonomik bir yanıda, mülkiyet durumu, iş-güç şekli, eğitim seviyesi şu özellikleri gösteren bir ailede, dinsel bakımdan, kültürel bakımdan şu şu özellikleri gösteren bir ortamda, köy, kasaba vs. ortamında Abdullah Öcalan gibi bir kişi çıkar...*" önermesi çözümleyici olamamaktadır. Çünkü, aynı sosyal sınıftan gelen, aynı kültürü yaşayan, hatta aynı köyden, aynı aileden gelen iki kişi, iki kardeş, farklı siyasal düşünceleri benimseyebilmekte, farklı tavır ve davranışlar sergileyebilmektedir.

Tarihin yapılmasında, tarihsel olayların yönlendirilmesinde, kişinin, önderin rolünü belirtmeye çalışıyorum.

Önder kuşkusuz, başlı başına, yalnız olarak bir değer ifade etmemektedir. Önder, etrafında komutanlar olduğu için, komutanlarla birlikte değerli olmaktadır. Önder etrafında gerillalar olduğu için gerillalarla birlikte değerlidir. Önder geniş Kürt halk yığınlarıyla birlikte olduğu için, etrafında halk yığınları bulunduğu için değerlidir. Bu kategoriler birbirlerini karşılıklı olarak etkilerler. Fakat yine de, bütün bu ilişkileri kavrayan, mücadelenin genel gelişim doğrultusunu sezen, kuvvetlerin çelişkilerini çözme doğrultusunda yeniden düzenleyen bir odak noktasına da ihtiyaç vardır. Bilimin kavramlarıyla bu süreci açıklamak, anlaşılır kılmak mümkündür. Fakat toplumsal ve siyasal hareketi yaratmak, yaşatmak, sezgi, irade gücü, ısrar, kararlılık, karar verme, risk alma gibi nitelikleri de gerekli kılmaktadır. Önderlik, böyle bir süreçte oluşmaktadır.

PKK önderi Abdullah Öcalan'ın çok önemli bir bilim adamı yönü vardır. Kürt toplumunun analizine ilişkin yazılarının, kitaplarının, konuşmalarının, çözümlemelerinin çok değerli olduğu kanısındayım. Fakat önderi belirleyen esas yön politik ve askeri yöndür, özellikle politik yöndür.

Şimdi, Sürgünde Kürdistan Parlamentosu Başkanı olan Yaşar Kaya, Musa Anter'le ilgili olarak, "*Biraz da Kürtlerin şansı olsun...*" diyordu. Bu, tarihe, topluma, insanlığa karşı söylenen bir sözdü. Bugün, Abdullah Öcalan'la Kürt ulusu arasındaki ilişkiler, bağlar, böyle bir kavram, böyle bir toplumsal tercih, toplumsal istek çerçevesinde de değerlendirilebilir.

**Sürecek**

**PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor...**

# '98 herhangi bir yürüyüş değil, halk iktidarına yürüyüştür

## 1998 perspektifleri –I

Süreci çözme ve görevlerini belirleme, dilini-söylemini tutturmada yenilik ve kararlılık düzeyimizi sağlam ve yetkin kılmak esastır.

Parti Merkez Okulu gerek yaşadığı savaşın ciddiyeti ve gerekse ilkelerine yaklaşımını kadrolarına özümsetmedikçe, herhangi bir başarıdan bahsedemez. Bu anlamda da olup bitenlerin bütün ciddiyetini, sorumluğunu üstlenmek kadar, çizgi temelindeki çözümüyle de sonuna kadar uğraşmak zorundayız. Fakat görülen o ki, kişilikleriniz darmadağın ve bırakalım bu savaşın gereklerini karşılamaya, kendini bile sağlıklı tutmaya yetmeyecek kadar hem iddia, hem gerçekleştirme düzeyinde acınası bir durum arzediyor.

Genelde mücadele, özelde savaş kişiliği sizde önemli oranda ya aşındırılıyor ya da yetkinleştirilemiyor. Buraya geldiniz, ciddiye almak istiyoruz. Fakat sizler ciddi olamıyorsunuz. Ciddi olma gücünüz yok. Kendinizi öyle ele verdiniz ki, umutlarımızı bile zayıflatmaya çalışıyorsunuz. Bunun imkan ve fırsatlarla da fazla alakası yok. Çünkü birçok değerli olanağı herkesin hizmetine koyduk, ama buna bile anlam vermekten uzaksınız. Bu açıdan ya bu okulun gerçek bir öğrencisi olacaksınız, ya da sınıf geçmeyeceksiniz.

Biz aşınmayı ve düşman karşısında yenik olmayı kabul edemeyiz. Başka bir yaşamın sahte tarzına fırsat veremeyiz, onaylayamayız. Ciddi olacaksınız. Kendinize olan saygınızı müthiş ölçüde yitirmişsiniz. Bunu gidermeye çalışıyorum, fakat oldukça direniyorsunuz. Veya karıştırılıyor. Bana göre bu seviyeye geldikten sonra hâlâ gündeminizdeki sorunlardan veya daha doğrusu tıkanmalardan bahsetmek hiç tutarlı gelmiyor.

Ben kendimi asla böyle kabul etmem ve hatta yaşatmam, affetmem bile. Sizi bu anlamda çözmek istiyorum, anlamak istiyorum. Sizleri bu kadar çaresiz kılan nedir? Yaş sınırından emekliye mi ayrılmanız gerekiyor? Değil. Başka düyalarınız mı var? Değil. Çok korkak veya çok patolojik, yani hastalıklı bir kişiliğiniz mi var? O da değil. Çok bencilce yaşama imkanını mı zorluyorsunuz? O da değil. Bu PKK'nin hak etmediği ve bana göre hiç olmaması gereken, ama nerdeyse boğucu bir atmosfer halinde egemen kılınan durumlar, şüphesiz son tahlilde gidip düşmana dayanır. Zeminini düşmanın tahrip ettiği kişide bulur, fakat biz de az savaşmadık. Bayağı savaştığımıza inanıyoruz. Az iş yapmadık. Bu cansıza bile can verebilirdi, ama hâlâ içinizde dişe dokunur birkaç PKK'li, gerçek kadro militan adayını göremiyorum.

Sık sık kendime hatırlatırım, yani hiçbir şeyin olmadığı ne maddi, ne manevi hiçbir imkanın olmadığı yerlerden biz çıkış yaptık ve benim için bütün süreçler böyle. Ve herhalde bu dünyanın en çok daraltılan insanının başında benim. Buna rağmen gördüğünüz gibi iyi çalışıyorum ve kendimi hâlâ sağlam yürütüyorum.

Halk çocuklarısınız, nasıl yetiştirildiğinizi biliyorum. Biz de halk çocuğuyuz, ama kendimizi dönüştürebildik. Biz bu yeni yılda açıkça diyoruz ki; böyle sürece zangır zangır hakim, işine hakim, başarıya hakim parti militanlarını görmek istiyoruz, bu kadar basit hata işleyen değil. Bakın içinizde bazıları on-onbeş yıllık savaşçı, hâlâ doğru bir birlik anlayışına ulaşamayan, hâlâ "*işler doğru nasıl ele alınır*" yanıtı bile olmayan, kendisini nasıl izah edebilir? Bu anormal, sanki görülmez bir el –ki bu düşman elidir– karıştırmış, çizgide ve onun bütün uygulama esaslarında bir zavallı gibi bırakmış. Daha çok bunu oynuyorsunuz.

### *Önderlik sahası ciddiyet ve gerçeklerin sahasıdır*

Hepinizden kuşkululanıyorum demeyeceğim. Aslında çok iyi niyetlisiniz, ama dikkat edin işlere, kesin sağlam bir parti damgasını vuran adam kim içinizde? Bize "*ben böyle yapıyorum*" diyen birisi var mı? Çoğu uzlaşmalardan bahseder, "*bastırıldım*" der. Fırsatların kaçırılmasından, kolayucuz ölümlerden, ucuz kayıplardan hep bahsediliyor. Bunu çok tartıştık, fakat aşılmadıkça bin sefer de gerekse yine tartışmaya devam edeceğiz.

Biz kendimize köhnemişliği ve bitmişliği yakıştıramayız. Ben böyle olan sizlerle yaşayamam. Sizler beni bu yaşama mecbur edemezsiniz. Kendinize alet etmeniz çok zor. Burada bir yanılgınızı gidermek gerektiğini vurguluyorum. Aldanmayın, çünkü tahrip olacaksınız. Bizi ilk günlerde bilen arkadaşlardan hep bahsettim. Hatırlıyorum, daha iki-üç sözcükle yola çıktığımızda bu insanlar son nefeslerine kadar çok ciddiydiler. Şimdiki kandırmacayı, kendini partinin değerlerinin çok farkında olarak bambaşka bir zihniyet ve tarzla kaptırıp gitmeyi çok anormal bulmuyorum.

Bunlar söylediğim gibi, vermek istediğimiz parti ciddiyetidir. PKK'nin temel yaşam felsefesine, savaş gerçeğine hem günlük, hem amaç gereğine bağlı olmak. Şimdi bu zorluklarınız zeten sizleri mahvetmiş ve biz böyle başlamazsak sizleri daha da altından çıkılmaz hale getirir. O kadar uzun yollardan buraya geliyorsunuz. O zaman oralardan niye geldiniz? Hep önderlik sahası diyorsunuz, önderlik sahası işte bu söylediğim gerçeklerin sahasıdır. Başka türlü önderlik bir hiçtir.

Bu çalışmaları o geldiğiniz görkemli alanlarda yapmak isterdim. Hem de burada sadece bir grup eğitip, gerisini ülkede yapmak istiyorduk. Ama gerek sizlerin yetmezliği, gerekse düşmanın aldığı tedbirler bizi o kadar zorladı ki tarihte hiçbir kişinin böylesi sahalarda yapmadığı çalışmaları belki de bininci kezdir tekrarlıyorum.

Artık vicdan bunun neresinde diyeceksiniz. Bir de bizim özgün bir inadımız vardı. Bu olmasaydı sizler yenilgiyi, olmazı ve kendinizi dayattıkça, kim bu çalışmalara bu kadar katlanabilir? Bizim de kendimize biraz saygımız var. Bazı tarihi sözler vermişiz; düşmanımıza karşı yenilmemeyi, –kolay kolay yenilmemek değil, asla yenilmemeyi– önümüze koymuşuz. Bu bizim sizler gibi değil olabilmek, ne kadar da dayatırsanız her şeyinize karşı olmak kadar şahsınızda da başarıyı zorlayacağız. Bu böyledir, bunun altından başka türlü çıkılamaz. Yok "*bilmiyorduk*." Bu kadar gerçeklik, bu kadar önderlik gerçeğini öğrenin, ona göre başlayalım. Bir yıla mı, bir sürece mi, bir savaşa mı başlayalım? Bunu anlayın şimdi.

Anlamıyorsanız ne geziyorsunuz, kim size söyledi ki, önderlik ucuz bir kişilik veya onunla çok rahat yürünebilir, kullanılabilir. Bunun böyle olmadığı açık. Sanırım aklı başında insanlarsınız. Artık sizlerden bütün istediğimiz samimiyet, dürüstlük, açıklık ve yapabilecekseniz kendinizi bazı işlerin altına koymak. Aksi halde sizlere yazık olur. Ben her insanla arkadaşlık yaparım, ulusu-cinsi benim için önemli değil. Var böyle bir sürü arkadaşlarım, ama gördüğünüz gibi ve oldukça da kendinizi kandırdığınız gibi bazı şeylerle uyuşmam imkansız.



Düşünün, içinizden çıkan bu sahte komutan adaylarını. Her türlü mücadele, savaşma imkanları ve hatta sıradan bir kendini vermekle çok önemli başarı imkanları da var. İşte, bu noktada yaşamı da, savaşı da durdurmaya, kaybettirmeye çalışıyorlar. Sizler neredeyse bunun askerleri olacaksınız. Bizim tarihi çalışmalarımıza kaybettiren sahte bir komutanlık, sahte bir savaşçılıkla "*böyle de olur*" diyorsunuz. Kaldı ki biz zavallılığı da kabul etmiyoruz.

Biz umudun zerre kadar olmadığı yerden çıkış yaptık.

Yani tarihimizden belli, şu engel bu engel, şu zorluk, bu imkansızlık demedik. Şimdi sizler bu halinizle doğru bir iş sahiplenmezseniz, sizleri nasıl adam yerine koyabilirim? O zaman benim yanıma niye geliyorsunuz? Deli misiniz?

Biz ateş kişiliğiyiz.

Bunu isterseniz TC'ye sorun. Ardından Demirel veya genelkurmay başkanlığına bir mektup yazın; "*bu adam nasıldır, bu adamla nasıl olunabilir?*" diye. Bence iyi bir cevap gönderebilirler. Aldanmamanız için çok tuhaf bir şey. Gerçi, bir taktik icabı kendimizi yenilir, yutulur kılacağız. Bu taktik de değil, bu bizim savaş, bu bizim mücadele kişiliğimizdir. Çekici olacağız, yenilir, yutulur olacağız. Başka türlüsü de zaten mümkün değil.

Şimdi bu sizleri öyle bir noktaya getirdi ki bebeklerden daha bebeksiniz. Bizim anlı şanlı bazı arkadaşlarımız da hâlâ bu durumdalar. Politikanın p'sini bile hâlâ anlamaya çalışmıyorlar. Kırk yaşındaki bebeği oynuyor; politikayla, askerlikle de oynuyor. Bunları ne yapacağız? Çoğunu çözüp, önünüze koydum. Ben mi söyledim böyle kalsınlar diye. Şimdi bebeklerin bir özellikleri var; çok duygusaldırlar, sadece isterler, mama isterler, şeker isterler, gözleri ne görürse üzerine giderler, hatta sıcak süt bile olsa ağızlarına alıp içmek isterler, hat-

**"Herhangi bir yürüyüş değil, bu sel yürüyüşüdür. TC bir ara onu söylemişti. Dersim hareketini sel hareketi olarak değerlendirmişti. O dönem de belki TC'nin hareketi sel hareketiydi, ama şimdi bizimki bir sel hareketi olabilir. Biraz anlamı böyle tersine dönmüştür."**

ta ateş olsa bile elini uzatmak isterler, ama yanarlar. Şimdi aradaşlarımızın da durumu bu.

Son kayıplara bakın, ancak bir bebeğin yaklaşım tarzlarıyla izah edilebilir. Kuralı bu kadar tekrarladım, yine aynı yöntemle grup kaybı yaşandı. Burada sizin yerinizdeydiler, diyalogları okuyun. Çok ilgincime gidiyor, işte onun için sık sık "*bu kişilikleri gözüm tutmuyor*" diyordum. Boşuna söylemediğim ortaya çıktı. Yine aynı hata ve ben elli sefer tekrarladım; "*on metre arayla bir gerilla yürüyüşü yapın*" dedim, yapmamışlar yine. Ve "*bir alanda yürürken bir planınız; o gün herhangi bir engel karşısında yirmidört saat sonrası ne yapılabilir*", bu da yok.

Ben buna, parti içinde değerlerin üzerine muazzam yoksunluğuyla, aynı zamanda açgözlülüğüyle, zavallılığıyla oturmuş tanınmaz kişilikler diyorum. Yani burada artniyet hiç önemli değil, böyle tanınmaz kişilikler devrimde yol alamaz. Bir toplantıyı bile yapamıyorlar. Şimdi bunların hepsinin çözümünü araştırmalıyız.

Bunlar öyle kader değil, derin yetmezliklerin sonucudur. Bu kadar değere acıyorum, yani otuz-kırk bin dolarlık maddi eşya vardı. Kendilerini perişan ediyorlar. Böyle savaşçılık olur mu? Beni öldürsen ben böyle adım atar mıyım? İşte benim de mevzim ortada, onsekiz yıldır zırnık kadar değer kaybetmedim, tam tersine değerlerin korkunç yaratıcısıyım. Onun için diyorum biraz anlayışınız acaba var mı? Değerleri kaybetmek yiğitlik değil ki, hatta kendini de kaybetmek iyi bir şey değil ki! Böyle olamıyorsanız öğrenin, sözü ve kararı doğru verin. Bir işi yapamıyorsanız niye başlıyorsunuz? Onun için yanımızda ya da bizim komutamız altında her adım atılmaz. Kesinlikle zorlama da yok, hiçbirinize rica da etmiyorum. Ama içinizde bir ciddiye alan varsa, sözünü doğru vermeli ve sonuçlarına da an be an bağlı olabilmelidir. Bu aşamaya geldikten sonra bu savaşı böyle, hele grup grup kaybetmek affedilemez.

## Yanıltmadı, yanıltılamadı

Yıl beklentisi böyle engellemelerle karşılaştıkça yılları zehirleten olaylar, anlar, süreçler ve çok dürüst insanlar da var. Onlar da bizdeki savaş gerçekliğinin derinliğine ve bütün yönlerine anlam veremedikleri için kurban olmaktan kurtulamazlar. Hatta şu anki yaşamınızın da büyük oranda tesadüfe bağlı olduğunu belirtmek gerekir.

Günlerdir hep şunu düşünüyorum: Yeni yaklaşım tarzımız, yeni ifade, yeni yaratıcılık, hem üslup, hem içerik farkını nasıl yakalacağız? Çünkü başarmamak ve yaratmamaktan nefret ettiğimi söylemem gerekir. Daha geçen yılların gereklerine bile ulaşamamışsınız, nasıl bugüne ulaşacaksınız?

Yazı kışı yok, bizim için her gün bayram günü, her gün yeni yıl gibi. En yaşlınızım, ama gördüğünüz gibi en diriniz oluyorum. Halk önderleri varsa halklarına saygıları böyle olmak zorundalar. Yanlış doğduğunuzu, yanlış büyütüldüğünüzü söyledim. Ama bunu PKK'de devam ettirmek çok hatalı, yanlış, kabul edilemez. Nasıl doğdunuz diye haydi sizi suçlamıyorum, peki yaban ellerde neden kötü büyütüldünüz. Haydi o da benim sorunum değil, ama PKK içinde doğru doğmak, doğru büyümek anlaşılmalıdır. Kendinizi çok açık itiraf edin, kimse size zorlu görevler dayatmak istemiyor. Mesela, çok

**"Önümüzdeki sürecin siyasal, çözümleme, iktidarlaşma yönü ağır basıyor. Yurtdışı kurumda halk iktidarına benzer bir çalışmaya sahip olmaktan tutalım kurtarılmış özgür bir toprak parçasında da sadece kendimizi yönetmeyi değil, halkı da yönetmeyi göze alabilecek bir iktidarlaşmadan bahsediyoruz."**

yönlü olarak hangi sorunlarınız, hangi zorluklarınız varsa açık koyun. Buraya bunun için geldiniz ve büyük bir tartışma yapabilirsiniz. Derdinizi söyleyin, yaşadıklarınız var, onları dile getirebilirsiniz. Birbirinize ve benden mutlaka hem güç alıp, hem güç vermeye geldiniz. Bunu ben de sizden isterim, siz de benden istemelisiniz.

Yıllardır beni kandırıyorsunuz, dolayısıyla ben de daha çok hepinizi kandırıyorum. Kandırma gücünüz bana yetemez, ben de sizi kandırmışım veya objektif olarak bu sahadan çıktıktan sonra kandırılmış oluyorsunuz. Suç sizin! Gerçekçi olamadınız, gerçekçi olmayan kandırılır.

Önderlik kandırılamaz, önderlikte ilk sözlerden birisi de yanılmam ve yanıltmam. Benim yanıltmam asla mümkün olmayacaktır. Hatta her zaman söylerim mezar taşında bile "*yanıltmadı, yanıltılamadı*" diye bir sözcük yerindedir. Yani ilk doğduğumuz günden, kendimizi tanıdığımızdan beri yanıltılmaz bir kişilikle olmak istedik ve dikkat edilirse kendi gerçeğimizde herhalde en az aldatılan, yanıltılan kişi biziz. Bunu da kanıtladık.

Gerçeklerin dili olduk.

Düşmanın bütünüyle gerçeklerde yaz boz tahtasından da öteye kocaman yalanlarla yanılttığını, herkesi, hatta sınıf-ulus gerçekliğini, insanlık gerçekliğini biz açığa çıkardık. Buna yalancı, inkarcı dedik ve doğrular şu şu dedik. O tek başına zavallı halimizle bunu yaptık. Bütün bunlarla sizlere en esaslı dersi vermeye çalışıyorum. Gücünüz yoksa o zaman yanılır gidersiniz. Ama herhalde sizin de göreviniz buraya gelip yanılgıyı, kandırmayı ve kandırılmayı derinleştirmek değil.

Daha da düşünmek istiyorum bu yeni yılı, biz nasıl özgünleştirebiliriz? Daha değişik bir açıdan çözümleme yılı mı, yapılanma, dönüşme yılı mı olabilir? Gerçi bizim için yılbaşı-yılsonu diye bir ayırım da saçmadır. Ama yeni bir baharı karşılıyoruz ve bu anlamda bu zaman sürecimizi değerlendirebiliriz. Bana göre bizi nereye götürdüğünü iyi kestirmeliyiz.

Süreç ne zaman başladı ve bizi nereye götürebilir? Kendi pratiğimde görebildiğim '97 diye tanımlanan zaman süreci içinde çözümleme boyutunda bir gelişme oldu. TC'nin ülkeyi insansızlaştırma ve insanı da insanlıktan çıkarma, bir halkı bütünüyle yutma ve bireyi de nefes alamaz hale getirme gibi özel kirli savaşımına karşı önce dayanma, insan özelliklerinde ısrar etme, ülke inadını güçlü kılma, özgürlüğü yaşamda daha da çarpıcı kılma gibi bir yaklaşıma ve gerçekleştirmeye ağırlık verdik. Ayrıştırdık, ayrıştırmanın yıkılması, aşılması gerekenini bir tarafa, yenilenmesi, yaşanılmazı gerekenleri de bir tarafa ayırdık ve bu yaşadığımız zaman sürecine böyle yayıldı.

Ağırlaştıran, düşmana zemin sunan, yaşamı nefessiz bırakan, kaçırtan, temel insani ölçüleri oldukça zorlayan –insan hakları diyelim buna–, ulus hakkı olmaktan çıkaran birçok şeyi çözdük ve geride bıraktık. Bunun yanında ulusal haklarına ve bunu doğru bir mücadele ve ülke zemininde güçlü kılarak hem stratejik, hem de taktik, yani hem yönetimsel düzeyde, hem de günübirlik pratiklerle gereklerini yerine getirdik.

## Büyük savaş yılları

Tarihçeyi bir kez daha versem belki biraz daha iyi anlaşılır. PKK'nin zamanlamasını sık sık dönemlere ayırıyoruz. Dönemlere, süreçlere ayırmada hata olmaz, veya çeşitli anlamlarda PKK tarihini dönemlere ayırmak, anlamak için kolaylık da sağlayabilir. Bana göre bir dönemlemeyi şöyle yapabiliriz:

1973-77 yılları gruplaşma dönemiydi, yani orada yönetilen her şey bir grup olmayı kazanan tamamen ideolojik gerçeklerin savunulmasıdır. Neye karşı? Kürdistan'a dayalı milliyetçilik dediğimiz, işte bugün de başımıza en büyük bela olarak çıkan ve küçük-burjuvaca tamamen teslim olmuş anlayışlara karşı. Diğeri sosyal-şovenizm dediğimiz, bir yandan işte bugün faili meçhul cinayetler, çete anlayışları biçiminde karşımıza çıkıyorken, sosyal-şovenist biçiminde olanları da bugün onun adeta her şeyi halkı öndersiz bırakıp sol adına hiçbir şeyi yapmayan, dünyanın belki de hiçbir solculuğuna benzemeyen veya halk adına hiçbir şeye benzemeyen, belki de bu anlamda düzenin en sağlam dayanaklarından birisi durumuna gelmiş. İşte o zamanlar sosyal-şovenizm dediğimiz olayın etkisini kırma gibi bir çalışmamız vardı. İkisinin de ne kadar tarihi önemde yapılan çalışmalar olduğu ve doğru olduğu bugünkü somutlukta daha iyi anlaşılıyor.

O zaman grup işimiz bu anlamda başarıyla tamamlandı. Tabii daha sonraki süreçleri de değerlendirmeye çalıştığımızda; işte o özellikle '77'den daha sonraki yıllara devredilirken belli oluyor ki, ideolojik esaslar temelinde ülkeye yayılma, tohumlar halinde serpilme, yeşermeye, kökleşmeye çalışma -ki bu da politikleşme veya partileşme oluyor.

İdeolojik grup tek başına parti olarak değerlendirilemez. Parti olabilmek; toprağa ve halka kök salmakla bağlantılıdır. Nitekim bu yıllarda buna başladığımızı rahatlıkla söyleyebiliriz. Partileşme son tahlilde, öncünün kitleyle ve esas mücadele alanlarıyla buluşması demektir. Bu yıllarda da bunu gerçekleştirdik. Parti olma savaşımını, ülkede olma savaşını çizgiyle birlikte verdik. Neydi bu çizgi? Halk savaşını kararlaştırma ve hatta başlatma iddiası. Eylemler yapıldı, örgütler kuruldu. Denilebilir ki '78'de resmi ilan, 1979-80'de büyük bir kitle patlaması. Bilindiği üzere TC'nin yönelimi, 12 Eylül yönelimi, ona karşı bir geri çekilme, yeniden kendini partileştirme, 2. Kongre'den 3. Kongre sürecine kadar partinin varlığını koruma, çizgisini de devrimci şiddet temelinden vazgeçmeyerek onu hayata geçirme.

İşte 15 Ağustos Hamlesi ve geldik '87'ye kadar. PKK çizgisi hem ideolojik, hem siyasi, hem askeri boyutunda doğrudur ve vazgeçilemez. Tabii bu da bir aşamadır. Bundan sonraki aşama daha farklı olmak zorundaydı. Hatırlıyorum, '87 için biçtiğim öngörü; gerilla birlikleri Kürdistan'da gerektiğinde ellişer kişilik gruplar halinde dolaştığı zaman buna başarılı bir yürüyüş diyebiliriz. Agit arkadaşın şehadeti dolayısıyla da en iyi karşılık böyle verilir diye de bir değerlendirmede bulunmuştum. Gerçekten daha sonraki yıllara baktığımızda '87'de özellikle iddialı bir giriştir. Cudi dağına, Mardin'e öyle bir girdik ki, gruplarımız otuz, kırk, elli kişilik olabildiler ve bayağı 1989-90'larda giderek daha da büyüyen gerilla olabildik.

Kısaca gerilla ordusunu yaratmak gibi bir görev olarak da tanımlayabiliriz. Nitekim 4. Kongre'nin bir gerilla kongresi olarak da değerlendiribileceğini söyledik ve gerçekten gerilla ordusu için her şey ortaya çıkarıldı. Hatta kazanabilecek bir gerilla ordusu ve savaşı gündemleştirildi. Olanaklarıyla bunu sağlayabilirdik. Ama dikkat edilirse bütün bu yıllar bir de kendi içinde büyük savaşımlarla geçti. Büyük savaşım yılları dediğimiz yıllar oluyor.

Düşmanın bu yıllara dayattıklarını anlamak da hayli ilgi çekicidir. Grup dönemine düşmanın dayattığı aslında grup olmaktan çıkarmaktı. Dün gibi hatırlıyorum, düşmanın dayatmaları ve daha sonra karşımızda hep savaştığımız kişiliği. Çok ilginçtir, mesela grup kurmaya ne kadar cesaret edebilir, dayanabilirim diyen bir kişi veya kişilerin şahsında düşman tabii anlayış olarak, kültür olarak direnmiştir. Bu giderek daha da somutlaştı. Ama biz grubu kurtardık. Bu bahsedilen kişiliklere karşı partileşmeyi öngördüğümüzde bizim elemanlarımız neredeyse nefessiz kaldılar.

Şimdi durumunuza bakıyorum da biraz benzetmeye çalışıyorum. En iyilerinin böyle, işte o zindan pratiğinden karşıladığımız gibi kahramanca bir derin direnişle sonunu getirebilir. Düzey buydu aslında, yoksa olanaklar da çok sınırlıydı. M. Hayri Durmuş'un söylediği o söz önemli aslında, en büyük başarı dediği parti iddiasından vazgeçmeyeceğiz. En büyük başarısı da odur. Zindanda çocuklar gibi sevindiğini biliyoruz, "*kazandık, kazandık*" diye mutluluk duyduğunu da biliyoruz. Parti iddiamızdan onu biliyoruz. Ama Hayri onu çok iyi bilen birisiydi.

Kürdistan'da özgürlük partisi olmaktan vazgeçmemeyi en büyük başarı ve büyük bir coşkuyla kaşılıyor. O ölüm orucu kararını verdiği zaman gerçekten anlamlıydı. Agit için de buna benzer, yani yürüyüşü biraz gerillanın kökleşme yürüyüşüydü. Ben onun için değer vermiştim, anlamlı bulmuştum ve "*anısına da gereken yapılmalıdır*" demiştim ve yaptık da biraz. Gerillaya benzer bir kişiliği vardı. Gerilla savaşçılığında da kesinlikle ciddi bir isimdi. Oynamayan, işi böyle yokuşa sürmeyen, demagoji yapmayan birisiydi. Yaşasaydı sonuna kadar gereklerine bağlı kalacak bir kişiydi. Anısına benim gerillayı geliştirmem gerçekten önemlidir. Bizim de böyle bağlılıklarımız var. Tabii sizler hiçbir şey anlayamadınız. Bu süreçte gerillalaşma ve düşmanın o sürece dayattığı tamamen marjinalleşme dediğimiz olay vardı. Dikkat edilirse; grubu kurtardık, partileşmeyi önlemek istedi, partileşmeyi kurtardık, gerillayı önlemek istedi. Şimdi gerillayı da kurtaracağa benziyoruz, işte bu son dileğim.

1977-78'li yıllar partinin tamamen hakim çizgisiyle de başarıyı zorlayacağı kesinleşmiştir. 1987-97 işte bu da gerillanın yenilmeyeceğini gösterdi gibime geliyor. Gerillanın da en az parti kadar ülkede oturacağını, kalıcılaşacağını, savaşacağını gösterdik. Peki bundan sonraki yıllar ne olabilir? Böyle bir anlayış sanırsam biraz dikkat çekicidir.

## Halk iktidarlaşması gelişmek zorunda

'97'yi böyle bir sürecin sonu, yeni bir sürecin başlangıcı olarak düşünebiliriz. Kestirmeye çalışıyorum, tabii hemen şöyle böyle yıl veya yıllar demek istemiyorum. Hedef olarak, an be an başarılması gereken işler olarak, bu yıllara neyi koyabiliriz? Bu önemli, temel **kadro kişiliği** bunu böyle beynine çakabilmelidir. Sıradan bir gerilla olma zaten başarılmıştır, bunun aşılması, onun daha ilerisinde işler düşünülmek zorunda. Elbette bunun yanında ideolojik, politik, partisel, örgütsel hususlar gözardı edilmiyor. Bir aşama diğer aşamayı inkar etmez, ideolojik aşama sonradan da devam etti. Hem de daha belirleyici olarak, partileşme sonra da etkisini devam ettirdi, daha da vazgeçilmez olarak.

Gerilla da vazgeçilmez olarak etkisini devam ettirecek ve hatta bunların hepsi birleşecek. Büyük ihtimalle bizim iktidarlaşma süreci biçiminde bir kavramı 1990-94'de yaygınca işlemiştik. Bunda ısrar edeceğiz. Daha fazla iktidarlaşmaya anlam vereceğiz. Halk iktidarlaşması dediğimiz süreç gelişmek zorunda, ikili olur, yüzdeli olur, ama olacak. Anlam ifade edebilmesi için önümüzdeki sürecin siyasal, çözümleme, iktidarlaşma yönü ağır basıyor.

"*İktidar olmak istiyorum*" diye kendini çok kandıranlar var, onlar gibi değil, savaşımın her boyutunun doğuracağı bir sonuç olarak biz iktidarlaşmaktan bahsetmek istiyoruz. Bütün kurum-kuruluşlarda bir halkı yönetme gerçeğinden tutalım, toprakta kurtarılmış bölgede iktidar olmaya kadar, bir yurtdışı kurumda halk iktidarına benzer bir çalışmaya sahip olmaktan tutalım özgür halk, bir özgür kurtarılmış toprak parçasında da sadece kendimizi yönetmeyi değil, halkı da yönetmeyi göze alabilecek bir iktidarlaşma. Bunları geliştirmek zorunluluğu var. Dikkat edin şimdiye kadar kendi kendinizi de iyi yönetemediniz, halkı da sadece ihtiyaçlarınızı giderme gücü olarak ele aldınız. Bunlar yanlış ve yetersizdir. Bütün kurumlarımız ve bütün hakimiyetimiz altındaki alanlar, halk iktidarlaşmasına katkı sunmak zorundadır.

Bunda ilerleme gerekiyor ve gerçek bir PKK kadrosuysanız ister gerillada, ister diplomaside, ister sosyal-kültürel faaliyetlerde olsun halkın özgürlüğü temelinde yönetim gücü olmayı iyi bileceksiniz. Tabii bu daha karmaşık ve yoğunlaşmayı ister, daha derinleşmeyi ister, daha boyutlanmayı ister. Yalnız bir gerilla birliğini yönetmek yetmez, yalnız bir örgüt birimini yönetmek yetmez. Çoğu bunu da başaramıyor. Zaten bunun ne kadar hatalı ve yetmezliklerle dolu olduğu ortaya çıkmıştır. Önderlik olayında baştan itibaren bütün bu hususları başarıyla temsil etme özelliği vardır.

İlk günden bugüne kadar önderliksel esaslar dahilinde yürüdük, ama kadro buna ulaşamadı. Mesela, ulusal önder deniliyor, hâlâ her gün sloganlar, selamlar veriliyor, neden? Ulusal önderlik gibi bir kavramı kendi yaramaz yetmez davranışlarımla anlamsız kılabilirdim, ama hiç de anlamından bir şey yitirmemiş. Demek ki hakkını vermek gibi bir durum var. Ama kadroya bakıyorsun halkın büyük şikayetleri var. Savaşçı yapının komutandan büyük şikayeti var.

Neden kadro-komutan, dönemin gerektirdiğini temsil edemiyor?

Şikayetler var. Mümkün değil herhangi birisi önderlik düzeyinde, hatta partiyi başarılı kılmada benden şikayet etsin. Ben "*orduyu ve savaşı başarılı kılmada bana ilişin bir kusur, eksiklik, yanlışlık nerede?*" desem, kimse tek bir kelime bile bulamaz. Bunu zaten kimse tartışmıyor. Ama kadro için, komutan için tam tersi sözkonusu. Halka cevap olamıyor, birliklere, yapıya cevap olamıyor, yönetime de cevap olamıyor. Dolayısıyla bu okulun en temel görevi: Halk için, yeterli birlikler için, yeterli yönetim için yeterli parti kadrosu olabilmek, komutan olabilmektir.

Bu sıradan bir görev değil, mutlaka başarmanız gereken bir görevdir. Şimdiye kadar buna verdiğiniz cevap, yaygın olarak kandırma tarzındadır. Yani tekleşme, bastırma gibi özellikler diyorsunuz, işin kolayından, kestirmeden bazıları canavar gibi çıktı. Bir yandan tutulmaz kariyerist duygularla ve neredeyse bir çizginin inkarına kadar gidebilecek her türlü yalanla dolanla sözümona kadro görevini yerine getiriyor. Kadro da değil, sahte önderlik iddiasına kadar da gidilebiliyor. Bu

çok tehlikeli bir durum ve örnekleri bolca ortaya çıkmış durumda. Bunu burada mutlaka çözeceğiz.

Birisi çıkıyor merkezi yapıyı tanımıyor veya "*merkezi ayağımın altında ezeyim*" diyor. Ama merkezimiz ses bile çıkaramıyor. Kocaman bir anakarargahta daha dünün suçlu bir kişiliği çıkıyor, bütün tasarrufatıyla anakarargahı tekleştiriyor ve hiçbir ihtiyacına da cevap vermiyor. Ve bütün yapı hem ucuzca kaybediyor, hem didişme halinde ve aynı zamanda çözümsüz bırakıyor kendini. Bu sizi sonderece düşündürmek zorunda.

Bütün eyaletlere bakalım, bütün raporlarda müthiş şikayetler var. Eleştirinin de ötesinde bu eleştiriyi yapan bir tanesi bile "*ben bir birliğe cevap olayım*", "*bir birlikte kadro olarak görevimi hakkıyla yerine getireyim*" demiyor. Bunlar sizlersiniz! Burada ismini köylü kurnazlığı koyuyoruz, bilmem küçük-burjuva demagojisi diyoruz, yani sergilediğiniz bir sürü sıfat var. Keyfi tutumlar, bir günlük paşalık uğruna her şeyi göze alma, kendi kaprislerini veya kendi basit duygularını, hatta güdülerini yaşamak için bütün bir alanı gözden çıkarmak... Bunlar hepiniz hakkında az çok yazılmıştır. Çok tehlikeli değil mi, kocaman bir kadronun müthiş görevleri dururken, bu durumlara nasıl gelindi? Bunu korkmadan, örtbas da etmeden çözeceksiniz.

### *Ciddiyim, tam bir sözün sahibiyim*

Dürüstseniz ve kendinize güveniniz de varsa, okulumuzun en temel görevi halkımızı iktidar da dahil, bütün beklentilerine ve yine savaşımızın gereklerine uygun kadro-komutan yetiştirmektir. En önemlisi de ciddi yönetim boşluğu var. Bizde yönetimler adı altında akla hayale gelmez uydurmalar, kandırmalar, sahtekarlıklar sergileniyor. Bunları dürüstlükle, duyarlılıkla ve anlayışla çözeceksiniz. Kendinize güveneceksiniz ve akıl dolu yaklaşacaksınız.

Tabii anlamamazlıkta ısrar eden burada ilgi göremez. Çokça açığa çıkardığımız yaramaz, yetmez, yanlış tutumlarda ısrar edenlere göz yumulamaz. Çaresiz, zavallı adamlara da burada yer verilemez. Bir de bütün bunlar anlamsızdır. Öğrenemiyorsan ne geziyorsun, değişip dönüşemiyorsan ne arıyorsun, yücelmek istemiyorsan neden ısrar ediyorsun? Belanı mı arıyorsun? Ajan mısın derler adama. Tabii insan hesap vermekte de çok zorlanır.

Gündemi doğru değerlendirdiğimiz kesin. Görev doğru gösteriliyor, kadromuz kendini doğru katabilir. Bunlar temel yaklaşımlar, döneme, hatta bu yılın ve önümüzdeki bütün karmaşık görev yığını içinde en temel, en başa almamız gereken görevleridir. Bunun için geldiniz, bunun için buradasınız, bunun için anı anınıza katıyorsunuz. Sanırım tutarlısınız, ciddisiniz, çok büyük zorluklardan sonra bize ulaşıyorsunuz. Bunların hepsi anlamlı, ama gereklerinin yerine getirilmesi bu işin en vazgeçilmez kısmı oluyor.

Her zaman vurgularım; ben ciddiyim, tam bir sözün sahibiyim. Bir daha kandırarak, es geçerek bu tarihi süreci güçten düşürmeyelim. Ben her gelişimi çok anlamlı kılmak istiyorum, -tabii ki kılacağım.

Yüzyılların özgürlük umudunu hem gün ışığına çıkarmışız, hem de onu gerçekleştirmekle yüzyüze getiriyoruz.

Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz? Kendi halk gerçekliğimiz için, hatta kişilik olarak da nerelerden nerelere getiriliyorsunuz. Kendinize saygı, biraz da özgürlük tutkunluğu diye bir şey varsa bunun ne kadar heyecanlandırıcı olduğunu düşünün. Ben kendimi tanıdığımdan beri hep böyle heyecanlarla yürütüyorum. Bu işi, özgürleşme, kendimizi anlama imkanı, başarma imkanı, bir savaşma imkanı, tarihi bulma, tarihi anlama imkanı, kendimizi bu iğrenç iradelerin etkisinden çıkarma olarak değerlendirmek gerekiyor.

**"En temel görev halkımızı iktidar da dahil, bütün beklentilerine ve yine savaşımızın gereklerine uygun kadro-komutan yetiştirmektir. Ciddi yönetim boşlukları var. Bizde yönetimler adı altında akla hayale gelmez uydurmalar, kandırmalar, sahtekarlıklar sergileniyor. Bunları dürüstlükle, duyarlılıkla ve anlayışla çözeceksiniz. Kendinize güveneceksiniz ve akıl dolu yaklaşacaksınız."**

Yaşama egemen olan o köhnemiş, anlamsız kılınmış, yani bir incir çekirdeği kadar bile değeri olmayan sahte yaşam gerçeğine karşı savaşım ne kadar değerli. Mesela, cins baskısı bir kadın için, özellikle kendini bu baskıdan kurtarma ne kadar önemli. Bir de çok çirkin yaşam tarzından güzel diyebileceğimiz bir yaşam tarzına sıçrama yapma, bunlar çok önemli. Nitekim savaşın bir amacı da budur. Şimdi bunlar bence kaskatı yürekleri bile ısıtır ve taşlaşmış beyinleri bile çalıştırır. Bunlar bizim önderlik tarzımızdır. Bu da bütün halkı ayağa kaldırmış, bizi savaşta buraya kadar getiren tarzın adıdır. Öyle benim bir özgün adım değil, bir büyük halk hareketinin adıdır. Sizler kadrosunuz zaten bunun yöneten gücü, başartan gücü olarak kendinize pay biçiyorsunuz.

Şimdiye kadar hangi etkiler altında doğup büyüyüp, hatta parti içine de gelmiş olursanız olun, bu sürece girişi böyle yapmanız mümkündür diyorum. Anlayışta ve pratik tarzıyla birlikte, böyle çerçevelediği gibi ortaya koymak mümkündür. Tabii bunun için kendinize güvenebilirsiniz. Ama güvenirken bunun kof olamaması gerekiyor. Bunun böyle es geçilen bir söz biçiminde olmaması gerekiyor. Sözün çok ciddi olması gerekiyor. Yüreğinizi, beyninizi, gerçekten tam vermeniz gerekiyor. Bunu sağladığınızda nereden gelmiş olursanız olun; hangi yaşta, hangi cinste olursanız olun, hatta yeter ki böyle anlayan bir insan olun, bana göre gerisi gelir, sağlam gelir, başarılı gelir.

Sembolik de olsa, yeni yıla böyle bir yükten biraz hafiflenmiş ve süreci hızla inşa eder bir biçimde girmek istiyordum. Ama hâlâ gördüğünüz gibi bunu zorlayan kişilikler, alanlar, gruplar var. Ama bunlar hakkında aldığımız tedbirlerle bizi engellemeyecek durumda tutuyoruz. Esas itibariyle bizim öngördüklerimiz giderek yaygınlaşacaktır.

Önderlik sözü, önderlik kararlılığı yılların hazırlıklarına dayanarak kendisini uygulatabilecek düzeydedir.

Sıkıntıları, ucuz kaybettiren nedenlerden ileri geliyor. Ama onu da kendisi açısından telafi edecek tedbirleri kapsamlı olarak aldığı için kendisini yürütebilecek durumdadır. Kendi payımıza değil de, sizin payınıza üzülüyoruz. Kolay kaybeden, başaramayan kişilikleriniz bizi sizler için üzer. Yoksa biz kendimize güvenmek kadar çok iddialıyız. Tabii burada böbürlenmiyorum, kendimi abartmıyorum, ama yılların hazırlığına dayanıyorum. Halkımı hazırladım, partinin muazzam güçlerini hazırladım, dostları hazırladım, hatta insanlığı hazırladım.

### *Düşman '97'yi kaybetmiştir*

Son sürece bakın, yıllardır bu insanlıkdışı rejimle işbirliği eden Avrupa ülkeleri bile bu rejimden biraz eleteğini çekmeye çalışıyor. Ortadoğu islam ülkeleri bile artık daha duyarlı olmaya çalışıyorlar.

Düşman ne kiliseye, ne camiye yarayabilen bir hale getirildi!

Sadece gizli yahudi localarına ve masonluğa dayanıyor, -ki onun da hiçbir değeri yoktur. Ne kadar perişan olduğu ortaya çıkıyor insanlık alemi içinde, kendi halkı içinde. Örneğin, Türk halkı artık "*tamam bizi çeteler mi yönetiyor?*" diye hem bir soru soruyor, hem de "*evet*" diyor, "*artık çeteler bizi yönetiyor.*" Bütün Türkiye halkı bile bu duruma gelmiştir, yani kendi devletinin çete olduğunu biliyor. Ben hem söyledim, hem kanıtladım ve de kabul ettirdik.

Ölmüş bitmiş Kürt halkı bugün "*her şey özgürlük için*" diyecek kadar iddialı bir konuma gelmiştir.

Tabii bunlar benim yıllardan beri uğruna büyük bir sabırla kendimi savaştırdığım hususlardır. Benimle oluyor dikkat ederseniz, kendiliğinden olmuyor. Önderliksel sorumluluk nedir, sabır ne anlama gelir, yıllar nasıl hazırlanır, onu size göstermeye çalışıyorum. Ben mi dedim böyle tek kalayım? Hayır. Müthiş görev anlayışım, sorumluluklarıma bağlı yaşamam ve bir de doğru çalışmam beni böyle etkili kıldı. Kendinize bakın ne kadar zordasınız. Bir de bana bakın yerimin ne kadar dar olmasına rağmen, hem iddialı, hem güçlü, hem başarılıyım. Belki sizin gibi keyfi yaşamıyorum, ama bana göre bu yaşam biraz da tanrılara veya yücelikleri has bir yaşamdır, daha değerlidir.

Düşmanın yaptığı nedir? O köhne bir birliği sarıyor, nerede teknik varsa kullanıyor. Sadece maddi güce dayanıyor. "*Keskin silahı nereden bulayım, insanlık aleyhinde bir güç varsa, onu nereden bulayım? O kaba güçle işte nerede nasıl vurayım*"dan başka hiçbir düşünceye sahip değildir. Her türlü yaşam yeniliğine karşı olduğu için dünyada bile artık kabul görmez durumdadır ve sadece kendisini şişiriyor. Böyle zamanı çoktan dolmuş bir yaratık gibi, canavar gibi debelenip duruyor. Dikkat edilirse, bu da müthiş bir savaşçılıkla bu hale getirildi.

Bu yeni yıla bakın, bütün değerlendirmeler benden daha çarpıcı bunları söylüyor. Ben bunu abartma olarak ileri sürmüyorum, düşmanın daha düne kadar ideologluğunu yapmış kesimler bile durumun önemini, vahametini ortaya koyuyorlar.

Herkes "*'97 kaybedilmiştir, '98 için de hiç umutlu olamıyoruz*" diyor. Gerçekten sağın solun bütün yazarları, aydınları, yani moral hocalığını yürütmekten sorumlu olanları bile "*biz moral olanağı bulamıyoruz, umutlu olamıyoruz*" diyor. Bunlar boşuna söylenmiyor, kendiliğinden de değil. Ama bizim için öyle mi? Umuda bak, gelişme halinde olan gerçeğe bak, basitten karmaşığa doğru nasıl bir seyir halinde? Umarım bunun etkisi altında siz de üstün bir sorumluluğa ulaşabilirsiniz.

Ulaşmazsanız ne olur? Ulaşmazsanız TC gibi olursunuz. İçimizde çetelerin bir izdüşümü olursunuz ve bunların aşılacağı çok açıktır. TC bile bu kadar zorlanıyor ve "*ben kendimi yenileyeceğim*" diyor. PKK gibi tepeden tırnağa devrimci bir örgüt mü kendini kendi iç çetelerinden kurtaramaz? Deli misiniz? Yetmez ve ölçülere gelmeyen, PKK'nin yaratıcılığına gelmeyen, hele kendini dayatan bir çete durumuna getirenler anında yerle bir olurlar. Bundan dolayı varsa bu tip tutum ve davranışlar hızla aşmak kadar, PKK'nin görkemli, başarılı yürüyüşüne de -tabii ki kendinizi hem bilinçli, hem iradeli, hem de sel gibi katacaksınız. Herhangi bir yürüyüş değil, bu sel yürüyüşüdür. TC bir ara onu söylemişti. Dersim hareketini sel hareketi olarak değerlendirmişti. O dönem de belki TC'nin hareketi sel hareketiydi, ama şimdi bizimki bir sel hareketi olabilir. Biraz anlamı böyle tersine dönmüştür.

### *Sadece yeni bir yıl değil bütün süreçlerden bahsediyoruz*

Partimizin çizgisi temelinde genelde bu yıl değerlendirmesine, bu sürece bazı yeni boyutları eklemek mümkündür diye düşünüyorum. Gördüğünüz gibi tekrarlamıyoruz, hem derinleştirme de, hem amaçları daha da ulaşılır kılmakta, çizgiyi daha yaratıcı kılmakta ilerlemeyi ortaya koymak istiyoruz. Çok alışageldiği düz, yaratma değerlerinden yoksun yaklaşım, tarzlarınıza büyük katkı sunarak aştırmak istiyoruz. Özellikle bu okul eğitimlerinde ve bu kış eğitim sürecinde genel olarak bütün alanlarımızın en temel halletmesi gereken görevi bu oluyor.

Ayrıca dikkat edilirse bununla birlikte aşılan hususlar var. TC'nin özel savaşını dünyada araştırıyor. Kirli savaş artık hiçbir zaman kendisini eskisi gibi sürdüremez. Dolayısıyla içimizdeki zemin olma, gelişmeyi engelleme gibi düşmanla direkt veya dolaylı bağlantılı ne varsa, hatta yaşam karşıtı, mücadele karşıtı ne varsa aşılacak. Bu uyarıyı çok iyi anlayın. Aşılacak, yani bunu artık eskisi gibi "*eleştireyim, özel yöntemler uygulayayım*" demeyeceğim. Çünkü dönemin emir gereği böyle kestirip atmayı gerektiriyor. "*Vay nedir bu başıma gelen?*" demeyin. "*Eskiden hiç böyle değildi, bundan sonra da böyle olmaz*" diye kendinizi kandırmayın. Çünkü tarihi yürüyüş, gereklerine uymayanları ayakları altında ezip giden bir yürüyüştür. Hatta kurunun yanında yaşı da yakar, haksızın yanında haklı da bazen gider. Eğer alet olmuşsa, zemin olmuşsa, özellikle kendini engel olmaktan kurtaramamışsa tabii ki yine ezilip geçilir.

Bu açıdan hassasiyetlerinizin tutarlı, dürüst ve yetkin olması gerekiyor. Çünkü hâlâ trajik kayıplar var. Bunlar gerçi bizim için de engel, ama en çok kendilerini bitiriyorlar. Bunlar her an hepinizin başına gelebilir. Bunu önlemenin yolu dönemin görev anlamındaki bütün beklentilerine ve onun yetkilerine doğru anlam vermek, gereklerini, çabalarını yeterince sergilemek ve bu okulumuz esas itibariyle gerilla ordusunu ve onun komutanlarını yetiştirme uğraşısı veriyor. Buna da en üst düzeyde tam bir askeri disiplinle anlam vermeyi gerektiriyor. Bunun gereklerine ulaşabilmek için, öğrenme işinizi diyalogla, tartışmakla, ki bizim de direkt katkımızla sonuna kadar geliştirmek tamamen imkan dahilindedir. Düzenden kalma veya savaşta tıkanmaya yol açmış, geliştirmeyen yanlarınız varsa önce itiraf edin burada, hatta alay ederek ortaya koyun ve öğrendiklerinizle aşma sözünüzü, kararlılığınızı yetkin ortaya koyun.

Ayıp olan kendi yaramazlığında, yetmezliğinde ısrar etmektir.

Yoksa öğrenmek kendi cehaletini ortadan kaldırmak, yetmiş yaşında da olsa herhalde bir insanı yine değerli kılar. Yani "*geçmiştir bizden artık*" demek doğru değildir. Öğrenmenin yaşı sınırı da yoktur. Biz de her gün öğreniyoruz. Bir gurur meselesi yapmayın. Geçmiş hatalarınızı, yanlışlıklarınızı böyle bir ur, yara gibi bir an önce kesip atın veya tedavi edin, bu sizi rahatlatır. Bir hastalığı tedavi etmek için tam teşhis etmek gerekir. Ayrıca ilaçları da doğru kullanmak gerekiyor. Acı veriyor diye ilacı almamazlık etmeyin, çünkü tedavi sizin için gerçekten şarttır. Acı da gelse bazı şeyler, bazı haplar, ilaçlar, bunu yutmaktan çekinmeyin, yemekten çekinmeyin, sağlığa başka türlü kavuşulamaz.

Sadece yeni yıl demiyorum, bir bütün süreçten bahsediyorum.

Ben de yoğunlaşacağım, kendimi sürekli gözden geçiriyorum. Tam böyle bir film veya bir tiyatro oynar gibi veya anormal, çok çelişkili de olsa, birçok rolleri oynama gibi bir havada kendimi tutmaya devam edeceğim. Çok boyutlu, yani yaşamın bütün yönlerini çok ayıplı olanından tutalım, çok görkemli olanına, çok askeri olanından tutalım çok sanatsal olanına, çok teorik-siyasi olanından çok güncel pratik yemek-yeme işlerine kadar, kendimi oldukça boyutlandırmaya devam edeceğim. Yaşamın yine en ağır felsefik yönlerinden tutalım, en güdüsel yönlerine, cins boyutundan tutalım kutsallık kavramlarına kadar, hepsini daha derin anlamaya –ki bunların hepsi içiçe birbirleriyle yakın ilişkisi de vardır– bunların hepsini çözüp adeta yeniden kendi şahsımda parti içinde, halk içinde şekillendirmeye çalışacağım.

Yaptıklarımı sürekli gözden geçireceğim, yanlış olanı bırakacağım, iyi olanı netleştirip iradeleştireceğim. Bunu yaparken sizler gibi yetersiz olmayacağım. Hem büyük çabayla, hem de büyük irade ve coşkuyla yapacağım. Olanlar şimdiye kadar sanırım bizi biraz başarılı kılmıştır, bu tarz daha doğrusu.

Bu tarzı sizlerle paylaşmak istiyorum. Ben ciddiyim, sizlerle gerçekten bir çocuk heyecanıyla olmak kadar, bir bilge kadar da anlamlı kendimi katmak istiyorum. Karşımdakinden de bunu görmek isterim. Çok açık söylüyorum; bir çocuk gibi olsanız bir çocuk gibi, hangi düzeydeyseniz bilge bilinçli olursanız o düzeyde, kadın boyutundan en ala erkeklik boyutlara kadar sizi anlamaya, sizin olmaya çalışıyorum. Yaşamı her boyutuyla anlayıp, gereklerini yerine getirmeye çalışıyorum, bu konularda ciddiyim. Elbette karşımdan da bunu görmek isterim. Bunu görmezsem belki hemen suratınıza çarpmam, ama tedbirimi alırım. Kişiyi kuşatırım, kişiyi sağlam bir dönüştürmeye tabi tutarım, zaten önderlik de budur. Sonuçlarına üzülmek istemiyorsanız veya sonuçlarını gururluca paylaşmak istiyorsanız gereklerine artık anlam vereceksiniz. Benden daha enerjiksiniz, daha az yorulmuşsunuz, dolayısıyla ciddi bir fiziki yoksunluğunuz enerjik anlamda olamaz ve anlama işleri de sonderece kolaylaştırılmış, cesaret, fedakarlık sürecine benden daha iyi katılmışsınız. Bütün bunlar sizi iddialı kılabilir diye düşünüyorum ve başarıya da götürebilir.

Bu temelde bir kez daha hepinizi yeni yılla birlikte büyük bir değişimdönüşüme ve dönemin görevlerine anlam vermek kadar, gerekli çabalarına yönelmeye, başarmaya çağırıyorum.

**2 Ocak 1998**

**"Önderlik kandırılamaz, önderlikte ilk sözlerden birisi de yanılmam ve yanıltmam. Benim yanıltmam asla mümkün olmayacaktır. Hatta her zaman söylerim mezar taşında bile '*yanıltmadı, yanıltılamadı*' diye bir sözcük yerindedir."**

# PKK BÜYÜK KONGRE yılına hazırlanıyor



**"Türk özel savaş rejimi, çok çeşitli yöntem ve imkanlarla PKK'ye marjinalleştirmeyi dayatırken, PKK içindeki bazı kişilikler de bilerek veya bilmeyerek hem bir marjinalleşmeyi yaşayarak, hem de ortamı marjinalleştirmeye çalışarak, düşmanın beklentilerinin üstünde PKK'nin aleyhinde çalışıyor. Belki de düşmanın başarmaya güç yetirmediğini yaptığının farkına ya varıyor, ya da varamıyor."**

PKK'nin en temel özelliklerinden biri, sadece kazanımlarıyla değil, kayıplarıyla da zafer yürüyüşünü süreklileştiren bir hareket olmasıdır. Belki de kazanımlarından daha çok, kayıpları PKK'yi yenilmez kılmıştır. Aslında Kürdistan koşullarında TC gibi bir özel savaş gücüyle karşı karşıya gelmenin kaçınılmaz tarzı böyle kanıtlanmış ve pratikleşmiştir. Nitekim bu tarzın PKK'nin doğuşuyla birlikte ortaya çıkması, biçim kazanması, sistem haline gelmesi boşuna değil. Tabii ki, bunun anlaşılır nedenleri, bilinen koşulları vardır. Yola çıkarken, köşesinde kıyısında bile kazanımının bulunmadığı bir "*kaybedilmiş gerçeklik*" devralındı. Ulusal kurtuluşun, daha sonra ise sosyalist kurtuluşun politikası, bu gerçeklik esas alınarak örgütlendirilmeli, yürütülmeli, sonuca götürülmesi hedeflenmeliydi.

PKK ya da PKK'nin Önderliği böyle düşündü, örgütledi, yürüttü ve sonrasız bir sabırla ısrar ederek bugünkü gelişme seviyesini yakalayabildi. PKK Önderliği'nin bu gerçekliği eşsizdir, kesin kazandırıcıdır.

Kazandığında yetinmeyip sarhoş olmayan, kaybettiğinde ise asla yılmayan PKK, 1998 yılına girerken, bir kez daha kazanımlarını zafer hanesine yerleştirirken, kayıplarına yolaçan anlayışlara da amansızca yükleniyor. Şimdi 1997 yılı PKK'nin zafer çizgisi karşısında bir sorgulamayı, bir yargılamayı yaşıyor, hesap veriyor. Mücadele tarihimizin büyük derslerinden çok iyi biliniyor ki, eski yıl bütün pratikleriyle didik didik edilmeden yeni yıl kazanılamaz. Hiç kimse inkar edemez ki, eski yıl ne kadar çok bilince çıkarılmışsa, ne kadar çok doğru kavranmışsa, ne kadar çok yenilenme yaşanmışsa, yeni yıl da o kadar büyük kazanılmıştır.

Yapılan hazırlıklar, yapılan planlamalar, yapılan düzenlemeler neydi, nasıldı ve bunlarla hangi gelişmeler hedeflendi?

Dönemin taktiğine, sürecin beklentilerine nasıl yaklaşıldı, alınan sonuçlar ne kadar yeterli oldu?

Kim kendini sürece, yaşama, pratiğe ne kadar kattı?

Bu ve buna benzer sorulara cevaplar aranarak, kendi kendimize, aslında düşmandan daha çok ve daha tehlikeli bir biçimde kaybettirdiklerimiz ortaya çıkarılıyor. Kendi elimizle kendimize çok anlaşılmaz bir şekilde kaybettirdiklerimize bütün yönleriyle gözler önüne serilince, eski eylem görüntüleri netleşiyor.

Nerede nasıl kaybedildi?

Bunda hangi anlayış nasıl etkili oldu?

Kaybedilenlerin anlamı ve sonuçları nedir?

Kim bundan ne kadar sorumludur?

PKK bu sorularının cevabını bulmak, eski yılın yeni yılda tekrarlanmasının önüne geçmek, yılları altın değerinde bir zaferle kapatmak için eyaletlerin, bölgelerin, bunda rol oynayanların pratiklerini sorguluyor.

Suç pratiklerinin yargılanması ve işbirlikçi çete çizgisinin mahkum edilmesi temel gündem maddeleri belirleyerek ve bundan çıkacak sonuçları esas alarak, 1998'i 1997 yılının tekrarından kurtarmak, büyük kurtuluş yılına çevirmek PKK'nin hazırlıkları kararını kesinleştiriyor.

Kürdistan kışları sert ve karlı geçer. Coğrafyasında dağlar kar beyazında daha da asileşir. Vadiler bir daha çıkılmaz kadar inilemez olur. Soğukları buz keser. Gece ayazları dondurur da gündüz güneşine ulaşır. Tarihin en büyük orduları bile gelmek istese kaç adım atabileceği bilinmeden dönüp gider.

Kurtuluş ordumuz ARGK Kürdistan kışında sıcak savaş kadar değerli hazırlıkların yoğunluğu içerisinde derinleşirken, Türk ordusu yer yer operasyonlarına devam ediyor. Savaş uçakları sesleri ve dumanlarıyla gökyüzünü kirletmekten vazgeçmiyor. Ve bunu da kamuoyuna "*zafer*" diye sunuyor.

Kürdistan eyaletleri; toplantılar, konferanslar, eğitimler ve hatta fırsatlar çıktığında eylemler gerçekleştiriyor. Düşünceden eyleme, örgütlenmeden pratiğe ve yaşama kadar bu toplantıların gündemi dolu kılınıyor. Soruna, sadece bir pratik boyutla, belli bazı olay ve olgulara yaklaşımla bakılmıyor. Bir ulusal, toplumsal, sosyal ve siyasal mücadelenin geçmişi ve geleceği tartışılıyor.

PKK'nin 20. yılı, yaşamda özgürlüğe, savaşta ise zafere dönüştürülmek isteniyor. Bunun heyecan verici imkanlarına, bunun coşturucu umuduna yükleniliyor ve bunların pratikle kesin buluşmasının yolları çiziliyor. Bu anlamda, büyük kongreye yakışır büyük bir yürüyüş için sadece 1997 yılının derslerine dayanmak yetmiyor. 1997 yılını yaratan önceki yıllar da mercek altına alınıyor. Başkan Apo'nun talimatıyla on yıl öncesine uzanıp 1987'den büyük yürüyüş başlatılıyor. Bir on yılın dersleri iyi okunacak, iyi anlaşılacak, iyi uygulanacak ve iyi sürece dönüştürülecektir. Yine bir on yılın muazzam birikimleri boşuna kazanılmış olmayacak, zaferin daha fazla geciktirilmesinin önüne geçilecektir.

PKK tarihini okuyanlar doğru kavramışlarsa eğer, 1986'nın sonlarında yapılan 3. Kongre temelinde 1987'yle birlikte başlatılan büyük özgürlük yürüyüşü, bu günleri yaratan bir başlangıç olmuştur. Bu kongre, gerçekten bireyin kişiliğinde sınıfı, anın somutunda ise tarihi çözdüğünü bu on yılda bütün yakıcılığıyla kanıtladı. Böyle bir atılım, PKK'nin yenilmezliğini kesinleştirmek için kaçınılmazdı. 3. Kongre çözümlemeleri olmasaydı, bugünkü PKK de olmazdı. 3 Kongre rolünü oynadı, bütün parti dışı anlayışlara, bütün komplo ve provokasyon dayatmalarına rağmen PKK kazandığı bu yeni ruhla dünyanın "*olmaz*" dediğini "*olur*"laştırdı. Nitekim PKK; en çıkmaz, en tıkanılan, en başarılamaz denilen noktada yeni çıkışlar, yeni başlangıçlar yapabilen hareketin adıdır.

Bugün on yıl sonrasıdır. Savaş gelişmiş, halk örgütlenmiş, Kürt gerçekliği kabul görmüş, yeni bir ulusal kültür oluşmuş, kısacası bütün bunların toplamından zaferi koparmaya yetebilecek bir birikim ortaya çıkmıştır. Devrim niteliğinde ve değerinde olan bu birikim görmezden gelinemez. Ama eski tarz ve anlayışla da zafere götürülemez. Bir tehlike daha var: Eski yaklaşımlarda ısrar edilirse, bu birikim, dış düşmanın saldırıları olmasa bile, kendi içinde marjinalleşir, yozlaşır ve devrimi gerilere atar. Dolayısıyla PKK'yi 2000'li yıllara ilişkin büyük hedefinden uzaklaştırır.

PKK açısından benzer tehlikeler daha önceki bazı önemli süreçlerde de yaşanmış olduğundan buna bir yabancılık yok. Fakat unutulamaz ki, her zaman son anın önceki anlardan hem kayıp, he de kazanım bakımından farkı vardır. Son an'ın tehlikesi büyükse, PKK'nin gücü de büyüktür. Kaldı ki, son anın büyüklüğü PKK büyüklüğünün doğurduğu bir gerçekliktir. PKK bütün bu tehlikelerin farkındadır ve nasıl bir çözüme ihtiyaç duyulduğu konusunda da hiç çaresiz değildir.

Elbette, bu muazzam birikim üzerinde 2000'li yıllara oldukça yakınlaştığımız bu süreç olağan çaba ve çıkışlarla kazanılamaz. Bu konuda yanılmak veya kanmak, hiç kimsenin sanmadığı kadar büyük tahribatların nedeni olabilir. Başkan Apo'nun, çözümlemelerinin derinliklerinde büyük bir çıkışta ısrar etmesinin adım atmaya başladığımız bu süreçle kesin bağlantısı vardır.

İşte PKK, 1998 yılında inanılması zor olan bir altüst oluşa daha imza atmaya karar veriyor. Bu sefer **'90'lı yılların 3. Kongresi'ni gerçekleştirmek istiyor.** Önümüzdeki bir on yılın planlamasını yapıyor. Başta dış düşman olmak üzere, iç düşmanın da hayallerini kursaklarında bırakmaya ant içiyor. Aslında zaferi gerçekleştirmek **6. Kongre**'nin kesin hedefi olacaktır. 3. Kongre nasıl PKK'yi tasfiyenin eşiğinden kurtarmışsa, 6. Kongre de zaferi örgütleyen bir rolü oynayacaktır.

2000'li yıllara bir görkemli zaferle girmek PKK'nin bir hakkıdır. Bu hak yılların kan-ter içinde yürütülen mücadelesiyle kazanılmıştır. Böyle bir hak kazanılmaz ve zaferin gerekçesi yapılmasa, 2000'li yıllara zafer hedefini koymak ve bunun gerçekleşmesini sağlamak bir sorumlu anlayışın vazgeçilmez bir gereğidir.

Başkan Apo, PKK'nin 20. yılında yaşamda özgürlük, savaşta ise zaferi yaratılması için çözümleme yoğunluğunu yaşıyor. Bütün mücadele cephelerine yönelik talimat ve perspektiflerini sıklaştırıyor, yeni görev ve taktikler belirliyor. Kürdistan'a ise kendisini her yıldan daha fazla taşırıyor. Kazanım ortaya çıkaracak, katkı sunacak hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmıyor; Kürdistan halkının daha da yakıcılaşan beklentilerine cevap olabilmek için gücüne sınırsız yükleniyor.

Elbette Başkan Apo, zaferin çabalarında yoğunlaşırken, bütün pratikleriyle sert uyarı yapıyor ve bu sürecin ezici özelliğine dikkat çekiyor. Yine bu sürece katılımın yoğunluk düzeyinin nasıl olması gerektiğini hatırlatıyor ve böyle bir gerçekleşme yolunun ise ciddi bir PKK'lileşmekten geçtiğini vurguluyor. PKK'de bir ayrışmanın yaşanacağını, bunun yeni dönem düzenlemesine ve görevlendirmesine de yansıyacağını özenle belirtiyor.

Aslında diğer mücadele cephelerinde olduğundan daha fazla Kürdistan'ın karlı dağlarının derinliklerinde yapılan yoğun hazırlıklar sonucunda gerçek PKK'li ile sahteleri netleşecek ve ortaya çıkacaktır. Kişiliklerin gerçek kimlikleriyle, hangi pratikten ne kadar sorumlu oldukları gözönüne getirilecektir. Kimler ne kadar PKK'yi temsil ederken, savaşın dev imkanları üzerinde ne kadar bireysel yaşamını örgütlüyor? Yeni dönemi, sürecin taktiğini, 2000'li yılların yürüyüşünü ne kadar kavrıyor; buna ne kadar hazırlıklı oluyor? PKK'nin gerçek temsili böyle ortaya çıkarılmaya çalışılırken, temel koşullara bağlanan bu temsil netleştiriliyor.

Sürecin büyük kazanılmasında ve büyük kongreyle taçlandırılmasında PKK'den yana sorun yok. Başkan Apo ise, zaten bu görkemli gelişmelerin temel örgütleyicisi, yol göstericisi, oldukça ısrarcısıdır. Bunu Türk sivil politikacıları da, Türk genelkurmaylığı da çok iyi biliyor. Önderliğin pes etmek bir yana, büyük kazanmakta nasıl amansız yoğunlaşacağını; aslında tek başına kalsa bile yeni bir PKK'yi yaratarak, kazanmanın peşini bırakmayacağını da iliklerine kadar hissediyorlar. Yılları, on yıllara değil çağlara akmak ve etkilemek isteyen Başkan Apo gibi önderlikler için zorlukların aşılması başarılmayacak işlerden değil. Zaten düşman da askeri ve siyasi yönelimlerini örgütlerken Başkan Apo'nun bu gerçekliğini görmezden gelmiyorlar. Başkan Apo'nun kazanmanın bütün tedbirlerini alması, olası bütün yenilgi koşullarını kurutması, hatta PKK'nin aleyhine kullanılabilecek hemen her sahaya el atması Türk özel savaş rejimini çıldırtıyor.

Kuşkusuz Parti Önderliği'nin birçok değerlendirmesinde vurguladığı gibi Kürdistan devrimi sıradan, tarihte benzeri görülen devrimlerden değildir. Perspektifi ulusal kurtuluşçuluğa mahkum olmayan bir çağlar devrimdir. İddiası büyük, çerçevesi sınırsız, içeriği zengin, kapsamı evrensel boyuttadır. Şiddeti çağın çöküşüne yol açabilecek derecededir. Felsefesi öncesiz ve sınırsızlığın arayışçılığı ve buluşçuluğudur. Dolayısıyla böyle bir perspetife sahip olan Kürdistan devrimini başarıya götürecek bütün gücü tek bir kişiye bırakmak PKK'lilik değildir. Başkan Apo'nun bir önderlik gücünü çoktan aşan bir kapasite ve tempoda çalışıyor olması, ona ölümüne bağlı olduğunu iddia edenlerin yükünü hiçbir şekilde hafifletmiyor. Başkan Apo'nun böyle bir yaklaşımı hiç olmadı; bundan sonra da olmasının hiçbir nedeni yoktur. Başkan Apo'nun felsefesi, aslında algılama gücümüzün yetmediği kadar derin ve zengindir. En azından bilebildiğimiz kadarıyla başkası onun yükünü hafifletemediği gibi, o da insan yeteneğine duyduğu saygıdan dolayı başkasının rolünü üstlenme hakkını kendisinde görmüyor. Başkan Apo'nun felsefesine göre, bir insanda bitebilecek her şey açığa çıkmalıdır. Bir insanın yeteneğine yüklenmeyip, pasif kalmasına yol açmak, ona yapabilecek en büyük saygısızlık ve kötülüktür Başkan Apo'nun kanıtlanmış çözümlemesine göre. Dolayısıyla önderlik, sonuna kadar kendine yüklenen ve bu felsefenin militanını yaratmakla yoğunlaşan bir önderliktir.

Öyleyse gerçek ve gerekli olan bundan başkası değilse, her PKK'li bir kez daha önderliğin çabalarına yük teşkil eden, müthiş kazandırıcı çizgisine engel oluşturan yaşam ve pratiğini gözden geçirsin. Ne partiyi, ne de kendisini kandırsın. Böyle bir hakkın olmadığını, böyle bir boşa çıkarma görevinin bulunmadığını unutmasın. Ve çok yakıcı bir hatırlatma olarak büyük kongre yılı olan 1998'i geçmiş hiçbir yılla karıştırmasın ve sonrasında büyük hesap vermekle karşı karşıya gelmesin. "*Her yılın başında böyle söyleniyor*" diyerek kötü bir gafleti yaşamasın. Bir partinin öncülük beklentisi, bir davanın zafer ihtiyacı her haktan daha üstün ve kutsaldır. Bütün kişisel yaşam ve dayatma böyle bir gerçekliğin sıcaklığı içinde yanmaktan kurtulamaz. 1998 yılının PKK'liliği için ölçü budur. Görev üstlenebilecek olan da bu ölçülere cevap veren, bu ölçülere göre kendini yenileyen PKK'lidir. Diğeri zaten PKK'li olarak kabul edilmeyecektir.

Türk özel savaş rejimi, çok çeşitli yöntem ve imkanlarla PKK'ye marjinalleştirmeyi dayatırken, PKK içindeki bazı kişilikler de bilerek veya bilmeyerek hem bir marjinalleşmeyi yaşayarak, hem de ortamı marjinalleştirmeye çalışarak, düşmanın beklentilerinin üstünde PKK'nin aleyhinde çalışıyor. Belki de düşmanın başarmaya güç yetirmediğini yaptığının farkına ya varıyor, ya da varamıyor.

PKK buna göz mü yumacak?

Başkan Apo, büyük amacına yönelik bu tehlikeyi görmezden mi gelecek?

Aslında gücümüzün yettiği oranda, eski alışkanlık ve tarzlarımızı derinlere gömmekten başka bir çaremiz yok. Böyle görkemli bir süreç karşısında adına layık bir onurlu duruşun sahibi olmaktan daha başarılı bir tutum olamaz. Yenilginin onursuzluğu, kaybetmenin boynu bükükluğü kötü ölümlerin en kötüsüdür. Düşmanın ulaşmadığı Kürdistan'ın özgür dağlarında savaşta zaferi gerçekleştirmek zor değil. Böyle bir büyük kongre yılında, şimdiye kadar olmayan bir düzeyde umutlanmak ve heyecanlanmak, işin başında gelir. Umutları ve heyecanları olmayanlar, kendi insanlıklarına inanmayanlardır. Hiçbir iddiası, hiçbir hedefi ve beklentisi olmayanlar, bu yeryüzünde hangi ihtiyaca bir karşılık olarak yaşadıklarını kendilerine sormalıdırlar.

Bu tutum kendini ısrarla sürdürse de, belirleyiciliği olmaz ve ezilmekten kurtulamaz. PKK, şanlı tarihinde hiçbir zaman her zorluğa rağmen süreçlerin ağırlığı altında kalmamıştır. PKK, yeniden yeniden çıkışlar yapabilen bir harekettir. PKK, kesin kazanmak için örgütlenen bir harekettir.

2000'li yılları 1998'le birlikte özgürlük yıllarına çevirmeye, hiç bu kadar kararlı olma ihtiyacı duymamıştık.

# 20. yayın yılında *Serxwebûn*'la gurur duyuyoruz!

**Meral Kıdır**

● Baştarafı 1. sayfada

Serxwebûn'un yaratıcılarını saygı ile selamlıyorum.

Serxwebûn gazetesi 1982 yılının Ocak ayında ilk sayısını çıkardı. Ancak herkesin de bildiği gibi, Serxwebûn'un yayın hayatı daha öncesine, 1978 yılına dayanıyor. Bu yazıda, tanıklığım ölçüsünde, bu süreci anlatmak istiyorum.

Apocular sömürgeciliğe ilk başkaldırdıklarında ellerinde yazılı hemen hiçbir belge yoktu. Bilimsel sosyalizmin ilkelerine güvenen, anlamaya çalışan, bunun büyük tartışması içinde olan, temsil ettikleri gerçeğe ve uğruna savaşma kararı verdikleri geleceğe coşkuyla inanan insanlardı. Her şeyden önce de Başkan'a, onun kişiliğinde temsil ettiği değerlere inanıyorlardı. Biz bir grup arkadaş bunun ilk dersini **Cemil Bayık** arkadaştan almıştık.

1977 sonbaharı idi. Dini bir bayram günüydü. Arkadaşlar bizi görüşmek için çağırmışlardı. Antep'in Karşıyaka semtinde bir işçi evine gittik. O zaman "*Cemil abi*" dediğimiz **Cemil Bayık** yoldaş götürmüştü bizi oraya. Evde ummadığımız biriyle karşılaştık. Başkan bir yer minderine oturmuş bizi bekliyordu. O yaz boyu üzerinde çalıştığımız "**Kadın Sorunu**" broşürü üzerinde bizimle tartışmak istiyordu. "*Cemil abi*" yüzünde saygılı bir tebessümle hep dinledi. Biz ise çok yaman tartıştığımızı sanıyorduk. Çıkışta ona sorduk: "*Cemil abi, dikkatimizi çekti, niçin hiç o arkadaşın yanında konuşmadınız?*" Cevabı şöyle idi: "*Benim de düşüncelerimi en iyi ifade edeceğine inandığım için!*" Başkan'ın Kürdistan tarihi üzerine kaset konuşmalarını birkaç kez dinlemiştik. Başkan o yıllarda "*ayaklı gazete*" görevini yerine getiriyordu. İlk mücadele sözcükleri dilden dile yayılıyordu. Arkadaşlar konuşma kasetlerini defalarca dinliyor, o sözcükleri adeta kelimesi kelimesine yaymaya, yüreklere taşımaya çalışıyorlardı. Başkaları, Apocuları bir yayın organları bile olmadığı için küçümsüyor, hatta alaya alıyorlardı. Biz gururluyduk. "*Cemil abi*"nin söylediği gibi, onun bütün gerçekleri en iyi ifade ettiğine ve doğru yolu gösterdiğine inanıyorduk.

1978'in sonbaharında bir arkadaş, gizlice kulağıma fısıldayarak haber vermişti "**Serxwebûn**"un çıkışını. Ama kimseye söylemeyecektik. En büyük sır olarak saklayacaktık bunu. Bize ilk ulaştığında sunuş yazısı kapağı ile birlikte ciltlenmişti. Birkaç arkadaş açıp bakabilirdik, ama kitabın adını ve sunuş yazısının içeriğini hiç kimseye söylemeyecektik. Kitap herkese ciltli olarak okutulacaktı. Talimat böyle idi. Bu haberi ilk duyuşumuzu, sonra hâlâ görmemenin sabırsızlığı ile geçmeyen günleri ve kitabı elimize ilk alışımızı, ciltlenmiş kapağına kutsal kitaba dokunur gibi dokunuşumuzu ve özenle açıp kapağındaki isimle sunuş yazısına bakışımızı hatırlıyorum. Bu kitabı aylarca bedenimizde taşıyarak eğitim çalışmalarına gittik. Defalarca okuduk, defalarca tartıştık ve defalarca anlattık.

Partinin yayın çalışmalarında görevlendirilmek istendiğimi 1979'un Nisan sonunda duydum. Bu konuda düşüncem sorulduğunda, sadece sevinç duydum. Mayıs'ta Elazığ operasyonu ve Şahin'in büyük ihaneti yaşandı. Mücadelemiz zor günler içindeydi. Ama o zaman, benim de içlerinde olduğum birçok arkadaşın bu zorlukların bilincinde olduğumuzu söyleyemem. 1979 Mayıs sonunda **Merkez Yazı Kurulu**'nun üslendiği Antep'e geldim. Merkez Yazı Kurulumuz Antep'de Nuri Pazarbaşı semtinde **Numan Uçar** (Mahir) yoldaşın evinde üslenmişti. Üç kişiden oluşuyordu: **Mazlum Doğan**, **Duran Kalkan** ve **Kesire Yıldırım.** Benim katılacağım çalışma, Merkez Yayın Kurulu'na bağlı olarak çalışacak ve **PKK Bülteni**'ni çıkaracak olan alt komite idi. Duran Kalkan arkadaş kısa bir süre sonra başka bir çalışma alanına gitti. Bu çalışmaya 1979 yaz ortalarında **Ali Haydar Kaytan** arkadaş katıldı.

PKK Bülteni, Kesire Yıldırım'ın sorumluluğunda Saime Aşkın-Cemile Merkit ve benim de içinde yer aldığım bir komite tarafından çıkarılacaktı. Bu bülten çalışması, günlük bir gazetenin ilk hazırlıkları özelliğini taşıyordu. Mücadele alanlarından gelen haberlerin düzenlenmesi ve güncel yorumların yazılması biçiminde planlanmıştı. Merkez Yazı Kurulu ise, daha çok teorik inceleme-araştırma çalışmalarını kitaplaştırma görevini önüne koymuştu.

Bu sürede, en verimli ve belki de tek verimli çalışmanın Mazlum yoldaş tarafından yapıldığını biliyoruz. Mazlum yoldaş bu sürede Başkan'ın bazı konuşmalarını redakte ederek yayına hazırladığı gibi, aynı zamanda "**PDA üzerine broşür**" çalışmasını da tamamlamıştı. Yine hareketimiz adına birçok bildiri Mazlum yoldaşın kaleminden çıkmıştı.

Mazlum yoldaş 3 Ekim 1979'da tutuklandı. Bu Merkez Yazı Kurulu çalışmalarının da temel direğinin çökmesi anlamına geldi. Bu tarihten itibaren, Merkez Yazı Kurulu adına herhangi bir ürün görmüyoruz.

PKK Bülteni ise ilk olarak 1979 sonbaharında çıktı ve dört-beş sayı devam etti. Kesire, 1979 Aralık ayında çalışmadan ayrıldı ve yurt dışına çıktı. Merkez Yazı Kurulu faaliyeti fiilen de son bulmuş oluyordu. Çünkü bu tarihten sonra bazı görevlendirmeler daha yapılsa da, işleyen bir çalışma ortaya çıkmadı. Aralık sonunda Ali Haydar Kaytan arkadaş da başka bir görev alanına gitti. Bülten faaliyeti, 1 Nisan 1980 günü İskenderun'a taşındı. Cunta sonrasına kadar da çalışmalar burada devam etti.

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi aslında fiilen bu çalışmayı da sona erdirmiş oluyordu. Fakat cunta sonrası bir sayı daha Bülten çıkarıldı. Ve parti merkezinin talimatı ile bu çalışma sona erdirilerek, bizler de yurt dışına çağrıldık.

12 Eylül askeri-faşist darbesi sonrası süreç, partimiz açısından, 1980 yılına kadarki mücadele süreçlerinin değerlendirildiği, dersleri üzerinden yeni bir mücadele sürecine hazırlanıldığı yıllardı. O dönem çıkarılan, "**Gelişmeler ve Görevlerimiz**" adlı broşür, bütün kadroları zaten daha ilk günden böyle bir sorgulama ve hazırlık sürecine sevketmeyi amaçlıyordu.

Kadroların önemli bir kısmının düşmana esir düştüğü ve belli bir kısmının da yurt dışına çekildiği bu süreçte, kitlelerle örgütsel bağlar önemli oranda zayıflamıştı. Zaten yaşanan süreç örgütsel geri çekilme ve hazırlık sürecini ifade ediyordu. Kitleler içinde örgütsel çalışmanın en asgari düzeye indiği böyle bir süreçte, ajitasyon ve propaganda faaliyetlerinin de seri düzeyde sürmesi olanaklı değildi. Hem yazılı ve hem de sözlü ajitasyon-propaganda faaliyetleri de kaçınılmaz olarak en asgari düzeye indi. Ve bu faaliyet, daha çok Avrupa alanına kaydı. Mücadelemizi tanıtmak ve kitlelere seslenmek amacıyla Avrupa'da o dönem çok düzenli olmasa da, özellikle Almanca dilinden çeşitli bültenler çıkarılmaya devam edildi. Ancak Kürdistan'da Merkez Yazı Kurulu ve ona bağlı diğer yazılı faaliyetlerimiz fiilen sona ermiş.

Helve Kampı'nda 1981 yılında gerçekleştirilen **PKK 1. Konferansı**, diğer her konuda olduğu gibi, merkezi yayın faaliyetlerimizin yeniden organizasyonu üzerinde de durdu. ***Serxwebûn***'un aylık bir gazete olarak yayın hayatına başlaması kararlaştırıldı. PKK 1. Konferansı sonrası bir grup arkadaş ***Serxwebûn***'u çıkarmakla görevlendirildi. ***Serxwebûn*** Merkez Yayın organı olarak, dönemin bütün teorik ve pratik sorunlarının ele alındığı, açık tartışıldığı bir platform olacaktı. Öncelikle kitlelere dönük bir ajitasyon-propaganda aracı olmaktan ziyade, 12 Eylül sonrası geri çekilme sürecine bağlı olarak yurt dışı alanlara dağılan genel olarak bütün devrimci kadrolara seslenen, faşizme karşı mücadelenin ve ulusal kurtuluş devriminin sorunlarının öncü düzeyde tartışıldığı bir kürsü olma rolünü üstleniyordu.

***Serxwebûn***'u çıkarmakla görevli olan arkadaşlar, 1981 sonbahar başında Avrupa'ya gönderildiler. Üslenme alanları **İsveç** olacaktı. Ancak, gazetenin bütün hazırlıkları ve çıkışı Almanya'da gerçekleşecekti.

***Serxwebûn***'un **ilk sayısı Ocak 1982'de çıktı.** Bu, merakla özlemle beklenen bir çıkıştı. Gazetemizin çıkış haberini almıştık, ama hâlâ görmemiştik. Coşku ile bekliyorduk.

***Serxwebûn***, Helve kampında gerilla adaylarının silah atışlarıyla selamlanarak karşılandı. Bu, büyük bir karşılama töreniydi. ***Serxwebûn***, 1982'in başlangıcında sadece bir gazetenin çıkışı olarak görülemezdi. O, her şeydi. Faşizme ve sömürgeciliğe büyük nefretimiz, zindandaki yoldaşlara bağlılığımız, halklarımıza verdiğimiz sözümüz, kendi özsaygımız, gelecek inancımız ve mücadele kararlılığımızdı. Silah atışlarıyla selamlanan da bütün bu değerlerdi. ***Serxwebûn*** ana doğrultumuzdu. Ve ***Serxwebûn***, 12 Eylül faşizminin karanlığına karşı beyinlerimize ve yüreklerimize doğan bir güneş oldu. Karanlığa karşı bir savaş platformu oldu.

***Serxwebûn***'un ilk sayılarına yıllar sonra tekrar baktığımızda, teknik olarak birçok ilkelliği görürüz. Gazete nasıl çıkarılır fazla bilinmeden çıkarılıyordu çünkü. ***Serxwebûn***, aynı zamanda gazete nasıl çıkarılıra cevaplar bulmaya çalıştığımız ilkokulumuz oldu.

2. Kongre'ye kadar ***Serxwebûn*** daha çok kongreye hazırlık anlamına gelen konular üzerinde durdu. Bunlar, parti ve cepheleşme sorunlarını içeriyordu. Hem kadrolara ve hem de dışımızdaki bütün anti-faşist ve devrimci olma iddiasındaki güçlere çağrı niteliğini taşıyan değerlendirme ve yazılar yayınlanıyordu. ***Serxwebûn***'da görevler her zaman net konuldu. Süreçlerin temel özellikleri ve temel görevleri bütün açıklığıyla tartışıldı.

2. Kongre sonrasında ***Serxwebûn*** çalışmaları daha da yoğunluk kazandı. Çünkü 2. Kongre ile birlikte, hemen hemen bütün kadroların merkezi eğitim alanındaki üslenmesi süreci de sona ermiş ve silahlı propaganda birlikleri halinde ülkenin çeşitli alanlarına doğru açılım gündeme gelmişti. Bu, ***Serxwebûn***'un merkez eğitim okulu görevini de daha çok paylaşması ve üstlenmesi anlamına geliyordu.




Fakat ***Serxwebûn*** 2. Kongre sonrası, partiye karşı dayatılan **Semir provokasyonu**nun da üzerinde hesap yapmaya çalıştığı önemli bir halka oldu. Bu da savaşın doğası gereği idi. O güne kadar ***Serxwebûn*** çalışmalarında yeralan Seher, Semir provokatörünün merkez yayın organı üzerindeki bir uzantısı rolüne hazırlanmıştı. Parti bunu farketmişti. Parti merkezinden habersiz yayınlanan bazı ilan ve haberler, adeta bir deneme niteliğini taşıyordu. Ama Semir provakasyonun kendini ilk ele verişi de bu çalışma üzerinden oldu.

1983 Ocak ayında ***Serxwebûn*** çalışmaları yeni kadrolarla takviye edildi. Semir-Seher ikilisi bu durumdan ciddi biçimde rahatsız olmuşlardı. Bunu takip eden örgütsel alana dönük müdahaleler ise, tam bir kuşatma içinde hissettirdi onları. Ve ilk tavırı da ***Serxwebûn*** çalışmalarına karşı aldılar. 1983 Nisan'ın da Seher, gazete için artık hiçbir emek harcamayacağını, çalışmayacağını, boykota girdiğini ilan etti. Bunu örgütsel çalışmadaki boykot ve diğer saldırıları izledi.

1983 Nisan ve yaz dönemi ***Serxwebûn*** çalışmalarının en zorlu süreci idi denilebilir. Çünkü Semir provokasyonun yarattığı çatışma ortamından etkilenmeyen neredeyse hemen hiçbir kadro kalmamıştı. Yine, Avrupa'daki kitlelerimiz açısından da belli oranda bir etkilenme durumu sözkonusu idi. Bir elin parmak sayısından bile daha az sayıdaki kadro, bu süreci göğüslemek durumundaydı. Sadece içten değil, dıştan yönelik saldırılar da ***Serxwebûn*** üzerinde odaklaşıyordu. Çünkü, ***Serxwebûn*** Önderlik çizgisi demekti. Saldırıya uğrayan da Önderlik çizgisi idi.

Çalışma koşulları itibariyle de olanaklar sonderece de kısıtlı idi. O zaman için tekniğin büyük harikası gibi gördüğümüz dizgi makinesi ve fotokopi makinemiz dışında, hiçbir teknik imkana sahip değildik. Sürekli bozulan dizgi makinesini gözümüz gibi korumaya çalışıyorduk. Ayrı bir daktilomuz bile yoktu. Makaleleri, haberleri, hemen bütün yazıları kalemle yazıyor ve buradan bilgisayara aktarıyorduk. Hem yazarlık yapıyor, hem dizilen yazıların kontrollerini defalarca yapıyor, sayfa mizampajlarını düzenliyor, sayfalarda boş kalan yerlere uygun şiir, resim vb. buluyor, hatta bazen bu boşlukları doldurmak için kendimiz yazıyor, son gün sabah mesai saatine yetiştirdiğimiz gazeteyi yorgun, ama sevinçle matbaaya yolluyorduk. İki dizgicimiz vardı, sonra üç oldu. Bu arkadaşların günlerce uykusuz ve aç sürdürdükleri çalışmaları her zaman saygıyla hatırlıyorum. Yine gözleri çok ileri derecede bozuk olduğu halde gazetenin dizgi çalışmalarını özveriyle sürdüren bayan arkadaşın bu emeklerini her zaman büyük saygı ile hatırlıyorum.

Bu çalışmalar, o yılların olanakları içinde en iyi çalışma idi. Haber kaynaklarımız yoktu. Muhabirlerimiz yoktu. Yazarlar yoktu. Arkadaşların basın-yayın ile sınırlı olmayan, yoğun bir çalışma temposuna sahipti. Kitaplarımız orada dizildi. Hemen bütün yayınlarımız orada hazırlandı. Hatta maddi olarak gelir getirecek bazı dizgi işleri de yapıldı. Tabii, o çalışma yoğunluğu içinde, kendimizi güne kaptırdığımız, iyi bir planlama yapamadığımız için, ***Serxwebûn*** emekçileri olarak birbirimizi eğitici güçlü bir ilişki yaratma sorunlarımız da hep oldu. Hepimiz bir bakıma ***Serxwebûn***'la ilişkiliydik, sonra birbirimizle. Oysa bunun bir bütün olduğunu bilerek, eğitme dayanan daha güçlü yoldaşlıklar yaratabilmeliydik. ***Serxwebûn***'a bağlılığın, parti kadroları olarak birbirimize emek vermekle ilgisini o yıllarda çok da iyi kavradığımızı söyleyemem. Belki bunu zaman zaman dillendirdik, ama güçlü çabasına yönelmedik, takipçisi olamadık. Bu açıdan, o yıllar çalışmayı birlikte yürüten arkadaşlar ***Serxwebûn***'a ve birbirimize borçlu kaldık. Tabi ki, bu eşit anlamda, partiye karşı sorumluluk bilinci ve duruşumuzdaki zayıflığın ifadesidir.

O yıllar gazete çalışanları olarak, bir yarışımız vardı: İlk gerilla eylemini kimin yazacağı yarışı idi bu. Avrupa'da herkesin gözü dağlara çevrilmişti. Dağlardan gelecek sesi bekliyordu kulaklar. Ve biz elimizdeki kalemle, sanki bu haberin coşkulu pususuna yatmıştık. Hayret! Böyle bir haberi ilk kimin yazdığını hatırlamıyorum. Çünkü kimse sahiplenemezdi, ve böyle bir olay da olmadı. Aldığımız **ilk eylem haberi**ni hatırlıyorum. Sanırım **Botan'da bir ihbarcının cezalandırılması eylemi idi.** Daha sonra da böyle birkaç eylem haberi geldi. Fakat asıl büyük haber, 1984 15 Ağustos günü idi. Gazetemiz ilk kez bu kadar ışıl ışıl çıkıyordu. Bütün dünyaya tebessümle, gülerek bakıyordu gazete sayfalarımıza.

1984 yılının ***Serxwebûn*** sayılarına bakılırsa, nasıl bir savaş yılı olduğu ve ***Serxwebûn***'un o yılların hangi görevlerini omuzladığı çok rahatlıkla görülür. Avrupa'da mücadelemize her cepheden saldırılıyordu. Kürt reformist ve ilkel milliyetçi grupları ve Türk sosyal-şoven sol grupları ağız birliği etmişcesine yayın organlarında partimize dönük yaylım ateşi içinde idiler. Semir'in iddialarını seslendiren ve ona güç veren küfür namelerdi bunlar. Yine Avrupa sosyal demokrasisi de benzeri

bir saldırı kampanyası içindeydi. ***Serxwebûn*** bütün bu düşmanca atışlara karşı, parti çizgimizin savunulduğu mevzi idi. Tabii ki ağırlıklı olarak, Parti Önderliğimizin değerlendirme ve yazıları bütün bu saldırıların anlamını ortaya koyuyor ve kitlelere yön vermeye çalışıyordu. 15 Ağustos, ***Serxwebûn*** silahını dağlarda ateşleyen bir çıkış oldu. Kürdistan ulusal kurtuluş devrimi, PKK önderliğinde dağları nasıl bir mevzi haline getirdiğini ilk kez 15 Ağustos günü bütün dünyaya ilan etmiş oluyordu. Bu aşamadan sonra ***Serxwebûn*** daha çok, gerilla savaşının ve gerilla savaşı içinde partileşme-öncüleşme sorunlarının işlendiği bir kürsü rolünü oynayacaktı.

***Serxwebûn*** bütün dağlara gerillanın sırtında ulaştı. Zindan direnişi ve gerilla savaşının deneylerinin işlendiği, derslerinin daha güçlü bir direnişin örülmesinin hizmetine sunulduğu savaş okulumuz olmaya devam etti. Ve ***Serxwebûn*** hep, uluslararası emperyalist saldırıların da merkezinde yeraldı. 3. Kongre sonrası bir kez daha ***Serxwebûn***'un emperyalist saldırı hedefi haline geldiğini görüyoruz. Sosyalizme karşı saldırıların uluslararası boyutta sonuca gittiğinin düşünüldüğü bir süreçte, PKK 3. Kongre belgeleri sosyalizmin zaferini ilan ediyordu. Parti Önderliği'nin bütün dünya insanılığına hitaben geliştirdiği raporlar, parti içi sınıf mücadelesinin ayrıntılı değerlendirmeleri ve çizilen perspektifler, PKK'nin Kürdistan ulusal kurtuluş devriminde sosyalizmin zafer kazanan mevzisini yaratmadaki kararlılığını ve bükülmez iradesini kanıtlıyordu. Bu, dünya proletaryası ve halkları için büyük bir güven kaynağı iken, emperyalist güçler için büyük bir saldırı nedeni idi. Ve saldırdılar.

Bu aşamadan sonra, ***Serxwebûn*** bürolarý basıldı, okuyanlar bile gözaltına alınmaya başlandı. Almanya'da sürdürülen teknik çalışmalar Alman emperyalizminin saldırıları nedeniyle başka bir Avrupa ülkesine taşınmak zorunda kaldı. Aynı süreçte, zaten Avukat-Kesire provokasyonu da patlatılmıştı. Bu, bir bütünlük teşkil ediyordu.

1988 provakasyon saldırısında ise, son darbe basın-yayın faaliyetlerimiz üzerinden vurulmak istendi. Avrupa'da merkezi faaliyet yürüten bütün arkadaşlar tutuklanmıştı. Bu tutuklamalar sonrasında, provokasyonun merkezi örgütlenme içinde kardo ayarlamalarının yapıldığı daha sonra bütün açıklığı ile görüldü. Son birkaç engel kalmıştı. Bu da o dönem yayın çalışmalarını yapan iki arkadaşın gözaltına alınması ile tamamlandı. Bunlardan biri de bendim.

Üç yıllık bir aradan sonra yeniden yayın faaliyetine dönmüştüm. Ancak Avrupa'daki genel saldırı nedeniyle biz de sözde yarı legal bir çalışma içinde idik. Evlerde çalışıyorduk, büro ile bağlantımız hemen hiç olmuyordu. Zaten bir buçuk ay bile geçmeden tutuklandık.

***Serxwebûn*** bu yıllar boyunca, uluslararası emperyalizme karşı Kürdistan devrimini ve sosyalizmin mücadele mevzisi oldu. Oynadığı rol, kesinlikle uluslararasıdır. ***Serxwebûn*** sosyalizme inancı seslendirdi, halkların bağımsızlık ve özgürlük haklarına bağlılığı seslendirdi, bu kararlılığın sesi oldu. Bu saldırı ortamında gazete çalışmasının oldukça zorluklarla boğuşularak sürdürüldüğünü biliyoruz. Zaten o yılların gazetelerine bakıldığında, hem nasıl bir savaş verildiği ve hem de bu savaşı verirken yaşanan bütün zorluklar adeta sayfalardan okunmaktadır.

***Serxwebûn*** çalışmalarına, ben yeniden 1990 sonunda katıldım. İki buçuk yıllık bir cezaevi süreci sonrasında ***Serxwebûn***'la yeniden buluşmak gerçekten müthiş coşku vericiydi. Düseldorf'daki büromuz, artık daha ileri bir teknikle donanmış, daha zengin imkanların doğduğu bir mevzi haline gelmişti. **Berxwedan** çalışmaları da aynı mekanda yapılıyordu. Kütüphanesi, yazı ve fotoğraf arşivi, dizgi ve diğer çalışma odalarıyla daha önce hayalini bile kuramadığımız bir imkandı bu. Ayrıca en güzel, rüya gibi gelen şey, bir muhabir ağının kurulmuş olmasıydı. Kürdistan'ın hemen bütün kentlerinden muhabirlerle kurulan ilişki üzerinden, büroya her gün taze haber akıyordu. 1991 serihildanlarını anı anına ve neredeyse naklen takip ettik. Telefonlarımız neredeyse hiçbir an kapanmadı. Silah seslerini, kitlelerinin haykırışını orada işittik. 1991 Newroz'unun o müthiş kutlamalarının, havai fişeklerinin sesini orda kasete alıp defalarca dinledik. Ve heyecanlı haberleri, ağıtları, imdat diyen sesleri duyduk. Katliamı haber veren sesleri kasetlere aldık. Sofra başında, dizgi başında, artık daktilo başında, ya da toplantı anında telefonlara, Kürdistan'dan ulaşan seslere koştuk. Öğrenciler, işçiler aradı günün hemen her saatinde. ***Serxwebûn***'la konuşmak-tartışmak istiyorlardı. Haberleri sormuyorlardı, tartışmak istiyorlardı. Haberlerin içinde yaşayanlar arıyorlardı, yorumlarını iletiyor ve ***Serxwebûn***'un değerlendirmesini soruyorlardı. ***Serxwebûn*** mücadelemizin sesi olduğu gibi, nabzını da temsil ediyordu.

Bu sürecin çalışmaları içinde Şehit **Mine** yoldaşı saygı ile anmak istiyorum. emekçiliği ve mütevaziliği ile her zaman örnek olan bir arkadaştı. Kireçlenme nedeniyle yaşadığı şiddetli boyun ve bel ağrılarına ve gözlerinin ileri derecede bozuk olasına rağmen, bir gün bile şikayetini duymaksızın, fedakarca çalışmasına tanık olduk hep. Çalışmaya kendini müthiş veriyordu. Gece-gündüz demeden, bazen 48 saat hiç uyumadan, gözünü bile kırpmadan ve hatta yatmamaya çalışarak kendini katılamamış olmaktı. Yıllar geçtikçe, Avrupa'da çalışmak bu nedenle zorluyordu onu. Gerillayı özlüyordu ve gerilla olmak istiyordu. Halkının gerillası olmak özlemiydi. O nedenle dağlara koştu. Haklıydı. Çünkü o, ***Serxwebûn***'da bir emekçi olduğu süre, emeğini hiç esirgemedi ve dağlarda savaşmak dileği dışında kendisi için hiçbir şey istemedi. İsimsiz bir emek kahramanı olmayı her zaman bildi.

1991 Haziran'ında Avrupa'da ayrıldım. Bu bir anlamda da benim için, ***Serxwebûn*** çalışmalarından fiilen ayrılmak anlamına geldi. Çünkü Avrupa'da bulunduğum bütün süreçler boyunca, ***Serxwebûn*** çalışmaları içinde oldum.

Türkiye faaliyetleri içinde tutuklandığım tarihten bu yana, ***Serxwebûn***'u elimize aldığımız anlar çok nadirdir. Birkaç sayısı ancak elimize ulaşabildi. Ama her ulaşan sayı da büyük bir güç ve sevinç kaynağı oldu.

Mücadelemizin basın-yayın imkanlarının dev gibi büyüdüğü bir süreci yaşıyoruz şimdi. TV, radyo, günlük gazete, her dilden dergi ve bültenler ve belki de bilmediğim, bu nedenle de sayamadığım birçok mevziye kavuştuk bugün. Dev gibi olanaklar içinde, büyüme sorunları yaşıyoruz. Olanaklarla birlikte büyüyoruz. Elimize ulaşan bazı sayılarında, bir bu olanakları düşündüm, bir de ***Serxwebûn***'un hâlâ eski görüntüsüne olan büyük bağlılığını. Mizampajı, dizgisi, hatta daha birçok şeyi sanki hâlâ eski ellerce düzenlenmiş. Bu bir yanıyla gerilik gibi geliyor insana. Çünkü daha güzel, bu olanakların da değerlendirilmesi temelinde daha güzel, daha yetkin çıkmalı ***Serxwebûn***, diyor insan. Biçim olarak da daha yetkin, daha çekici bir gazeteyi arzuluyor. Böylesi değerlendirmelere ben de katılıyorum. Ama, içimde bir şey, beni bu eskinin ağır izlerini taşıyan "*ilkel kalma*"ya sanki daha çok çekiyor, daha yakın geliyor. Bir yandan dev olanaklar yükselirken, ***Serxwebûn*** sanki, dünün zorluklarını ve aslında hâlâ yaşanan zorlukları kendi yöntemince, en mütevazi şeklide hatırlatmaya devam ediyor. Maddi olanaklar her zaman bir yanılsama olabilir ve yanılgıları besleyebilir. Ama ***Serxwebûn*** bir çizgidir, savaştır, deneydir, iradedir, karardır, fedakarlıktır, yaratmaktır ve her koşulda mütevazi yaşamayı bilmektir. ***Serxwebûn***, sanki sayfalarında bir yandan da bunları anlatıyor. Hatta bu konuda sözcüklerle hatırlatma yapmadan, hatırlatıyor, öğretiyor.

***Serxwebûn*** tarihi, mücadelemizin tarihidir. Savaş tarihimizdir. Düşünce tarihimizdir. Zaferimizin tarihidir. Emek tarihimizdir. Şehitlerimizin tarihidir. Yaratıcılığımızın tarihidir. ***Serxwebûn***'da çalışmak tarihimizin en onurlu sayfalarında iz bırakmaktır. Bu konuda hiç de mütevazi olmadan, ***Serxwebûn*** faaliyetlerinde görevlendirmiş olmaktan onur duyduğumu yüksek sesle tekrarlamak istiyorum.

Ocak 1998'le birlikte ***Serxwebûn*** da yeni bir mücadele yılının plan hazırlıklarını yapıyor. 1998 zafer yılının yayın planlaması, inanıyorum ki, bugün kadar ki en coşku planlamayı ifade edecektir. Arkadaşlara şimdiden başarılar diliyorum. Yeni yayın yılımızın başarısına küçük de olsa katkılarda bulunmak çabamız olacaktır. ***Serxwebûn***'da çalışan bütün arkadaşları saygı ile, sevgi ile selamlıyorum.

***Serxwebûn*** turnosol kağıdıdır. Yılların rengini bulmak isteyen için ***Serxwebûn***'un sayfalarını çevirmek yeterlidir.

***Serxwebûn***'un 20. yayın yılı, zafer tarihimizin finalini yazma onurunu taşıyacak. Ne Mutlu!

**Bijî Serxwebûn**

# *Çıkarken*

**(Bu değerlendirme 1982 Ocak ayında Avrupa'da düzenli olarak yayın hayatına başlayan Serxwebûn gazetesinden alınmıştır.)**

Yüzlerce yıllık sömürgeci egemenliğin sürekli baskı altında tuttuğu, bağrında, tarihin en ilerici ve en gerici öğelerini içiçe taşıyan Kürdistan'daki toplumsal birim, 1960'lara gelindiğinde dünya çapında tasfiye olan sömürgeler sorununun, Ekim sosyal devrimi ile proletarya devrimlerine bağlanması, 1960'lardan sonra Kürdistan'a giren kapitalizmle birlikte, nihai kurtuluşunun objektif temellerinin de oluşmaya başlaması; 1975'lerden sonra kendi adına örgütlenebilecek duruma gelen Kürdistan proletaryasının, mücadelenin başına geçerek ulusal kurtuluş sürecini başlatmasının etkileri ile birleşince; adeta bir sel gibi, bu gidişe ayak uyduramayan en iyiniyetli çabalar da dahil olmak üzere mücadelenin doğası ile çelişen ilkel ve gerici ne varsa önüne katarak, büyük bir hızla dünya proletarya hareketinin engin denizine doğru akmaya başladı.

Ne varki böylesine zengin bir içeriğe sahip olan Kürdistan devriminin, dayandığı, tarihi, sosyal ve siyasal gerçekler bugüne kadar **PKK Porgamı** ve **Kürdistan Devriminin Yolu** adlı **Manifesto**'da yapılan genel ve özlü belirlemeler dışında ciddi bilimsel inceleme ve değerlendirmelere konu olmamıştır. Yüzeysel yaklaşımlar veya onu kendi sınıf çıkarlarına uydurmak için yapılan yorumlar, ya Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal gerçeklerini çarpıtma ve onu zengin içeriğinden boşaltmayla sonuçlanmış veya toplumsal mücadelede en ufak bir iz bırakmadan, silik çabalar olarak kalmışlardır. Nitekim özellikle 1975'lerden sonra burjuva milliyetçi kılıflara sığmayacak, sosya-şovenizmin iğreti tezlerine takılıp kalmayacak, kısaca sömürgecilikten kaynaklanan gerici düşüncelerin dar kalıplarını çatlatacak kadar güçlenmiş bulunan Kürdistan devriminin doğasını kavramayan sosyal-şovenler ve yerel burjuva milliyetçileri, karşısında dehşete kapıldıkları bu devrimin engin gücünü kendi arabalarına koşmak için, onun dayandığı temelleri, kendi sınıf çıkarlarına göre yorumlayan ciltler dolusu incelemeler ve tezler yazmışlardır. Ama çok değil, 1975'lerden sonra bu çizgiler tarafından yayınlanan dergiler ve broşürler incelendiğinde dahi görülecektir ki, son altı yılda yaşanan pratiğin, gerçekleri karşısında, ileri sürülmüş bulunan sözde görüşlerin önemli bir kesimi belki bugün yazanları bile şaşırtacak kadar açık saçmalıklar durumuna düşmüştür. Daha dün bu akımların temsilcileri ve özellikle de Kürt küçük-burjuva milliyetçileri dergilerinin bir sayfasında sömürgeciliği ve sömürge Kürdistan'ı tarif ederken, diğer sayfasında "*Kürdistan' da parlemento seçimlerinde taktik ne olmalıdır*" sorusunu inceliyorlardı.

Türk burjuvazisine olan sıkı bağlıkları nedeni ile, kendi sınıf çıkarları için dahi ciddi bir mücadeleye atılmayan bu akımlardan, Kürdistan bağımsızlık hareketinin sorunlarına sahip çıkmalarını ve bu hareketli savunmalarını beklemek kendi kendini aldatmak veya mücadeleden vazgeçmek olurdu. Özellikle reformist yerel burjuva milliyetçiliğinin varlık gösterebildiği tek alan olan yayın faaliyetleri incelendiğinde görülecektir ki, sırf kendi örgütsüzlüklerini, programsızlık ve eylemsizliklerini gizlemek için dünya sosyal ve ulusal kurtuluş pratiklerinin ortaya çıkardığı somut gerçekleri bile ustaca çarpıtıp, bunları kendilerine tanık olarak göstermiş olan bu akımların temsilcileri, böylece, Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin ülkemizi ve halkımızı nihai kurtuluşa götürecek olan canlı özünü boşaltmaya çalışmış, hareketimizin özgül pratiğinden söz etmek gerektiğinde ise, bağımsızlık mücadelemizin önderlerine ve onların tarihi eylemlerine, hiç de sömürgecilerden aşağı kalmayan küfür ve karalamalar yöneltmeyi, sürekli bir yöntem haline getirmişlerdir.

Kürdistan devriminin önderlerini, tarihin onlara yüklediği görevleri gerçekleştirmek için gerekli temel adımları atmak yönünde yürüttükleri yoğun çabaları fırsat bilen yerel burjuva milliyetçileri, kökleri çok eskilere dayanan cemiyetçilik ve dergicilik tecrübelerine dayanarak belki tarihte çok ender rastlanabilecek bir tarzda mücadeleye saldırmaya başlamışlardır.

Ortaya çıktığı ve gelişmeye başladığı dönemden bu yana, gerek sömürgeciler ve gerekse sosyal-şovenlerle yerel burjuva milliyetçileri tarafından, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi ve onun önderi PKK hakkında çok şey söylenmiş çok şey yazılıp çizilmiştir. Denilebilir ki, bu güçlerin hemen hepsi, politikalarının ve eylemlerinin merkezine koydukları, bu hareketi ortadan kaldırma amaçlarını gerçekleştirmek için her yolu denemişlerdir. Özellikle son yıllarda, gösterdiği hızlı gelişme nedeniyle, gerek sömürgecilerin, gerekse sosyal-şovenler ve yerel burjuva reformistlerinin manşetlerinden inmez olan bağımsızlık hareketimiz ve PKK, sömürgecilerin gündeminde devletin yapısını değiştirecek bir tehlike olma düzeyine yükselirken; diğer akımların gündemlerinde ise "*anti-PKK' cilik!*" ilkesi gibi biçimlere bürünerek baş hedef durumuna gelmişti.

Bu arada hemen şunu belirtelim ki, dönemin zorlukları ve gerçekleştirilmesi gereken görevlerin ağırlığı ne olursa olsun kendi zengin pratiklerinin sonuçlarını kitlelere mal etmek, Kürdistan devriminin dayandığı temelleri, siyasal hedeflerini ve düşmanın durumunu açıklamak, sömürgeciliğin emperyalist dayanaklarının özünü teşhir etmek ülkemizdeki tarihi ve toplumsal gelişmeleri tahlil ederek halkımıza doğru bilinç götürmek ve gerek sömürgecilerin gerekse yanlış akımların tahribat yapmalarını engellemek için Kürdistan bağımsızlık hareketi ve PKK'nin önderlerini yayın alanında da uygun araçlar geliştirerek onların gerçekleri çarpıtarak kitleleri yanıltmasına fırsat vermemeliydiler.

Ama PKK, yaygın ve sürekli bir faaliyet haline getirmese de bu alanda da üzerine düşeni temel olarak yapmıştır.

1975 sonlarından başlayarak birçokların alelacele, kulaktan duyma ve derme çatma düşüncelerle yayın malzemesi haline getirdikleri Kürdistan devrimine ait tezler esas olarak Kürdistan devrimcileri tarafından ve 1973'lerden itibaren sistemli bir biçimde geliştirilmiş, önce ideolojik bir grubun dayandığı ortak ilkeler, daha sonra da Parti Programı ve Manifesto düzeyine yükseltilip formüllendirilerek, mücadelesine yol gösteren canlı bir rehber haline getirilmiştir.

Örgütlenme ve mücadele alanında da öncelikle, Kürdistan devrimini yönetecek temel birimleri yaratmakla uğraşan Kürdistan devrimcileri yeri geldiğinde sendikalar ve derneklerden de esas amaca hizmet edecek tarzda yararlanmışlardır.

Bu nedenle günümüz siyasal gerçekleri karşısında fazla ileri süremezseler de yerel burjuva milliyetçilerinin "*PKK bu tür faaliyetleri reddeden maceracı bir harekettir*" biçimindeki esasta kendi programsızlık ve eylemsizliklerini örtbas etme amacına yönelik iddiaları tam bir sahtekarlık örneğidir.

PKK'nin, Kürdistan bağımsızlık mücadelesini sahte bir legalizmin batağına çekmek isteyen bu akımlara duyduğu devrimci tepkiyi istismar etmeye kalkan küçük-burjuva reformistlerinin PKK'nin yürüttüğü mücadelenin taktik ve stratejilerinin doğruluğunu kanıtlamış olan bugünkü gerçekler karşısında söyleyebilecekleri hiçbir şey kalmamıştır. Bugün söz söyleme hakkı her zamankinden daha fazla olarak Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin yükünü omuzlayanların ve bu mücadeleyi bugün de en zor koşullar altında, büyük kayıplar pahasına azim ve kararlılıkla sürdürenlerindir. Tarih, sömürgeciler ile Kürdistan proletaryası önderliğindeki bağımsızlık mücadelesi arasında sürmekte olan sıcak mücadelenin erittiği orta sınıf ve tabakalarının ölü doğmuş hareketleri için hükmünü vermiştir ve bu mücadele PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin sömürgeciliği laik olduğu yere kaldırıp atacağı noktaya doğru hızla ilerlemektedir. O halde proletarya önderliğindeki Kürdistan bağımsızlık mücadelesini sonuna dek savunmayı ve zafere götürmeyi varlık nedeni haline getirmiş olan bizlerin, kısa fakat zengin deneylerle dolu mücadelemize dünya halklarının zaferle taçlanmış engin ulusal ve sosyal kurtuluş pratiklerine ve bunları temel alarak geliştirdiğimiz örgüt strateji ve taktiklerimize ve her alanda onurla yükselttiğimiz direniş ruhumuza dayanarak başta sömürgeciler ve uşakları olmak üzere tarihin mahkum ettiği tüm bu güçlere söylenecek çok sözümüz vardır.

Ayrıca smürgecilerin ve yerel gericilerin karanlığına ittiği tarihi ve toplumsal gerçeklerimizi gün ışığına çıkarmak için gerçekleştirmemiz gereken görevlerimiz vardır. Dayatan bu görevlerin üstesinden gelmek için yayın hayatına başlayan ***Serxwebûn*** üzerine düşeni yerine getirmek için elinden gelen her şeyi yapacaktır.

Serxwebûn, Kürdistan gerçeğinin ve bağımsızlık mücadelesinin sesini duyurmak, faşist Türk sömürgeciliği ile ülkemizdeki dayanaklarını teşhir edip bunlara karşı amansız bir mücadele yürütmek, faşist Türk sömürgeciliğinin emperyalist dayanaklarını, emperyalizmin ülkemiz, bölge ve dünya halkları üzerindeki planlarını teşhir edip buna karşı mücadele eden dünya devrimci güçleri ile dayanışmayı güçlendirmek, sosyal-şovenizmi ve reformist yerel milliyetçiliği teşhir ve tecrit etmek, gerek Kürdistan'da, gerekse Türkiye'de sömürgeciliğe ve sömürgeci faşist cuntaya karşı mücadele etmekte olan güçlerin birliğini gerçekleştirmek için tüm imkanlarını seferber edecek ve bu uğurda amansız mücadele yürütecektir.

Fakat açıktır ki Serxwebûn bu görevlerini ancak Kürdistanlı devrimcilerin, yurtseverlerin ve emekçilerin aktif desteği ile gerçekleştirebilir.

Serxwebûn yazı kurulu olarak biz, gerek ülkemizde, gerekse Avrupa'da bağımsızlık mücadelemizin gür sesinin bu alanda da duyurulmasının özlemi içinde olan halkımızın, çağrımıza büyük bir içtenlikle cevap vereceklerine inanıyoruz.

**Not:** Gazetemiz Serxwebûn'un 20. yayın yılına girişi vesilesiyle önümüzdeki aylarda **Serxwebûn özel sayısı** çıkarılacaktır. Bundan dolayı yurtsever halkımızın, devrimci, sosyalist ve demokratların gazetemiz hakkındaki eleştiri, öneri ve değerlendirmelerini bekliyoruz.

**Serxwebûn Gazetesi**

# Güdülerin mülkleştirilmesi

### Apocu Gerçekleşmenin Kaynakları –III

İnsanın içgüdüleri yok mudur? Elbette, memeli hayvanlar sınıfına dahil olan insanın da, bu gelenekten getirdiği içgüdüleri vardır. Uyumak, beslenmek, üremek, korunmak gibi temel içgüdüler, insanda büyük oranda egemendir. Hatta ve hatta, bu içgüdüler, insanın henüz insan olmadığı zamanlarda olduğundan çok daha zayıflamış, yıpranmış, çarpıtılmış ve çoğunlukla tanınmaz hale getirilmiştir. İnsan, hayvanlıktan çıkışın bir gereği olarak, içgüdülerini eğitmiştir. Fakat ilginç olan odur ki, bu eğitim şartlı refleks yoluyla gerçekleşmiştir ve içgüdülerin eğitiminde kullanılan temel araç ise, özel mülkiyettir.

İçgüdülerin eğitimi nasıl sağlanmıştır?

İnsanlar, kendi örgütsel düzenlemelerinde, özgün kurallar, iç disiplinler getirmişlerdir. Örneğin uyuma içgüdüsü, genellikle doğal şartlar tarafından belirlenmesine karşın, insanlar bunu çeşitli durumlara göre değiştirmesini öğrenmişlerdir ve öğretmişlerdir. Hayvanlar için uyumak, beslenmekten artakalan zamanlarında dinlenmek amacındadır. Bunun dışında, içgüdülerin düzeni biyoritmler tarafından belirlenir. Kimi hayvanlar gece uyurken, kimileri bunun için gündüzden yararlanır. Her birinin, kendi vücut yapılarına göre bir düzenlenişi vardır. Hayvanın özellikleri gece beslenmesi için elverişliyse, gündüz uyur. Değilse gece uyur. Fakat insan, bu içgüdüsel özelliği büyük oranda muhafaza etmesine karşın, kendi isteğiyle bazı düzenlemelere gidebilmektedir.

Aynı şekilde açlık içgüdüsü de böyledir. Bazı hayvanlar, çok aç kaldıkları zaman birbirlerini, aynı türden olan hemcinslerini yerler. Daha doğrusu, başka beslenecek bir şey olmadığında, en zayıflarını seçer ve parçalayarak paylaşırlar. Bu özellik bile, belli ölçülerde insanlarda hâlâ egemendir. Zayıfın yenilmesi, insanlarda da geçerlidir. Bugün de, tıpkı hayvanlar gibi, kendi hemcinslerini yiyen insanlara rastlanmaktadır. İlginç olan, hayvan türlerinin büyük çoğunluğu, yaşamak için zorunlu olmadıkça, ölüm tehlikesiyle karşılaşmadıkça, hemcinslerine zarar vermezler. Fakat bazı insan topluluklarında, yamyam kabilelerinde, insan yemek bir gelenek, bir adet, giderek bir zorunluluktur. Aslında, insan topluluklarında bu hemcinslerini yeme özelliği, oldukça köklüdür ve pratik olarak birbirlerinin etinden beslenmeseler de, sonuçta zayıf olanın ezildiği, öldürüldüğü bir yaşayış biçimleri, bir örgütlenmeleri vardır. Bu yasa, neredeyse insanın varoluşuna ilişkin bir yasa olarak kalmıştır.

Açlık içgüdüsü, tıpkı cinsel içgüdü gibi, başlangıçtan bugüne kadar dinsel düşünce ve davranışlara konu olmuştur. Yaşamın sağlanmasının temel araçlarından biri olan açlık güdüsü, sadece insanlara değil, aynı zamanda tanrılara da atfedilmiştir. Hatta, tanrıların beslenmesi için verilen kurbanlar arasında insanlar da vardır. Birkaç yüzyıl önce, Amerika kıtasının yerlileri, güneşin her gün yeniden doğması için, her gün bir insan kurban ediyorlardı. Bu, güneşi beslemenin bir biçimiydi.

Yine, avlanma törensel bir faaliyetti. Av öncesinde ve sonrasında yapılan törenlerde, beslenme olayı kutsanıyordu. Günümüzde de, insan topluluklarının ezici bir kesiminde ekmek hâlâ kutsaldır. Şölenler, davetler, dinsel toplu yemek yeme törenlerinin günümüze kalmış miraslarıdır.

Aynı kutsallığı, insanoğlunun korunma içgüdüsüne de atfetmiş olduğuna değinmeye gerek yok. Tanrılar zaten, temel olarak insanın korunmasıyla yükümlü kılınmışlar, giderek ceza ve ödülü öngören hukuk sistemlerinin de temsilcileri sayılmışlardır.

Cinsellik, esasında bir üreme içgüdüsüdür ve bütün canlı türlerinde, türlerinin devamının sağlanması için gerekli olan bir temel içgüdüdür. İçgüdülerin nasıl eğitildiği ve nasıl bir dönüşüme uğradığı konusunda, üreme içgüdüsünün insanda nasıl bir cinsellik içgüdüsüne dönüştüğünü incelemek çarpıcı olacaktır. Bütün canlılarda cinsellik yalnızca ve yalnızca üreme amaçlı olarak gerçekleşir. Bunun dışında cinsellik yoktur. Hiçbir canlıda zevk amaçlı bir cinsellik içgüdüsünün olduğu görülmemiştir. Ancak üreme dönemleri geldiğinde, hemen tüm canlı türleri, özellikle en karmaşık olanları törensel davranışlar göstererek ve belli kurallar çerçevesinde dişi ve erkek bir araya gelirler. Birleşme olayı bir kez gerçekleştikten ve dişi döllendikten sonra, bir sonraki üreme dönemine kadar beklemek gereklidir. Fakat insanda bu böyle değildir. Öyle ki, insanlarda cinselliğin yalnızca üreme amaçlı olarak değerlendirilmesi, ahlaki bir zaaf olarak değerlendirilebilmektedir. İnsanın bir içgüdüsünü bu kadar değiştirmesinin temelinde yatan gerçek ne olabilir?

Bunun cevabı çok kolay değil veya bugünkü bilgi düzeyimizle fazla mümkün de değildir.

Bilgimiz dahilinde olan şeyler ise, cinselliğin günümüz insanında ve hatta binyıllarca önceden başlayarak, ticari değişimin bir konusu yapılmış olmasıdır. Yani, kadının veya erkeğin mülkleştirilmesiyle bağlantılıdır.

Başlangıç olarak insan türünde, çokeşliliğin egemen olduğunu söylemiştik. Bu evrede, genel olarak birleşenlerin, güç açısından birbirlerine denk olması beklenir. Oysa durum hiç de böyle değildir. Örneğin, kalabalık bir memeli topluluğunda, üremenin gerçekleşmesi için genellikle canlı türü grubunun en güçlü bireyi birleşmeyi gerçekleştirir. Bunun sağlanması için de, kavgalar olur. Birbirleriyle dövüşen erkeklerden galip gelen, üremeyi sağlamaya hak kazanır. Esas olarak bu, doğal yapıları için en uygun olanıdır. Çünkü güçlü ve sağlıklı bireylerin birleşmesi, türün sağlıklı gelişmesi için önemlidir.

Diğer canlı türlerinin bu tarzdaki yaşayış biçimlerine karşın, insan türü neden bu kadar karmaşık yapılanmıştır? Başlangıçta insanın da diğer memeli türleri gibi bir yaşayış biçimine sahip olduğu kesindir. Fakat toplumsallaşmanın başlaması ve ardından onun gelişimi için özel mülkiyetin zorunlu olmasıyla birlikte, içgüdülerin doğallıklarından çıkmaları da zorunlu olmuştur.

Özel mülkiyet, giderek bugünkü ailenin prototipi olan ilk aile olgusunu ortaya çıkarmıştır. Grup eşliliğine dayanan bu aile biçimlerinde, ana henüz yapıcı egemenliğini sürdürmektedir. Çünkü bu türden ailelerde, bir grup kadına karşı bir grup erkek yer alır ve gruplar birbirleriyle evli sayılırlardı. Böylece, bir kadının birden fazla erkek eşi, yine bir erkeğin de bir gruptan oluşan kadın eşi olurdu. Böyle bir durumda babalık kurumunu bir birey değil, bir grup oluşturduğu için, soylar anadan oğula geçer. Fakat bu toplumlarda da, henüz cinsellik bugünkü düzeyde bir güdü haline gelmemiş olmalıdır. Çünkü bu tür grup eşliliklerinde cinselliğin önemli bir güdü olarak önplana çıkması, onun giderek sınırlandırılmasını getirecekti. Bu da, grup eşliliğine son vermeyi gerektiren bir olgu olurdu.

Gerçekte anılmaya değer diğer bazı evlilik biçimleri bulunmaktadır. **Engels**, "*Ailenin, Devletin ve Özel Mülkiyetin kökeni*" adlı eserinde bu evlilik tiplerini uzun uzadıya irdelemiştir. Konumuz açısından fazla gerekli olmadığı için değinmeye gerek yok. Konumuz açısından önemli olan, özel mülkiyetin gelişmesi sonucu, komünal toplumda bireysel yanların öne çıkması ve bireyler arasında bir rekabetin gruplararası rekabete dönüşmesi yaşanmıştır. Gruplararası çatışmaların ortaya çıkışı ve bu çatışmalarda, daha önce avcılıkta yetkinleştiği için erkeğin yeralmasıyla birlikte; erkek, anaerkil toplumun bağrından egemen olan kadına karşı yeni bir güç olarak ortaya çıktı. Avcılıkta uzmanlaşan erkekler birbirleriyle savaşırken, yenilen taraftaki kadınlara ise esir olmak düşüyordu. Gruplar sadece artı ürünlerini karşılıklı birbirlerinin ellerinden almakla kalmıyor; aynı zamanda esir aldıkları kadınları da hizmetlerine koşuyorlardı.

Cinselliğin bir tabu haline gelmesinde bunların tümü elbette etkili olmuştur. Fakat bunlar yalnızca, kadının mülkleştirilmesine ilişkindir. Bunun dışında, cinselliğin hangi yollarla bir zevk aracı haline geldiği çok açık değildir.

Doğanın uyanışının simgelendiği bahar aylarında, kimi toplumlarda neredeyse dinsel bir tören tarzında kadın ve erkek birleşmelerinin topluluğun seyrine açık olarak gerçekleştirildiği görülmüştür. Örnek olarak, Anadolu'da bir mühürün üzerindeki anlatımlara göre, baharın belli günlerinde Hititler, her yıl yeniden seçtikleri bakir kral ve kraliçelerinin çevresinde bir meydanda toplanırlar. Aynı meydanda, bu genç kral ve kraliçelerinin mezarları da kazılmıştır. İki genç, törensel bir hava içinde, topluluğun dinsel bağırışları, dansları, coşkuları eşliğinde birleşirler. Birleşme bittikten sonra, her ikisi taşlarla, sopalarla, kalabalık eline ne geçirirse onunla, yine dinsel bir coşkuyla öldürülür ve hazır mezarlarına gömülürler. Bu türden bir törenle Hititler, baharda toprağı döllediklerine inanmaktadırlar.

Kayıtlara geçmeyen ve cinselliği temel alan başka dinsel törenler de olmalıdır. Bütün bunların açıkladığı en önemli noktalardan biri şudur:

Cinselliğin bir zevk aracı haline gelmesinde, dinsel duygu ve düşünceler sonderece etkili olmuştur.

Giderek tarih içinde cinsellik, özellikle kadın, bir mülkiyet durumuna gelmiştir. Kadının mülkiyet durumuna gelmesi cinselliğin bir doğal amaç olmaktan, soyun sürmesi için gerekli bir olay olmaktan çıkarak, bir zevk aracı haline gelmesiyle ilintilidir. Bir şey eğer zevk veriyorsa ve yaşamak için zorunlu ise, bir şey güç yoluyla elde edilebiliyorsa ve yitirilebiliyorsa, özel mülkiyetin varolduğu koşullarda o şeyin metalaşmaması mümkün değildir. Kesinlikle bir mal haline getirilir ve pazarlanır. İnsanoğlunun bütün güdüleri, tarih boyunca pazarlamaya konu olmuşur. Cinsellikten başlayarak beslenme ve korunma güdülerini doyuma ulaştıran nesnelerin tümü, alınıp satılabilmiştir. Bugün hâlâ bu durum, ticaretin cenneti olarak kabul edilen toplumda, en yaygın ve pervasız biçimler altında sürdürülmektedir.

Şu halde, insanoğlunun güdülerinin hayvanlardan farkı, onun bunları eğitmiş olması ve onlara pragmatik yaklaşımın çok ötesinde törensel bir hava kazandırmasıdır. Gerçi bu törensel olma durumu, insanın dışındaki diğer canlılarda belli ölçülerde vardır. Fakat bunların tümü, kesinlikle üremeye, korunmaya, yaşamın doğal sürdürülmesine yöneliktir ve dolaysızdırlar. Nesilden nesile, öğretilmeleri için hiçbir kurum olmaksızın yaşam içinde aktarılırlar veya çoğunlukla aktarılmalarına gerek kalmaz. Hayvanlar bu davranış kalıplarını doğuştan genlerinde taşırlar.

İnsanlığın ilk okulu, aile kurumudur. Güdülerin eğitilmesi de ilk olarak bu kurumda gerçekleştirilir. Genel olarak bu eğitim, güdülerin pazarlanmasına yönelik olarak gerçekleştirilir. Özellikle, cinselliğe ilişkin namus kavramının göreli olarak sonderece etkin olduğu kimi toplumlarda, bu durum sözkonusu güdülerin pazarlanmalarının en üst düzeyini göstermektedir. Bu konuda ne kadar çok tabu oluşmuşsa, pazarlanma da o denli köklü bir ilişki olmuştur. Sonuç, tahmin edileceği gibi, kadın ya da erkek ayırımı yapılmaksızın, fahişeliktir.

Cinsellik kurumunun bu kadar köklü bir etkide bulumasının temel nedenlerinden biri, demek ki, onun mülkleştirilmesinden, zevk aracı olarak pazarlanmasından kaynaklanmaktadır. Hiçbir şey, insanın kendisini mülk olarak değerlendirmesinden daha düşürücü olamaz. Hiçbir şey, mülk haline gelme durumu budur, insanı temel amaçlarından uzuk tutamaz. Sadece satanalan değil, temelde ticari bir ilişki biçimi olan bu tarz bir ilişkiye dahil olan herkes, mülkleşmiş demektir.

Genel olarak mülkleştirme olgusu dışında, insan güdülerinin eğitimi mümkündür, gereklidir ve insanın insan olmasıyla ilintilidir. İnsan oluşun temelinde, toplumsallaşmanın temel bir dayanağı olarak, güdülerin kişisel birer ihtiyaç olmaktan çıkarılması yatmaktadır.

**"İnsanoğlunun bütün güdüleri, tarih boyunca pazarlamaya konu olmuşur. Cinsellikten başlayarak beslenme ve korunma güdülerini doyuma ulaştıran nesnelerin tümü, alınıp satılabilmiştir. Bugün hâlâ bu durum, ticaretin cenneti olarak kabul edilen toplumda, en yaygın ve pervasız biçimler altında sürdürülmektedir."**

# Ölümün ötesine yürüyüş

Güney toprakları insanlık tarihinin en görkemli, en kutsal bir savaş yılını tanık olmakta Hain KDP güçleri bütün cephelerde halk kurtuluş ordumuz tarafından bozguna uğratılmaktaydı. Faşist Türk sömürgeciliği bu gelişmelere müdahale etmek, Güney'de adım adım gerçekleşmeye doğru giden devrim dalgasının önüne geçmek ve ihanetçileri bu durumdan kurtarmak için 23 Eylül'de tekrar Güney'i işgale yöneldi. Türk sömürgeciliği bu harekatı "*Şafak Operasyonu*" olarak tanımlıyordu. Özellikle Avaşin-Zap-Metina hattında operasyon güçlerini yoğunlaştırmıştı. Bu harekatın en önemli hedeflerinden biri de Avaşîn sahası olarak belirlenmişti.

Avaşîn'de bahardan beri yürütülen savaşta hainlere büyük darbeler vurulmuş, savaş süreci boyunca otuza yakın arkadaş yaralanmıştı. Ve bu yaralıların çoğu saldırı esnasında mevzilerini bırakıp kaçan hainlerin döşedikleri mayınlara basarak ayağını kaybeden arkadaşlardan oluşmaktaydı.

Yıl boyunca Avaşîn-Barzan cephesinde çok şiddetli geçen savaş sonucu, otuza yakın arkadaş savaş dışı kalmışlardı. Hemen hemen çoğu ya bir saldırı esnasında mayına basmış, ya mevziye hücum ederken düşmanın açtığı karşı ateşte bacağından kurşun yarası alarak kemikleri kırılmış, ya da eylem sonrası geri çekilme anında ansızın düşen bir havan topunun parçalarıyla yara almış arkadaşlardan oluşmaktaydı.

Ama tarih gösterecekti ki mücadele bitmemişti ve her şeye rağmen umutla, azimle yaşamaya, savaşmaya devam edeceklerdi. Avaşîn hastanesinde bir-iki arkadaş dışında bütün arkadaşların yaraları iyileşmiş ve yavaş yavaş yeni yaşama, yeni yürüyüşlere tek ayakla da olsa alışmıştı arkadaşlar.

Çukurcalı takım komutanı **Xebat** heval bahar sürecinde Çukurca merkezinin yakınında bulunan düşmanın tuttuğu bir tepeye saldırmış, geri çekilme esnasında düşmanın havan atışlarına hedef olmuş, hem bacağı, hem kolu sakat kalmıştı. Olgun, alçakgönüllü ve dürüstlüğü ile bütün yoldaşların sevgi ve saygı duyduğu bir arkadaştı. Bacağını ve kolunu kaybetmişti, ama bunu kendisi için hiçbir zaman engel olarak görmüyordu. Yanıbaşındaki **Küçük Kadir**'e sürekli yoldaşça şakalarla takılırdı.

Kadir onaltısına daha yeni girmişti. '93'te daha oniki yaşındayken mücadeleye kendi isteğiyle katılmış Yüksekovalı bir arkadaş. Ailesi arkadaşların yanına gelip Küçük Kadir'i almak istemişler. Bunun üzerine arkadaşlar, "*kararı Kadir arkadaş versin, kalmak istiyorsa kalır, gitmek istiyorsa gider. Ancak bunu kendi iradesiyle belirlesin*" derler. Küçük Kadir ailesinin bütün istemlerine rağmen tavır koyup, "*artık dönmeyeceğim*" der. Yaşının küçüklüğüne rağmen Küçük Kadir en zorlu süreçlerden ve sınavlardan geçer. '94 baharında Çukurca alanında kendisinin de içinde bulunduğu birlik düşmanla çok şiddetli bir çatışmaya girer. Bu çatışmada yedi arkadaşı şehit düşer. Kadir heval çatışma alanında düşmanın içinde üç gün boyunca gizlenir. Yaralıdır, ama direnir ve düşman çatışma alanından geri çekildikten sonra aradaşlara ulaşır ve böyece kurtulur.

Henüz gencecikti, 16'sına daha o yıl basmıştı, ama mücadele ona o kadar şey öğretmişti ki, yaşadıkları bir tarih kadar dolu doluydu. Ve en son Barzan alanında hainlere yönelik gerçekleştirilen bir eylem anında mayına basarak sol ayağını kaybetmişti. Ama her şeye rağmen, o yaşına rağmen Küçük Kadir, Avaşîn hastanesinin neşe kaynağıydı, hastanenin gülüydü. Umudu, coşkusu, morali ve eksik olmayan gülüşü ile bütün yoldaşlarının sevinç kaynağı olmuştu.

**Baran** Serhatlıydı, 92'de katılmıştı gerillaya. Kurêjahro'da hainlere yönelik gerçekleşen bir baskında saldırı kol komutanlığı yapmış, mevzileri ele geçirdikten sonra ayağında mayın patlamıştı.

**Koçer** Küçük Güneyli'ydi. Zap alanında da arazide bulunan düşmana karşı yapılan saldırıda mayına basmış ve yaralanmıştı. Ve **Karker, Ferhat, Welat**, **Ekin** daha birçok arkadaşın durumu aynıydı.

Operasyon alanın tümünü tutmadan birkaç gün önce iki grup halinde yaralı arkadaşlar Avaşîn suyunun her iki yakasına saklandılar. Bir grup arkadaş suyun güney yakasına yerleştip saklanırken, Xebat, Baran, Kadir, Karker, Welat, Koçer, Sîpan, Ekin, Songül, Jiyan ve birkaç arkadaş daha suyun Kuzey yakasında Avaşîn suyununun hemen önünde vadi boyunca üç grup halinde saklanmışlardı. Avaşîn vadisi kuzeyden faşist Türk ordusunun ilerlemesi, Güney'den de binlerce hain destiğinde operasyonun üçüncü günü bütünüyle kuşatılmıştı. Bütün cephelerde ilk iki gün boyunca yoğun çatışmalar yaşanmış, birçok noktada pusularda vurulan düşmana önemli kayıplar verdirilmişti. İkinci günün akşamı Türk ordusunun uzun süreli alanı Güney'den hainlerin desteğiyle de tutmak istediği anlaşılınca, hemen üzerine güçlerimiz cephe savaşı yerine gerilla düzenine geçmiş, savaş birliklerimiz Avaşîn vadisini bırakmışlardı.

Türk ordusu oldukça hazırlıklıydı. Darbe yiyen birlikleri ilerletmekte zorlanıyor. Gün boyu uçak ve kobralar alanı bombalıyor, onlarca skorsky helikopterlerle alanın stratejik noktalarına, özellikle Avaşîn ve Basya sularının birleştiği "*üçgene*" indirmeler yapılıyor, faşist sömürgeciliği imdadına çağıran Güneyli hainler bu helikopterlerle sabahtan akşama kadar alana taşıyorlardı.

Yaralı arkadaşların bulunduğu Avaşîn vadisi hem Kuzey'den, hem Güney'den Türk ordusu ve binlerce peşmerge tarafından kuşatılmıştı. Daha önce alınan karar doğrultusunda bütün gruplar uyarılmış, hiç kimsenin gündüz hareket etmemesi, gizliliğin mutlaka uygulanması gerektiği bütün arkadaşlara belirtilmişti. Düşman saflarımızdan kaçan hainler aracılığıyla bilgi almış Avaşîn suyu çevresinde hastanenin varlığı hakkında bilgisi bulunduğu için bu hat üzerinde özellikle duruyordu.

Alan kuşatma altındaydı, ancak düşman tam olarak bulunduğumuz noktaları tespit edememişti. Xebat ve Cenk arkadaşla birlikte üç kişilik bir grup olarak suyun ağzında kendi çabamızla bulduğumuz kaya oyuklarında onar metre aralıklarla tek tek gizlenmiştik. Xebat hevalin bulunduğu yer ben ve Cenk arkadaşın arasındaydı. Düşman vadiye inmiyordu, sabahtan akşama kadar vadiyi, su hattını izliyor, ancak herhangi bir görüntü alamıyordu. Akşamları iyice karanlığın çöktüğünü anladığımızda usulca dışarı çıkıyor, suyun ağzındaki kayalara tutunarak Xebat hevalin yanına gidiyorduk.

Bir akşam fısıltı sesiyle sohpet ederken şunu söylemişti Xebat heval: "*Mutlaka kurtuluş olacak, buradan kurtulursak ilk yapacağım iş gidip Küçük Kadir'e sarılacağım, onu ve diğer bütün yoldaşları çok özledim.*" Evet, bu sözler onunla konuştuğumuz son konuşmalardı. Ama biz her şeyden habersiz mutlaka kurtulacağımıza olan inançla o akşam son kez birbirimizle konuştuğumuzu nereden bilebilirdik...

Kuşatmanın 13. günü açık hareket eden hafif yaralılar ve hastalardan oluşan ve yürüyebilen bir grubumuzun yerini düşman gözcüleri tespit etmiş, bu grubun bulunduğu noktaya baskın yapmış ve grubun bütününü teker teker teslim almışlardı. Ve bu grup bütün yaralı arkadaşların yerini biliyordu.

Kuşatma altında bulunduğumuz 15. günün sabahı teslimiyetten iki gün sonra düşman şafakla birlikte beş koldan Avaşîn vadisine doğru inmeye başladı. Bu harekatı Türk subayları yürütüyor, ikibini aşkın peşmerge aktif olarak katılıyordu.

Tarih 13 Ekim! Teslim olan hainler düşman gücünün önünde ilerleyerek en başta bayan arkadaşların bulunduğu gruba yöneldiler. **Ekin** arkadaş hava saldırısında yaralanıp, bacağını kaybetmiş ve yanında silah arkadaşları, can yoldaşları **Songül** ve **Jiyan** yoldaşlar bulunuyordu. Düşman sağ yakalamak için ileri atıldığında Songül ve Jiyan hevallerin mermilerine hedef olmuş, bir hain komutan ve birçok hain vurulmuştu.

Songül ve Jiyan hevaller son mermilerine kadar çatışarak bir saat sonra can yoldaşları Ekin hevalle birlikte şehadete ulaşmışlardı. Bir saat süren çatışmadan sonra düşman yaşadığı bozgun ve kayıpların öfkesiyle şehit düşen arkadaşların cenazelerini parçalamıştı.

Ve sıra diğer gruba gelmişti. Teslim olan hainler diğer grubun da yerini biliyorlardı. Düşmanı buradaki arkadaşların üzerine getirdiler. Peşmergeler, Kürtçe "*teslim ol*" çağrıları yapıyorlardı. Yoldaşlarımızın bedenleri sakattı, yürüyemiyorlardı, kuşatılmışlardı. Ama bütün dünya orduları da üzerlerine gelse satın alamaycakları, dize getiremeyecekleri bir şey vardı: Devrimci yürekleri! Teslimiyete yer yoktu. Ve yanlarında taşıdıkları bombalarla kendilerini sonsuzluğa, ölümün ötesine taşıdılar. Önce Ferhat, Koçer, Welat, Sîpan. Sonra Küçük Kadir, Baran ve Karker hevaller.

Direniş devam ediyordu. Düşman hiçbir yoldaşımızı teslim alamamıştı. Teslim olanlar, "*yakınlarda bir grubun daha bulunduğunu ancak yerlerini tam bilmediklerini*" söylüyorlardı. Saat onbire doğru bulunduğumuz yere geldiler. Ve yüzlerce peşmerge su hattını karış karış aramaya başladılar. Yoldaşlarımızın direnişi karşısında ürkmüşlerdi. Sesleri insan sesi gibi değildi, hayvanlaşmışlar, panik içinde rastgele sağa sola ateş açıyorlardı.

Uzun bir arama sonrası Xebat hevali bulmuşlardı. Ve yıllar da geçse unutamayacağımız o görkemli militanca direniş gözlerimizin önündeydi. Xebat heval, ben ve Cenk arkadaşın bulunduğu yerleri biliyordu. Xebat heval silahsızdı, bunu anlayınca hainler üzerine saldırarak O'nu bulunduğu yerden çıkardılar. Hainler Kürtçe sürekli olarak "*kaç kişi olduğumuzu, grubun diğer üyelerinin nerede olduğunu, konuşmazsa kendisini öldüreceklerini*" söyleyip, küfür ve tehdit savuruyorlardı. Buna karşılık Xebat hevalin tavrı netti: "*Ben yalnız başımayım, benden başka kimse burada yok*" diyordu.

Sözlü sorgulamadan sonuç alamayacaklarını anlayan Türk subayının talimatları doğrultusunda bu kez işkenceye başladılar. Onlarca hain Xebat hevalin üstüne çullandı, dövdüler, sakat bacağını ve kolunu tekrar kırdılar. Ama Xebat artık susmuştu, konuşmuyordu. Bu direniş karşısında öfkesinden kuduran Türk subayı ve hainler bütün vahşi yöntemleri uygulamalarına rağmen, Xebat hevalin direnişi karşısında yenilmiş, yorgun düşmüşlerdi. Dayanılmaz acılar içindeydi Xebat, ancak her şeye rağmen yoldaşlarının yerini söylememeye yeminliydi.

Yarım saat boyunca yapılan işkencelerden sonuç alamayan düşman subayı sonunda "*bunun konuşmaya niyeti yok, bu da diğerleri gibi. Bekletmeden bunu da arkadaşlarının yanına yollayalım.*" Talimat netti. Onlarca hain namlu birlikte çalıştı. Ve Xebat heval artık Küçük Kadir'e ve diğer yoldaşlarına kavuşmuştu. Yiğitçe direnerek şehadete ulaşmıştı. Düşman Xebat hevali katlettikten sonra vadiden çekilmişti.

Henüz onaltısında Kadirlerin, Xebatların, Baranların, Ekinlerin, onbir yiğit yoldaşın ölümsüzlüğe yürüyüşünü unutmayacağız.

Kahrolsun ihanet!

Anıları mücademizde yaşayacaktır!

***Silah arkadaşları adına Seyit Rıza***

---

Benliğimde bütün çağlar kapatıyor
zamanlarını
yeni bir çağın çanları çalınıyor
yüreğim darmadağın
kuşatma altındaki bir ordu gibi
inanılmaz
olamaz
larla sallanan duran
bir kayık sarhoşluğunda
"dur!"
bütün kalabalıklar dağılın birden
yerini yıldızsız bir gökyüzü
yalnızlığına bırakın
ellerim tetikte
silahım anti-emniyette
bütün ölümler karşımda
kıpırdama
kararım kesin: Şartsız İdam
ey çağ!
başlamadan bitirdin
çağdaşlarını
öyle ise mağdur değil
suçlusun yıkıl!
şiirli uykular yüklendi gözlerime
döndü okyanuslardaki fırtınalar
gibi kalabalık kabuslara
ey yaşam
uyanırsam
acı çektirmeyeceksin, söz ver
yoksa kabuslarımla baş başa kalayım
şiirli, çığlıklı
ancak sonunda
gerçek dışı
göç yolları değil
ne tüccar kervanı
ne gelin adayı
aysız gecede
karanlıktan ürkmeden
yürüyenler
umut/zafer/özgürlük
savaçıları
yüyürün
kara geceler engel değil size
sinsi düşman
yatsa da pusuda
ölmeyeceksiniz
ölmeyin!
karartmayın
sorma
bütün sözleri söylendi bu çağın
söz uçar
sessizlik kalır geriye
şehitlerin yağmur altındaki
cesetleri kalır
sorma
anlatmaya gücüm yok
konuşmak öldürüyor insanı
ey içimdeki telaşlı çocuk
acele etme
durmuyor dünya
daha yaşanacak çok
zaman var
acıya da, kedere de
istemediğin kadar yer var
ey içime sığmayan heyecan
ateş yüklü
kızgın saç
soğut kendini, sihir bitti
ölüleri çoğalıyor halkımın
gittikçe hızlanan yağmur gibi
yetişemiyor hiçbir şey
çaresiz, altında sırılsıklam ağlayarak
katılaksın yağmura
kara bir hançer saplandı omuzumuza
kardeşten değil,
kalleşten
yüzyıllar boyu kucağında
ihanet büyüten
sorma
kelimeler anlamsız
sihir kaf dağının ardındaki
o güzel ülkede
orada gökyüzü
yerden daha büyük
orada ay ve yıldız
efsaneleriyle
büyür çocuklar

her sabah değişe dururken bulutlar
ve ay tutulmasıyla
yükselirken,
bütün okyanuslar
sen beton kentte
beton yüreğinle
anlayamazsın/sorma
boşuna
kelimeler yalanlıyor her şeyi
az sonra geçecekler
aldatıcı geceden
sırt çantalarında
tuz ve saç ekmeği
kurutulmuş dağ çiçekleri
hatıra defterleri
ve sararmış eski yoldaş resimleri
bütün hatıraları ve düşlerini
gece bırakarak,
ağaçların utangaçlığını geçerek,
süzülüp gittiler
kapkara gecede
patlayan ışıldak
Işıl ışıl değil, ölüm saçan
hey ışıldak,
dön de arkana bak
ölüm seğirtiyor kıpırdama
güneşi ve yıldızları utandıra
utandıra
dolunay kararta kararta
parlayarak geliyor
ışıldak
vücudumda parlayan alçak
dön de arkana bak
kan kusuyor ışıldak
ölmeyin
yasınıza gözyaşı ayırmadık
Dicle ve
Fırat'ın sularını
döktük ardınızdan
yolunuz açık ola
kekik açık ola
kekik kokulu dağlarımızda
hayır ola
sakın ha
ölmeyin
acıya ayıracak gözyaşlarım tükendi
şimdi yalnız sevince dökülür
ırmaklarım
akma
dur

16 Ekim 1997/ **Sarya**

# Tarihe gömülmüş zamanların peşindeki militan

## Partimiz Merkez Komite üyelerinden Harun yoldaşın 1987 yılında kaleme aldığı günlüğü



*Baştarafı 24. sayfada*

Hele hele ara çözümleri esas alma kısa sürede tıkanmalarla kabul etmeyi yani bununla başbaşa kalmayı kabul etmek anlamına gelir. Eskinin tekrarına düşmek veya eskiyi aşmak böylece olanaksızlaşır. Dolayısıyla kısa süreli de olsa pratiği sınarlamayı göze alarak soruna köklü yaklaşmak en doğrusu.

Bugün gazete –*Peşmerge*– üzerine konuştuk ve yeni sayının konularını tesbit ettik. III. Kongre'yi değerlendiren bir yazı yazacağım. Konular tesbit edilirken arkadaşların zorlandığından bahsedilebilir. Daha çok arkadaş yapısının önünü açacak konulara ağırlık verilmesi açık. Fakat bakıldığında en çok işlenen konular en çok da hataya düşülen konular oluyor. Bu açıdan görülen o ki sorun bilmeme değil, esas olarak da bilip uygulamama veya sorunları salt bilgi düzeyinde ele almadır. Parti Önderliği'nin "*uygulama, uygulama, uygulama diyoruz*" tarzındaki belirlemesinin önem ve anlamı çok iyi ortaya çıkıyor.

Gelişimizden beri adeta elimizi-kolumuzu bağlayan bir durum da İranlıların yaklaşımıdır. Bulunduğumuz sahadaki denetim gücü görüşme bahanesiyle sürekli bizi oyalayıp duruyor. Öğrendiğimiz birçok yalkalaşımları Arap politikasının tipik yöntemlerini andırıyor.

### Gerekçecilik kişiyi sürekli yanılgılarla yaşatmak demektir

*12 Ekim 1987*

Sorunlar adeta arkadaşları takımış, durdurmuş. Cemal yapımızla kötü oynamış. Hele hele III. Kongre sonrası bunların yaşanması durumu daha da ağırlaştırıyor.

Evet tasfiyeciliğin yaptıkları çok açık ve partimiz bunun üzerine gidiyor. Fakat hemen aradaş yapımızın bunun karşısındaki durumu geliyor akla. Karşılaştığımız tek tük arkadaşlarda bile kendini sınırlama, yeterince sorumluluk duymama çok rahatlıkla anlaşılıyor. Örneğin bir arkadaş çok rahatlıkla "*şu bana şöyle yaptı, böyle yaptı vb.*" diyebiliyor. Ama bir militan olarak netleşen, herkesi aydınlatan parti ortamında kendisinin buna karşı ne yaptığını ise hiç görmüyor.

Gerekçecilik kişiyi sürekli yanılgılarla yaşatmak demektir. Ve insan isterse çok yalın gerçekleri tersyüz etmek için bile gerekçeler bulabilir. Öyleyse sorunları kendimize değil objektif gerçeklere sorumluluk ve görevlere göre yorumlamamız kaçınılmazdır. Kendi kafamdan geçirdiğim ve kendi kendime sorma ihtiyacı duyduğum bir nokta ise şu: Acaba diğer arkadaşlar yaşanan bu olumsuzluklardan ve en azından önceden bile anlaşılan kaçışlardan kendilerini ne kadar sorumlu hissediyorlar? Ve bunun ışığında doğruyu yapmaya ne kadar hücum ediyorlar. Kişi eğer doğruyu uygulamıyorsa, yaşamı bir bütün olarak devrimcileştirmemişse mutlaka ve mutlaka olumsuzluklardan etkilenecektir. Yani düşmanın resmi temsilcileri de olabilir, bizimle oynayabilirler. O halde sorun burada başkalarının bizimle oynamak isteyip istememeleri değildir, tersine sorun bizim oynanılacak insanlar olamamamız, eğer bu konumdaysak da hızla bundan sıyrılmamızdır. Tasfiyeciliğin, her türlü düşman saldırılarının boşa çıkarılması veya bunların panzehiri partimizin doğru devrimci militanlığıdır.

Bu alandaki güçle hâlâ görüşme sağlamış değiliz. Anlaşılan bir oyalama taktiğinin gündemde olduğudur. Bunun sonucu yine bir bekleyiş içindeyiz. Önümüzdeki görevler daha fazla burada bekleyemeyeceğimizi gösteriyor.

Dün fotoğraf çekmeye gitmiştik. Gittiğimiz fotoğrafçıda nice arkadaşlar fotoğraf çekmişti. Bunlardan biri de şehit Mazlum –**Vahap Çolak**– yoldaştı. O canlı yiğit duruşuyla çektirdiği fotoğraf Kürdistan'ı süsleyen bedeni kadar fotorafçının camekanını da süslüyordu.

Tartışmalarımız sonucu Kars grubunun dışarıya çekilip bu sürece tabi tutulması bunun yerine dar birimin iki aylık bir harekat düzenleyerek olabilecekleri, savaşçıları alıp geri dönmesi uygun görüldü. Sanırım en doğrusu da bu olacak. Köklü bir eğitimle '88'e yönelmek kazanımlarımızı bir hayli yükseltecektir.

### Gönüllü hapis

*13 Ekim 1987*

Urmiye'de evdeyiz. Dün Halil arkadaşın gelmesiyle beraber bu sabah Ebubekir arkadaşla ayrılıp Kars grubuna gittiler. Arkadaş orayı düzeltip gelecek.

Yine bugün öğleyin Ahmet ve Mustafa arkadaş Yekiti'yle öngörüşme için gittiler. Gelişen mücadelemiz tüm diğer sahte güçleri çılgına çeviriyor. Çünkü kendi çürümüşlükleri tüm çıplaklığıyla açığa çıkıyor. Böyle olunca da kudurganlaşıyorlar. Kudurganlıklarına karşı partimizin kararlı tavrını görünce de deyim yerindeyse paçaları tutuşuyor. Şimdi IKP vb. gibi bunun en somut örneğini Yekiti oluşturuyor. Görüşme talepleri de bunun bir sonucu olarak gündeme geldi. Yeniden sahte dostlukları mı isteyecekler? Ne olursa olsun bunlarla taktik ilişki geliştirmek dönem açısından bize yarar sağlayacaktır.

Arkadaşlar kış koşullarından bahsediyorlar. Benim ise söyleyeceğim bir şey olmadığından dinlemekle yetiniyorum. Zorlukları yeneceğime inancım fazla. Belki yetişme koşulları vb. dezavantaj sayılabilir. Ama inanç olduktan sonra bunların önplana çıkacağını sanmıyorum. Diğer yanıyla birçok düşmanla boğuşmanın zorunluluğu daha iyi anlaşılıyor. Doğayla, kendi geriliklerimizle, sömürgecilikle boğuşmaksızın Kürdistan'da adım atmak bir hayli zor. Şunu da belirtmeliyim ki, kişi olguların dışında kaldı mı, seyirci olmakla yetindi mi en basit işten bile ürker veya zorluk çeker. Fakat işin içine girdi mi alışma, kaynaşma ve o işi yaşamın bir parçası olarak görme pek zor olmuyor.

Birkaç günden beri evdeyiz. Böyle kapalı kalma insanı epey sıkıyor. Zaten buranın verdiği yer adeta gönüllü bir hapis gibi. Yusuf arkadaşla bugün biraz dışarı çıktık. İnsan hareketsiz kalınca uyuşukluk çöküyor. Bunun için de biraz gezmek iyi oluyor. Evden ayrılınca zaten uyuşukluk diye bir sorunum da olmayacak.

Bugünlerde TC basınında net olmayan, muğlak haberler veriliyor. Şırnak'ta üç, Bingöl'de ise dört kayıbımızdan, kendilerinin ise yirmialtı kaykıplarından bahsediliyor. Anlaşılan o ki –son genel valiliğin diğer valilerle yaptığı toplantıyla da– sömürgeciler kışın yeni imha planı dayatacaklar. Dolayısıyla da güçlerimizi korumak önemli.

### Kızıl güller

*14 Ekim 1987*

Yeni bir haber yok. Tüm arkadaşlar evde çalışıyoruz. Bugün İranlıların Bayramı Kerbela'da Hüseyin'in ölümünün 40. günü oluyor. Aslında bayram değil, yas. İnsanlar caddede birbirlerine zincir vurarak bugüne anlam veriyorlar.

Parti Önderliği'nin Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki yaptığı son konuşmalar üzerine çalışıyorum.

Kamptan arkadaşlar gelmiş. Kışa hazırlık amacıyla erzak alacaklar. Çünkü kışın yollar kapanıyor, yağan kar metreleri bulabiliyor. Kışı sağlıklı atlatmanın önemi büyük, yoksa arkadaşların güçten düşmesi içten bile değil. Güçten düşülünce de bahara iyi çıkış zor olur. Bunun için önceden hazırlıklı olmak gerekiyor.

Güneyilerden bir arkadaş –Hasan– gelmiş. Arkadaşlar genel şeyler üzerine konuşuyorlar. Daha sonra şehit arkadaşlardan bahsetti. **İmam Hüseyin Bilgin**'den **Bedran** yoldaşa kadar birçok şehit arkadaşla beraber kalmış. Arkadaşların özelliklerinden oldukça etkilenmiş. Adeta anlata anlata biterimiyor. Her biri birer abide olarak vatan toprağını kanlarıyla suladılar. Şimdi ülkemin en değme bahçelerinin en kızıl gülleridir onlar. Hasat zamanı gelğinde daha çok su ister dört bir yana kök salmak için bu kızıl güller. Oluk oluk akıyor su. Çorak kalmayacak kızıl güllerle bezenen bahçemiz. Yürüyoruz önde kızıl güllerle bir ordu olarak düşmanın üstüne üstüne.

### "Botan'da sızmalara dikkat edeceksiniz"

*15 Ekim 1987*

Urmiye'de birinci haftamız doldu. Hâlâ pek bir girişimde bulunmuş değiliz. Kapsamlı bir çalışma var önümüzde, fakat yapının dağınık olması, kışın kapıda olması bir hayli işi zorlaştırıyor. Ne pahasına olursa olsun görevleri başarmak zorunlu. Başarılmadı mı, mevcut yapıyla yüründü mü pratiğe başarısızlığı kendi elimizle yaratmış ve onaylamış olacağız. Bu da kendi kendimizle beraber başkalarını da düşürmek demektir

Köyden yeni haber geldi. Uludere'den arkadaşlar gelmiş. Gelen haberler bizi derinden sarstı. Uludere'de **Erdal** ve **Zeki**, Çukurca'da ise **Şerif** arkadaşlar şehit düşmüş. Üç yönetici kadro arkadaşın şehit düşmesi oldukça ağır geliyor. İnsan sindiremiyor içine. Niye hep yönetici arkadaşlar? Bana öyle geliyor ki bu şehadetlerde komplo kokusu var. Gelirken Parti Önderliği "*Botan'da özellikle sızmalara dikkat edeceksiniz*" demişti. Bu doğrultuda düşündüğümde son şehadetlerde buna büyük ihtimal vermekteyim. Sanki yeni bir Agit olayıyla karşı kaşıyayız. Düşmanın kendinden oldukça emin tarzda konuşmasının nedeni de bu olabilir. Büyük olasılıkla düşmanın komploları gündemdedir.

Diğer yandan Şexmus olayı tek başına ele alındığında basit bir düşkünlük olarak değerlendirilebilir. Fakat genel gelişmeler içerisinde ele alındığında, uygulamaları gözönüne getirildiğinde hiç de öyle değil. Belli arkadaşlar etkisizleştiriliyor. İstediği tipleri öne çıkırıyor. Bulunduğumuz alandaki güçle ilişkileri kesmek istiyor. Önünde engel olarak gördüğü arkadaşları değişik alanlara gönderip etkisizleştirmek istiyor. Tüm bunların üzerine de Parti Önderliği'ni yanıltmaya çalışarak alana müdahaleyi engellemek istiyor. Tüm yapılanlar sadece bir bayan için olabilir mi? Hayır, böyle bir şeye hiç de inanamıyor ve ikna olamıyorum. Bu alçak yapıyı partiden soyutlayarak üzerine oturup TC'ye teslim etmek amacındaydı. Bunu başaramayacağını anladığı anda ise kaçma yolunu seçti. Bu düşünce gittikçe bende kesinlik kazanıyor. Ve sadece bu Şexmus alçağıyla da sınırlı değildir. Kesinkez bağlantıları sözkonusudur. Hemen Sarı Cemal akla geliyor. Başka ortakları da olan bir koalisyon mu? Büyük ihtimalle böyledir.

Örgüt faaliyeti asgari düzeyde görevleri omuzlayabilen çekirdeklerle yürütülebilir. Yani kimin ne yapacağının pek bilinmediği bir ortam provokasyon ve komplolara her zaman açıktır. Kim ne kadar yük omuzlayacak, ne kadar yürüyecek, ne kadar yürüteceğiz? Bu sorular uygun cevaplarını pratikte bulmadığı müddetçe tehlike süreklidir. İşte yapıda şimdiye kadar yapılmayan da budur. Yapımız netleşmiş değildir. Neredeyse çoğu birbirine güvenmiyor, birbirinden şüpheleniyor.

Birçok unsur bırakılım yük omuzlamayı, habire partinin omuzlarına kendini ağır bir yük haline getirerek biniyor. İşin garip tarafı bu da –hoşnutsuzluklara rağmen– kabul görüyor. Yapı kazan gibi kaynıyor adeta. Bu da sebepsiz değil elbet. Kendisini dayatan düşman faaliyeti bunun karşısında bizdeki örgütsel boşluk. Didişme, çekişme, dedikodu, kendini dayatma, sorun üstüne sorun yaratma vb. vb. Bunlarla kafalar dolduruluyor ve yapı böylece parti dışı ortama sokuluyor

Kendi içinde sağlamlaşmayan, netleşmeyen bir gücün düşmana karşı sağlam ve netçe savaşması düşünülemez. Birçok tıkanmanın, muğlaklığın nedeni de budur. O halde yapılması gereken nedir? Eğitim ve iknayı esas alarak yapıyı netleştirmedir. Herkesi yerli yerine oturtmak, yani kimin ne yapacağını belirginleştirmek gerekiyor. Bunu yapmadık mı yeni yeni sorunlar, yeni yeni tıkanmalar kaçınılmaz olacaktır. Bu temelde hesap sorulması gerekenlerden hesap sorma, cezalandırılması gerekeni cezalandıma, eleştiriyle, uyarıyla giderilebilecek olanı böyle gidermeyi esas alan bir yönelim doğru olacaktır.

Bulanıklaştırılan yapımızın kendisine gelemesini sağlamak durumundayız. Yoksa düşman adeta temellerimizi oyuyor. Sonuç olarak yapıyı netleştirip, çelikleştirecek güvenli adımlarla '88 baharına girmeliyiz. Günübirlik değil sorunu uzun vadeli olarak ele alıp sağlamlığı da bu tarzda yaratmalıyız. Kimin nerede ne zaman ne yacağı belli olmayan bir yapının yürümesi olanaksızdır. Zaten savaşın kendisi binbir bilinmeyenle doludur. Düşmanın nerede ne zaman ne yapacağını bilmesek bile en azından kendimizin nerede ne zaman ne yapacağımızı bilmek zorundayız. Düşmanın bilinmeyen yönlerine karşı bilerek mücadele etmenin yolu da buradan geçiyor.

Ülkeden belgeleri getirmeye giden arkadaş yarın sabah geliyor. Geldiğinde durumların daha iyi anlaşılacağını sanıyorum.

### Saat üçten itibaren sigarayı bıraktım

*16 Ekim 1987*

Dün akşam Ebubekir arkadaş döndü. Kars'a dört kişilik grup girmiş. Bir aylık bir harekat düzenleyerek dönecek. Herakatın esas amacı hazır olan birçok yeni arkadaşı almaktır.

Evdeyiz. Buradakilerle görüşemediğimizden ayrılamıyoruz. Böyle fazla durmaya tahammülümüz yok. Adeta faaliyetlerimizin hapsedilmesi anlamına geliyor.

Evdeki bayanlarla sıcak bir ilişkiden bahsedemeyiz. Durgun ve donukluk var. Bir kez her şey altüst olmuş, ölçüler bir kenara bırakılmış. Örgüt ilişkisi yerini sıradan ilişkilere bırakmış. Örneğin birbirini eleştiri ve uyarıdan ziyade suçlayıcılık çok ağırlıkta. Olgun, olumlu yaklaşım hemen hemen yok. Herkes bundan rahatsız, herkes şikayetçi, ama şikayetçi olunduğu kadar düzeltmeye harcanan çabalar da çok zayıf. Yani olumsuzluklar için harcanan çabanın en az yarısı olumluluğu geliştirmek için harcanırsa bile başarı sağlanabilir.

Beklediğimiz belgeler geldi. Ben, Ebubekir ve Ferhat arkadaşlar inceleyip not alıyoruz. Uzun süreden beri haber alınmayan alanların da raporları var. Şehit düşme olaylarında daha önce belirttiğim kanı güçlüdür. Gelen yazılarda da buna ilişkin düşünceler var. Bazı gruplar da olumsuzluklar, sorunlar çıkmış.

Şırnak alanının faaliyeti güçlü. Güçle-

rini bir bölük düzeyine ulaştırmış ve alanda otorite kurmuş durumdalar. Görülüyor ki faaliyet bir kez yerine oturdu mu gelişmesi daha sağlam oluyor. Arkadaşlar büyüyen güçlerine siyasi komiser sıkıntısı çektiklerini belirtiyorlar. Yine yönetim sorunu çıkıyor karşımıza. En çok faaliyetleri sekteye uğratan sorunun kendisi bu. Yoksa halkımızı kazanmak, savaştırmak zor değil.

Bugün saat üçten itibaren sigarayı bıraktım. Kendi kendime söz verdim içmemeye. İradeyi zorlayacağım. Elbette ki sadece bu konuda değil, her konuda iradeyi zorlamak gerek. Mücadelemizin doğası gereği bu böyledir. Zorlanmadan, normal koşulların hareket ve yaşam tarzının gelişmeleri karşılamayacağı açıktır.

## Sarı Cemal'in raporu

*17 Ekim 1987*

Güne raporları okumayla başladık. Sarı Cemal'in raporu hepsininkinin içinde ilgi çekiyor. Aklısıra yazdığı bir raporda kendisini savunuyor. Buradan aklıma gelen debelendikçe daha fazla bataklığa gömülen adamın durumu oldu. Kurnazca bir yöntemi var. Olabilecekleri önceden sezebiliyor ve hemen erkenden kendi durumunu şu veya bu oranda ortaya koyarak adeta sonraki yönelimleri engellemeye çalışıyor. Örneğin son raporunda "*beni soruşturmaya alın*" diyor ve daha başka şeylerden bahsediyor. Diğer yandan bu kendisine sevdalanmış ve hem de karasından bir sevda. Kendisi bu akıl fukaralığıyla partiye akıl vermeye, yeni yeni buluşlar yapmaya çalışıyor. Kürdistan'da TC'nin kapitalizmi geliştirdiği, bunun sonucu olarak feodalizmin çözüldüğü ve böylece TC'nin Kürdistan'ı yeni-sömürge yapcağını belirtiyor. İnsan zıvanadan çıkar da bu kadar çıkmaz. TC'nin oluşturduğu bu Kürt burjuvazisiyle, partimizin işbirliği yapmasını öneriyor.

Raporlar bugün de bitmedi. Çünkü birçok alanın uzun süreyi kapsayan raporlarıdır. Örgüt içi işlenen suçlara karşı genellikle bir tek yanlılıktan bahsetmek mümkün. Hak edeni de, etmeyeni de ağır uygulamalara tabi tutmak doğru değildir. Partimizin yargılama konusunda da politikası var. En sağlıklısı bunu koşullarımıza yaratıcı tarzda uygulamaktır.

## Bazı alışkanlıklar iyidir

*18 Ekim 1987/ Pazar*

Geceleri geç yatmamıza rağmen her nedense sabah saat beşte kalkıyorum. Yatamıyorum adeta. Sanırım geçmiş alışkanlıktan olacak. Bir yıl hemen hemen hep saat beşte kalktık. Bazı alışkanlıklar iyidir. Ben de bunu öyle sayıyorum. Fazla uykucu değilim.

Sigara içmeme beni zorluyor. Fakat bırakmada ısrarlıyım. O beni zorluyorsa ben de onu zorlayacağım.

Bugün bu sahadaki güçle görüşülmeye gidildi. Nitekim oyalamalardan sonra görüşme sağlandı. Belli konular üzerine konuşulmasına rağmen sorun bir üste havale edilmiş durumda. Ferhat ve Ebubekir arkadaş başkente gidecekler. İşin aksiliğine bak ki beni de istiyorlarmış. İllahi de yeni gelenler de gelecek diyorlar. Herhalde gideceğim. Fakat ne olursa olsun bu sahadaki güçle ilişkilerimize yeniden bir çeki-düzen vermek zorunludur. Hiç olmaza bu tarz bir ilişkinin böyle kabul edilmemesi açık.

Kimseden pek bir destek görmeden dünyanın en azgın şer güçlerine kafa tutan bir güce basit yaklaşılabilir mi? Kaldı ki bu sahayı tehdit eden TC ile göğüs göğüse savaşarak bölge halklarını birçok tehditten kurtaranın kendisi partimizdir. Başkaları bilmezse bile bizim kendi kıymetimizi bilmemiz gerektiği açık. Seviyesiz ilişki partimizin şanına yaraşmıyor. Elbette olandan fazla bir şey de istemiyoruz. Ancak konumumuzun, partimizin ağırlığını gözönünde bulunduran seviyeli bir yaklaşım ve ilişkiyi isteme ve dayatma hakkımızdır. Bazı pratik istemler ve bu temeldeki seviyeli ilişki için yarın başkente gidiliyor.

Bu görüşmeyle açılacağız dağlara. Dağlarımız ki bizi koruyan siper, silaha ve gerillaya en büyük yar, düşmanı kahreden, çılgınlaştıran yüce dağlarımıza... Tarih farklı o dağlarda, yılların kin ve öfkesi bir volkan olup gerillanın namlusunda fışkırıyor o dağlarda. Dağlar, dağlar bizim yüce dağlarımız. Bazen dik gururla görkemini etrafına saçtığında selama duruyor tüm dünya sana. Sar beni bağrına sarki görkemin artsın, devam etsin selama durmaya tüm dünya.

Bugünden itibaren ismimi değiştirdim. dört yıllık mücadele pratiğimde şimdiye dek ***Ferhat*** ve ***Cihan*** isimlerini kullandım. Bundan sonra ise **Harun** ismini kullanacağım. Bu Çukurca'da şehit düşen Şerif arkadaşın esas ismi. Ona layık olacağıma, onun anısını yaşatacağıma eminim.

## Basra ve Serilanka

*19 Ekim 1987/ Pazartesi*

Dış olayların en güncеli ve konuşulanı Basra Körfezi'ndeki olaylardır. Savaş tüm kızgınlığıyla sürüyor. Emperyalistler dengeyi kendi lehlerine dönüştürmek için İran'a oldukça yükleniyor. Özellikle ABD denizden desteğiyle Irak'ın kazanmasına yoğun çaba harcıyor, ama Irak'ın kazanmayacağı da çok açık. Bunun sonucudur ki şimdi ABD ateşkes çabası içerisindedir. TC savaştan olumsuzca etkileniyor. O da çeşitli planlar peşinde. Her şeyden önce ülkemizi sömürgeleştirenleri bize karşı birleştirmeye çalışıyor. Bölgedeki karmaşıklıklar sürdükçe bunun olanaksız olduğu açıktır. Deyim uygunsa birbirini dize getirme savaşıdır sürüp giden. Büyük ihtimalle de emperyalizmin aleyhine sonuçlanacak

Srilanka'daki Tamiller sorunu da son günlerde alevlenen bir sorun. Kısa sürede gelişip önemli mesafeler kateden Tamiller, Hindistan'ın arabulucuğunu kabul ederek anlaşma masasına oturdular, anlaştılar ve silahları da bıraktıar. Şimdi bunula Srilanka hükümeti devreden çıktı ve muhattabın kendisi Hindistan oldu. Ki zaten bu isteniyordu. Yani Hindistan kalkıp oraya müdahale edemezdi, ama işte barış gücü olmayla müdahale gücü de oluyordu. Tamiller güçten düşürülünce baskılar artmaya başladı ve bu tekrar isyana dönüştü. Aslında hem gelişimi ve hem de son duruma gelişi incelenmeye değerdir. Şunu belirtebiliriz ki; uzlaşmalar olur, ama bunlar düşmana daha güçlü darbeler vurmanın halkaları veya hazırlık süreçleri olarak ele alındıklarında devrimci anlamda uzlaşma olarak nitelendirilebilir.

Arkadaşları sabah erken saat beşte uyandırdım, çünkü Parti Önderliği'yle telefonlaşmaya gideceklerdi. Buradan telefon açmak başlı başına mesele, saatleri alıyor. Açınca da ihtiyacın kadar konuşamıyorsun. Bugün Ebubekir ve Ferhat arkadaşlar Tahran'a görüşmeye gittiler. Gerek bu konuda ve gerekse buradaki faaliyetlerde birbirimizi bilgilendirdik. Birkaç gün içinde dönecekler ve esas faaliyetimiz bunun sonucunda başlayacak.

Arkadaşlar evden çıkar çıkmaz bayan arkadaşlar hemen diğer eve gideceklerini belirtiler. Kısa sürede dönmelerini söyledik. Biraz daha serbest hareket etme durumları görülüyor.

Evimize Aziz arkadaş geldi. Belli bir süre kalacak, gazete yazılarına yardımcı olacak. Kendisiyle tartışıyoruz. Özellikle tartışmalarımız bu alanda partililik adına sergilenen parti dışılık üzerine yoğunlaşıyor. Sorunlara yaklaşımı –görüldüğü kadarıyla– olumludur. Kendisine yönelmede doğru sonuçlar çıkarırsa faaliyetlere katkıda bulunacak bir arkadaştır. Yalnız bunu belirtelim ki; tartışmalarımızda olumlu sonuçlar çıkarmamıza rağmen Yusuf arkadaşın tartışma üslubu pek olumlu olmuyor. Öyle ki hemen didişmelere yol açıyor. Arkadaşları yeterince dinlemiyor, ses tonu yüksek, bağırarak arkadaşı bastırmaya çalışıyor. Bilmeyerek de yapsa olumsuz bir özelliktir, durumdur.

## Bugün evimizi taşıdık

*20 Ekim 1987/ Salı*

Urmiye'de havalar yağmurlu, yükseklerde kar yağıyor büyük ihtimalle. Şimdiden bileniyor kış için. Bilenerek yaşanan bir kış coşkun bir baharın arifesi anlamındadır. Fakat söylendiği kadarıyla bu sene kış daha iyi geçeceğe benziyor. Arkadaşlar başkente gittiler, ama hâlâ görüşme sağlanmış değil.

Evde tartışmalarımız sürüyor. Tıkatılan bir yapımız var. Önü açıldığında güçlü gelişmelere yol açacağı muhakkak. TC yedi bin sülalesiyle beraber bizimle oyanmak isteseydi bu kadar oynayamazdı. Peki bizlerin buna sessizliği niye?

Bazı unsunlara karşı söylenen çeşitli sözler veya belirlemeler karşısında Bahar arkadaşın girdiği tutum epey dikkatimi çekiyor. Yusuf arkadaş Abbas'a ilişkin, Aziz arkadaş ise Şexmus'a ilişkin belirttiklerine karşı çıkışları adeta onlara haksızlık yapıyorsunuz anlamına geldi.

Bayan arkadaşlarla bugün kısa bir sohbet oldu. Daha çok bayan ve erkek arkadaşlar arasındaki durum üzerineydi. Aziz arkadaş bayanların kendilerini örgüte karşı sorumlu duymadıklarını belirtirken haklıydı. Kendilerinin sorunu basitçe ele aldıklarını, bir mutfak, oturma, çay doldurma vb. şeyleri temel aldıklarını belirttik. Politik sorunlara kafa yormamanın kişiyi basitliklere düşürdüğünü, bunun da basitleşen kişilikleri ve ilişkileri doğuduğunu, dolayısıyla parti ölçülerine ulaşmak için önyargısızca politikleşmenin gereğini ortaya koyduk.

Kaçan bir unsur (Zın.) bugün bir taraftarla karşılaşmış, yeniden gelmek istiyormuş ve oldukça da tedirgin görünüyormuş. Elbette ki böyle olacak. Bugün durum çok daha nettir. Partinin yanında yer alanlar kalır, almayanlar ise TC'nin yanına gitmek durumundadır. Artık ikisinin ortasında bir yaşam tutturmanın koşulları kalmamıştır. Özgür karar veme kişinin kendisine kalmış bir sorundur.

Bugün evimizi taşıdık. Buradaki güç bize başka bir ev verdi. Yer şehirin dışında. Hemen insan sormamazlık edemiyor. Acaba niye burada verdiler? İnsan bir yığın basit, kurnaz yaklaşımı görünce artık her şeye anlam vermekten, yorum geliştirmekten alıkoyamıyor kendisini. Kaldı ki politik ilişkilerde her tavır, davranış, söz, konuşma da politik anlamını bulur. Bırakalım diğer güçleri bazen ve çoğu kez kendi içimizde bile sorunları yeterince doğru yoruma tabi tutamıyoruz. Bir yığın olumsuzluk görülüyor ve bu ya niyetlerle, duyugularla yorumlanıyor, ya da "*bir şey olmaz*" tarzında vurdumduymazlık sergileniyor. Daha sonra bunların yol açtığı zararlar görülünce de hayıflanmanın, ah vah etmenin hiçbir anlamı kalmıyor.

## Savaşçıların eğitimi

*21-22 Ekim 1987/ Çarşamba-Perşembe*

Yeni taşındığımız evde sabah erken kalktım. Saat gece onikiye doğru yatıyor, sabah altı sıralarında ise kalkıyoruz. Kahvaltı ve daha sonra çalışmalar başlıyor. Hemen hemen hepimiz bireysel çalışıyor ve dönem dönem ortak tartışıyoruz.

Bu sıra basın da alabildiğine suskun. TC kış yönelimi için derinden derine bir hazırlık içinde olsa gerek. Diğer yandan seçimler sözkonusu. TC bunun için suskunluğu tercih ediyor. Kürdistan'ın "*restorasyonuna*" ağırlık veriyor. Öyle ki her gün telefonlanan köy, yol, su, elektrik götürülen köylerin isimleri basında yoğunca yer alıyor. TC savaşı bu seviyede tutmak istiyor. Tuttu mu bu kez de imhanın yolunu arayacak. Onun için savaşı geliştirmek TC'nin oyunlarını boşa çıkarmak demektir.

Yekiti'yle görüşmeye giden arkadaş aradılar, durumların çok iyi olduğunu belirtiler. Daha üst düzeyde görüşmek istiyorlarmış. TC basınında vb. çıkan demeçlerini yalanlıyorlarmış. İşte Kürdistan'da politikacılığın tipik örneği. Hiçbir tarafı sağlam olmayanın, kendisini, dostunu düşmanını tanımayanın veya tanımak istemeyenin, işi sahteliklerle idare etmeye çalışanın nerede, ne yapacağı, ne söyleyeceği belli olmaz. Ve şimdi bunların yaptığına "*tükürdüğünü yalamak*" denir. Elbette ki onları yallattırmak zorunda bırakan bizim mücadelemizdir. Yekiti bu dönem politika sahnesinde aktifleşmek istiyor. Zaten Mesut her geçen gün eriyor. Celal bizimle de dost olduğunu belirtip kitleler içinde yer etmeye çalışmaktadır.

Yeni dört arkadaş geldi. Tatilden dolayı kampa alamıyoruz. Burda kaldıkları sürece Aziz arkadaş kendileriyel ilgilenecek. Yepyeni arkadaşlar. Öğrenmeye de çok ihtiyaçları var. Bir arkadaş bu durumu bir boş kasete benzetiyor. Diyor ki; "*bu arkadaşların durumu bir boş kaset gibidir, ne söylersen onu alır.*" Gerçekten de öyledir. Saflara yeni katılan birçok arkadaşı itinayla eğitip güçlendirmek gerekiyor. Yoksa işte parti ortamındadırlar, artık kendi kendilerini eğitsinler demek parti gerçekliğimizi, halk gerçekliğimizi inkar demektir. Bunun bilincinde hareket edersek kendiliğinden hiçbir şeyin olmayacağını hemen kavrarız. Şimdiye kadar biraz da öyle yapıldı. Yeni savaşçılar alınıp aylarca beraber gezildi, eylem yapıldı ama mücadeleyi kavratmak için pek bir çaba gösterilmedi, boş bırakıldı. Çoğu kez düşünülmüyor bile. Kim eğitecek bu yeni arkadaşları. Hemen akla parti geliyor ve havale ediliyor partiye. Peki parti bizi niye eğitti, niye militan diyor bize? Başkalarını eğitmek, militanlaştırmak için. O halde burada işin ucuzuna kaçıldığı çok açık. Demek oluyor ki birçok konuda olduğu gibi bu konuda da kendi görevlerimizi başka alanlara havale etmemeliyiz. Kaldı ki örgüt çarkının işlemesi esas olarak herkesin görevini yetkince yapmasına bağlıdır. Görevleri ya yapmıyoruz, ya da çok yetersiz ayıporuz ve ondan sonra da niye örgüt işlemiyor diye yakınıyoruz. Bu yetersiz, militanlığın bilincinde olmayanların yaklaşımıdır. Yoksa tarihi görev ve rolünün bilincinde olanların tavrı böyle değildir.

Tartışmalarda –Aziz arkadaşla– acayip karşıladığım bir husus da birliklerdeki savaşçı ve kadrolar arası ilişkidir. Ortaya çıktığı kadarıyla savaşçılara adeta yük hamalı olarak bakılıyor. İlişkiler de bu temelde şekilleniyor. Kadro hiçbir şeye dokunmayacak, çayı savaşçı dolduracak, suyu savaşçı getirecek, nöbeti savaşçı tutacak, peki geriye ne kaldı? Böyle yapan komutan halka değil de kendisine hizmet eden hizmetçileri bulmuş demektir. Komutanıyla savaşçısıyla herkesin halka hizmet görevi olduğu çok açıktır. Hiçbir komutan "*önce bana sonra halka hizmet*" gibi bir anlayışı taşıyamaz ve dayatamaz. Burjuva ordularında bile bu kadarı yapılamaz. Savaşçılarla doğru ilişkinin hangi temellerde olacağı birçok parti yazımızda açıkça konmuştur. Artık gelinen aşamada sorun bilinç noksanlığı değil, pratik uygulamadır. Bunun sahası da bulunduğumuz ülke zeminidir.

*Vatan hasreti*
Yılların vatan özlemi yüreğimde
derinliklere özenle işlenmiş bir
nakış gibi
Kıpkızıla boyanan nakışlı yürek
akar bir yandan yurdumu sarmalayan
Fırat'a
akar öte yandan coşa gelmiş Dicle'ye
Atalarımızın kanlarıyla bir volkan gibi.
Gönül uçmak ister doya doya
Yurdumun semalarında seyreylemeyi
Her düşmana boyun eğdiren, zalimlere
geçit vermeyen yüce dağlarımızın
gururuyla
bütünleştirmek ister insan gurununu.
Çünkü insanlık, onur, gurur, yaşam
tüm gerçekliğiyle temsilini buluyo
orada.
Araya giren uzun ayrılık, yılları alan
uzun ayrılık, ayırdı bizi bizden.
Altın kafese konan bülbülün çaresiz
figanlarına evlatlarının kolay kolay
boyun eğmeyeceğini sen de bilirsin.
İşte düşüncede, ruhta olduğu gibi
fiziki varlığımla da seninleyim artık.
Seninle olmak ve senin için
dövüşmek.
Velhasıl bu kışın dumanlı havası
Ayaklandırıyor tüm duyguları tepeden
tırnağa
Bir an önce sarmak ister kollar
Herekol'dan Gabar'a, Hezil'den
Habur'a
Baharıyla şaha kalkacak tüm
ruhlar dopdolu duygu ve coşkularıyla
88'in
Şimdiden yaşamak o anı, doyumsuz
bir
sevgi yumağı oluyor tarihleri içine
sığdıran tertemiz yüreklerde.
Ve şimdiden haykırmak geliyor
içimden
88'in baharına doğru yol alırken:
Sende doğdum ey vatan ve sana yar
olmaya geldim şirin Kürdistan...
*Harun 23 Ekim 1987*


**Rubarok Eylemi öncesi**
**27.9.1992**

***Sürecek***

# Yüreğimi dağlara nakşettim

**Gurbetelli yoldaşın günlüğü**



***9 Şubat 1996***

Agırın (Orhan Ersöz/ Dr. Agır) doğum gününde okulda, derste karaladığım dizeler, hep Agır, hep Agır. Yanan sigaramda, söylediğim türküde, sevdalandığım dağda, yaşamın her anında kanım Agırın kanı, damarlarımda dolaşıyor, enerjim de onun. Ve çalıştıracağım.

Bu aralar Sun Tzu adında bir yazarın 2000 yıl önce savaş sanatı üzerine yazdığı bir kitabı okuyorum. 2000 yıl önce savaş sanatının yasalarını öylesine harika denilebilecek bir anlatımla formüle etmiş ki, insan hayranlık duymadan edemiyor. Savaşı düşüncede kazanmanın gerekliliğini çok iyi tanımlamış. Şimdi Japon samuraylarını ve Çin'in Tao felsefesini daha iyi anlıyorum. Rakibini beyinde, düşüncede öldürme ve sahaya kesinkes kazanma, mutlak kazanma planıyla çıkma. Rakibin en ufacık fırsatını büyük darbe haline getirme, savaşta çok iyi taktiksyen olma... Arazi üstünlüğü, kuvvetin ne olduğu... "*Kuvvet, ölmeyecek küçük örgütü yaratmaktır*" diyor. Ne geniş arazi, ne de büyük ordu. Kitabı yeniden okuyacağım. Çünkü ilk okumada sadece askeri sanat açısından okudum ve anladım ki, siyasi savaş sanatı için çok daha fazla gerekli. Bu nedenle bir süre sonra yeniden okumanın daha faydalı olacağına inanıyorum.

Bugün Parti Önderliği'nin çözümlemesi "*Nasıl Yaşamalı?*" kitabını okumaya başladım. Bu sıralar ihtiyacım var. Sonra da Parti Önderliği'ne raporumu yazacağım. Yemeğe çağırdılar.

***20 Şubat 1996/ Zap***

Savaş ve ordu dersi devam ediyor. Beşyüze yakın bir savaş gücü yaklaşık iki aydır yoğun bir eğitimde. Bunların ikiyüze yakını bayan arkadaşlar. Çoğu komutan olmakla beraber ağırlıklı savaşçı yapısı. Sürekli hareket halindeki bir eğitim, tempo yoğun. Zorlanan birçok arkadaş var. Ben de kendimi çok zorluyorum. Ne olursa olsun bu tempoya uymam, kendimi uydurmam gerekli. Özellikle hastalık çok sorun. Arkadaş yapısı zorlandığı için kolaylıkla kendini bırakıyor. Ruh vermek, moral vermek, eğitime getirmek, götürmek güç. İkna olmadı mı tepki duyuyor, bireysel kine kadar götürebiliyor.

Risksiz, zorluksuz savaş olmaz, deniliyor. Riske girmeden, tehlikeye girmeden savaşacağını sanmak kendini kandırmaktır. Zira savaşın doğası gereği olsa da, tehlikeyle burun buruna yaşamaktır savaş. Korku olmadan da savaş olmaz. Kör cesaret, feodal yiğitlik bugün savaşımızın teorisi olmuş. Oysa korkmayan tedbirini alamaz, gevşek kalır ve sonuçta şimdiye kadar çokça görüldüğü gibi çabuk imha olur. Birine "*korkak, korkuyorsun*" denilmesi mümkün değil. İsyan eder, bunalıma girer. Yine korkuya çarpık yaklaşıldığı içindir ki, ölüm de şehadet de ucuzlamıştır. Savaşa ölüm için gelinmekte, eyleme de şehadet için gidilmekte. Zafer için, kazanmak için, yaşamak için değil.

Ben dahil partiye katılımımda etkili bir şehadet için geldim. Şimdi yürüyüşümde zorlanmamın, partileşememenin, askerileşememenin ölüme gelişle bağlantısını kurmaya çalışıyorum. Savaşın amansız kanunlarını bilmeden savaşa katılım. Gül bahçesinde yaşama değil, barut-kan içinde yaşamı sürdürmektir savaş.

Savaşta duygu inanıyorum ki, başından beri tartışılıyordur, tartışılırdır da. Korku, cesaret, öfke, kin, sevgi ve daha birçok duygu vardır.

Savaşta sevgi nasıl olur?

Savaşta bunu yoldaşına sevgi olarak dile getirmek gerekir. Savaşın recetesi yokken, kesin sınırlarını çizmek güç.

***22 Şubat 1996/ Zap***

Savaş ve ordu dersi devam ediyor. Ben nöbetçi subay olduğum için derse katılmadım. Okul yerimiz yine değişti. Bahar tepesine bakan bir dol, arkamızda küçük bir şıkeft var, orası bodur ormanlık. Güneş belki de baharın en güzeli yerlerde, kardelenlerden sonra adını bilmediğim sarı çiçeklerde açıyor. Bu otların dibinden yeşil otlar an be an büyüyor. Kuru meşe ağaçlarının yaprakları yerde ve palamutlar maruz kaldıkları soğuk nedeniyle hışmımıza uğruyorlar, ağaçlar da yavaştan tomurcuklanıyorlar. Karşımda bahar tepesi, dolda kar yok. Tepeye yükseldikçe karla kaplı, ders gördüğümüz saha doğal bir tiyatro gibi. Geniş bir gösterim sahası. Aşağıda yamaçları da hafif eğimli ve bana Efes'in tarihi tiyatrosunu hatırlatıyor. Ses de akustik. "*Bijî Serok APO!*" sloganı kulağa çarpıyor. Ve kırmızı üç bayrak her gün Serhat arkadaşın koltuğunun altında geziyor. Bugün de burada açılmış. Aynı biçimde okul sıraları da öyle. Bahar tepesinin kuzey yamacı görünüyor, karla kaplı. Bizim bulunduğumuz yamaç ise güneye bakıyor. Karlara bakarken Ko Spi aklıma geliyor. Onun en zirvesinde yaza kadar kalan beyazlığından adını alan Ko Spi (Akdağ). Ziver'de soğukta şekerlenen dut pekmezi ile soğuk ve yağmurdan boncuk boncuk olan karın karıştırılmasından, dondurma gibi olan tatlı aklıma geliyor. Şu anda elimi uzatıp sadece o kardan yemek isterdim.

YAJK yürütemesinde olan Şervin arkadaş Zagros'a, Neval arkadaş da Metina'ya gitti ve henüz dönmediler. Onların yarattığı boşluk var. Onu her ne kadar doldurmaya çalışıyorsam da başta tarz ve yöntemden, üsluptan kaynaklanan sorunlar nedeniyle tam güç getiremiyorum. Konferans da yaklaşıyor, hazırlıklar yetersiz, sorumluluğu ağır ve tam yürüttüğümü söyleyemem.

Savaş tarihi, eyalet eyalet anlatılıyor. Botan Eyaleti bugün gündem. Orada köylülüğün nasıl yaşam yürüttüğü ortada. Feodal yaşamın da gerisinde bir yaşam. Hayvancılıkla uğraşıyor, türküleri, öyküleri, oyunları bile hep hayvancılık üzerine - hem de en çok sevilenleri.

Merkez üye olduğunda İran-Irak sınırındaki Kürdistan'da katırlarla erzak taşıyan komutan Zeki arkadaş. İdeolojiden yoksun ve Kör Cemal gibi köylülerle hareket etmiş. Derste Hogır döneminde gelen üniversitelilerin sınıf çatışması ve çoğunun "*ajan*" adı ile cezalandırılması anlatılıyor. Aklıma ilk gelen Zeki Yiğit adındaki Piranlı arkadaş oluyor. Eskişehir Üniversitesi'nden bir grup arkadaşla katılmıştı. Adana'da oturuyordu. Katılırken mahallede sadece benimle vedalaşmıştı. Sonradan, cezalandırılan arkadaşlar içinde olduğunu öğrendim, 4. Kongre'de çoğuna şehadet verilmiş.

Botan, savaşın başından beri yoğunlaştığı köylü savaşımına damgasına vuran, düşmanın içinde sıkıştırmak istediği, gerillayı boğmak istediği, komuta tarzı ile, savaşa yaklaşımı ile savaşa damgasını vuran eyalet. 3. Kongre sonrası Kör Cemal'e karşı çıkan tek kişi Cuma arkadaş. Burada bunun gerekçesi 3. Kongre'de Cuma arkadaşın merkeze alınmaması olarak gösteriliyor. Sınıf savaşımının çetin, keskin yaşandığı bir alan. Denilebilir ki, çoğu da sınıf savaşımının ne olduğunu bilmeden adeta yer yer düşmanı bırakıp birbirine girmiş. Sınıf savaşımı, halk gerçekliği bilinciyle savaşı yürütme yerine, gücü yetenin birbirini "*kevir altı*" ettiği süreçti 1988-89 ve kısmen de '90 süreci.

Esen rüzgar bayrakları harekete geçirdi ve suların çıkardığı ses, kuşların derinden gelen sesleriyle karışıyor. Birden Kürdistan coğrafyasının güzelliği, ihtişamlı bir dağın başında dalganan bayraklar adeta gözümün önüne geliyor. Dalgalanan bu bayraklar şehitlerimizdir, savaşan gerilladır.

1990-95 arası Botan'da pratikte kalanların sayısı soruluyor. Hemen elliye yakın bayan-erkek arkadaş ayakta. Birkaç arkadaş söz alıp durum değerlendiriyor. Şimdi de merkezi Celal arkadaş konuşuyor. Takım takım, bölük bölük kayıpların nedeni komuta tarzına, taktiğin oturtulmamasına bağlanıyor. Hareketli birlik pratikleri, çoğu arkadaşın sevdalandığı birlikler. Gerçekte nerede, kendini nasıl yaşatıyorsa ona göre harekete geçen birlikler, savaş için hareket eden birlikler değil. Gerillanın unutulup ağavari tarzın oturtulduğu bir alan. Neden moral düştü, neden askerileşmeden uzaklaşıldı, çünkü gerillacılıktan uzaklaşıldı da ondan.

Güneş çok sıcak, uyuklamayan yok gibi. Gerillada sayımız arttıkça sivilleşme artıyor. İşte kurumlar pratiği...

***25 Şubat 1996***

Adım adım her eyalet bazında silahlı mücadele tarihi anlatımı devam ediyor. Botan, Garzan, Amed'den sonra bugün de Dersim anlatılıyor.

Dersim'i hiç görmedim, Dersim denilince ilk akla gelen isyan ve katliamdır. Zeynel arkadaş anlatılıyor. Şehit Zeynel'le Mersin'de ilk karşılaşmamız aklıma geldi: Beni, küçük bir kızın adını iki kez sormamdan yola çıkarak tanıması, Bingöl'deki telefonlar üzeri randevulaşma ve görüşmelerimiz, peşime takılan iki serseri karşısında feodal gururunun incinmesiyle gelip müdahale etmesi ve azarım karşısında özür dilemesi... Orta eyaletten şehit Jiyan ile beraber bana İstanbul'a gönderdiği not ve işkencedeyken onunla olan randevularım, '90 yılında illegal çalışmaya ilişkin anılarım aklıma geliyor.

Kuşkusuz Zeynel denilince akla gelen Yado çeşmesinde '93 ateşkesini sona erdiren, 33 askerin öldürülmesi eylemi, Bingöl eylemidir. Erzurum Eyaleti, oradan Dersim'e müdahaleye gidişi ve '94 sonlarında gelen şehadet haberi. Dersim'e bir fatih havası ile girer, mutlaka partiyi korumayı, oturtmayı hedefler, kararlılıkta amansızdır Zeynel. Gönüllere taht kurar. Onursal Merkez Yedek üyeliğini genç yaşta alır. Bingöl, Erzurum, Dersim'de bir efsane olur Zeynel. Kemalizmin yargılanması başlar Dersim'de. Şehit komutan Zeynel, seni saygı ile anıyorum.

***3 Mart 1996***

Bahar bütün güzelliği ile gün be gün serpilip açılıyor. Sarı, eflatun çiçekler ilk açanlardır. Yağmurlar, kar ve yaşam müthiş bir tempo ile devam ediyor.

Kendini dev sanan gerçekte cüce olanların savaşı değişik biçimlerde başladı ve devam ediyor.

***2 Nisan 1996***

Yaşam o kadar güzel ki, rengarenk çiçekler etrafa doluşmuş. Zambaklar, sarı çiçekler açtıkça açıyor. Zap nehri ise taşmış daha bir gürül gürül ve reş mi reş.

Süreç açısından oldukça önemli I. Ulusal Kadın Konferansı'nın 4. günü yoğun tartışmalarla devam ederken kimileri çiçek kadar güzel, kimileri ise Zap kadar reş.

Amaç güzeli daha da güzelleştirmek, reşi de güzelin seviyesine ulaştırmaktır. Bunun savaşı çok yönlü, sınıf savaşı ve cins savaşımı keskin.

***22 Nisan 1996/ Zap-Deraluk Boğazı***

Eylül'de sekizlerin türküsü
Eylül'de çiçeklendi
Dağlar Bandozlarda
Mangal yürekli sekiz kahraman
Kürdün direniş tarihini
Genç bedenlerini
birer hançer gibi sapladılar
Siz bakmayın
Peri'nin muhteşem derinliklerine
Siz bakmayın
Şeytanların geçit vermez yüceliklerine
Mangal yürekli kahramanlar
94'ün Eylül şafağında
birer şahin olup süzüldüler
barbarların ordu sürülerine
nice muharebelere tanıktır bu dağlar
işgal ve istila dönemlerinin
meşhur İskenderi
sürmüş orduların
Makedonya'dan bütün Anadolu'ya
gelip dayanmış Şeytanlara
bütün Anadolu dağları
boyun eğmez geçit vermez
İskenderin namlusu
Bandoz asi, geçit vermez
askerleri kırılmış tek tek
zaptedememiş bu dağları
Eylül'de yemyeşil dağlar
Eylül'de yemyeşil bandozlar
Eylül'de masmavi akar Peri
mavi akan coşkun sularda
cıvıl cıvıl oynar balıklar
nereye böyle coşkulu
akarsın Peri
onbeş yaşında bir genç kız misali
rengarenk etekleri savrulmuş
Eylül rüzgarında
alevler yükselir eteklerinde
köyler, evler kül olmuş
yeşil yapraklar birden sararmış
otlar siyah bir kül yığını
insanları unut artık Peri
insanlar mahsum ve trajik
güler misin, ağlar mısın
kararsız
Ben ise...

1994 sonunda 5. Kongre'ye gelirken Amed'de şehit düşen ve gerçekte tanımadığım, ama şiirleriyle adeta ruhunu okuduğum Şehit Fikret yoldaşın "*Eylül'de Bandozlar*" adlı şiirinin girişi. Ne yazık ki yol üstünde olduğumdan şiirin tamamını alamadım. Bir gün bu şiirin bütününü bulacağım, arayışım sürecek. Bulamasam da yazacağım Şehit Fikret.

***26 Nisan 96/ Zap-Deraluk Boğazı***
***Ayrılırken***

*Ülkem'e, yıllardır özlemi ile yüklü olduğum ülkeme geçişte ilk konakladığım Zap. Ülke gerçekliği ile tanıştım. Kadın yapısıyla, yani kendi gerçeğimle tanıştım Zap'ta. YAJK'ın tasfiyesini gün gün takip ettim Zap'ta. İki ay hasta gezdim Zap'ta.*

*Bin yılların ihaneti KDP'ye karşı yürütülen savaşa Zap'ta tanık oldum.*

*İlk kez Zap'ta bir gün önce gördüğüm yoldaşların ertesi gün şehadetini duydum. Düşman operasyon ve bombardımanlarının altında koştum. Düşmana sıkılan kurşunları dinledim Zap'ta.*

*Parti Merkez Karargahı'nı gördüm, ondan fazla merkez arkadaşla tanıştım Zap'ta. Zap'ın sıcak Eylül günlerinin karlı-yağmurlu zirvelerini gördüm. Masmavi Zap kadar, çamurlu rengi ile coşan Zap'ı gördüm. Zap esir ve kirli, özgürlüğü Çukurca'nın pisliğinin kesilmesine bağlı.*

*Ceviz ağaçları ile dolu Dola Şive'ye geçtim, yeşil suyunu içtim. Cudi tepesinin labirentleri andıran kayalıklarında kayboldum. Zap'ın yirmi metre yakınında Şıkeft'te beş yüz kişi ile eğitim gördüm. Zap 2. ve 3. Merkez toplantılarına tanık oldum. Zap YAJK Konferansı'nı ağırladı. Ve Zap şimdi bir garnizon, gerillaya mekan.*

*Amediye boğazından. Bahar tepesine, Deraluk Boğazı'ndan Kurêjahro zirvesine, Dola Şive'den Çiyaye Reş'e kadar Zap. 1995-96 kışında oldu bir cadı kazanı. Ortadoğu'nun politikalarını etkiledi Zap. Erkeğin ve kadının iktidar savaşlarına tanık oldu bunalımlar kadar.*

...

***7 Mayıs 1996***

Şimdi Şehit Mehmet Karasungur (Boti) Kampı'ndayım. Yarın Şehit Aziz Kampı'na geçeceğim. Yoğun bir çalışma içinde olduğumdan yazmayı ihmal ettim. Ama öyle görülüyor ki, bundan sonra burada yazma olanağım olacak.

Burayı yazmadan önce Zap'ı bitirmek istiyorum.

...

*Güzellikleri gördüm Zap'ta. Zap'ta cinsimi, yani kadın olarak kendimi sevdim. Zap'ta erkek egemenliği kadar kadının savaştaki rolünü gördüm. Zap'ta I. Ulusal Kadın Konferansı'na, özgür dağlarda özgürlük platformuna katıldım. 220'si delege toplam 300'ü aşkın kadın gerillanın cins ve sınıf savaşına tanık oldum. Özgürleşme çığlıkları ve şiarlarını dinledim. Zap'ta kış boyu koşuşturdum ve fizikmen gücümü açığa çıkardım. Dostlukları, yoldaşlıkları gördüm, sınıf savaşımının boyutlarını yaşadım. Konferansta platform önünde kapsamlı özeleştirilerle, eleştirilerle yıkandım. Kadının kurtuluşu için merkez yedek hizmeti görevi verildi. Bu kutsal ve anlamlı göreve cinsimi sevme ve bunun tutkulu savaşçısı olma kararı ile yola çıktım.*

*Zap'ta can yoldaşım Rewşen'le kaldım. Onu etkileyen haberi paylaşmaya çalıştım. Onun zorlanması benim zorlanmam oldu, fizikmen güçlenmesi güçlenmem oldu. Onda Agır'ı aradım. Amed'den gelen Agırları gördüm. Onun*

savaşçılarını, onu sevenleri dinledim. Agır'ın kardeşi ablası olmanın gururunu taşıdım Zap'ta. Zap'ta Agırları yetiştirmeye çalıştım, Rewşen gibi sevmeye özen gösterdim. Kurmanci dili engel olsa da, engelin anlayışlarım olduğunu görüp derinden utandım. Rewşen'le Agır'ı konuştum, andım, sevdim, bağlandım, bağlandım. Agır mı? Dünyam.. Zap'ta Mordem'in, Aryen'in, Dılar'ın, Diyar'ın, Binevş'in.... şehadetlerini duydum, derinden derinden yaralandım. Zap'ta Parti Önderliği ile konuştum, Parti Önderliği'nin beklentilerinin coşkusunu yaşadım. Sağlığıma kadar ilgilenmesinin ağırlığını duydum. Ve güneş ülkesinin küçük merkezi Zap'tan ayrılırken çılgın gibi diz boyunu aşan otların, her an büyüyen, yeşeren ağaçlarının arasında yürüdüm. Buz gibi gecelerde kaldım, karlar içinde yürüdüm, ateş önünde sabahladım. Güneşin doğuşu ve batışını gördüm, bulutlar arasında gökyüzüne değin Kurêjahro'nun güzelliğini izledim. Med TV'yi izledim; çekim, röportajlar yaptım.

Zap'ta ülkeyi tanıdım. Serhat'ı, Dersim'i, Amed'i, Koçgiri'yi, Garzan'ı, Botan'ı, Zagros'u. Her alanın kokusunu aldım. Amed'e gitmenin tutkusunu derinleştirdim. Zap'ta çiçeklerin en güzellerini gördüm. Zap'ta gerillayı tanıdım, kurşunlu çiçekleri yani.

Ve muhteşem bir güzellik alanı Deraluk Boğazı'nı geride bırakırken Boti'ye, Süleymaniye'ye, Erbil'e konferansı taşırmanın ve yeni bir başlangıç yapmanın derin coşkusunu taşıyorum. Sıcak savaştan uzaklaşmanın burukluğu olsa da, Amed'e gitme tutkusu, Ko Spi'ye ulaşma aşkı, Agır'la bütünleşme sevdası. Derin mi derin, Zap dollerinden çok daha derin. Amed'e gitmenin Agırlar yaratmanın coşkusu, tutkusu, sevgisi, aşkıyla, sevdasıyla; dağları delen Ferhat'ın sabrı, Mem û Zin'in aşkı, Yadoların, Agırların, Zeynellerin, Rızaların kahramanlığı ile savaşmak, savaşmak, savaşmak...

**12 Mayıs 1996**

Boti, Ranya, Süleymaniye ve Şehit Aziz Kampı'ndayım. Dört gündür konferansı taşırma çerçevesinde buradaki sorunları anlamaya ve çözümü üzerinde yoğunlaşmaya çalışıyorum. Hastaları, yaralıları görünce Dr. Agır'ı düşünüyorum. Onun hastalara nasıl moral ve ruh verdiğini anlamaya çalışıyorum. Savaş coşkusu ve ülke sevgisini nasıl ilaç yaptı Agır? Bunu buradaki yoldaşlara nasıl verebilirim? Otuzu aşkın "*tek kol*" diye adlandırılan sakatlar var. Çoğunun ayağı mayında kopmuş. Kolu yaralılar, vücudunda parça olanlar, değişik hastalıkları olanlar var. Özünde çoğu savaş ruhundan uzaklaşmanın hastalıklarını taşıyor.

Devrime hayalci yaklaşmışlar; ayakları kopacağını, gözleri çıkacağını kısaca sıcak savaş dışı kacalacaklarını hesaplamayıp, devrim hayalleri yıkılanlar çok ve yeniden kendilerini yapılandırıp, savaşın başka alanlarında yerlerini almaktan çekiniyorlar, zorlanıyorlar. Diğer tarafta ise savaştan korkan, kaçan ve hastalıkları derinleşenler var.

Parti Önderliği'nin dediği gibi bu kesimleri savaşa katmak gerçekten büyük bir savaşı gerektiriyor.

YAJK Konferansı 30 Mart-17 Nisan tarihleri arasında Zap'ta gerçekleşti. Parti Önderliği ile yaptığım telefon görüşmesinde de belirttiğim gibi, kadın ilk kez kendisini bu kadar tartıştı ve tanıdı. Aynı zamanda erkeği ilk kez bu kadar tartıştı ve tanıdı. Sorunları kadar çözümleri de gördü. Konferans öncesi kış boyunca beraber çalıştığım YAJK ve Merkez Karargah Alay Yönetimi'nde yerimizi aldığımız Neval arkadaş, Kazım arkadaşın merkez karargahta iktidar olma mücadelesine zemin olunca, kendisinden bu yönlü rapor istenince ve konferansta görev almayıp, platformun onun durumunu netleştirmesi belirtilince konferansa katılmayı red etmesi ve konferans platformunun kararı ile soruşturmaya girmesi üzerine derin bir sarsılmayı yaşadım.

...

*Bese, aristokrat babasıyla yarışan küçük genç bir kız çocuğu. Metropolün yoz kültürüne karşı yaşam savaşı veren gencecik bir kız. Bese, Önderlik Sahası'nda zeki bir öğrenci. Bese, Botan'da vahşi doğaya, sınıfdışı anlayışlara ve tarihin gelmiş-geçmiş en barbar düşmanına karşı savaşmaya çalışan bir asker. Bese, Amed'de acımasız savaş koşullarında bayan arkadaşlarına savaşmayı, ordulaşmayı öğreten usta bir öğretmen. Bese, Şereftin'de iyi bir gözlemci, eleştirmen. Ve Bese, yıllarca partiye sıkıntılı yıllar yaşatan Dersim'deki kemalist entrikacılığa ve sınıfdışı anlayışlara güçlü bir müdahaledir. Bese, boşa çıkarma ve engellemelere karşı sabırlı, inatçı, ısrarlı, sorumlu devrimci. Bese, her biri insanlık abidesi olan Agitlerin, Mazlumların, Hakilerin, Zekiyelerin Munzurlardaki somut ifadesidir. Bese Munzur suyu gibi sert, temiz, saf ve berrak.*

*Bese metropolde ayakta durmayı başaran, Önderlik Sahası'nda dirilen, Botan'da savaşan, Amed'de ustalaşan, Şereftin'de deştanlaşan, Dersim'de efsanelleşen, saldırıda doruğa ulaşan kadın komutan. Bese, savaşan savaştıran, coşan coşturan, özgürleşen özgürleştiren bir öncü. Bese, sade kişilik, nadide çiçek. Bese, PKK'de özgür kadın ARGK'de yiğit komutan, ERNK'de korkusuz militan. Bese, bıkmaz usanmaz savaşçı, bağımsızlık ağacı, özgürlük tacı. Bese, sevgidir-sevdadır, vazgeçilmez tutkudur. Bese; Dersim güzeli, Kürdistan gelini, PKK şehididir.*

*Zeynel yoldaş (Celal BARAK)*

**31 Mayıs 96/ Boti, sabah saat 5.30**

Amed içimde bir öfke, özlem;
bentlere sığmayan bir ırmak,
vadilerde çınlayan rüzgar,
şafak vaktinde serpilerek açan çiçek
zozanların çağlayan suyu.
Amed içimde dinmeyen sevgi;
her gün yeniden yürüten aşk,
korlayan, korlandıkça yakan bir ateş
Amed içimde bir ateş;
Mazlumdan, Ferhatlara,
Zekiyelerden Dr. Agırlara
ve şimdi de
adını bilmediğim
yeni Ferhatlara tanık oldu Amed.
Amed nice isimsiz kahramanın;
özgürlük abidesi
cennet sevdası
abideleşme tutkusu
Amed, ateşten bedenlerin
aydınlattığı şehir
hırçın Dicle'nin durgunluğu.
mavi bir gerdandır Dicle.
bedenlerini ateşe verenlerin
ateşleri ile aydınlanan Amed.
Amed zindanlardan surlara
Ko Spi'den Rahşanlarla
el ele tutuşup halaya duran
özgürlük abidelerinin şehri.
Amed, Zerdüşt'ün çocukları;
Şeyh Sait'in torunları,
en güzel giysileri ile
vucütlarından yükselen alevlerin
beyinleri kamaştıran renkleriyle
zindanlara, Reşanlara intikama
durmuş
binlerce ama binlerce ateş çiçeği
senin için "*adare*" duruşunda
ve
Amed zindanlarında
Ferhatlaşan iki yeni ateş çiçeği
Ne ilk
Ne sondur Amed...

Dün akşam küçük sığınağımızda ortaya çıkan yılanı öldürme çabamızdan sonra, hazırlanan sıcak çaydan yudumlar aldığım anda Berbang adında bir arkadaş, normal bir gelişme haberi gibi "*Heval BBC'yi dinlediniz mi? Amed zindanında iki arkadaş kendini yakmış, durumları ağır. Hastahaneye kaldırmışlar, dokuz kişi de yaralıymış*" diyor.



Her bir sözcük kulaklarımda çınlıyor. "*Başka?*" diyorum, "*bu kadar*" diyor. "*Bu kadar.*" Bu kadar olamaz!. Anlatılmalı, anlatılmalı.

Sancım var ve uzanıyorum. Aslında gidip banyo yapmam gerekiyor, arkadaşlar gitmiş. Bugün yarın Zap'a doğru yola çıkacaklar. Onlarla Boti'de ilk banyo zevkli olurdu. Şelale dedikleri yer var, suyu az olan bir şelale ama gerçekten harika denilebilecek küçük bir dol. Sancımın geçmesi için birazcık uzanıyorum.

Dün haberlerde dinlediğim haber nedeniyle Sağmalcılar Zindanı'na, Amed'e uzanıyorum. Nuran Ekingen, Cemal ....... 1992'de 12 kişinin öldüğü Çetinkaya eylemi nedeniyle İstanbul'da açılan dava yargıtayda sonuçlanmış ve 6 arkadaş müebbet hapis cezasına çarptırılmış. Boynumdaki altın kolyeye, yonca yaprağına elimi atıyorum. Cezaevindeki o arkadaşlar vermişti ve hatıraları olarak saklıyorum. Amedli ve bir doktorun kızı olan Küçük Nuran gözlerimin önünde, bembeyaz dişleri ile gülüyor. Amed Eyaleti'nden evine gönderilmiş, bayanların Amed'de ordudan uzaklaştırıldığı süreçte eve gelip yakalanmış. Çetinkaya eyleminde adı geçtiğinden dolayı Sağmalcılar'a getirilmiş. Zindanları, zindanlardaki yoldaşların özlemlerini düşündükçe, dağlara olan aşkım büyüyor, büyüyor. Boti'den Amed'e, Serhat'a ulaşıyor. Amed zindanında bedenlerini ateşe verip, iradelerini şahadete ulaştıran, aydınlık güneşi ve gecenin yol gösteren yıldızlarını düşünüyorum.

Reşan köyünde bedenleri yakılan Dr. Agır'ı, Şenol'u, Kemal'i ve tanımadığım diğer yoldaşları düşünüyorum. Agır, can Agır'ın bir, bir fotoğrafı bile yok bende. Ne kadar ahmağım ki, bir fotoğrafını almadım. Gözlükleri arkasında gülen gözleri ile karşımda. Gerilla elbisesi giyinmiş ve tam donanımlı, karlı bir arazide grubun en önünde gülerek poz veriyor, bana bakıyor, bana gülüyor, özlemle gözlerinin içine bakıyorum. Konuşmak istiyorum ve aynı anda bir de bakıyorum ki, halayın başında türkü söylüyor, esnek vucüdu ile kıvrılıyor, kıvrılıyor... Süzülen şahin gibi adamlarını atışı... Elindeki mendili sallıyor dalgalanan bayrak gibi, yüreğindeki özgürlük türküsüdür mendili dalgalandıran. Lütfen Agır yoldaş konuşalım, konuşmak istiyorum. Agır, Agır diye bağırıyorum. Ve uykudan uyandırıyorlar.

Hâlâ etkisinde olduğum rüyam bitiyor. Gözlerim yaşla dolu. Korkuyorum, istem dışı gözlerimden akan gözyaşlarına hakim olamıyorum ve yürüyorum, rüzgar yüzüme çarpıyor, küçük damlalar yüzümden savrulup yanaklarımda dağılıyor, kuş seslerinin melodisine yakınlaştığım su sesi eşlik ediyor ve burnuma punepunkun kokusu geliyor ve kurbağalar yeni bir nota ile senfoniye katılıyorlar. Doğa ile içiçeyim, yanımda yoldaşım Agır yürüyorum, küçük fistanlı fotoğrafı, kravatlı okul resmi, okul birincisi olurken çektirdiği fotoğraf, sarışın, kısa gömlekli, güneşte yanmış teni ile bir genç doktor önlüğü ve gözlükleri ile yanımda, saz çalıyor, kaset dolduruyor, hasta muayene ediyor, cezaevi kapısında kabinde benimle görüşüyor, gerilla elbiseleri giymiş. Hastalıkların tedavisini bulmuş; moral, ideolojik moral.

Evet, Hipokrat yeminli gerilla; sen bir dahisin, Parti Önderliği'ni çabuk, en iyi anlayandın. Gerçekten ideolojiden kopmuş bir gerilla hastadır, fizikmen de çabuk düşüyor ve ben şu anda öylesi hastaların içindeyim. Yaşam umutları yok, gelecek beklentileri yok. Sadece bugünü yaşamak istiyorlar hem de düşkünce. Hastalık bu. Ve iyileştirmede kararlıyım kesin, kesin.

**2 Haziran 96/ Boti-Zagros noktası**

12 Mayıs '95 günü Parti Önderliği'nin Med TV'deki röportajını, açıklamasını okuyorum. Zaten ondörtünde Şehit Aziz Kampı'nda duyduğumda tüylerim diken diken olmuş, aklım karışmıştı. Başkan'a suikast-sabotaj girişimi! Olamaz!

Kesinlikle kendimi hazırlamadığım bir konu, hayalimden bile geçirmediğim. Belki bazen öyle şeylerden korktum, Parti Önderliği'nin güvenliğinde yer aldım, düşündüm. Ama olamaz, zamanı değil ve hiç hazır değilim, hiçbirimiz. Parti Önderliği'ni ülkede daha iyi tanıdım. Devrimi nasıl götürdüğünü kavradım.

Karşımda yüksek yüksek zozanlar, bir yamaçta hâlâ kar var, beyaz lekeler biçiminde görülüyor, zozanlar daha yeni yeşil örtülerini giyiniyorlar. Köylüler hayvanları ile zozanlara gelmişler. Henüz zozanların zirvesine çıkmadım, hep bugün yarın dedim ve kaldı, ama çıkacağım.

Okul arkadaşım (üniversite) Tahir, partideki adıyla İrfan buradaydı. Ve ani talimatla beni görmeden gitmiş. Dr. İrfan arkadaşın adını almış Tahir. Alabildiğince feodal biri; aile terbiyesi Botan komutanlığı ile birleşince farklı bir kişilik ortaya çıkmış. Tartışmak için zaman yaratmaya çalışıyordum, erken gitti. Amedli sevdiğim bir arkadaş, kadın sorunu ve çözümü konusunda dar, bu nedenle pratikte zorlanacak. Çözümü değil kaçışı esas almış, birçok arkadaş gibi. Tartışmaktan da çekiniyor. Bana karşı bile öyle. Keşke daha erken zaman ayırıp bu yönlü sohbet geliştirebilseydim.

Erbil, (Hewler), Süleymaniye, Şehit Aziz, Ranya alanlarını gezip geldim. Güney'i, Güney'deki çalışmalarımızı, halkın durumunu anlamaya çalıştım. Dil engelliyor. Sorani-Kurmanci karışımı sormanca denilen yeni bir dil çıkmış ortaya adeta.

Halk açlık ve cinsellik güdülerinin esiri. Daha doğrusu bu güdüleri çok ucuzlaştırmış, bunları satıyor, -yani iradesini. Güney'de muhteşem bir devrimin imkanı var. Devlet yok, devletler var. Halkı kim çekebilirse o kazanacak. Bizim ise, çalışmalarımız çok yetersiz, kadrolar sürecin farkında değil, düşman kavramı muğlak, dengeleri bozmama adına uzlaşmaya girildiği oluyor. Halka inançsızlık var, küçük görme var. Çalışmaları savaş olarak görmeme var.

Şimdi radyoyu açtım. Ahmet Kaya'nın "*Serhat'ta akşam oldu*" ve "*ağladıkça*" türküsünü dinliyorum. Dr. Agır bunu ne kadar severdi. Agır aşkına dinliyor, yaşıyor, çalışıyorum. Agır sevdasına, özlemine.

Akdağ alev almış Orhanım
Çewlik çiçekleri solmuş Orhanım
Murat Dicle'ye dolanmış Agırım
Yürekler isyanla dolmuş Agırım,
Agırım
Çiçekler güne durmuş doktorum,
doktorum
Amed'den hawar gelmiş Agırım
Hawar dilden dile dolanmış Agırım
İsyan devrime durmuş Agırım
Ağustos'ta Reşan alev almış Agırım
Düşman korkudan bunalmış Agırım
Çukurova Akdağ'a yasa durmuş
Agırım
Dağlar alev alev Agırım
.....

**9 Haziran 1996**

Bugün ağlamak istiyorum. İçim dolu, haykırmak istiyorum. Sesim Boti'yi aşmalı Amed'e yola çıkan gruba ulaşmalı. Dr. Süleyman'a, Redar ve İrfan arkadaşlara. Hani beraber gidecektik, hani?

İçim yanıyor, gözyaşlarımı tutamıyorum. Kor bir ateş, kor bir özlem. Grubun yola çıktığını duyduğum günden bu yana gözümü attığım herkeste Agır'ı görüyorum.

Parti'nin 4. Ulusal Konferansı Mayıs ayı başında yapıldı. Şimdi Ari, Doğan ve Kenan arkadaşların da hazır olduğu bir toplantı yapıyoruz. Politik Raporu toplu okuyoruz. Sonra kararları okuyup Güney alanına ilişkin bir planlamaya gideceğiz.

Çok ama çok şey yapmak istiyorum, korkunç bir enerji ile doluyum. Amed'e uçup gidecek gücü kendimde görüyorum. Akdağ'a, Ko Spi'ye konmak istiyorum. Genel muhaberede Akdağ deryası var, her gün cihazları dinlediğimde tepesine, zirvesine çıkıyor, şehitleri izliyor, düşmanı vuruyorum. Murat'ın vadisini izliyorum. Reşan'a uzanıyorum, yanan bedenlerden yükselen alevlerin içinde Agır'ı, Şenol'u, Kemal'i ve diğerlerini görüyorum. Genç bedenlerden yükselen insan etinin kokusunu en derin hücrelerimde hissediyorum. Gözyaşlarım pınar gibi dökülüyor, engelleyemiyorum, ama bu gözyaşları Reşan'daki alevleri, içimdeki koru söndüremiyor, Rewşen.

Şimdi Boti kampında küçük mağaradayım. Evin, Başur, Avesta, Renak, Erihan, Berivan, Felek, Hezil, Milan arkadaşlar var. Gece çalışması bitti, yarın devam edeceğiz. Bir manga gücü olduğundan, kendi suyumuzu getirmek için suya gittik.

Rewşen Etruş'a geçmiş ilk önce. Gençlik komitesinde yerini almış. Bir ay sonra Gare'ye geri çağırmışlar. Şimdi Gare'deymiş. Rewşen, güzel yoldaş görüşeceğiz seninle, görüşeceğiz. İntikam ve kinimiz büyük olacak. Seyidlerin, Rızaların, Ekremlerin, Yadoların, Zaza Hasanların, Munzurların yolundan gideceğiz.

*Sürecek*

# Tarihe gömülmüş zamanların peşindeki militan

**Partimiz Merkez Komite üyelerinden Harun yoldaşın 1987 yılında kaleme aldığı günlüğü**

*4 Ekim 1987*

14 Eylül '86 günü Şam'a, 18 Eylül günü ise ülke devrimimize önemli katkılar sunan kampımıza geldim. Elbette ki geçen bir yıllık süre içinde acı-tatlı, olumlu-olumsuz bir yığın gelişme yaşandı. Dönüp bu bir yıllık sürece baktığımda her an bile önemli gelişmelerle dolu. Gözler önünde şerit gibi geçirdiğim bir yılda neler olmamıştı ki! Adeta on yılların sırı gizli bu bir yılda. Daha güçlü yılları ve hatta günleri, ayları yaşamak için 4 Ekim 1987 tarihinde noktalandı bu bir yıl.

Tarifsiz bir duygu, istek ve coşkuyla ülkeye yönelişimizin tarihi bugün. Parti Önderliği yaptığı son konuşmayla doğruyu, coşkuyu bir o kadar daha güçlendirdi. Tüm bunların zirvesini yaşadığımız bu anda ülkeye yönelişimizin hazırlıklarına başlıyoruz. Parti Önderliği'ni sabah sekizde uğurladık. Biz hazırlıklara başlarken tüm arkadaşlarda da bir bekleyiş sözkonusu. İlk gidenlerden olduğumuzdan hemen hemen herkes gelip "*biz ne zaman gideceğiz?*" diye soruyor. Kamptan ayrılmadan arkadaş yapımıza vermemiz gereken faaliyetlerimizin bilanço raporu var.

Okul yönetim komitesinde gelişkin düzeyde yer alan ben ve Ebubekir arkadaş kısa sürede hazırladığımız raporu sunduk. İkimiz de ayrılıyoruz. Toplantıyla beraber arkadaşların haykırdığı sloganlar adeta bizi uğurlama anlamına da geliyordu. Yüzü aşkın arkadaştaki heyecandan fazlasını belli ki ben ve Ebubekir arkadaş yaşıyorduk. Toplantı sonrası hazırlıklarımızı tamamladık, sıra geldi arkadaş yapısından ayrılmaya. Arabamız çalışmaya başlar başlamaz onlarca arkadaş hemen birikmişti oraya. Sıralanan arkadaşlarla bir baştan ben, diğerinde ise Ebubekir arkadaş başladı vedalaşmaya. Bir anda sımsıkı kenetlenen yoldaşların sıcak elleri ve hep bir ağızdan dökülen başarı dilekleri en güzel hediyeleri oldu arkadaşların. Sevinç, duygu, coşku ve gücün en yüksek noktasıydı bu ayrılık anı.

Gerçekten de ayrılık insana zor gelmekte. Fakat büyük birleşmeler için eğer küçük ya da geçici ayrılıklar güneme geliyorsa bu zorluktan da öteye daha da anlam kazanıyor. Kaldı ki yoldaşlar, aynı amaç uğruna her şeylerini ortaya koyanlar binlerce kilometre birbirlerinden uzakta olsalar, onlar birbirlerinin ayrılmaz parçasıdırlar. Bu duygularla, yoldaşların slogan ve buna eşlik eden araba kornasıyla ayrıldık kamptan.

Artık bundan sonrasında aşmamız gereken bir yığın engel var istediğimiz yere ulaşabilmemiz için. Önce Lübnan, sonra Suriye ve daha sonra da İran sınırı. Kuralsızlığın egemen olduğu bu sınırlarda bir bakıyorsun ki sana karşı dikilmiş koskocaman engele dönüşüyor. Barlias'a doğru yol alırken sınırları aşma heyecanını duymamak mümkün değil.

Barlias'ta yoldaşlarla bir gece kaldık. Dağa uygun giyecek, çanta vb. aldık. Yaşamın altüst olduğu Lübnan'da biraz ucuza bir şeyler alabilmek için çokça dil dökmek gerekiyor. Biz de öyle yaptık. Lübnan sınırını kazasız belasız aşmamız bizim için sevindirici oldu. Çünkü bir aksilik karmaşıklıklara, tutuklanmaya yolaçabilirdi.

Şam'a vardığımızda bu kez de havaalanı engelini aşma önümüzde duruyordu. Burada Parti Önderliği'nin yoğun aydınlatma ve tartışmalarına tanık olduk. Bize atfedilen rol önemliydi. Süreci alana taşıracak ve köklü dönüşümü sağlama durumundaydık. Böylesi bir yönelişe en çok ihtiyaç duyanlardanım. Uzun sürenin birikimi sözkonusu ve bunun pratiğe aktarılması gerekmekte. Bu noktada tek düşündüren şey pratik tecrübesizlik olmakta. Yepyeni bir alan ve pratik. Ebubekir arkadaşın bir yığın pratik deneyimi var ve pek zorlanacağını da sanmıyorum. Fakat tecrübesizliğin benim için ciddi engel teşkil edeceğini söylemem doğru değildir. Belli bir engel olsa bile soruların üzerine gidildiğinde aşılacağı kesindir.

Parti Önderliği üç gün boyunca bizi özenle hazırladı. En son benim için belirttiği "*tecrübesizlik biraz etkileyebilir, komuta yeteneklerinizi konuşturmalısın*" oldu. Bu aynı zamanda üzerine yürümem gereken yetmezliklerimin ifadesi de olmaktaydı. Ayrılacağımız gün Parti Önderliği'yle yemekler yendi. Diğer evimize gittik, hem Parti Önderliği'yle ve hem de orada bulunan arkadaşlarla fotoğraflar çektik. Parti Önderliği 4. Kongre'de daha güçlü buluşmamızı belirti. Evdeki arkadaşlarla vedalaştık. Parti Önderliği havaalanı yoluna kadar bizimle geldi. Yolda indik, vedalaştık. Bu an sanki her şey duruyordu. En unutulmaz anlardandır. Bu kadar hizmet, bu kadar sevgi ve saygının hakkını vermek elbette ki boyun borcudur.

Tüm bu düşüncelerimin etkisi altında havaalanına ulaştık. 7 Ekim 1987 saat altıda herhangi bir engel çıkmadan Şam'dan Tahran'a yol almaya başladık. Uçakta adeta her an bir düşünce önplana çıkıyor. Bir yandan Parti Önderliği'nin belirttikleri, diğer yandan İran kapısını da engelsiz aşma ve bir de gideceğimiz yeni alanın kapsamlı görevleri. Uçak Kürdistan toprakları üzerinden geçerken insan da orada olma istemi bir o kadar daha artıyor.

İran kapısını da rahatlıkla aşarak gece onda vardık Tahran'a. Saat oniki –gece–yi gösterirken yerleştiğimiz oteldeydik. Sabah erken kalkarak çıktık dışarı. Urmiye'ye bileti zor bela bulduk. Akşam saat beşte hareket ediyoruz. Tahran'da bu insan kalabalığı içinde dolaşmak bile mesele. Ebubekir arkadaş olmasaydı birçok zorlukla karşılaşacağım muhakkak. Tahran'ın etrafındaki çıplak dağlara kar yağmış artık. Oysa geldiğimizde Lübnan bir hayli sıcaktı ve dışarda yatıyorduk. Meydana Azadi'de dilenmek için biraz durduk. Ülkemizi kurtarınca burada dikilen anıttan daha görkemlisini dikeceğimiz üzerine konuştuk. 8 Ekim saat beşte Tahran'dan hareket ettik ve sabah dokuzda Urmiye'deydik. Ebubekir arkadaşın çabasıyla arayıp arkadaşları bulduk.

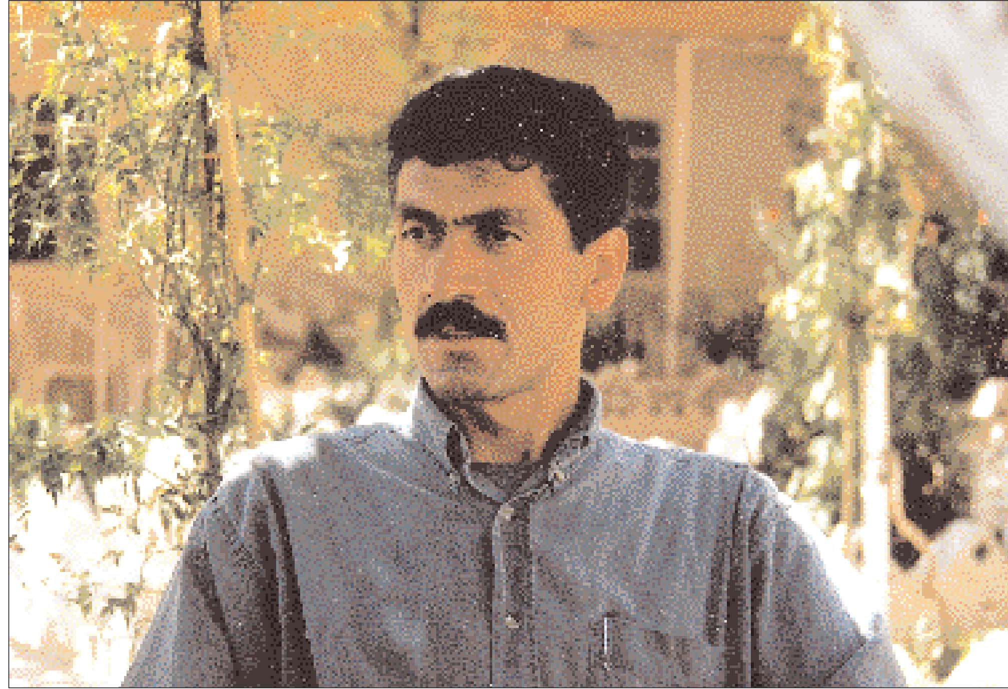
Evet geleceğimiz yere sağsalim geldik. Asıl olan görev bundan sonra başlıyor.

Geldiğimiz evde Ferhat, Ahmet, Yusuf, Bahar, Mustafa akadaşlar var. Sohbet, tartışma ve konuşmalarla durumları anlamaya çalışıyorum. Bir ara ben, Ferhat ve Ebubekir arkadaş yapılması gerekenler üzerine konuştuk. Görüşmeler, getirdiğimiz talimatların yapıya ulaştırılması üzerinde durduk.

Ev yaşamında arkadaşlarda bir düzensizlik göze çarpıyor. Ya bu tutturulan bir tarz, ya da birbirinden beklemeden kaynaklanıyor. Tüm arkadaşlar geçmiş dönemin (Cemal, Şexmus) olumsuzlarını büyük ölçüde yaşamış durumdalar. Ahmet arkadaş daha çok suskun kalıyor, sorunlar hakkında ya hiç konuşmuyor ya da çok kısa konuşuyor. Cemallerin çok yöneldiği arkadaşlardan biridir.

Konuşmalarda ortaya çıktığı kadarıyla alanda denetimsizlik alabildiğine gelişkin. Birbirini dinlememezlik, disiplinsizlik ortama egemen gibi görülüyor. Sorunların üst üste yığıldığı bu alanda adeta herkes sorunların altında boğuluyor ve çözümleyici olamıyor. Çözümleyici olunması gereken bir ortamda bu yapılmadı mı elbette ne kural ve ne de parti yaşamı kalır. Bu ortam her türlü tehlikeye açık kapı bırakan bir ortamdır. Olumsuzlukları derinleştirme bunda yarış olsa olsa düşmana zemin sunar. Kaldı ki bu alandaki kaçışlar ve içerisine düşülen durumlar bunun çok açık örneklerini oluşturuyor.

Peki buna rağmen sorun nedir? Ya da nereden başlamak gerekiyor? Her şeyen önce kongremizin dönüştürcülüğü hemen hemen yaşanmamış veya yapıya tersten yaşatılmış. Çünkü sergilenenler ancak ve ancak kongre öncesi kabul gören tutumlardır. Aslında eski yapılarla yeni sürece yürümenin hâlâ tam aşılamadığı kanısı bu iki günlük tartışmalarda bende güçlendi. Sorunların biriktiği yerde sorunları çözmeyip yenilerini buna katmanın anlamı nedir? Parti yaşam ve kurallarının dayatılması gerektiği yerde kendini dayatmanın anlamı nedir? Böylesine kızgın ateş ortamında bunlar kişiyi en tehlikeli konumlara kadar götürecek şeylerdir. Bazıları hakkında hemen kesin yargıya varılabiliyor. İnsanları kazanma, onlarla yeterince uğraşmayıp damgalar yapıştırma tek kelimeyle ucuzluktur. Bir kere en olumsuzlarıyla bile Parti Önderliği'nin ne kadar uğraştığı gözönüne alınırsa bizim yapmamız gerekenler rahatlıkla anlaşılır. Belki bir-iki günde bir değerlendirmeye varma doğru olmayabilir. Ama vardığım kanıları yazmak istiyorum. Ölçüler yine ölçüsüzlüğün gerisinde bir seyir izliyor. İlişkide, üslupta, yaklaşım, yol ve yöntemde oturaklı bir yapının olmadığı izlenimi bende doğuyor. Bunun yanısıra doğrulara boyun eğmeden ziyade kişilerin istemlerine de boyun eğmeden bahsedilebilir.



Tüm bu izlenimlerimi okul yapımızla karşılaştırdığımda arada büyük bir farkı görebilmekteyim. Parti yaşam ve ilişkilerinde, sorumluluk duygusunda akademideki hassaslık burada pek görülmüyor. Öyle ki orada bir arkadaş hataya düşse bile yapı anında onu düzeltme çabasına giriyor. Birbirine sevgi ve saygı çok daha gelişkindi.

Gerçekten de Şam'da Parti Önderliği'nin bana "*burada en sıradan olarak gördüğünüz şeyleri bile orada anlatmanızın büyük önemi vardır.*" Söylediği bu belirlemenin anlamını şimdi çok daha iyi kavramaktayım.

Kısa ve öz olarak 10 Ekim'e kadar belirteceklerim bunlar oluyor. Anlaşılan sorunlar yoğun, gelcek günler bizden yoğun emek ve çaba bekliyor.

### Behice Boran'ın ölümü

*10 Ekim 1987*

Urmiye'de iki günümüz doldu. Sorunlar kısmen tartışılıyor. Her şeyi daha iyi anlamaya ve her şeye alam vermeye çalışıyorum. Sanırım yabancılık bunu daha da zorunlu kılıyor.

Alanda yaşanan durumun yansımaları görülebiliyor. Bugün bunu Sakine adlı bayan arkadaşın durumunda çok daha netçe gördük. Arkadaşlar olumsuzluğundan bahsettiler ve kendisiyle konuşulmak için çağrıldı. Donukluk, soğukluk her halinden okunuyordu. Oysa savaş koşullarındaki sımsıcak yoldaşlık ilişkileri böylesi tutumları kabul etmese gerek. Hırçın mı hırçın, saygı ve sevgiden yosunluğu belli. Yan odada arkadaşla konuşulurken bağırmaları işitiliyor. Gerçekten de insanın aklına bir yığın şey geliyor. Bazı şeylerin adeta acısı mı partiden çıkartılmak isteniyor? Yoksa bu kadar cüretkar davranmanın, kendini dayatmanın anlamını bulmak zor. Gerçekten eğer parti, halk ve devrim için yaşansa böyle tutumlara girilmeyeceği çok çıktır. Otorite tanımamak, başıboşluk, istediğine istediği gibi davranma, istediği her şeyi konuşabilme serbestisi en başta kişiyi kötü duruma düşürür. Kişi bunları partiye karşı değil de düşmana karşı yapsa gerçekten kat be kat büyür, yücelir. Elbette ki tersi durum ise kişiyi küçültüp hiçleştiriyor. Parti ortamı bir didişme, çekişme ortamına dönüştürülemez. Bulanıklık, keşmekeşlik ve bunu meşrulaştıranların netleşmeye, sadeleşmeye bir kez daha davet edilmeleri gerekiyor. Bu yoğun eğitim ve iknayla, eğer bununla da olmuyorsa partimizin yoğunca uyarılarına rağmen, dönüşümü sağlamamakta ısrar ediliyorsa daha değişik yöntemler de gündeme getirilebilir. Gerçekten de dürüstçe yürümek isteyenlerin önünde hiçbir ayak bağı bırakılmamalı.

Son konuşulan bayan arkadaşın durumu bu anlamda bir hayli düşündürücüdür. Dayattığı üslubu, ilişki ve yaklaşımların kabuledilmezliği çok açık. Netleşen parti ortamında doğrular tüm çıplaklık ve berraklığıyla ortadaysa, gerekli yol yöntemler hususunda bilinç noktsanlığı yoksa, artık sorun kişinin tutarlılığına kalıyor. Elbette ki bu Sakine arkadaş için de geçerli olan bir doğrudur.

Kendi kendime düşünüyorum da en kötü şey kişinin kendisini sorun yapıp orta yere atmasıdır diyorum. Kişi büyük görevlerin adamı olmalı, ama olamıyorsa da gücü oranında mücadeleye katkıda bulunmalı. Bunları da yapamıyorsa köşesine çekilip hiç olmazsa rahat durmalı. Yoksa ben hem büyümem, katkıda bulunmam, hem de sorun yaratacağım demek dürüst insanların tavrı değildir, olamaz da.

Bugün haberlerde Nusaybin'de mayın patlamasıyla iki çetenin öldüğü haberi sevinç yarattı. İsrail siyonistlerinin kampımızın yakınını bombalamaları beni epey endişelendirdi. Gerçi yaz boyunca oradayken hep tedbirli davranıyorduk, ama yine düşmanın zulmü insanın aklına her şeyi getiriyor.

Akşam ise Behice Boran'ın öldüğünü radyolar söyledi. Bir arkadaşın belirttiği gibi insanın içinden "*allah rahmet eylesin*" demek bile gelmiyor. Ne demeli bir ömrü böyle tüketenlere?

### III. Kongre'yi değerlendiren bir yazı yazacağım

*11 Ekim 1987*

Parti ortamı en özgür ortamdır. En doğal, en özgür ilişkiler, gelişme bu ortamda mümkündür. Kişi iyi değerlendirdiğinde geleceğe yönelen özgür bir yapıya erkenden ulaşabilir. Parti bunun için yol-yöntem gösteriyor ve her türlü desteği sunuyor. Özcesi gelişip güçlenmenin, kendine ve topluma yön vermenin en özgür ortamıdır parti.

Hatırladığım kadarıyla geçmişte bir klasikte –"*Ne Yapmalı?*" olacak– özgürlüğün yanlış kullanılmasına ilişkin belirlemeler vardı. Özgürlük adına insanların özgürlüğünü kısıtlayanlar, özgürlük adına insanları soyanlardan bahsedilmekteydi. Belki de o zaman okuduğumda öyle fazlaca dikkatimi çekmemişti, ama bugün partimiz ortamında karşılaşılan pratikleri gördükçe bu sözlerin derinliğini daha iyi kavrıyorum. Özgürlüğü başkalarını bastırmak, özgürlüğü kendini dayatmak; adeta insanlarla oynama, partiyi altüst etme özgürlüğünü kendisinde buluyor bazıları. Yanlışlara karşı mücadele özgürlüğü de elbette ki doğruyu dayatanlarındır. Görülen alabildiğine serbet hareket etme ister istemez insana yazdırıyor bunları.

Bugün yine kısmen sorunlar üzerine tartıştık. Olanakların sınırlılığı, bizi çevreleyen koşullar her alana hızlıca hükmetmeyi büyük oranda kısıtlıyor.

Arkadaş yapımız dağınık. Kimi Uludere, kimi Çukurca'da, kimi Maku'da velhasıl bir aray gelmek epeyce zamana maloluyor. Fakat hemen hemen tüm alanları kapsayan bir tartışmanın yapılması veya sürecin ortak başlatılması büyük önem teşıyor.

● Devamı 20. sayfada